

Η Νεολαία

ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 27
15 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1939—Δ΄.

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ
(Νόμος 334)

Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, διοικουμένου ὑπὸ Ἀνωτάτου Διοικητικοῦ Συμβουλίου προεδρευομένου ὑπὸ τῆς Α. Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ της Κυβερνησεως κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΑ, ὅστις καὶ ἐκπροσωπεῖ ταύτην, ἀναπληρούμενος ὑπὸ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου κ. ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΤΟΣ 1.—ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
Ὁδὸς Λεωχάρους 19 (Β΄ ὄροφος)
Ἀριθ. Τηλεφ. 32-094

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ: Περιοδικὸν «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Ὁδὸς Λεωχάρους 19

Ἀριθ. Τεύχ. 27—15 Ἀπριλίου 1939
ΤΙΜΗ Δραχ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

		Μελῶν	καὶ μὴ μαθητῶν μελῶν
ΕΤΗΣΙΑ (Ἐσωτερικοῦ)	Δρ.	160	200
ΕΞΑΜΗΝΟΣ »	»	80	100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ »	»	40	50

ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Λίρ. Ἀγγλίας 1
Ἀμερικῆς Δολ. 6
Αἰγύπτου Λίρ. 1

Διὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου καὶ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου (Δήμους, Κοινότητας):
ΕΤΗΣΙΑ Δρχ. 300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Γεν. Γραμματεῖαν Ε.Ο.Ν., Πλατ. Συντάγματος

Διὰ πᾶσαν πληρωμὴν πρέπει νὰ λαμβάνητε ἀπόδειξιν φέρουσαν τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Γεν. Γραμματέως τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Σ. ΡΟΥΒΑΛΗ Συνταγματάρχου ἐ. ἀ. καὶ τὴν σφραγῖδα τῆς Ε.Ο.Ν.

Διὰ τοὺς κ. κ. Συνδρομητὰς καὶ Ἀναγνώστας μας

Σύμφωνα μὲ ὅσα ἔχουμε πῆ ἐπανειλημμένως μέχρι σήμερα οἱ συνδρομὲς τοῦ Περιοδικοῦ ὡρίσθησαν ὡς ἑξῆς:

Οἱ Φαλαγγῖτες, οἱ Φαλαγγίτισσες, οἱ Σκαπανεῖς, οἱ Σκαπάνισσες, οἱ μαθηταὶ κι' οἱ στρατιῶται γιὰ νὰ ἐγγραφοῦν συνδρομηταὶ γιὰ ἕνα ἔτος (συνδρομὴ ἐτησία) πρέπει ν' ἀποστείλουν 160 δραχ., ἂν θέλουν γιὰ ἕξ μῆνες 80 καὶ γιὰ τρεῖς μῆνες 40.

Γιὰ ὅλους τοὺς ἄλλους ἰδιώτας ἡ συνδρομὴ εἶναι δραχ. 200, ὑποδιαιρουμένη ἀνάλογα μὲ τὰ χρονικὰ διαστήματα ποὺ θέλουν.

Γιὰ τοὺς Δήμους καὶ Κοινότητας, Σχολικὰς Ἐφορείας, Ἑταιρείας, Ἀγροτικὰ Ταμεῖα καὶ γενικῶς γιὰ πρόσωπα Δημοσίου καὶ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου ἡ ἐτησία συνδρομὴ εἶναι δραχ. 300.

Ἡ συνδρομὴ δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι ποτὲ μικρότερη ἀπὸ τρίμηνη. Εἰδικῶς ὅμως γιὰ τοὺς μικροὺς συνδρομητάς μας καὶ γιὰ τοὺς στρατιώτας ἔγινε ἡ ἐξαίρεσι νὰ στέλνουν τὴν τρίμηνη συνδρομή των, ἂν δὲν μποροῦν ὁλόκληρη, σὲ δυὸ δόσεις. Ποτὲ ὅμως σὲ περισσότερες, γιατὶ εἶναι ἀδύνατη ἡ παρακολούθησίς των μέσα σὲ χιλιάδες συνδρομητάς.

Παρακαλοῦμεν καὶ πάλιν καὶ ἐφιστῶμεν τὴν προσοχὴν τῶν κ. κ. συνδρομητῶν ὁσάκις ἐμβάζουν οἱονδήποτε ποσὸν δι' ἐπιταγῆς ταχυδρομικῆς νὰ ἀναγράφουν εἰς τὸ ἀπόκομμα ταύτης μετὰ τοῦ ὀνόματος καὶ τῆς διευθύνσεώς των καὶ τ ὸ τ ἰ ἐκπροσωπεῖ τὸ ἀποστελλόμενον ποσὸν τοῦ ἐμβάσματος.

Πρέπει νὰ προσεχθῇ πάρα πολὺ ἡ διεύθυνσι ποὺ μᾶς δίδουν οἱ συνδρομηταί μας.

Εἶναι ἀπαραίτητα τὰ ἑξῆς στοιχεῖα:

Ὄνομα, ἐπίθετο ἀποστολέως.

Διεύθυνσις (ὁδός, πόλις ἢ χωριό, ἐπαρχία καὶ Νομός).

Αὐτὸ πρὸς τὸ συμφέρον τῶν συνδρομητῶν καὶ διευκόλυνσι τοῦ Περιοδικοῦ.

Παρακαλοῦνται οἱ ἀποστέλλοντες ὁπωσδήποτε χρηματικὰ ποσὰ εἰς τὸ Περιοδικὸν «Νεολαία» νὰ τὰ ἀπευθύνουν εἴτε ἁπλῶς πρὸς τὸ Περιοδικὸν «Νεολαία», ὁδὸς Λεωχάρους 19, εἴτε πρὸς τὸν κ. Σπ. Ρούβαλην, Γεν. Γραμματέα τῆς Ε. Ο. Ν. διὰ τὸ Περιοδικὸν «Νεολαία», ὁδὸς Καραγεώργη τῆς Σερβίας 4.

Ἡ Νεολαία

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ, ΗΘΙΚΗΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ, ΤΗΣ «ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ»

ΜΕ ΓΑΛΗΝΗΝ ΚΑΙ ΠΙΣΤΙΝ

Τὰ διεθνῆ γεγονότα τῆς περασμένης ἑβδομάδος δὲν ἀντιπροσωπεύουν βέβαια κάτι τὸ αὐτοτελές, κάτι δηλαδὴ ποὺ νὰ μὴν ἔχῃ σύνδεσιν ἄμεσον μὲ τὰς μεταβολὰς ποὺ ἔχουν προηγηθῆ εἰς ἄλλα σημεῖα τῆς Εὐρώπης καὶ μὲ τὴν γενικωτέραν εὐρωπαϊκὴν κρίσιν. Ὅμως ἡ αἴσθησις ἀπὸ τὰ γεγονότα αὐτά, εἰς τὴν Ἑλλάδα ἦτο ἰδιαιτέρως ζωηρά. Καὶ εἶναι πολὺ φυσικόν. Γιατὶ ἐξεδηλώθησαν τόσον κοντά μας καὶ εἰς μίαν περιοχὴν ποὺ δὲν μᾶς ἐνδιαφέρει μόνον ὡς γεωγραφία.

Οἱ Ἕλληνες — καὶ λίγο πολλοὶ καὶ οἱ ἄλλοι λαοὶ τῆς ἰδικῆς μας περιοχῆς — ἐξακολουθοῦμεν νὰ εἴμεθα αἰσθηματίαι, εἰς μίαν ἐποχὴν ἔντονα ἀντιαισθηματικήν. Αὐτὸ ἠμπορεῖ νὰ φαίνεται καὶ νὰ θεωρῆται μειονέκτημα καὶ καθυστέρησις. Εἶναι ὅμως ἰδιότης τοῦ ψυχισμοῦ μας. Κάτι ποὺ δὲν ἀποβάλλεται, οὔτε ἀλλάζει, καὶ ποὺ ἂν ἦτο δυνατὸν ν' ἀλλάξῃ θὰ ἐπαύαμε νὰ εἴμεθα αὐτοὶ ποὺ εἴμεθα. Ἀλήθεια εἶναι ὅτι ἡ ἰδιότης μας αὐτὴ ἔγινε ὄχι μίαν φορὰν μόνον εἰς τὴν ζωήν μας ἀφορμὴ νὰ δοκιμάσωμεν ἀγωνίαν καὶ λύπην. Ἀλήθεια εἶναι ἀκόμη ὅτι τὸν αἰσθηματικὸν τρόπον μὲ τὸν ὁποῖον προσδενόμεθα εἰς τὰς ἰδέας μας τὸν ἐπληρώσαμε πολλὲς φορὲς μὲ ἀπογοητεύσεις καὶ πικρίας. Ὅμως τὸ ὅτι ἐμείναμε πάντα οἱ ἴδιοι, αἰσθηματίαι καὶ ὀνειροπόλοι καὶ ἰδανισταί, εὐσυγκίνητοι, πηγαῖοι καὶ ἀνθρώπινοι, ὅσον ὀλίγοι λαοὶ εἰς τὸν κόσμον, ἐξηγεῖ περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλο τὸ γεγονός, ὅτι δημιουργοῦντες ἱστορίαν συνεχῶς, ἀπὸ τρισήμισυ χιλιάδες χρόνια, μὲ ὅλον τὸν ὄγκον τῆς πείρας ποὺ ἐβάρυνεν ἐπάνω μας, δὲν ἐπαύσαμεν νὰ εἴμεθα λαὸς νέος, γεμᾶτος αἰσιόδοξον ὁρμήν, νεανικὰ εὔτολμος, μὲ τὴν ψυχὴν πάντοτε εὐαίσθητον καὶ γόνιμον εἰς ὡραίους ἐνθουσιασμούς.

Ὀλίγοι λαοὶ κατανοοῦν σήμερον, μὲ ὅσην διαύγειαν κατανοοῦμεν οἱ Ἕλληνες, τὴν αἰτίαν καὶ τὰς πηγὰς τῆς σημερινῆς κρίσεως τῆς Εὐρώπης καὶ τοῦ Κόσμου. Ὀλίγοι λαοὶ γνωρίζουν ὅσον ἡμεῖς τὰ σπέρματα τῶν ἀδικιῶν καὶ τῶν πικριῶν, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐβλάστησεν αὐτὴ ἡ κρίσις. Ὀλίγοι λαοὶ καταδικάζουν ὅσον καταδικάζομεν ἡμεῖς τὰς ἀδικίας αὐτάς. Ἀκριβῶς ὅμως ἐπειδὴ μᾶς ἐδόθη πληθωρικὴ ἡ ἱκανότης τῆς κατανοήσεως, μᾶς εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ διακρίνωμεν, ὅτι μία κατάστασις ἀδικίας δὲν θεραπεύεται οὔτε ἐπανορθοῦται μὲ τὴν συσσώρευσιν νέων ἀδικιῶν. Ἡ ἐπίγνωσις δὲ ὅτι κάθε νέα ἀδικία συσσωρευομένη, περιπλέκει καὶ ὀξύνει τὴν κρίσιν καὶ κάμνει ἀκόμη περισσότερον δύσλυτα τὰ προβλήματα, ποὺ ἀντιμετωπίζει ἡ Εὐρώπη καὶ ὁ Κόσμος, καθορίζει μόνη καὶ τὴν θέσιν μας ἀπέναντι τῆς σημερινῆς κρίσεως.

Ἡ Ἑλλὰς δὲν ἀπειλεῖ κανένα. Δὲν διεκδικεῖ τίποτε ἀπὸ κανένα. Ἡ εἰρήνη καὶ ἡ εἰρηνικὴ συνεργασία τῶν λαῶν, εἰρήνη καὶ συνεργασία λαῶν ἐλευθέρων καὶ κυρίων τῆς τύχης των, μέσα εἰς τὰ γεωγραφικὰ καὶ ἐθνικὰ των ὅρια, ἰδοὺ τὸ ἰδα-

Η ΔΙΑΛΕΞΙΣ ΤΟΥ Κ. Ε. κ. ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΣΠΟΥΔΑΣΤΑΣ ΤΩΝ ΑΝΩΤΑΤΩΝ ΣΧΟΛΩΝ

Ο ΝΑΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΔΕΑΣ

Ἀρχίζομεν ἀπὸ σήμερον δημοσιεύοντες ἐν συνεχείᾳ τὴν διάλεξιν τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου κ. Ἀλ. Κανελλοπούλου τὴν γενομένην τὴν 4ην Ἀπριλίου ἐ. ἔ. εἰς τὸ θέατρον «Ὀλύμπια» πρὸς τὰ μέλη τῆς Διοικήσεως Ἀνωτάτων Σχολῶν καὶ τῆς Ὑποδιοικήσεως Θηλέων.

Ἡ διάλεξις αὐτὴ πρέπει νὰ ἀναγνωσθῇ ὑπὸ πάντων, κυρίως ὅμως ἀπὸ τοὺς βαθμοφόρους τοῦ Σώματος, διότι δι' αὐτῆς ὁ ἀκάματος ἐργάτης τῆς Ὀργανώσεως παρέχει πιστὴν τὴν εἰκόνα τῆς ἐργώδους κινήσεως τῆς συντελεσθείσης μέχρι σήμερον καὶ χαράσσει τὰς προγραμματικὰς κατευθύνσεις διὰ τὸ μέλλον.

Συναγωνισταὶ τῆς Διοικήσεως Ἀνωτάτων Σχολῶν καὶ Συναγωνίστριαι τῆς Ὑποδιοικήσεως Θηλέων Ἀνωτάτων Σχολῶν,

Ἐδῶ καὶ μερικοὺς μῆνες μοῦ κάματε τὴν τιμὴ νὰ μὲ καλέσετε γιὰ νὰ σᾶς μιλήσω. Καὶ σήμερα ἡ ἰδία πρόσκλησις ἔρχεται ἀπὸ μένα πρὸς σᾶς. Δύο εἶναι οἱ λόγοι γιὰ τοὺς ὁποίους ἐσκέφθηκα, ἂν καὶ πλεῖστοι ἐκ τῶν Συναγωνιστῶν καὶ Συναγωνιστριῶν λείπουν εἰς τὰς Ἐπαρχίας των, δύο εἶναι οἱ λόγοι διὰ τοὺς ὁποίους ἐσκέφθηκα ὅτι θὰ ἐπεβάλλετο αὐτὴ ἡ νέα ἐπικοινωνία μεταξύ μας. Ὁ πρῶτος λόγος εἶναι γιὰ νὰ σᾶς εὐχαριστήσω ὅλους καὶ ὅλες γιὰ τὴν ἕως τώρα συνεργασία μας ἀπὸ τότε, ἀπὸ ἑνὸς καὶ ἡμίσεος περίπου μηνός, ἀφ' ὅτου ἀνέλαβα προσωπικῶς τὴν Διοίκησι τῶν Ἀνωτάτων Σχολῶν. Γνωρίζουμε ὅλοι πολὺ καλὰ τοὺς λόγους ποὺ μὲ ὤθησαν εἰς τὴν ἀπόφασιν αὐτή, διότι πολλὲς φορὲς μοῦ δόθηκε ἡ εὐκαιρία σὲ ἐπὶ μέρους συγκεντρώσεις μας νὰ σᾶς τοὺς ἀναπτύξω. Ἕνας ἀπὸ τοὺς κυριωτέρους λόγους ἦτανε ἡ φύσις τῆς συνθέσεως τῆς Δ.Α.Σ., ἡ ὁποία ἀποτελεῖται ἀπὸ ἀνθρώπους διεκδικοῦντας γιὰ τοὺς ἑαυτούς των τὴν πνευματικὴν ἡγεσία τοῦ τόπου καὶ συνεπῶς ἔχοντας τὴν ἰδίαν αὐτὴν ἀποστολὴν μέσα εἰς τὰ πλαίσια τῆς Ὀργανώσεως. Ὡς εἶναι ἑπόμενον, τὰ μέλη τῆς Δ.Α.Σ. εἶναι οἱ κατ' ἐξοχὴν διαφωτιστικοὶ πυρῆνες τῆς Ε.Ο.Ν. Αὐτὸς εἶναι ἕνας ἀπὸ τοὺς λόγους. Τὰς ἀντιλήψεις μας, τὰς ἀντιλήψεις ὅλων τῶν Συναγωνιστῶν περὶ τῆς ἐπιστήμης καὶ περὶ τῶν ἐπιστημόνων ἐν γένει τὰς γνωρίζετε, διότι πολλὲς φορὲς μᾶς ἐδόθηκεν ἡ εὐκαιρία νὰ τὰς ἀναπτύξωμεν. Γνωρίζετε ὅτι τὸν ἐπιστήμονα ἐμεῖς δὲν τὸν θέλομεν ὡς ἐπαγγελματίαν καὶ τὴν ἐπιστήμην ὡς μέσον βιοποριστικόν. Ἀλλὰ τὸν ἐπιστήμονα τὸν θέλομεν ὡς κοινωνικὸν λειτουργὸν καὶ τὴν ἐπιστήμην σοφίαν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Ἐθνικοῦ καὶ κοινωνικοῦ συνόλου. Γνωρίζετε ἐπίσης ὅτι ἕνας ἀκόμη λόγος, γιὰ τὸν ὁποῖον ὠθήθηκα στὴν ἀπόφασιν αὐτήν, ἦταν ἡ λίαν διαδεδομένη φήμη ὅτι εἰς τὰ Ἀνώτατα Ἐκπαιδευτήρια τοῦ Κράτους οἱ Ἕλληνες σπουδασταὶ καὶ οἱ Ἑλληνίδες Σπουδάστριες προτιμοῦσαν τὴν κόκκινη σημαία τῆς Μόσχας ἀπὸ τὴν Γαλανόλευκη Σημαία τῆς Ἑλλάδος. Ἡ φήμη αὐτὴ ἦτο πολὺ ἐπίμονη. Τόσον ἐπίμονη, ὥστε παρ' ὀλίγον νὰ παρασύρῃ ὅσους δὲν ἐγνώριζαν τὰς Ἀνωτάτας Σχολὰς καὶ ὅσους δὲν εἶχαν περάσει ἀπὸ αὐτές. Καὶ ἔτσι ἐπιστεύετο γενικὰ ἀπὸ ὅσους, ἐπαναλαμβάνω, δὲν εἶχαν περάσει ἀπὸ τὰς Ἀνωτάτας Σχολάς, ἐπιστεύετο ὅτι αἱ Ἀνώταται Σχολαὶ δὲν ἐπίστευαν στὸ γεγονός, τὸ ὁποῖον ἀπετέλεσε τὴν σωτηρίαν τοῦ Ἔθνους μας καὶ τὴν ἀπολύτρωσιν τοῦ καθενός μας. Δὲν ἐπίστευαν δηλαδὴ στὸ γεγονός, ἠθικοπνευματικὸ καὶ ἱστορικὸ γεγονός, τῆς Ἐπαναστάσεως

νικὸν τῆς Ἑλλάδος. Διὰ τὴν ἐπιδίωξιν τοῦ ἰδανικοῦ αὐτοῦ ὁ Ἑλληνισμὸς δὲν ἐδίστασε νὰ ὑποβληθῇ εἰς θυσίας. Καὶ ὁ κόσμος γνωρίζει ἂν αἱ θυσίαι αὐταὶ ἦσαν σκληραί. Ἐὰν οἱ μεγάλοι λαοὶ τῆς Εὐρώπης κατώρθωναν νὰ εὕρουν μέσα των ἀρκετὴν δύναμιν, ὥστε νὰ ὑποβληθοῦν εἰς μικροτέρας θυσίας ἀπὸ ἐκείνας εἰς τὰς ὁποίας ὑπεβλήθημεν ἡμεῖς, ἡ ὄψις τοῦ Κόσμου καὶ ἡ ὄψις τοῦ μέλλοντος τῆς Εὐρώπης θὰ ἦτο ἄλλη. Φαίνεται ὅμως ὅτι ἡ ἀνάπτυξις τῆς ὑλικῆς δυνάμεως δὲν συμβαδίζει πάντοτε μὲ τὴν ἀνάτασιν τῶν ψυχῶν. Αὐτὸ τοὐλάχιστον εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ συμπεράνῃ κανεὶς παρακολουθῶν τὰ γεγονότα αὐτῶν τῶν ἡμερῶν. Ἡ Ἑλλὰς ἤλπισε, καὶ δὲν ἀπώλεσεν ἀκόμη τελείως τὴν ἐλπίδα, ὅτι ἡ Εὐρώπη θὰ συνέλθῃ. Ὅτι οἱ λαοί της θ' ἀντιληφθοῦν τὴν τελευταίαν στιγμὴν τὴν ἄβυσσον τῆς ἐρημώσεως εἰς τὴν ὁποίαν φέρονται καὶ θὰ ὀπισθοχωρήσουν εἰς τὸ χεῖλός της πρὶν κατακρημνισθῇ ἀνεπανορθώτως ὅ,τι γενεαὶ γενεῶν ἀνήγειραν μέγα καὶ ὡραῖον ἐπὶ αἰῶνας. Ἐλπίζει ἀκόμη καὶ θέλει νὰ κρατηθῇ αὐτὴ καὶ ἡ ἰδική μας περιοχὴ τοῦ Κόσμου μακρὰν ἀπὸ τὴν ἀπειλουμένην πυρκαϊάν, ἐὰν ἡ ἀνάφλεξις δὲν θὰ ἔχῃ προληφθῇ τελικῶς. Τὴν περίπτωσιν ὅμως, κατὰ τὴν ὁποίαν αἱ ἐλπίδες της θὰ διεψεύδοντο, τὴν ἀντικρύζει γρηγοροῦσα μὲν καὶ ἄγρυπνος, ἀλλὰ μὲ ἠρεμίαν καὶ μὲ γαλήνην. Ἂν τὴν προσβάλουν, ἂν ἐπιβουλευθοῦν αὐτὸ ποὺ κατέχει καὶ ποὺ κατέκτησε σπιθαμὴν πρὸς σπιθαμήν, μὲ θυσίας καὶ μὲ αἷμα, τὴν ἀκεραιότητα καὶ τὴν ἀνεξαρτησίαν της, εἶναι ἀποφασισμένη νὰ ἐκδαπανηθῇ εἰς ἄλλας τόσας θυσίας καὶ εἰς ἄλλο τόσον αἷμα διὰ ν' ἀμυνθῇ. Εἶναι δὲ εὐτυχὴς διότι εὑρίσκεται εἰς πλήρη ἐπάρκειαν ἀντικειμενικῶν δυνατοτήτων διὰ τὴν ἄμυνάν της καὶ ἀπὸ ἀπόψεως ὑλικῆς συγκροτήσεως καὶ ἀπὸ ἀπόψεως ψυχῆς. Εἶναι ἡνωμένη ὡς εἷς ἄνθρωπος. Ἡ πολεμική της δύναμις, χάρις εἰς τὰς θυσίας καὶ τὴν ἐργασίαν ποὺ κατεβλήθη, εἶναι ἀρτία. Ἡ δύναμις τῆς ζωϊκῆς της θελήσεως εἶναι ἀκαταγώνιστος. Ἂν βλέπῃ καθαρὰ τὰς θυσίας ποὺ τὴν ἀναμένουν καὶ ἂν μαντεύῃ τὴν ἔκτασιν τῆς προσπαθείας ποὺ θὰ χρειασθῇ ἴσως νὰ καταβάλῃ, ἡ πίστις της διὰ τὴν ἔκβασιν καὶ τῶν θυσιῶν καὶ τῆς προσπαθείας εἶναι ἀπαρασάλευτος, διότι ἀπαρασάλευτος εἶναι ἡ πεποίθησίς της εἰς τὸ δίκαιόν της καὶ ἡ δύναμις τοῦ δικαίου εἶναι ἀκαταμάχητος.

Κδς.

τῆς 4ης Αὐγούστου. Καὶ συνεπῶς, κατὰ φυσικὸν λόγον, δὲν ἀνεγνώριζαν ἐπίσης ὅτι ἕνας καὶ μόνος δικαιοῦται νὰ εἶναι ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ Ἔθνους αὐτοῦ, ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς. Τότε πρὸ αὐτῆς τῆς καταστάσεως ἐσκέφθην καὶ ἀφοῦ ἐπῆρα τὴν ἔγκρισι τοῦ Ἀρχηγοῦ, ἀπεφάσισα ν' ἀναλάβω αὐτοπροσώπως τὴν Διοίκησιν τῶν Ἀνωτάτων Σχολῶν. Τότε εἶδα φυσικὰ αὐτὸ ποὺ ἤξερα, δηλαδὴ ὅτι ὄχι μονάχα αὐτὰ τὰ ὁποῖα ἐλέγοντο δὲν ἦσαν τίποτε ἄλλο, παρὰ εὐσεβεῖς πόθοι ἀτίμων συκοφαντῶν, ἀλλ' εἶδα ἀκόμη ὅτι ὑπάρχει ἀπόφασις μέσα εἰς τὰς Ἀνωτάτας Σχολάς, νὰ μὴν ὑποστείλωμεν ποτὲ τὴν Σημαία ποὺ ὑψώσαμε, τὴν Σημαίαν τῆς 4ης Αὐγούστου, τὴν Σημαίαν μὲ τὸν διπλοπέλεκυν, δηλαδὴ τὴν μοναδικὴ Σημαία ποὺ ἐκπροσωπεῖ τὴν σημερινὴν Ἑλλάδα. Καὶ αὐτὸ τὸ γεγονὸς τὸ διεπίστωσα κατὰ τὸν πλέον πανηγυρικὸν τρόπον, τὸ διεπίστωσα πρὸς τιμὴν ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι συγκροτοῦν τὰς Ἀνωτάτας Σχολὰς καὶ εἰς πεῖσμα παντὸς δειλοῦ καὶ παντὸς προδότου, ὅστις θὰ ἤθελε νὰ πιστεύῃ τὸ ἀντίθετον. Βέβαια τὸ ἔργον δὲν ἐτελείωσε ἐδῶ μὲ τὴν διαπίστωσιν αὐτήν. Ἐπειδή, ὅπως εἶπα, εἶσθε μοιραίως οἱ πυρῆνες οἱ ὁποῖοι πρόκειται νὰ ἐξελιχθῆτε εἰς τὴν ἡγεσίαν τὴν πνευματικὴν τοῦ Ἔθνους καὶ ἐπειδὴ ἐπίσης εἰς σᾶς ἀποβλέπει ἡ Ὀργάνωσις κατὰ μέγα μέρος, γιὰ νὰ τὴν ἐφοδιάσετε μὲ τὰ στελέχη, τῶν ὁποίων ἔχει ἀνάγκη, γι' αὐτὸ τὸ ἔργον τῆς Διοικήσεως δὲν ἔληξεν ἐδῶ, ἀλλ' ἀντιθέτως μπορῶ νὰ σᾶς βεβαιώσω σήμερα ὅτι εἶμαι ἀποφασισμένος κατὰ τὸν πλέον κατηγορηματικὸν τρόπον νὰ μὴ ἐγκαταλείψω ποτὲ τὴν Διοίκησιν τῶν Ἀνωτάτων Σχολῶν καὶ νὰ παραμείνω πάντοτε ὁ ἴδιος εἰς αὐτήν. Καὶ ἔτσι ζητῶ ἀπὸ σᾶς νὰ μὲ ἀκολουθήσετε εἰς μίαν προσπάθειαν, ἡ ὁποία ζητεῖ νὰ τεθῇ ἡ Διοίκησις τῶν Ἀνωτάτων Σχολῶν ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ὅλης αὐτῆς προσπαθείας, μιᾶς προσπαθείας ποὺ δὲν εἶναι μιᾶς ἢ δύο ἡμερῶν, ἀλλ' ἡ ὁποία θὰ συνεχίζεται πάντοτε εἰς τὸν τόπον αὐτόν, μιᾶς προσπαθείας τὴν ὁποίαν θὰ ἐμπνέῃ καὶ θὰ καθοδηγῇ ἡ πνοὴ τοῦ Σωτῆρος τῆς Ἑλλάδος, ἡ πνοὴ τοῦ Ἰωάννου Μεταξᾶ.

Καὶ γνωρίζετε πάρα πολὺ καλὰ ὅτι αὐτὴ ἡ προσπάθεια δὲν θὰ μείνῃ ἁπλῆ προσπάθεια, ἀλλὰ θὰ καταλήξῃ εἰς μίαν μεγαλειώδη νίκην, εἰς τὴν ὁποίαν ὁδηγεῖ ὁ σκληρὸς ἀγών μας, εἰς μίαν νίκην, ἡ ὁποία δὲν θὰ εἶναι τίποτε ἄλλο ἀπὸ ἕνα μεγάλον θρίαμβον τῆς Ἑλληνικῆς Ἰδέας. Εἰς τὸν ἀγῶνα αὐτὸν βαδίζομεν μὲ τὴν στερρὰν πεποίθησιν διὰ τὴν Νίκην. Εἰς τὸν ἀγῶνα αὐτὸν μᾶς δίδει δύναμιν ἕνα μόνον πρᾶγμα: Ἡ πίστις μας εἰς τὴν Ἰδεολογίαν καὶ ἔχουμε ἕνα μόνον ὅπλον: Τὴν πνοὴν τοῦ Ἀρχηγοῦ μας.

Εἰς τὸν ἀγῶνα αὐτὸν ἔχετε, συναγωνισταὶ καὶ συναγωνίστριαι, ἀπὸ δίπλα σας ἄλλες 500.000 ἀπὸ νέους καὶ νέες τῆς Ἑλλάδος. Μαζὶ μὲ αὐτὲς καὶ μὲ αὐτοὺς ἀποτελοῦμεν ἕνα καὶ μόνον Ἔθνος. Τὸ Ἔθνος τὸ Ἑλληνικόν. Μαζὶ μὲ αὐτοὺς καὶ μὲ αὐτὲς ἔχομεν σύμβολον τῆς ἑνότητός μας καὶ τῆς πίστεώς μας ἕνα μονάχα: Τὸν Βασιλέα τῶν Ἑλλήνων. Καὶ μᾶς ἐμπνέει μία καὶ μόνον Ἰδεολογία: Ἡ Ἰδεολογία ἡ Ἐθνική μας, ἡ ὁποία δὲν εἶναι παρμένη ἀπὸ κανένα ξενικὸ σύστημα, ἀλλὰ ἀπὸ τὶς πηγὲς τῆς Ἑλληνικῆς γῆς καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος, ἡ ὁποία ἀνταποκρίνεται κατὰ τρόπον ἀπόλυτον εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς Χώρας μας καὶ εἰς τὰ συμφέροντα τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, καὶ ἀρύεται τὴν δύναμί της ἀπὸ τὴν συνείδησι τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας καὶ ἀπὸ τὴν συνείδησι τῶν πεπρωμένων τοῦ λαοῦ μας, καὶ ἡ ὁποία χαρακτηρίζεται ἀπὸ μίαν καὶ μόνην λέξιν, ποὺ γνωρίζετε, τὴν λέξιν: «Ἑλληνισμός».

Ἔτσι εἴμεθα ἄρρηκτα ἑνωμένοι εἰς τὸν ἀγῶνα αὐτόν, τὸν κοινὸν διὰ τὸν κοινὸν σκοπὸν καὶ κάτω ἀπὸ ἕνα καὶ μόνον Ἀρχηγόν: Τὸν Ἀρχηγὸν τοῦ Λαοῦ, τὸν Ἰωάννη Μεταξᾶ. Καὶ ἀποτελοῦμεν ἕνα σύνολον, μίαν Νεολαίαν, προερχομένην ἀπὸ ἕνα Λαόν, ἀφοῦ ἀπὸ ἕνα Λαὸν μιὰ μονάχα μπορεῖ νὰ προέλθῃ Νεολαία.

Ἡ Νεολαία αὐτὴ μαζὶ μὲ ὅλο τὸ Ἔθνος ἀποτελεῖ ἕνα ἑνιαῖο σύνολο, τὸ ὁποῖον ἐκφράζεται διὰ τοῦ ἡγέτου της, ὁ ὁποῖος ἀποτελεῖ τὴν ἔκφρασιν τῆς ἀκολουθίας, εἶναι ὁ μοναδικός της φορεὺς καὶ ἐκφράζει κατὰ τρόπον αὐθεντικὸν καὶ μοναδικὸν τὴν θέλησιν τῆς ἀκολουθίας. Τὴν ἀκολουθίαν τὴν στιγμὴν αὐτὴν τὴν ἀποτελεῖ τὸ Ἔθνος ὁλόκληρον καὶ ὁ ἡγέτης, ὅπως γνωρίζετε, εἶναι ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς. Μεταξὺ ἡγέτου καὶ ἀκολουθίας μία μόνη σχέσις μπορεῖ νὰ ὑπάρχῃ, ἡ σχέσις τῆς ἀπολύτου πίστεως.

Τὸ σύστημα, τὸ ὁποῖον ἐγκαθίδρυσεν ἡ Ἐθνικὴ Ἐπανάστασις, ἀποτελεῖ τὸ λαοκρατικώτερον τῶν ὑπαρχόντων συστημάτων, δεδομένου ὅτι διὰ τοῦ ἡγέτου ἐκφράζεται ἡ θέλησις ὁλοκλήρου τοῦ λαοῦ καὶ κατὰ τρόπον ἑνιαῖον καὶ ἀδιαίρετον. Ἐνῷ ἀντιθέτως ἐπὶ προγενεστέρων συστημάτων οὐδέποτε κατωρθώθη νὰ ἐκφρασθῇ κατὰ τρόπον ἑνιαῖον ἡ θέλησις τοῦ λαοῦ, ἀλλ' ἀντιθέτως οἱ ἐκπροσωποῦντες ταύτην ἐξεπροσώπουν τὸ πολὺ μίαν μερίδα αὐτοῦ τοῦ Λαοῦ. Τὰ συστήματα ἐκεῖνα κατέρρευσαν, γιατὶ ἔπαυσαν ν' ἀνταποκρίνωνται εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς ζωῆς μας καὶ ἔπαυσαν νὰ ἔχουν σχέσιν μὲ τὴν Ἑλληνικὴν πραγματικότητα. Τὸ τονίζω αὐτό, διότι ἔχει ὅλως εἰδικὴν σημασίαν δι' ἡμᾶς καὶ γιὰ νὰ ἀποδείξωμεν ὅτι, ὅταν ὁμιλοῦμεν περὶ συστήματος, εἰς τὸ ὁποῖον δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψει ἡ θέλησις τοῦ λαοῦ, ὁμιλοῦμεν διὰ κάθε ἄλλο σύστημα τὸ ὁποῖον ὑπάρχει, πλὴν τοῦ συστήματος τῆς 4ης Αὐγούστου. Εἰς τὸ σύστημα αὐτὸ ἡ ἀκολουθία καὶ ὁ ἡγέτης ἀποτελοῦν μίαν ἑνότητα, ἕνα ἑνιαῖο σύνολον, τοῦ ὁποίου σύμβολον ὑπάρχει, ὅπως ἐπάνω εἰς τὸ οἰκοδομήματα κυματίζει ἡ Σημαία, σύμβολον, λέγω, ὑπάρχει ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεύς. Τὸ Κράτος λοιπὸν αὐτό, τὸ ὁποῖον εἶναι φορεὺς τῆς ἱστορικῆς συνειδήσεως τοῦ Ἔθνους, τῶν ἰδανικῶν καὶ τῶν ἐπιδιώξεών του, καὶ τὸ ὁποῖον ἐκφράζει κατὰ τρόπον ἀπόλυτον καὶ αὐθεντικὸν τὴν θέλησιν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, τὸ Κράτος αὐτὸ ἔχει ὅλα τὰ δικαιώματα, τὰ ὁποῖα ἀποβλέπουν εἰς τὴν προαγωγὴν καὶ τὴν ζωὴν τοῦ λαοῦ μας, εἰς τὴν κατοχύρωσιν τῶν δικαίων καὶ τῶν συμφερόντων του. Καὶ μεταξὺ τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν, ἕνα τὸ ὁποῖον εἶναι πρωταρχικὸν εἶναι τὸ δικαίωμα τῆς ἀνατροφῆς καὶ διαπαιδαγωγήσεως κάθε νέας γενεᾶς, δεδομένου ὅτι τὸ Κράτος αὐτό, τὸ ὁποῖον, ὅπως εἴπαμε, εἶναι φορεὺς τῆς λαϊκῆς θελήσεως, αὐτὸ καὶ μόνον ἔχει τὸ δικαίωμα, καθ' ὃ αὐτὸ καὶ μόνον ἔχει τὴν εὐθύνην τοῦ μέλλοντος, αὐτὸ καὶ μόνον ἔχει καὶ τὸ δικαίωμα νὰ ἐξασφαλίζῃ τὸ μέλλον. Καὶ μοναδικὴ ἐξασφάλισις τοῦ μέλλοντος αὐτοῦ εἶναι ἡ Νεολαία, καὶ συγκεκριμένως ἡ Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις τῆς Νεολαίας.

(Ἡ συνέχεια εἰς τὸ προσεχές)

Στὸ περιθώριον

Ε.Ο.Ν. ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΙΑ

Ἡ συμμετοχὴ τῶν Τμημάτων τῆς Ὀργανώσεώς μας εἰς τὰς ἐκκλησιαστικὰς τελετὰς τῆς Μ. Ἑβδομάδος καὶ τοῦ Πάσχα, ἡ τήρησις τῆς τάξεως ἐντὸς τῶν Ἱερῶν Ναῶν ὑπὸ τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ ἡ ὑπὸ τῶν συντεταγμένων Τμημάτων τῆς Ε. Ο. Ν. παρακολούθησις κατὰ τὰς περιφορὰς τῶν Ἐπιταφίων καὶ τῆς Ἀναστάσεως, ὑπῆρξε πράγματι ὑποδειγματική. Οἱ Φαλαγγῖται καὶ οἱ βαθμοφόροι ἐξετέλουν τὴν ἀνατεθειμένην αὐτοῖς ὑπηρεσίαν μὲ ζηλευτὴν πειθαρχίαν, λεπτότητα συμπεριφορᾶς ἀπέναντι τοῦ κοινοῦ, τὸ ὁποῖον ἐκαμάρωνε μὲ συγκίνησιν τὴν παρουσίαν των ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῶν Ναῶν. Καὶ ἠκούοντο δίκαιοι οἱ ἔπαινοι τῶν ἐκκλησιαζομένων διὰ τὴν Ὀργάνωσιν, ἡ ὁποία εἰς τὸ ἀναμορφωτικὸν ἔργον της ἔταξε πρῶτον τὴν ἐμπέδωσιν εἰς τὴν ψυχὴν τῶν μελῶν της τοῦ συναισθήματος τῆς θρησκείας, τὸ ὁποῖον τόσον στενὰ εἶναι συνυφασμένον εἰς τὸν Ἕλληνα ἀνέκαθεν μὲ τὴν ἔννοιαν τῆς Πατρίδος.

Διὰ τὴν Ε.Ο.Ν. αἱ δύο αὐταὶ ἔννοιαι ἀποτελοῦν τοὺς δύο πόλους, πέριξ τῶν ὁποίων αὕτη στρέφεται καὶ κινεῖται καὶ δρᾷ.

ΟΙ ΠΑΙΔΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ

Εἶναι γνωστὸν τὸ ἀμέριστον ἐνδιαφέρον τῆς Κυβερνήσεως πρὸς τὴν νεότητα ἐν γένει, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν παιδικὴν ἡλικίαν ἰδιαιτέρως, διὰ τὴν ὁποίαν σειρὰν μέτρων πρὸς προστασίαν της ἔλαβε. Εἶναι ἀναμφισβήτητον ὅτι ὄχι πλέον εἰς τὰ χαρτιὰ καὶ εἰς τὰ ἄψυχα ἄρθρα τῶν Νόμων, ἀλλὰ ἐν τῇ πραγματικότητι τὸ «παιδί» εὑρίσκει τὸ Κράτος ἀπὸ τὰ πρῶτα του βήματα προστάτην καὶ παραστάτην... Εἰς τὴν ἀτελεύτητον σειρὰν τῶν μέτρων προσθέτει ἡ Κυβέρνησις καὶ ἕνα ἀκόμη. Τὴν ἵδρυσιν τριῶν νέων παιδικῶν σταθμῶν, ποὺ ἀνηγέρθησαν μὲ ὅλους τοὺς κανόνας τῆς ἀρχιτεκτονικῆς, ἐπὶ τῇ βάσει σχεδίων τοῦ Ὑπουργείου Ὑγιεινῆς καὶ Ἀντιλήψεως. Ἡ ἑλληνικὴ κοινωνία, ἡ ὁποία εἶναι εἰς θέσιν πάντοτε νὰ ἐκτιμᾷ τὰς πράξεις τοῦ Ἀρχηγοῦ, χαιρετίζει εὐχαρίστως καὶ τὴν χειρονομίαν ταύτην τῆς Κυβερνήσεως μαζὶ μὲ τὰς τόσας ἄλλας, μὲ τὰς ὁποίας ἡ 4η Αὐγούστου ἐκδηλώνει τὴν στοργήν της πρὸς αὐτήν.

ΘΕΙΑ ΕΥΝΟΙΑ

Ὁ πόλεμος εἶναι κάτι ποὺ τὸ ἀπεύχονται ὅλοι εἰς τὴν Ἑλλάδα. Αὐτὸ εἶναι μία ἀδιαφιλονίκητος ἀλήθεια. Ἀδιαφιλονίκητος ὅμως, τὰς τελευταίας ἡμέρας, κατέστη καὶ μία ἄλλη ἀλήθεια. Ὅτι τὸν πόλεμον, ἐὰν τελικῶς μᾶς τὸν ἤθελον ἐπιβάλει αἱ τυφλαὶ καὶ μοιραῖαι συνθῆκαι καὶ ἀνάγκαι, δὲν τὸν φοβεῖται κανεὶς εἰς τὴν Ἑλλάδα. Καὶ ἔχει μεγαλειτέραν ἀξίαν τὸ γεγονὸς ὅτι αὐτὴ ἡ ἀνοσία τοῦ φόβου δὲν διαδηλώνεται οὔτε μὲ στομφώδεις κραυγὰς οὔτε μὲ ὁμαδικὰ παραληρήματα. Δὲν εἶναι δηλαδὴ ψύχωσις ποὺ τὴν ὑπέβαλον καὶ τὴν ἐκαλλιέργησαν κατὰ τὴν γνωστὴν παλαιὰν μέθοδον, ποὺ τὴν ἐγνωρίσαμε καὶ ἡμεῖς εἰς ἄλλας ἐποχὰς εἰς τὴν Ἑλλάδα. Εἶναι ἀπόφασις συνειδήσεων, τῶν ἑλληνικῶν συνειδήσεων, ποὺ ἡ κάθε μία ἀπὸ αὐτὰς τὴν συνέλαβε μεμονωμένως καὶ ποὺ τὴν διακρίνεις ἰδίαν καὶ ἀπαράλλακτον καὶ ὁμόφωνον εἰς ὅλα τὰ μάτια καὶ εἰς ὅλα τὰ πρόσωπα. Ἤδη αὐτὸ τὸ γεγονὸς εἶναι μία νίκη, εἶναι τὸ ὥριμον πνεῦμα ἑνὸς λαοῦ ὁ ὁποῖος ἠνδρώθη εἰς τοὺς ἀγῶνας καὶ τοῦ ὁποίου ἡ ἄνδρωσις μᾶς ἀπεκαλύφθη μὲ τὴν εὐκαιρίαν τῶν προσφάτων γεγονότων. Ὁ,τιδήποτε καὶ ἂν ἤθελε συμβῆ, θὰ κρατήσωμεν πολύτιμον ἀπόκτημα αὐτὴν τὴν ἀποκάλυψιν. Καὶ δὲν ὑπάρχει τοὐλάχιστον τὴν στιγμὴν αὐτὴν οὔτε ἕνας τόσον κακῆς πίστεως ἄνθρωπος εἰς τὴν Χώραν, ὁ ὁποῖος δὲν θ' ἀναγνωρίσῃ εἰς τὸ φαινόμενον ποὺ μᾶς ἀπεκάλυψαν αἱ ἡμέραι αὐταὶ τὴν πλουσίαν συμβολὴν τοῦ πνεύματος τοῦ Νέου Κράτους καὶ τοῦ πνεύματος τοῦ Ἀρχηγοῦ.

Δὲν ὑπάρχει οὔτε ἕνας Ἕλλην, ποὺ νὰ μὴν ἐδικαίωσε μέσα εἰς τὴν συνείδησίν του τὰς θυσίας ποὺ κατεβλήθησαν ἀπὸ τὸ Ἔθνος ὁλόκληρον, διὰ τὴν σύντονον πολεμικὴν παρασκευὴν τῆς Χώρας καὶ ποὺ καὶ ἂν δὲν ἀπέβαινον ἀδύνατοι θὰ ἦσαν πάντως, πολὺ ὀλιγώτερον ἀποδοτικαί, ὑπὸ πᾶσαν ἄλλην μορφὴν διακυβερνήσεως τῆς Χώρας. Δὲν θὰ ὑπάρξῃ οὔτε ἕνας Ἕλλην, ὁ ὁποῖος δὲν ἀνελογίσθη τὰς ἡμέρας αὐτάς, ποίας ἐκτάσεως κίνδυνοι ἠδύναντο ν' ἀνακύψουν εἰς παρομοίας στιγμὰς καὶ θ' ἀνέκυπτον μοιραίως ὑπὸ τὸ καθεστὼς τῆς ἀνευθύνου βοῆς, ὅπως εἶχεν ἐξελιχθῆ ὁ κοινοβουλευτισμὸς εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἐὰν ἡ μεταβολὴ τῆς 4ης Αὐγούστου δὲν εἶχε προλάβει νὰ ἐμπεδώσῃ — ἀφοῦ πρῶτον ἀνεστήλωσε τὰ ἐθνικὰ σύμβολα, καὶ ἐπαγίωσε δι' ὀργανικῶν μεταρρυθμίσεων τὴν ἐθνικὴν ἑνότητα, — τὸ αἴσθημα τῆς πειθαρχίας πρὸς τὴν μίαν ὑπεύθυνον θέλησιν. Δὲν θὰ ὑπάρξῃ οὔτε ἕνας Ἕλλην, ὁ ὁποῖος κατὰ μόνας, ἐνώπιον τῆς ἰδίας του συνειδήσεως, δὲν θ' ἀναγνωρίσῃ, ὡς ἰδιαιτέραν εὔνοιαν τῆς Θείας Προνοίας πρὸς τὸν λαὸν αὐτόν, τὸ γεγονός, ὅτι εἰς μίαν τόσον κρίσιμον στιγμὴν τῆς ἱστορίας του ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους εὑρίσκεται ὁ ἁρμοδιώτερος Ἕλλην, ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς, ὁ ἄνθρωπος τὸν ὁποῖον ἡ συσσωρευμένη σύνθετος πεῖρα, ἡ στρατιωτικὴ καὶ ἡ διπλωματική, παρεσκεύασαν διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν τόσων λεπτῶν καὶ τόσων πολυπλόκων προβλημάτων, τὰ ὁποῖα μᾶς ἐτέθησαν τὰς ἱστορικὰς αὐτὰς ἡμέρας.

ΠΟΛΥΤΙΜΟΣ ΥΠΟΣΧΕΣΙΣ

Ἐπιβάλλεται νὰ χαιρετισθοῦν μὲ ὅλην τὴν ἐμπρέπουσαν εὐλάβειαν καὶ τὸν σεβασμὸν τρεῖς χριστιανικαὶ ἐκδηλώσεις τῆς ἡμέρας τοῦ Πάσχα, ποὺ ἐπειδὴ ἀκριβῶς δὲν ἔχουν μεταξύ των καμμίαν ἄμεσον σύνδεσιν καὶ σχέσιν, ἐνῷ εἶναι τόσον ταυτόσημοι κατὰ τὸ πνεῦμα, ἀποκτοῦν ἀκόμη μεγαλυτέραν ἀξίαν. Πρώτη εἶναι ἡ ἀληθῶς φωτεινὴ Πασχαλινὴ ἐγκύκλιος τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν, περικλείουσα ἀνανεωμένον τὸν ἔνθεον ζῆλον τῆς στρατευομένης Ἑλληνικῆς Ὀρθοδοξίας, ζῆλον εἰρήνης καὶ εὐδοκίας ἐν ἀνθρώποις, ἁγιασθέντα ἀνὰ τοὺς αἰῶνας διὰ τοῦ αἵματος τοῦ σταυρωθέντος καὶ ἀναστάντος Χριστοῦ. Δευτέρα ἡ ἀδελφικὴ ἀπὸ κοινοῦ ἀνάπεμψις εὐχῶν ἀπὸ τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ τῶν Ἀθηνῶν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ τοῦ πρωτοθρόνου τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας καὶ τρίτη τὸ διάγγελμα πρὸς τὴν Χριστιανωσύνην τοῦ δυτικοῦ δόγματος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ρώμης Πίου τοῦ XII.

Εἰς ἡμέρας καθ' ἃς ἀντίχριστον πνεῦμα πειράζει καὶ παραπλανᾷ λαοὺς καὶ κυβερνήτας καὶ διασπᾷ καὶ θραύει τὰς προσπαθείας τῶν καλῶν θελήσεων ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ κόσμου εἶναι ἀληθῶς παρήγορον ὅτι γρηγοροῦν αἱ Ἐκκλησίαι τοῦ Χριστοῦ ἐν ἑνότητι πνεύματος, διότι δι' αὐτῶν γρηγορεῖ ἐπὶ τῆς ταλαιπωρουμένης ἀνθρωπότητος αὐτὸ τὸ πνεῦμα τοῦ Χριστοῦ.

Καὶ εἶναι ἀκόμη μεγαλυτέρα ἡ παρηγορία σήμερον, διότι ἡ παραπλανηθεῖσα κατὰ τὸν πόλεμον καὶ μετ' αὐτὸν καὶ ἀπιστήσασα χριστιανικὴ ἀνθρωπότης σημειώνει κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους νέαν ὡριμωτέραν ἀπὸ κάθε ἄλλην ἐποχὴν ἐπιστροφὴν πρὸς τὰς ἀειζώους πηγὰς τῆς πίστεως καὶ τῆς εὐαγγελικῆς ἀληθείας. Καὶ τὸ φαινόμενον τοῦτο τῆς ἐπιστροφῆς, ἡ ὁποία πιστοποιεῖ ὅτι ὅλα τὰ ἄλλα καὶ ἡ ἐπιδίωξις καὶ αἱ κατακτήσεις καὶ αἱ ὑλικαὶ νῖκαι τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἡ δύναμις τὴν ὁποίαν προσπορίζουν αἱ νῖκαι αὐταὶ δὲν λύουν, ἀλλὰ περιπλέκουν τὸ πρόβλημα τῆς ζωῆς καὶ ὅτι παρ' ὅλας τὰς κατακτήσεις καὶ τὰς νίκας του εἰς τὸ ὑλικὸν πεδίον, ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου ἐπτώχυνε καὶ ἠλαττώθη εἰς χαράν, διότι ἔχουν ἀτροφήσει μέσα του αἱ πηγαὶ τῆς καλωσύνης καὶ τῆς ἀγάπης, τὰς ὁποίας ἕνας ὑπάρχει τρόπος νὰ τὰς ἀναζωογονήσῃ—ἡ ἀνόρθωσις τῆς ψυχῆς καὶ τὴν ὁποίαν πάλιν ἀνόρθωσιν μόνον ἡ χριστιανικὴ ἀντιμετώπισις τοῦ κόσμου ἠμπορεῖ νὰ τὴν δώσῃ, ἀποτελεῖ τὴν πλέον βαρυσήμαντον ἐκδήλωσιν τῆς ἐποχῆς μας. Ὁ Χριστιανισμὸς περιέχει ὅλα τὰ στοιχεῖα ποὺ ἀπαιτοῦνται διὰ νὰ ἀνανεωθῇ ὁ ἄνθρωπος καὶ μὲ τὴν ἀνανέωσιν τοῦ ἀνθρώπου ὑπὸ τὸ εὐαγγελικὸν πνεῦμα εἶναι ἀπολύτως ἐφικτὴ καὶ τῶν Κοινωνιῶν καὶ τῶν Ἐθνῶν ἡ ἀναγέννησις καὶ ἡ ἀποτροπὴ τῶν κινδύνων ποὺ ἀπειλοῦν τὴν ἀνθρωπότητα καὶ τὸν κόσμον.

Αἱ Ἐκκλησίαι τοῦ Χριστοῦ καὶ οἱ ἀρχηγοὶ τῶν Ἐκκλησιῶν, ὅπως μαρτυροῦν αἱ ἐκδηλώσεις εἰς τὰς ὁποίας ἀνεφέρθημεν, κατανοοῦν τὴν ἀνάγκην αὐτῆς τῆς ἀναγεννήσεως. Καὶ μαζὶ μὲ τοὺς ἀρχηγοὺς τὴν κατανοοῦν οἱ πιστοὶ τοῦ Χριστοῦ τῶν ὁποίων πυκνοῦνται πάλιν σήμερον αἱ ἀραιωθεῖσαι ἄλλοτε τάξεις. Ὑπάρχει λοιπὸν εἰς τὸ φαινόμενον αὐτὸ μία πολύτιμος ὑπόσχεσις διὰ τὴν ἐπιτάχυνσιν τῆς πραγματοποιήσεως τῆς ὁποίας ὀφείλουν νὰ ἐργασθοῦν ὅλαι αἱ φωτισμέναι διάνοιαι εἰς τὸν κόσμον.

Στὸ περιθώριον

Η ΚΡΗΤΗ

Ἀπὸ προχθὲς ἤρχισεν ἡ μεταξὺ Ἀθηνῶν καὶ Ἡρακλείου Κρήτης ἀεροπορικὴ συγκοινωνία. Τὸ τοιοῦτον καταδεικνύει καὶ ἄλλην μίαν φορὰν τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ Ἀρχηγοῦ πρὸς τὴν Μεγαλόνησον, τῆς ὁποίας αἱ ἀπὸ ἐτῶν παρημελημέναι ἀνάγκαι μόνον ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ Κράτους τῆς 4ης Αὐγούστου τόσον στοργικῶς ἐπροσέχθησαν καὶ αἱ πλεῖσται ἐνεργότατα καὶ ταχύτατα ἐθεραπεύθησαν, ὡς συνέβη καὶ μὲ τὰς λοιπὰς περιφερείας τοῦ Κράτους.

Καὶ αὐτὸ ἀκριβῶς ἐξηγεῖ τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ἀφοσίωσιν τῶν Κρητῶν πρὸς τὸν Ἀρχηγόν, ὁ ὁποῖος διὰ τοῦ ἐνδιαφέροντός του εἰς τὴν πρόοδον τῆς Κρήτης ἐπαμείβει τὴν φιλεργίαν καὶ τὸ φιλοπρόοδον τῶν κατοίκων της, οἵτινες κατέστησαν αὐτὴν μίαν τῶν παραγωγικωτέρων ἐπαρχιῶν, ὥστε αὐτὴ νὰ εἶναι ἤδη μεταξὺ τῶν πρώτων εἰς εἰσοδήματα περιφερειῶν τῆς ὅλης Ἑλλάδος.

ΦΑΛΑΓΓΙΤΑΙ ΜΑΘΗΤΑΙ

Αἱ ἑορταὶ τοῦ Πάσχα ἔληξαν. Οἱ Φαλαγγῖται μαθηταὶ ἑώρτασαν μὲ τοὺς συγγενεῖς των τὰς ἁγίας αὐτὰς ἡμέρας καὶ ἤδη πρόκειται νὰ ἐπανέλθουν εἰς τὰ μαθητικὰ θρανία. Διατρέχομεν τὸ τελευταῖον τρίμηνον τοῦ σχολικοῦ ἔτους καὶ πρέπει ἐκ μέρους των νὰ καταβληθῇ πᾶσα προσπάθεια διὰ ν' ἀποδώσουν ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερα. Ἡ Ε. Ο. Ν. προετοιμάζει ἀνθρώπους οἱ ὁποῖοι γνωρίζουν τὸ καθῆκον των καὶ ἐκτελοῦν αὐτὸ ὁπουδήποτε καὶ ἂν τοποθετηθῶσι. Δὲν ἐννοεῖται Φαλαγγίτης χωρὶς συγχρόνως, ἂν εἶναι μαθητής, νὰ διακρίνεται. Ἡ πατρὶς ἔχει ἀνάγκην ὅλων τῶν προσπαθειῶν ἐκ μέρους τῶν τέκνων της. Ἕκαστος ἐφ' ᾧ ἐτάχθη, ἵνα ὅλοι μαζί, μὲ μίαν πνοήν, ὑπὸ τὴν αἰγίδα καὶ τὴν ἡγεσίαν τοῦ Ἀρχηγοῦ μας, δημιουργήσωμεν τὴν Ἑλληνικὴν ἀναγέννησιν τοῦ τρίτου Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ.

ΣΥΝΕΙΔΗΤΑ

Ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος τῆς Ε.Ο.Ν. εὗρε τὴν εὐκαιρίαν εἰς τὴν διάλεξίν του πρὸς τοὺς σπουδαστὰς τῶν Ἀνωτάτων Σχολῶν, τὴν ὁποίαν ἀρχίζομεν σήμερον δημοσιεύοντες, προκειμένου περὶ τῆς «Ἡρωϊκῆς παρελάσεως», ὡς ὠνόμασε τὴν παρέλασιν τῆς 25ης Μαρτίου, τὴν ὑπὸ ραγδαίαν βροχὴν διεξαχθεῖσαν, νὰ ἐξάρῃ τὴν συνειδητὴν ἐκτέλεσιν τοῦ χρέους τῶν μελῶν μας καὶ ὅτι ἡ πίστις πρὸς τὴν Ἰδεολογίαν μας καὶ αἱ ὑπηρεσίαι πρὸς τὴν Ὀργάνωσιν εἶναι καὶ αὐταὶ ἐντελῶς συνειδηταί. Τοῦτο ἀκριβῶς ἀπέδειξεν ἡ «Ἡρωϊκὴ παρέλασις».

ΠΩΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΩΝΤΑΙ ΤΑ ΕΛΛΗΝΟΠΟΥΛΑ

Β΄.

Τί ἔκαμναν οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες

Σ ΕΧΟΥΝ ὑπ᾽ ὄψιν των τὰ Ἑλληνόπουλα καὶ ὅσοι ἄλλοι θὰ διαβάσουν αὐτὰ τὰ ἄρθρα, ποὺ σκοπὸν ἔχουν νὰ καταδείξουν ὅτι τότε μόνον ἐμεγαλούργει ἡ Φυλή μας, ὅταν ἡ παιδεία εὑρίσκετο ὑπὸ τὸν ἀπόλυτον ἔλεγχον τοῦ Κράτους καὶ ὅταν προσηρμόζετο εἰς τὸν χαρακτῆρα τῶν Ἑλληνικῶν γενεῶν, ἕνα καὶ μόνον: ὅτι οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες οἱ ὁποῖοι ἐξακολουθοῦν καὶ σήμερον νὰ κατευθύνουν πνευματικῶς τὸν κόσμον, διὰ κανένα λόγον καὶ ἐπ᾽ οὐδεμιᾷ ἀφορμῇ δὲν θ᾽ ἄφηναν τὴν παιδείαν ἀνεξέλεγκτον καὶ τὸ παιδίον ἀνεπιτήρητον. Διότι, κατὰ τὸν Πλάτωνα, τὸ παιδὶ «πάντων θηρίων ἐστὶ δυσμεταχειριστότατον˙ ὅσῳ γὰρ μάλιστα ἔχει πηγὴν τοῦ φρονεῖν μήπω κατηρτυμένην, ἐπίβουλον καὶ δριμὺ καὶ ὑβριστότατον θηρίων γίγνεται˙ δι᾽ ὃ δὴ πολλοῖς αὐτὸ οἷον χαλινοῖς δεσμεύειν, πρῶτον μὲν τροφῶν καὶ μητέρων ὅταν ἀπαλλάττηται, παιδαγωγοῖς παιδείας καὶ ἠπιότητος χάριν», διότι ὅπως «ἄνευ ποιμένος οὔτε πρόβατα οὔτ᾽ ἄλλο οὐδὲν που βιωτέον, οὐδὲ δὴ παῖδας ἄνευ τινῶν παιδαγωγῶν οὐδὲ δούλους ἄνευ δεσποτῶν».

Τοῦτο δὲν τὸ ἐπίστευον μόνον οἱ ἡγούμενοι τῆς ἀθηναϊκῆς πολιτείας, ἀλλὰ καὶ τὰ ἄτομα. Πρώτη φροντὶς τῶν Ἀθηναίων, μόλις τὸ παιδὶ ἔφθανεν εἰς ἡλικίαν ἑπτὰ ἐτῶν καὶ θὰ ἄρχιζε νὰ σπουδάζῃ γράμματα καὶ μουσικήν, ἦτο νὰ τὸ παραδώσουν εἰς τὸν παιδαγωγόν, ὁ ὁποῖος ἦτο ἄνθρωπος προερχόμενος ἀπὸ τὸ προσωπικὸν τοῦ σπιτιοῦ, ἀφωσιωμένος εἰς αὐτὸ καὶ εἰς τὸν ὁποῖον ἔδιναν κάθε δικαίωμα ἐπὶ τοῦ παιδιοῦ.

Ὁ παιδαγωγὸς παρηκολούθει τὸ παιδὶ κατὰ πόδας, ὅπου καὶ ἂν ἐπήγαινε, καὶ ἔπαιζε τὸν ρόλον δι᾽ αὐτὸ ἐπιτηρητοῦ καὶ συμβούλου, τοῦ ὑπεδείκνυε τί ἔπρεπε νὰ κάμῃ καὶ τί δὲν ἔπρεπε. Τοῦ ἐδίδασκε νὰ μὴ κάθεται ὀκλαδόν, διότι αὐτὸ εἶναι ἀπρεπέστατον, νὰ μὴ βάζῃ τὸ ἕνα πόδι ἐπάνω εἰς τὸ ἄλλο, νὰ μὴ στηρίζῃ τὸν πώγωνα εἰς τὸ χέρι. Ὁ παιδαγωγὸς ἐφρόντιζεν ὅπως οἱ ἐμπεπιστευμένοι εἰς αὐτὸν παῖδες «κεκυφότες ἐν ταῖς ὁδοῖς περιπατεῖν, ἑνὶ δακτύλῳ τὸ τάριχον ἅψασθαι, δυσὶ τὸν ἰχθύν, σῖτον, κρέας˙ οὕτω κνᾶσθαι, τὸ ἱμάτιον οὕτως ἀναλαβεῖν. Τοιουτοτρόπως ἀπὸ τὰ πρῶτα ἀκόμη βήματά του τὸ παιδὶ εὑρίσκεται ὑπὸ ἔλεγχον, ἐνισχυόμενον εἰς τὸ σχολεῖον.

Καὶ τί ἦτο μὲν τὸ σχολεῖον κατὰ τὴν ἀρχαιότητα ὡς κτίριον δὲν ἔχομεν πολλὰς πληροφορίας. Φαίνεται ὅμως ὅτι δὲν ἀληθεύει τὸ κοινῶς πιστευόμενον ὅτι τὸ σχολεῖον εἰς τὰς ἀρχαίας Ἀθήνας ἦτο, κυρίως, ὑπαίθριον. Ὅπως καὶ σήμερον ἀκόμη συμβαίνει, ἐγίνοντο, βέβαια, πολλὰ μαθήματα εἰς τὸ ὕπαιθρον, ὑπῆρχεν ὅμως τὸ ἐστεγασμένον σχολεῖον, τὸ κυρίως σχολεῖον. Εἰς τὸν αἰῶνα τῆς λαμπρᾶς ἀθηναϊκῆς δόξης, τὸν Ε΄ π. χ. αἰῶνα, τὰ παιδιὰ ἐδιδάσκοντο εἰς τὸ σχολεῖον γράμματα, μουσικὴν καὶ γυμναστικήν, τρία δηλαδὴ πράγματα, ποὺ σήμερον περισσότερον παρὰ ποτε διδάσκονται οἱ μαθηταὶ εἰς τὰς πολιτισμένας εὐρωπαϊκὰς χώρας˙ τὰ γράμματα ἀπὸ τὸν γραμματιστήν, τὴν μουσικὴν ἀπὸ τὸν κιθαρῳδόν, τὴν γυμναστικὴν ἀπὸ τὸν παιδοτρίβην.

Πῶς διεξήγετο ἡ διδασκαλία δὲν μᾶς εἶναι ἐπακριβῶς γνωστὸν καὶ προσπαθοῦμεν πάντοτε νὰ τὸ εἰκάσωμεν ἀπὸ περικοπὰς διαφόρων συγγραφέων, ἀπὸ ἐπιγραφάς, ἀπὸ τὰς παραστάσεις τῶν ἀγγείων καὶ τῶν ἀναγλύφων. Ἔχομεν ὅμως ἀρκετὰς ἐνδείξεις καὶ εἶναι βέβαιον ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι ἐπίστευαν πῶς δὲν ἠμποροῦσε νὰ ὑπάρξῃ νέος ὑγιής, ἂν δὲν ὑπῆρχε καὶ ἀρτία σωματικὴ ὑγεία. Τὸ μάθημα τῆς γυμναστικῆς δὲν ἦτο συμπληρωματικὸν ἢ ἀμελῶς διδασκόμενον. Ἦτο μάθημα κύριον καὶ βασικόν. Ἐπεμελοῦντο τῆς σωματικῆς ἀναπτύξεως τοῦ παιδιοῦ, ὅσον ἐπεμελοῦντο καὶ τῆς πνευματικῆς.

Τὰ πρῶτα γράμματα ἐδιδάσκετο ὁ Ἀθηναῖος διὰ τοῦ ἀλφαβήτου. Ἐκεῖνος ποὺ δὲν θὰ ἦτο κάτοχος αὐτῶν ἐθεωρεῖτο ἄνθρωπος ἄξεστος καὶ σκαιός, «μήτε νεῖν μήτε γράμματα ἐπιστάμενος», ἐτάσσετο εἰς τὴν κατωτάτην κοινωνικὴν βαθμῖδα. Ἐπίσης ἀπὸ τὴν πρώτην στιγμὴν ἐδιδάσκετο καὶ ἕνα ἄλλο πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ προσέξωμεν καὶ ἡμεῖς σήμερον πολύ, διότι οἱ ὅροι τῆς ζωῆς μας δὲν ἔχουν ἀλλάξει. Ἐδιδάσκετο νὰ κολυμβᾷ καὶ τὸ παιδὶ ποὺ δὲν ἐμάνθανε ἀμέσως κολύμβησιν ἐθεωρεῖτο, οὔτε ὀλίγον οὔτε πολύ, κουτό, προσεβλέπετο δὲ μὲ κάποιαν περιφρόνησιν ὁ μεγάλος ποὺ εἰς λαόν, κατ᾽ ἐξοχὴν ναυτικόν, ὡς ὁ Ἀττικός, δὲν ἤξευρε νὰ κολυμβᾷ. Ἐπιθυμῶ νὰ τὸ τονίσω αὐτό, διότι καὶ σήμερον, μολονότι δὲν ἐπαύσαμεν νὰ εἴμεθα λαὸς ναυτικός — ἀπὸ ἀπόψεως τῆς λεγομένης ναυτικότητος ἐρχόμεθα εἰς τὴν τρίτην, διεθνῶς, σειράν — ἔχομεν τοὺς περισσοτέρους ἀμοίρους τοῦ ὡραιοτάτου τούτου, χρησιμωτάτου καὶ ὑγιεινοτάτου ἀγωνίσματος.

Ὑπάρχουν ἄνθρωποι καὶ εἰς τὰ νησιὰ ἀκόμη, ποὺ δὲν ξεύρουν νὰ κολυμβοῦν. Δὲν χρειάζεται φιλοσοφία διὰ νὰ ἀντιληφθῶμεν πῶς συνέβη αὐτό. Τὸ σπίτι τοῦ παιδιοῦ δὲν ἐφρόντισε˙ δὲν ἐφρόντισε καὶ τὸ σχολεῖον καὶ τὸ παιδὶ ποὺ δὲν ἠθέλησε νὰ προβῇ μόνον του εἰς τὴν ἐκμάθησιν τῆς κολυμβήσεως, ἀκολουθοῦν τὸ φυλετικὸν ἔνστικτον, ἔμεινε τυφλὸν ἀπὸ τῆς πλευρᾶς ταύτης. Ὡς πρὸς τὴν σημασίαν ποὺ ἔχει τὸ πρᾶγμα, δὲν ἔχομεν παρὰ νὰ ἴδωμεν πόσοι κάθε καλοκαῖρι πνίγονται εἰς τὸ Φάληρον καὶ τότε θ᾽ ἀντιληφθῶμεν ὅτι δὲν εἶναι μόνον τὸ ἐθνικὸν κακὸν ποὺ γίνεται μὲ τὴν ἀδιαφορίαν τοῦ σχολείου ὅπως ἐπιβάλῃ τὴν κολύμβησιν ὡς ὑποχρεωτικὸν μάθημα, εἶναι καὶ τὸ ἀτομικόν.

Διὰ τοῦτο, ὁμολογῶ, ἔβλεπα μὲ ἀληθινὴν ὑπερηφάνειαν καὶ ἀνακούφισιν, πρὸ ὀλίγων μηνῶν εἰς μίαν ταινίαν, τὰ Ἑλληνόπουλα τοῦ στρατοπέδου «Ἰωάννης Μεταξᾶς» νὰ ρίπτωνται εἰς τὸ νερὸ καὶ ἐδιάβαζα κάπου ὅτι ἐλήφθησαν μέτρα ὥστε οἱ διδάσκαλοι νὰ ὁδηγοῦν τοὺς μαθητὰς εἰς τὴν θάλασσαν καὶ νὰ τοὺς διδάσκουν κολύμβησιν.

Καὶ τώρα ἂς συνεχίσωμεν.

Οἱ Ἀθηναῖοι τοῦ Ε΄ καὶ Δ΄ αἰῶνος εἶχον εἰς τὰ σχολεῖα των πολλὰ βιβλία, κυρίως, πολλοὺς ποιητάς, μὲ τοὺς ὁποίους ἐξῆπτον τὸν ζῆλον, διέπλαττον τὴν ψυχήν, διεμόρφωνον τὸν χαρακτῆρα τῶν παιδιῶν. Ὁ Ὅμηρος ὅμως ἦτο τὸ βιβλίον ποὺ ἀπετέλει τὴν βάσιν τῆς διδασκαλίας. Εἰς τὰς ραψῳδίας του εὕρισκαν διδάσκαλοι καὶ μαθηταὶ τὰ ἠθικὰ διδάγματα, τὰς ψυχικὰς παρακελεύσεις, τὰς πατριωτικὰς παροτρύνσεις, ηὐφραίνοντο καὶ ἐνεθουσιάζοντο καὶ ἀπὸ τοὺς στίχους τοῦ τυφλοῦ ποιητοῦ ἔβλεπον νὰ ὀρθώνεται ὁ ἰδεώδης Ἕλλην ἥρως. Αὐτὸν τὸν ἥρωα οἱ διδάσκαλοι ἐπρόβαλλαν εἰς τὰ μάτια τῶν μαθητῶν καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτὸν εἶχον ὡς πρότυπον εἰς τὴν ζωήν των.

Τέλος καὶ τὸν Θουκυδίδην ἐδιδάσκοντο κατὰ τὸν Δ΄ καὶ Ε΄ αἰῶνα καὶ ἀπὸ τὰς σελίδας τοῦ μεγάλου ἱστορικοῦ ἤντλουν τὰ παραδείγματα ποὺ ἔπρεπε νὰ κατευθύνουν τὴν ζωήν των, ἐξοῦσαν διὰ τῆς διδασκαλίας τοὺς μεγάλους προγονικοὺς ἄθλους, ποὺ τοὺς ἔκαμναν νὰ ὑπερηφανεύωνται διότι ἐγεννήθησαν Ἕλληνες.

Τὸ μέρος ἐξ ἄλλου τῆς διδασκαλίας, πρὸς τὸ ὁποῖον οἱ πρόγονοί μας ἔστρεφον ἰδιαιτέραν τὴν προσοχήν των, ἦτο ἡ μουσική. Δι᾽ αὐτῆς ἔγινεν ἡ πρώτη ἀπόπειρα ἐκπολιτισμοῦ τῶν λαῶν καὶ διὰ τοῦτο ἡ σημασία ἡ ὁποία ἀπεδίδετο εἰς αὐτήν. Σημασία βαρύνουσα τόσον πολύ, ὥστε, ὡς ἀναφέρει σπαρτιατικὸν ψήφισμα, ἡ γερουσία καὶ οἱ ἔφοροι τῆς Σπάρτης διέταξαν τὸν Μιλήσιον ποιητὴν Τιμόθεον, ποὺ ἤκμασε τὸν Δ΄ π. Χ. αἰῶνα, ν᾽ ἀποκαταστήσῃ τὰς χορδὰς τῆς λύρας εἰς τὸν κανονικὸν ἀριθμόν, μὲ τὸν ἰσχυρισμὸν ὅτι αἱ γενόμεναι προσθῆκαι πρὸς ποικιλίαν τῶν τόνων διαφθείρουν τὴν μουσικήν.

Εἰς τὴν ἰδίαν ἐπίσης Σπάρτην ἕνας ἔφορος ἐξηγριώθη τόσον διότι ὁ μουσικὸς Φρύνις προσέθεσε δύο χορδὰς εἰς τὴν λύραν, ὥστε «σκεπάρνῳ τὰς δύο τῶν ἐννέα χορδῶν ἐξέτεμε», διότι παρεβιάζοντο τὰ παλαιὰ ἔθιμα.

Τὰ ὀλίγα αὐτὰ θὰ ἔπρεπε νὰ τὰ προσέξωμεν καὶ ἡμεῖς οἱ νεώτεροι Ἕλληνες, ὄχι μόνον διὰ νὰ ἴδωμεν ποίας ἀντιλήψεις εἶχαν οἱ πρόγονοί μας, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ ἀντλήσωμεν τὰ ἐπιβαλλόμενα συμπεράσματα ἀπὸ τὴν προσήλωσίν των αὐτὴν εἰς τὰς παραδόσεις. Τὸ ὑπογραμμίζω αὐτό, διότι, δυστυχῶς, ἂν καὶ εἴμεθα λαὸς μὲ ἱστο-

(Ἡ συνέχεια στὴ σελίδα 903)

ΣΤΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΘΩΜΑ

Γεμίζει ὁ τόπος ἀπὸ προσκυνητάς. Ὁ Ἅγιος Θωμᾶς εἶναι εἰς τὸ τέρμα τῶν Ἀμπελοκήπων. Ἔρχονται ἀπὸ ὅλην σχεδὸν τὴν Ἀττική...

Κάτω ἀπὸ τὰ μεγάλα πεῦκα, ποὺ πιάνουν ὅλην τὴν ἔκτασι γύρω ἀπὸ τὴν ἐκκλησιά, γίνονται χοροὶ καὶ λαϊκαὶ παραστάσεις. Στήνονται προσωριναὶ παράγκαι καὶ πουλοῦν κρασί, ψητὰ κρέατα, αὐγὰ κόκκινα, μεζεδάκια.

Τὴν πιὸ παληὰ ἐποχὴ ἡ ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Θωμᾶ παρεσκεύαζε καὶ φαγητὰ καὶ τὰ ἔδινε δωρεὰν εἰς τοὺς προσκυνητάς. Τότε ὅμως ἡ Ἀθήνα ἦτο μικρά, καὶ ὅλη ἡ Ἀττικὴ λίγους εἶχε κατοίκους. Ποῦ νὰ χορτάσουν τώρα ἕνα ἑκατομμύριο ἄνθρωποι!

Γι' αὐτὸ οἱ προσκυνηταὶ παίρνουν μεζέδες καὶ κρασὶ ἀπὸ τοὺς ὑπαιθρίους πωλητὰς ἐπὶ πληρωμῇ ἢ φέρνουν μαζί των.

Εἰς τὰ χωριὰ τὰ ἐκκλησιαστικὰ πανηγύρια διατηροῦν τὴν παληὰ των αἴγλη. Πολλαὶ ἐκκλησίαι προσφέρουν δωρεὰν τὸ φαγητό. Ἐπικρατεῖ δὲ ὡρισμένο κατὰ ἐκκλησίαν φαγητό. Ἄλλαι ἐκκλησίαι προσφέρουν πιλάφι μὲ κρέας. Ἄλλαι σιτάρι κοπανισμένο μὲ κρέας, ποὺ λέγεται πληγοῦρι. Ἄλλαι ρύζι μὲ ρεβύθια. Ἄλλαι στιφάδο. Ἄλλαι ψητὰ κρέατα.

Εἰς τὰς Ἀθήνας ἐγίνοντο παλαιότερα τέτοια πανηγύρια. Ἕνα δὲ ἀπὸ αὐτὰ ἦτο καὶ τοῦ Ἁγίου Θωμᾶ.

Διατηροῦνται δὲ τὰ ἀθηναϊκὰ πανηγύρια χωρὶς τὴν διανομὴν ὅμως φαγητοῦ, εἰς τὴν Ἁγίαν Μαρίνα τοῦ Θησείου, εἰς τὴν Ἁγίαν Βαρβάρα τοῦ Δαφνιοῦ καὶ εἰς τὸν Ἅγιο Θωμᾶ τῶν Ἀμπελοκήπων. Μέγιστο πανηγῦρι μὲ τοπικὸν χρῶμα εἶναι καὶ τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς εἰς τὸ Μενίδι. Τὸ μεγαλείτερο πανηγῦρι ἴσως τῆς Ἀττικῆς καὶ τὸ ὡραιότερο γιατὶ εἶναι καὶ ἡ ἐποχὴ καὶ ὁ τόπος. Τὴν Παρασκευὴ τοῦ Πάσχα, δύο ἡμέρας πρὶν ἀπὸ τὸ πανηγῦρι τοῦ Ἁγίου Θωμᾶ. Ἐνδιαφέρεται δὲ πολὺ ἡ Κοινότης Μενιδίου νὰ τὸ κρατᾷ εἰς περιωπήν.

Δὲν βρίσκει κανεὶς αὐτὴν τὴν ἡμέραν μεταγωγικὸν μέσον. Ὅλα τὰ αὐτοκίνητα Ἀθηνῶν-Πειραιῶς καὶ τῶν περιχώρων τραβοῦν γιὰ τὸ Μενίδι. Καὶ οἱ σιδηρόδρομοι βάζουν ἔκτακτα δρομολόγια.

Εἶναι ἐνδιαφέρουσα ἡ ἱστορία τῶν παληῶν πανηγυριῶν. Διατηροῦνται ἔθιμα πατροπαράδοτα. Τὸ θρησκευτικὸ αἴσθημα κρατεῖται ἰσχυρόν. Κάθε τόπος φυλάσσει, χάρις εἰς τὰ πανηγύρια, τὴν πατρογονικήν του ἱστορίαν.

Τὰ πανηγύρια τῶν Ἀθηνῶν συντελοῦν πολὺ εἰς τὸ νὰ μὴ σπάσουν οἱ δεσμοὶ τῆς πόλεως μὲ τὸ παρελθόν της. Γιατὶ οἱ πανηγυρισταὶ ξεχνοῦν τὴν μόδα σὲ μιὰ θρησκευτικὴ πανήγυρι. Χορεύουν ἑλληνικοὺς χορούς, ἀκούουν ἢ τραγουδοῦν ἑλληνικὰ πρὸ πάντων δημοτικὰ τραγούδια, ξαπλώνονται στὰ χόρτα μὲ ἀφέλεια.

Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες εἶχαν ἄριστα ὠργανωμένας τὰς θρησκευτικὰς πανηγύρεις. Οὔτε μποροῦμε νὰ φαντασθῶμεν σήμερα ποίαν ἔκτασιν εἶχαν εἰς τὰς ἀρχαίας Ἀθήνας αἱ ἑορταὶ πρὸς τιμὴν τοῦ Διονύσου, αἱ ἑορταὶ πρὸς τιμὴν τῆς Δήμητρος εἰς τὴν Ἐλευσῖνα καὶ αἱ τελεταὶ τῶν Παναθηναίων. Μετεῖχεν ὁλόκληρος ἡ πόλις κατὰ ἐπισημότατον τρόπον. Διήρκουν δὲ ὄχι μίαν ἡμέραν, ἀλλὰ πολλάς. Καὶ εἴχαμε καὶ τελετὰς θρησκευτικὰς «κατ' ἀγροὺς» ἢ ἀγροτικάς. Ἑωρτάζετο ὁ αὐτὸς θεὸς καὶ εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. Ἀγροτικαὶ δὲ πρέπει νὰ θεωρηθοῦν καὶ σήμερα αἱ πανηγύρεις τοῦ Ἁγίου Θωμᾶ καὶ τῆς Ἁγίας Βαρβάρας καὶ τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς τοῦ Μενιδίου.

Εἰς τὴν πανήγυριν τοῦ Ἁγίου Θωμᾶ τῶν Ἀθηνῶν ἐπικρατεῖ αὐτὸ τὸ ἔθιμον:

«Ἀνοίγεται τὸ φρεάτιον».

Αὐτὸ εἶναι τὸ ἔθιμον.

Εἰς τὴν ἀνατολικὴν πλευρὰν τῆς ἐκκλησίας εἶναι ἕνα φρεάτιον ποσίμου νεροῦ τῆς Καισαριανῆς. Τὸ νερὸ ἔρχεται μὲ ὑδραγωγεῖον ἀπὸ τὴν πηγὴ τῆς Καισαριανῆς. Ὅλο τὸν χρόνο τὸ στόμιον τοῦ φρεατίου εἶναι κλειστό. Τὴν παραμονὴ τοῦ Ἁγίου Θωμᾶ ἀνοίγεται τὸ καπάκι ἀπὸ τὸν πάτερ Ἠλία, τὸν ἱερέα τῆς ἐκκλησίας, καὶ ἀντλεῖ ὁ κόσμος μὲ ἕνα κουβᾶ. Θεωρεῖται ἕνα εἶδος ἁγιάσματος. Τὴν νύκτα τοῦ Θωμᾶ κλείνει τὸ καπάκι διὰ νὰ ἀνοιχθῇ πάλιν ἔπειτα ἀπὸ ἕνα χρόνο. Πολλαὶ δὲ ἐκκλησίαι ἔχουν τὰ ἁγιάσματά των. Ἁγίασμα δὲ εἶναι τὸ νερὸ ἢ ἡ πηγὴ ποὺ ὑπάρχει σὲ μιὰν ἐκκλησία καὶ θεωρεῖται θαυματουργὸς ἢ ἰαματική.

Ἡ ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Θωμᾶ τῶν Ἀμπελοκήπων ἀνῆκεν ἄλλοτε εἰς τὴν Μονὴν Πετράκη, ἡ ὁποία μεγίστας ἐκτάσεις ἔχει τῶν Ἀθηνῶν. Τὸ μοναστῆρι ἐμοίραζεν εἰς τοὺς πανηγυριστὰς μικρὰ ψωμάκια. Γενικῶς δὲ τὰ μοναστήρια κάνουν μικρὰ ψωμάκια στρογγυλὰ βάρους ἕως ἑκατὸ δραμιῶν. Καὶ τὸ ἔθιμο δὲ τῶν μικρῶν ψωμιῶν εἶναι παλαιότατο.

Ὁ Ἅγιος Θωμᾶς, ὁ ἐκ τῶν δώδεκα Ἀποστόλων, δὲν εἶχε πιστεύσει ὅτι ἀνεστήθη ὁ Χριστός. Δι' αὐτὸ ὠνομάσθη ἄπιστος Θωμᾶς. Καὶ τώρα λέγομεν «Θωμᾶ» ὅποιον δὲν πιστεύει εἰς ἕνα πρᾶγμα βέβαιον. Ἔπειτα ὅμως ὁ Ἀπόστολος Θωμᾶς ἐπίστευσε πολὺ καὶ ἔγινε μέγας κῆρυξ τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας, φθάσας μέχρις Ἰνδιῶν. Ὁ Θωμᾶς ἐμφανίζεται εἰς τὴν εἰκονογραφίαν νεώτατος καὶ μὲ ἁπλωμένα τὰ χέρια, ὡς νὰ θέλῃ νὰ ψαύσῃ τὸν τύπον τῶν ἥλων τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἢ ὡς ἐκπλησσόμενος. Αὐτὴ ἡ εἰκὼν ὑπάρχει καὶ ἐπάνω ἀπὸ τὴν θύραν τοῦ Ἁγίου Θωμᾶ τῶν Ἀμπελοκήπων. Εἰς τὸ μέρος εἰς τὸ ὁποῖον εἶναι ἡ ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Θωμᾶ ἦτο ἄλλοτε μικρὰ ἐκκλησίτσα τῆς Παναγιᾶς Πεντελιώτισσας. Ὁ Ἅγιος δὲ Θωμᾶς θεωρεῖται προστάτης τῶν μελλονύμφων.

Κ. Φαλτάϊτς

Ἀπὸ τὴ Βυζαντινὴ Ἐποποιΐα

ΜΕ ΤΟ ΝΙΚΗΦΟΡΟ ΦΩΚΑ

ὑπὸ : Μ. ΑΝ.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ

[Σ' ἕνα ὀροπέδιο τῆς Καππαδοκίας, μιὰ νύχτα, οἱ Σαρακηνοὶ κατώρθωσαν νὰ πατήσουν τὸν πύργο τοῦ ἀκρίτα Ἰωάννου Κομιτᾶ, νὰ σκοτώσουν τὸν πυργοδεσπότη καὶ νὰ σκλαβώσουν τὴ γυναῖκα του καὶ τὸν πρῶτό του γυιό. Τὸν μικρότερο, τὸν Γρηγόρη, δυὸ χρονῶν τότε, τὸν σώζει ὁ οἰκονόμος τοῦ πύργου, ὁ Ἀθανάσιος, καὶ ὕστερα ἀπὸ πολλὲς περιπέτειες καταφεύγει μαζί του σ' ἕνα μοναστήρι, στὸ Ἅγιον Ὄρος. Ἐκεῖ μένουν δέκα ὁλόκληρα χρόνια. Οἱ καλογέροι ἀνατρέφουν τὸ παιδὶ μὲ πολλὴ φροντίδα· κάποιος μάλιστα ἀπ' αὐτούς, ποὺ ἦταν παληὸς ἀξιωματικὸς τῶν βασιλικῶν πλωΐμων, ὁ πάτερ Εὐτύχιος, γίνεται γιὰ τὸν Γρηγόρη, τὸ μικρὸ ἀκριτόπουλο, πολύτιμος δάσκαλος. Μορφωμένος καὶ μὲ ἀντίληψι πλατειὰ καθὼς εἶναι, κατατοπίζει τὸ μαθητή του στὴ ζωὴ καὶ δίνει κατεύθυνσι στὴν ὁρμητική του φύσι τέτοια, ποὺ νὰ τὸν κάνῃ ἀργότερα τίμιο πολίτη, γενναῖο στρατιώτη, ἄξιο διάδοχο τοῦ πατέρα του. Ὁ Γρηγόρης ἔγινε πιὰ δώδεκα χρονῶν. Ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ χαρά, ἐλευθερία καὶ κίνησι. Τὸ πληκτικό, μονότονο περιβάλλον τοῦ μοναστηριοῦ τὸν στενοχωρεῖ. Πεισματωμένος ἀπὸ ἕνα ἀσήμαντο περιστατικό, ἀποφασίζει νὰ φύγῃ κρυφά· τὸ ἴδιο ὅμως βράδυ ποὺ εἶχε σκοπὸ νὰ πραγματοποιήσῃ τὴν ἀπόφασί του, γίνεται ξαφνικὰ ἐπιδρομὴ Σαρακηνῶν. Ὁ πάτερ Εὐτύχιος, ὁ παλαιὸς ἀξιωματικὸς τοῦ Βυζαντινοῦ Ναυτικοῦ, ὀργανώνει τὴν ἄμυνα καὶ κατορθώνει ν' ἀποκρούσῃ τοὺς πειρατές· ὁ Γρηγόρης σ' ὅλη τὴ διάρκεια τῆς μάχης στέκει στὸ πλάϊ τοῦ δασκάλου του καὶ δείχνει ἀξιέπαινη γενναιότητα. Ὕστερα ἀπὸ τὸ ἐπεισόδιο αὐτὸ καὶ ἐπειδὴ εἶναι πιθανὸν νὰ γίνουν κι' ἄλλες ἐπιδρομές, ὁ Ἀθανάσιος μὲ τὸ ἀκριτόπουλο, γιὰ περισσότερη ἀσφάλεια, ἔρχονται στὴ Θεσσαλονίκη καὶ νοικιάζουν μιὰ κάμαρα στὸ σπίτι μιᾶς καλῆς γυναίκας, τῆς κυρὰ-Σταύραινας, στὴ συνοικία τοῦ Ἅϊ-Δημήτρη. Ἐδῶ ὁ Γρηγόρης πρόκειται ν' ἀκολουθήσῃ ἀνώτερες σπουδές. Στὸ μεταξὺ γίνεται γνωστὸ τὸ περιστατικὸ τῆς ἐπιδρομῆς, οἱ γειτόνισσες ζητοῦν καὶ μαθαίνουν ἀπὸ τὸν Γρηγόρη τὰ καθέκαστα, καὶ μιὰ ἀπ' αὐτές, ἀκούοντας τὴ διήγησι, ὑστερικὴ καθὼς ἦταν, τόσο πολὺ τρομάζει, ποὺ πέφτει λιπόθυμη. Τὸ ἐπεισόδιο αὐτὸ ἔγινεν ἀφορμὴ νὰ γίνῃ γνωστὸ τ' ὄνομα τοῦ Γρηγόρη σ' ὅλη τὴ Θεσσαλονίκη γιατὶ οἱ γυναῖκες τὸ ἀφηγήθηκαν στοὺς ἄνδρες τους κι' ἔτσι σὲ λίγο παντοῦ κουβέντιαζαν γι' αὐτόν. Γι' αὐτὸ ἕνα πρωῒ Κυριακῆς ὁ Γρηγόρης λαβαίνει μιὰ ἀνεπάντεχη πρόσκλησι στὸ σπίτι τῆς κυρὰ Σταύραινας ἀπὸ τὸν ἄρχοντα Γρηγορᾶ, ὅπως ἐπισκεφθῇ τὸ ἀρχοντικό του, ποὺ ἦταν ἕνας σωστὸς Παράδεισος μέσ' στὴ Θεσσαλονίκη].

(Ἡ συνέχεια)

Τὰ βράδυα ποὺ ἀνέβαιναν στὰ λιακωτὰ οἱ μαστόροι τῆς γειτονιᾶς μὲ τὶς νοικοκυράδες τους ν' ἀνασάνουν, ἔφτανε ἐκεῖθε τ' ἀγεράκι μυρωμένο ἀπὸ τριαντάφυλλα καὶ γιασεμιὰ καὶ κάθε λογῆς μοσκολούλουδα· γιατί, καθὼς ἔλεγαν, κι' ἀπὸ τὴν Περσία ἀκόμη εἶχε προμηθευτῆ σπόρους ὁ κὺρ-Γρηγορᾶς μὲ τοὺς πραματευτάδες ποὺ ἔφταναν κεῖθε μὲ τὰ καραβάνια.

Ἦσαν κι' ἄλλα περιβόλια βέβαια κοντά, ὅπως τοῦ Γενοβέζου, τοῦ κόντε Μαρίνη, ποὖχε τὴν κόρη μὲ τὰ τετράξανθα μαλλιά, ὅμως κανεὶς δὲν ἔλεγε ποτέ:

— Τί μυρουδιὰ ἦταν ἐκείνη χτὲς βράδυ ἀπὸ τὸ περιβόλι τοῦ κόντε.

Ἀλήθεια ὁ Γενοβέζος εἶχε τ' ἀρχοντικό του ἀνοιχτὸ καὶ ποιὸς λίγο, ποιὸς πολύ, ὅλη ἡ γειτονιὰ τὄξερε. Ἦταν, βλέπεις, ἀντιπρόσωπος τῆς Γένοβας, πρόξενος νὰ ποῦμε, κι' οἱ πατριῶτες του οἱ καπετανέοι, ὅσοι ἀνέβαιναν ἢ κατέβαιναν κατὰ τὴν πατρίδα, περνοῦσαν νὰ δώσουν ραπόρτο, νὰ τοῦ φέρουν ὁδηγίες ἢ νὰ ζητήσουν σὲ ὥρα ἀνάγκης τὴν προστασία του.

Μονάχα τὸ περιβόλι τοῦ πρωτοσπαθάριου κὺρ-Γρηγορᾶ ἦταν «κῆπος κεκλεισμένος» καὶ γι' αὐτὸ ἡ φαντασία ἔδινε κι' ἔπαιρνε... ἀπὸ τότε μάλιστα ποὺ ὁ αὐτοκράτορας Κωνσταντῖνος ὁ Ζ' σὲ μιὰ περιοδεία του ἦρθε στὴ Θεσσαλονίκη καὶ φιλοξενήθηκε ἕνα βράδυ στ' ἀρχοντικό του...

Ἡ συνοικία θυμᾶται ἀκόμα τὴν ἡμέρα κείνη καὶ θὰ τὴ θυμᾶται δίχως ἄλλο γιὰ πολὺν καιρό, γιατὶ οἱ μητέρες τὴ διηγήθηκαν στὰ παιδιά τους καὶ κεῖνα πάλι θὰ τὴν μεταποῦν στὰ δικά τους παιδιά· ὁλόκληρος αἰῶνας μπορεῖ νὰ περάσῃ κι' ἀνάμεσα σὲ τόσα περιστατικά, χαρὲς καὶ πίκρες, θὰ λάμπῃ στηλωμένη στὴ μνήμη, ξέχωρη, λαμπρή, ἡ μέρα τούτη, σὰ νὰ κατέβηκε ὁ ἴδιος ὁ Θεὸς κάτω στὴ γῆ...

Τότε λοιπὸν ἄνοιξαν διάπλατα οἱ πόρτες τοῦ ἀρχοντικοῦ καὶ στρώθηκαν πεύκια στὸ δρόμο καὶ κρεμάστηκαν ἄλλα μυριάκριβα χρυσοκεντήματα ἀπὸ τὰ παράθυρα κι' ἀνάμεσα σὲ δυὸ ζυγιὲς Βαράγγους πέρασε ὁ γέρο βασιλιᾶς μὲ τὰ κόκκινα τσαγγία του καὶ τοὺς χρυσοὺς ἀετούς. Ἀπὸ τὰ λιακωτὰ καὶ τὰ κιόσκια τὸν ράντιζαν μὲ ἀκριβὰ μυρωδικὰ καὶ φώναζαν: «Πολλὰ τὰ ἔτη Σου Αὔγουστε! Σὺ νικᾷς!». Ἐκεῖνος γύριζε τὰ γαλανά του μάτια ἐδῶ καὶ κεῖ κι' ἔβλεπε καὶ φαινόταν εὐχαριστημένος· κάπου-κάπου ὕψωνε τὸ χέρι του κατὰ τὸ πλῆθος σὰ νὰ τὸ εὐλογοῦσε...

Ὁ πρωτοσπαθάριος Γρηγορᾶς.

Λένε λοιπὸν πὼς ἔμεινε πολλὴ ὥρα στὸ περιβόλι κι' ἔβλεπε τὰ παράξενα λουλούδια· ρωτοῦσε καταλεπτῶς γιὰ τὸ καθένα καὶ χαιρόταν τὴ μυρωδιὰ καὶ τὸ χρῶμα τους.

— Ἐπαινοῦμεν τὸν ζῆλον σας, εἶπε στὸν ἄρχοντα Γρηγορᾶ ποὺ ἔσκυψε δακρυσμένος ἀπὸ τὴ συγκίνηση καὶ τοῦ φίλησε τὸ χέρι...

Ἡ ὑπόληψη τοῦ κὺρ-Γρηγορᾶ μεγάλωσε ἀκόμα περισσότερο σὰ νὰ πῆρε κάτι ἀπὸ τὴ μυστικὴ λάμψη καὶ μεγαλοπρέπεια τοῦ «Πιστοῦ βασιλέως καὶ αὐτοκράτορος τῶν Ρωμαίων». Ἔτσι ὅταν περνοῦσε πάνω στ' ἄλογό του μὲ τὴ χρυσοκέντητη σέλλα ἀπὸ τὴν Ἐγνατία καὶ τοὺς φόρους καὶ τέσσερις μαγκλαβῖτες μπροστὰ ἄνοιγαν δρόμο ἀνάμεσα στὸ πλῆθος φωνάζοντας «τόπο στὸν πρωτοσπαθάριο τὸν ἄρχοντα κὺρ-Γρηγορᾶ», οἱ ἄνθρωποι παραμέριζαν κι' ἔσκυβαν τουλάχιστον δυὸ κεφάλια περισσότερο παρὰ πρίν.

Ἀπὸ τότε τὸ σπίτι του ἔγινε πιὸ ἀπλησίαστο... θαρρεῖς καὶ οἱ ἀψηλοὶ τοῖχοι εἶχαν ἔκφραση, σὰ Βαράγγοι ἀκίνητοι καὶ ψυχροί, ἀκόμα καὶ ἡ πόρτα, καμαρωτὴ καθὼς ἦταν μὲ τὸ κοκκινωπὸ χρῶμα τοῦ χαλκοῦ καὶ τὰ κοράκια, φάνταζε σὰ πρόσωπο στριμμένο γεμᾶτο καταφρόνια γιὰ τοὺς περάτες.

Ἦταν λοιπὸν κάτι σπουδαῖο ἢ ὄχι, ξαφνικὰ ἔτσι νὰ φτάσουν τὰ κανίσκια καὶ τὰ χαιρετίσματα τοῦ μεγάλου ἄρχοντα γιὰ τὸ Γρηγόρη;

Ἡ κυρὰ Σταύραινα μόνο ποὺ δὲν ἀνέβηκε στὸ λιακωτὸ νὰ τὸ φωνάξῃ καὶ νὰ τὸ μάθῃ μὲ μιᾶς ὁλόκληρη ἡ γειτονιά. Ὡς τόσο μετάδωσε κι' ὅλας τὴν εἴδηση στὶς περαστικὲς γειτόνισσες ποὺ γύριζαν ἀπὸ τὴν ἐκκλησιὰ μ' ἕνα ὕφος μυστηριῶδες καὶ θριαμβευτικὸ μαζὶ καὶ μάλιστα μὲ σχόλια δικά της καὶ ἐξηγήσεις.

—Ἔξυπνος ἄνθρωπος ὁ κὺρ Γρηγορᾶς. Ἕνα παιδί, μαθές, εἶναι μπουμπούκι κλειστὸ ποὺ δὲν ξέρεις τί θὰ βγάλῃ... κι' ἂν τὸ μπουμπούκι κρατᾷ ἀπὸ ἀρχοντικὸ δεντρί, ἕνας λόγος παραπάνω. Δίχως ἄλλο ὁ ἄρχοντας σκέφτηκε: «Ἅμα ἀπὸ τόσο μικρὸς ἀρχίζει τοῦτος τ' ἀνδραγαθήματα ποιὸς ξέρει ποῦ μπορεῖ νὰ φτάσῃ...».

Ἀμ' τί νομίζετε... Δὲν πάει κανεὶς μπροστὰ μονάχα μὲ τὰ πέρπυρα καὶ τὴν ἀξιωσύνη. Μπορεῖ ὁ καιρὸς νὰ φυσάῃ πρίμα, μὰ ὁ καλὸς ὁ καπετάνιος δὲν ἀποκοιμιέται γι' αὐτό... κοιτάζει πάντα κατὰ τὸ πέλαγος μὴν ἀλλάξῃ

ὁ ἀγέρας καὶ παίρνει τὰ μέτρα του.

Ὁ μακαρίτης ὁ ἄντρας μου συχνὰ μοῦλεγε: «Καλὰ πᾶμε δόξα τῷ Θεῷ, μὰ τὴν καλωσύνη νὰ φοβᾶσαι, γυναῖκα...».

Ξεκάθαρο νόημα δὲν ἔβγαλαν βέβαια ἀπὸ τὰ λόγια της οἱ γειτόνισσες, γιατὶ ἡ κυρὰ Σταύραινα, σὰ μιλοῦσε γιὰ λεπτὰ ζητήματα, ὅπως ἔλεγε, κομμάτιαζε τὴ σκέψη της καὶ σκόρπιζε δῶ καὶ κεῖ ἀπὸ ἕνα κομμάτι, ἔτσι γιὰ νὰ δείξη μονάχα κατὰ ποῦ τραβοῦσε! Ἤθελε νὰ πῆ, πὼς τάχα ὁ κὺρ Γρηγορᾶς, στὸ κάθε πρᾶμα ποὺ ἔκανε, εἶχε τὸ λόγο του κατὰ συμφέρο του... καὶ βλέποντας πὼς ὁ γυιὸς τοῦ ἀκρίτα Κομιτᾶ μποροῦσε νὰ πάη μπροστὰ μιὰ μέρα καὶ νὰ πάρη δόξα καὶ ἀξιώματα, πάσκιζε νὰ τὸν κάμη φίλο τοῦ μοναχογυιοῦ του.

Εἶχε δίκηο ἡ κυρὰ Σταύραινα; Κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ τὸ ξέρη... Ἡ καλὴ γυναίκα καμάρωνε πάντα γιὰ τοὺς δικούς της... καὶ τὸ Γρηγόρη ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ κάθισε σπίτι της, τὸν λογάριασε πιὰ σὰν παιδί της καὶ τὸν ἔβλεπε ὅπως ἡ καρδιά της τὸν ἤθελε, καλύτερον ἀπ' ὅλους...

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

Ἡ κυρὰ Σταύραινα

Ὡς τόσο ὁ Γρηγόρης ἀναγκάστηκε ν' ἀναβάλη γιὰ μερικὲς μέρες τὴν ἐπίσκεψή του στὸ ἀρχοντικὸ τοῦ πρωτοσπαθάριου. Ἔπρεπε νὰ προμηθευτῆ καινούργια ροῦχα, μιὰ καὶ οἱ σχέσεις πιὰ ποὺ ἄνοιγε τὸν ἔμπαζαν σὲ μιὰ τάξη ἀνθρώπων ποὺ ἔδειχναν μεγάλη προσοχὴ στὸ παρουσιαστικό τους καὶ κανόνιζαν μὲ πολλὴ λεπτολογία ἀκόμα καὶ τὶς πιὸ ἀσήμαντες λεπτομέρειες.

Αὐτὸ μάλιστα ἦταν ἰδιαίτερη ἐπιθυμία τῆς κυρὰ Σταύραινας.

—Ὁ Γρηγόρης εἶναι ἀρχοντόπουλο, εἶπε, καὶ σὰν ἀρχοντόπουλο πρέπει νὰ συναναστρέφεται τοὺς ὅμοιους του. Εἴδεμὴ χαλᾶ τὴν τάξη.

Καὶ δίχως ἄλλο σὲ παρόμοια ζητήματα ἡ Σταύραινα, ἐπειδὴ κατοικοῦσε πάντα σὲ μεγάλη πόλη καὶ ἤξερε τὰ χωραΐτικα συνήθεια καὶ τἄχε ζήσει ἀπὸ μικρὸ παιδί, ἦταν σὲ θέση καλύτερα ἀπὸ κάθε ἄλλον νὰ δώση συμβουλὴ καὶ γνώμη.

Ἡ κοινωνικὴ ἱεραρχία ἦταν αὐστηρὰ καθωρισμένη τὴν ἐποχὴ τούτη στὴ Βυζαντινὴ αὐτοκρατορία, σὲ τρόπο ποὺ ἀπὸ τὴν ἐξωτερικὴ περιβολὴ μποροῦσες νὰ ξεχωρίσης τὸ μάστορα ἀπὸ τὸν πραματευτή, καὶ τοῦτον πάλι ἀπὸ τὸν ἄρχοντα καὶ τὸν ἀξιωματοῦχο τῆς πολιτείας. Ἀπὸ τὸ χρῶμα, κόκκινο ἢ πράσινο, κίτρινο ἢ μαβὶ κι' ἀπὸ τὸ κόψιμο τοῦ ρούχου, ἀπὸ τὰ στολίδια τῶν τσαγγίων, ὅποιος τάξερε τὰ παλατιανὰ συνήθεια, μὲ μιὰ ματιὰ θὰ σοῦλεγε εὐθύς, ποιὸς εἶναι ὕπατος, ποιὸς πρωτοσπαθάριος, ποιὸς κόμις ἢ βεστιάτορας ἢ τριβοῦνος καὶ γενικὰ τί λογῆς ἀξίωμα καὶ ποιὰ τάξη ἔχει ἀνάμεσα στοὺς ἀρχόντους. Δὲν ἦταν λοιπὸν ζήτημα πλούτου νὰ ντυθῆς ἔτσι ἢ ἀλλοιώτικα, μὰ ὑποχρέωση ποὺ εἶχες ἀπὸ τὴν κοινωνική σου τάξη καὶ ποὺ ἔπρεπε ἀπαραίτητα νὰ σεβαστῆς.

(Ἀκολουθεῖ)

ΤΟ ΑΥΡΙΑΝΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Τὸ ἑσπέρας λοιπὸν τῆς ἡμέρας ἐκείνης τῆς πρώτης ἑβδομάδος, ἐνῷ αἱ θύραι ἦσαν κεκλεισμέναι, ὅπου οἱ μαθηταὶ ἦσαν συνηγμένοι διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἐστάθη εἰς τὸ μέσον, καὶ λέγει πρὸς αὐτούς· εἰρήνη ὑμῖν. 20 Καὶ τοῦτο εἰπὼν ἔδειξεν εἰς αὐτοὺς τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευρὰν αὐτοῦ. Ἐχάρησαν λοιπὸν οἱ μαθηταὶ ἰδόντες τὸν Κύριον 21 Εἶπε δὲ πάλιν πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς· εἰρήνη ὑμῖν· καθὼς με ἀπέστειλεν ὁ Πατήρ, καὶ ἐγὼ πέμπω ἐσᾶς. 22 Καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐνεφύσησε καὶ λέγει πρὸς αὐτούς· λάβετε Πνεῦμα Ἅγιον. 23 Ἄν τινων συγχωρήσητε τὰς ἁμαρτίας, εἶναι συγκεχωρημέναι εἰς αὐτούς, ἄν τινων κρατῆτε, εἶναι κεκρατημέναι. 24 Θωμᾶς δὲ εἷς ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος Δίδυμος, δὲν ἦτο μετ' αὐτῶν ὅτε ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς. 25 Ἔλεγον λοιπὸν πρὸς αὐτὸν οἱ ἄλλοι μαθηταί· εἴδομεν τὸν Κύριον, ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς· ἐὰν δὲν ἴδω ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ τὸν τύπον τῶν ἥλων, καὶ βάλω τὸν δάκτυλόν μου εἰς τὸν τύπον τῶν ἥλων καὶ βάλω τὴν χεῖρά μου εἰς τὴν πλευρὰν αὐτοῦ, δὲν θέλω πιστεύσει. 26 Καὶ μεθ' ἡμέρας ὀκτὼ πάλιν ἦσαν ἔσω οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ Θωμᾶς μετ' αὐτῶν. Ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς ἐνῷ αἱ θύραι ἦσαν κεκλεισμέναι καὶ ἐστάθη εἰς τὸ μέσον καὶ εἶπεν· εἰρήνη ὑμῖν. 27 Ἔπειτα λέγει πρὸς τὸν Θωμᾶν· φέρε τὸν δάκτυλόν σου ἐδῶ καὶ ἴδε τὰς χεῖράς μου, καὶ φέρε τὴν χεῖρά σου, καὶ βάλε εἰς τὴν πλευράν μου, καὶ μὴ γίνου ἄπιστος ἀλλὰ πιστός. 28 Καὶ ἀπεκρίθη ὁ Θωμᾶς καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου. 29 Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς· ἐπειδή με εἶδες, (Θωμᾶ), ἐπίστευσας· μακάριοι ὅσοι δὲν εἶδον καὶ ἐπίστευσαν.

30 Καὶ ἄλλα πολλὰ θαύματα ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ. 31 Ταῦτα δὲ ἐγράφησαν διὰ νὰ πιστεύσητε ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ Χριστὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ πιστεύοντες νὰ ἔχητε ζωὴν ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.

Οὔσης οὖν ὀψίας τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων, καὶ τῶν θυρῶν κεκλεισμένων ὅπου ἦσαν οἱ μαθηταὶ συνηγμένοι διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον, καὶ λέγει αὐτοῖς· εἰρήνη ὑμῖν. 20 Καὶ τοῦτο εἰπὼν ἔδειξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευρὰν αὐτοῦ. Ἐχάρησαν οὖν οἱ μαθηταὶ ἰδόντες τὸν Κύριον. 21 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς πάλιν· εἰρήνη ὑμῖν· καθὼς ἀπέσταλκέ με ὁ Πατήρ κἀγὼ πέμπω ὑμᾶς. 22 Καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐνεφύσησε καὶ λέγει αὐτοῖς· λάβετε Πνεῦμα Ἅγιον. 23 Ἄν τινων ἀφῆτε τὰς ἁμαρτίας, ἀφίενται αὐτοῖς, ἄν τινων κρατῆτε, κεκράτηνται. 24 Θωμᾶς δὲ εἷς ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος Δίδυμος, οὐκ ἦν μετ' αὐτῶν ὅτε ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς. 25 Ἔλεγον οὖν αὐτῷ οἱ ἄλλοι μαθηταί· ἑωράκαμεν τὸν Κύριον, ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ἐὰν μὴ ἴδω ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ τὸν τύπον τῶν ἥλων, καὶ βάλω τὸν δάκτυλόν μου εἰς τὸν τύπον τῶν ἥλων, καὶ βάλω τὴν χεῖρα μου εἰς τὴν πλευρὰν αὐτοῦ, οὐ μὴ πιστεύσω. 26 Καὶ μεθ' ἡμέρας ὀκτὼ πάλιν ἦσαν ἔσω οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ Θωμᾶς μετ' αὐτῶν. Ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς τῶν θυρῶν κεκλεισμένων, καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον καὶ εἶπεν· εἰρήνη ὑμῖν. 27 Εἶτα λέγει τῷ Θωμᾷ· φέρε τὸν δάκτυλόν σου ὧδε καὶ ἴδε τὰς χεῖράς μου, καὶ φέρε τὴν χεῖρά σου καὶ βάλε εἰς τὴν πλευράν μου, καὶ μὴ γίνου ἄπιστος ἀλλὰ πιστός. 28 Καὶ ἀπεκρίθη Θωμᾶς καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου. 29 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ὅτι ἑώρακάς με, πεπίστευκας· μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες καὶ πιστεύσαντες.

30 Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα σημεῖα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ἃ οὐκ ἔστι γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ· 31 Ταῦτα δὲ γέγραπται ἵνα πιστεύσητε ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ Χριστὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ ἵνα πιστεύοντες ζωὴν ἔχητε ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ

Μέσα στὴν ψυχὴ τοῦ Θωμᾶ φωλιάζει ἡ ἀμφιβολία καὶ ἡ δυσπιστία γιὰ τὴν Ἀνάστασι τοῦ Κυρίου.

Ἐνῷ οἱ ἄλλοι Ἀπόστολοι καὶ οἱ Μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ τὸν ἐβεβαίωναν ὅτι εἶδαν τὸν Κύριον, ἐνῷ ἐκτὸς αὐτῶν καὶ τόσες ἄλλες μαρτυρίες ἐβεβαίωναν τὸ χαρμόσυνον γεγονὸς τῆς Ἀναστάσεως, ὁ Θωμᾶς δὲν ἤθελε νὰ πεισθῇ ὅτι ὁ Κύριος ἀνέστη.

Διὰ τὸν λόγον αὐτόν, τὴν ὀγδόην ἡμέραν ἀπὸ τῆς Ἀναστάσεως, ἐνεφανίσθη καὶ πάλιν ὁ Κύριος ἐν μέσῳ τῶν μαθητῶν Του καὶ εἶπε εἰς τὸν Θωμᾶν νὰ ἰδῇ καὶ νὰ ψηλαφήση τὰ σημάδια τῶν καρφιῶν καὶ τῆς πληγῆς τοῦ μαρτυρίου Του.

Καὶ ὁ μὲν Θωμᾶς ἀφοῦ εἶδε καὶ ἤκουσε τὸν Κύριον ποὺ τοῦ εἶπε: «μὴν εἶσαι ἄπιστος, ἀλλὰ γίνου πιστός», ἐπίστευσε πλέον καὶ ἀνεφώνησε: «Ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου».

Ἀλλὰ ἐκτὸς τοῦ Θωμᾶ, πόσοι ἄλλοι ἄνθρωποι δὲν θέλουν νὰ πιστεύσουν εἰς τὸν Σωτῆρα Χριστόν! Ἐνῷ λέγουν ὅτι ἀγαποῦν τὴν Ἀλήθειαν, ἐνῷ μελετοῦν καὶ ἐρευνοῦν, μένουν ἐν τούτοις εἰς τὸ σκοτάδι, μακριὰ ἀπὸ τὴν ἀλήθεια τοῦ Εὐαγγελίου.

Καὶ αἰτία τῆς ἀπιστίας των δὲν εἶναι ἡ δῆθεν ἔλλειψις ἀποδείξεων καὶ μαρτυριῶν. Ἡ ἀλήθεια τοῦ Εὐαγγελίου ἔχει τόσες μαρτυρίες καὶ ἀποδείξεις, ποὺ εἶναι περισσότερο ἀπὸ ἀρκετὲς γιὰ νὰ πείσουν ἐκεῖνον ποὺ θέλει τὴν ἀλήθειαν.

Ἑπομένως, ὅσοι δὲν πιστεύουν εἰς αὐτό, δὲν πιστεύουν διότι ἡ αἰτία τῆς ἀπιστίας εἶναι μέσα εἰς τὸν ἑαυτόν τους. Καὶ ἡ ἀπιστία αὐτή, εἶναι ἡ ἁμαρτία, ἡ ὁποία ὑπάρχει μέσα των. Καὶ ἡ ἁμαρτία αὐτὴ εἶναι τὸ πνευματικὸ σκοτάδι, ποὺ σκεπάζει τὰ μάτια τῆς ψυχῆς των.

Ένα Βυζαντινό Διήγημα τοῦ κ. Κωστῆ Βελμύρα

ΛΑΣΚΑΡΩ

*Ἦταν μιὰ μαρτιάτικη αὐγή, γεμάτη κελαϊδήματα πουλιῶν.

Τὸ ἐλαφρὸ αὐγινὸ ἀεράκι, ποὺ ἐρχόταν ἀπὸ τὸν Βόσπορο, περνῶντας ἀπὸ τὸν μεγάλο κῆπο τοῦ μοναστηριοῦ, μὲ τὰ ψηλὰ κυπαρίσσια, τὶς κοντοῦλες φουντωτὲς κιτρολεμονιὲς καὶ τοὺς ἀνθισμένους ροδῶνες, ἔπαιρνε τὶς μυρωμένες πνοὲς καὶ τὶς ἔφερνε ὡς τὸ παρεκκλῆσι.

Ἡ Λασκαρὼ εἶχε ξυπνήσει πρὶν σημάνη ὁ ὄρθρος. Ἔψαλλε μαζὶ μὲ τὶς ἄλλες «δόκιμες» τὰ κατανυκτικὰ τροπάρια, μετάλαβε τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων καί, τώρα, ποὺ ἄδειασε σιγὰ - σιγὰ τὸ παρεκκλῆσι, γονάτισε μπροστὰ στὴν ψηφιδωτὴ Παναγιὰ τοῦ τέμπλου, γιὰ νὰ προσευχηθῆ.

Σήμερα ἔκλεινε τὰ δεκάξη της χρόνια.

Πατέρα δὲν γνώρισε. Τὴ μαννοῦλα της τὴν θυμόταν σὰν ὄνειρο, γιατὶ τὸν καιρὸ ποὺ τὴν ἔχασε θἄταν δὲ θἄταν τεσσάρων χρονῶν. Ἀναθυμόταν, μέσα ἀπὸ ἕνα γαλάζιο θάμπος, τὸ γλυκύτατο χαμόγελό της, τὴν τραγουδιστὴ φωνή της, τὰ σὰν κερένια χέρια της, καὶ τὰ μεγάλα κατάμαυρα μάτια της, ποὺ ἔκλεισαν γιὰ πάντα ἕνα φθινοπωριάτικο δειλινό.

Συγγενὴ δὲν ἤξερε κανέναν καὶ θὰ πέθαινε τότε, μικρὴ κι' ἀπροστάτευτη μέσ' στὴ μεγάλη πολιτεία, ἂν ἡ Θεία Πρόνοια δὲν τῆς ἔστελνε τὴν Ἡγουμένη Εὐδοξία:

Τὸν τελευταῖον καιρὸ τῆς ἀρρώστειας, ἡ Ἡγουμένη Εὐδοξία πήγαινε ταχτικὰ στὸ σπίτι τους. Κι' ὅταν ὁ Ἀρχάγγελος Μιχαὴλ πῆρε τὴν ψυχοῦλα τῆς μαννούλας της, γιὰ νὰ τὴν ὁδηγήση στὸ θρόνο τοῦ Παντοκράτορα, ἡ Ἡγουμένη πῆρε τὴ μικρὴ Λασκαρὼ στὸ μοναστῆρι.

Ἔτσι, δώδεκα χρόνια τώρα, ζοῦσε στὸ μοναστῆρι τοῦ Διπλοκίονου, ἕνα ἀπὸ τὰ ὡραιότερα μοναστήρια τῆς Ἑπτάλοφης.

Τοὺς πρώτους μῆνες, οἱ θολωτοὶ διάδρομοι, ποὺ ἀντηχοῦσαν βουηχτὰ τὸ πιὸ σιγαλὸ περπάτημα, τὰ χαμηλὰ κελλιὰ τὰ γεμᾶτα ἴσκιους, ποὺ τὰ θαμπόφεγγε τὴ νύχτα ἡ γαλάζια φλογίτσα μιᾶς καντήλας, οἱ σεπτὲς εἰκόνες τοῦ παρεκκλησιοῦ μὲ τὶς αὐστηρὲς ἀσκητικὲς μορφές, ποὺ θαρροῦσες ὅτι ἀνοιγόκλειναν τὰ μάτια τους στὸ τρεμάμενο ἀντιφέγγισμα τῶν κεριῶν, εἶχαν ἁπλώσει ἕνα σκοτεινὸ φόβο στὴν ψυχὴ τῆς Λασκαρῶς. Οἱ ψαλμῳδίες τῆς ἔφερναν στὸ νοῦ τὸ ξόδι τῆς μαννούλας της, οἱ μαυροντυμένες καλόγρηες ἔρριχναν ἕνα σκοτεινὸν ἴσκιο στὴν παιδικὴ καρδοῦλα της.

Σιγὰ - σιγά, ὅμως, συνήθισε.

Ὕστερα, ἦρθε ἡ ἄνοιξι καὶ κατέβηκε στὸν μεγάλο κῆπο τοῦ μοναστηριοῦ: Ὁ γελαστὸς οὐρανός, τὰ λουλούδια, οἱ πεταλοῦδες, τὰ τιτιβίσματα τῶν πουλιῶν, ἔδιωξαν ἀπὸ τὴν ψυχή της τὸν σκοτεινὸ φόβο: Οἱ σεπτὲς εἰκόνες δὲν τὴν λαχτάριζαν πιά. Μὲ τὸν καιρό, ἄρχισε νὰ καταλαβαίνη τὰ λόγια, ποὺ ψαλμῳδοῦσε.

Ἔτσι μεγάλωσε, χρόνο μὲ τὸν χρόνο.

Ψήλωνε, ἔδενε, δυνάμωνε. Ἡ ἐξαιρετικὴ δύναμι, ποὺ εἶχε στὰ χέρια, ἡ ἀπίστευτη γρηγοράδα, ποὺ εἶχε στὸ τρέξιμο, ἡ λιγεράδα τοῦ κορμιοῦ της, ξάφνιαζαν, κάθε μέρα καὶ περισσότερο, τὶς «γερόντισσες». Μὰ δὲν ἦταν μόνο ἡ σωματική της δύναμι. Ὁ Θεὸς τῆς εἶχε δώσει φωτεινὸ μυαλὸ κι' εὐκολία στὴ μάθησι: Μικρὴ - μικρὴ ἔμαθε νὰ διαβάζη, νὰ γράφη, νὰ πλουμίζη μὲ λεπτότατες ζωγραφιὲς τὰ χειρόγραφα, νὰ κεντάη, νὰ ὑφαίνη. Γρήγορα ξεπέρασε τὶς δασκάλες της καί, γρήγορα, ἡ Ἡγουμένη Εὐδοξία, ποὺ τὴν καμάρωνε, τῆς ἔδωσε τὴν ἄδεια νὰ διαβάση τὴ βιβλιοθήκη τοῦ μοναστηριοῦ.

Τρία χρόνια ὁλόκληρα, ξημεροβραδιαζότανε πάνω στὰ σπάνια χειρόγραφα. Γνώρισε τὴ σοφία τῶν Χριστιανῶν συγγραφέων, μὰ καὶ τὴ σοφία τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων καὶ Ρωμαίων, ποὺ δὲν εἶχαν φωτιστῆ ἀπὸ τὴ Θρησκεία τοῦ Χριστοῦ, μὰ εἶχαν λατρέψει τὸν Ποιητὴ τῶν Πάντων στὴν ὀμορφιὰ τῶν πλασμάτων Του.

Τώρα πιά, ἦταν ἕτοιμη νὰ δεχτῆ τὸ «μοναχικὸ Σχῆμα». Σὲ λίγες μέρες—τὴν Κυριακὴ τῶν Βαΐων—θὰ τῆς ἔκοβαν τὰ πλούσια ξανθὰ μαλλιά της, θὰ τῆς ἄλλαζαν τὴν ἄσπρη φορεσιὰ τῆς «δοκίμου» μὲ τὸ μαῦρο ράσσο καὶ θ' ἀφιέρωνε τὰ ὑπόλοιπα χρόνια της στὴν λατρεία τοῦ Χριστοῦ καὶ στὴν ἀνακούφισι τῆς ἀνθρώπινης δυστυχίας.

Ὅταν τέλειωσε τὴν προσευχὴ κι' ἔκανε νὰ βγῆ, εἶδε στὴν πόρτα τοῦ παρεκκλησιοῦ, πλαισιωμένη ἀπὸ τὸ φῶς τοῦ μαρτιάτικου πρωϊνοῦ, τὴν σκιὰ τῆς Ἡγουμένης. Σκυφτή, σὰ νὰ σήκωνε στοὺς ὤμους ὁλόκληρο τὸν θόλο τοῦ παρεκκλησιοῦ, ἡ γερόντισσα Εὐδοξία τὴν πῆρε ἀπὸ τὸ χέρι, χωρὶς νὰ τῆς πῆ λέξι, καὶ βγῆκαν στὸ περβόλι.

Περπάτησαν λίγες στιγμὲς ἀμίλητες. Ὕστερα ἡ Ἡγουμένη στάθηκε μπροστὰ σ' ἕνα σύδεντρο ἀπὸ κυπαρίσσια κι' εἶπε μὲ κοφτήν, ἄχρωμη φωνή:

—Ὁ Θεός, ποὺ γνωρίζει τὰ πάντα, Λασκαρώ, θέλει νὰ χωριστοῦμε. Ἡ ἀδύνατη ἀνθρώπινη καρδιά μου ματώνει, μὰ ἡ θέλησι τοῦ Κυρίου εἶναι τέτοια. Ἀπόψε πρέπει νὰ φύγης γιὰ μακρυνὸ ταξεῖδι. Σὲ ζητάει ὁ παπποῦς σου. Εἶναι τραχὺς στρατιωτικός, Κλεισουράρχης [1] στὸν Λυκανδό. Ζήτησε καὶ πέτυχε ἀπὸ τὸν αὐτοκράτορα νὰ σὲ πάρη ἀπὸ κοντά μας.

—Δὲν θέλω νὰ φύγω! τραύλισε ἀνάμεσα στοὺς λυγμούς, ποὺ τρικύμιζαν τὸ στῆθος της, ἡ Λασκαρώ.

—Εἶναι ὁ πατέρας τῆς μητέρας σου, κόρη μου. Σὲ ζήτησε. Πρέπει νὰ τῆς!

—Τόσα χρόνια μ' εἶχε ξεχάσει. Δὲν ἤξερα πὼς ἔχω παπποῦ.

—Μπορεῖ καὶ νὰ μὴ σὲ ξέχασε. Βρίσκεται σὲ καθημερινὸ πόλεμο μὲ τοὺς Σαρακηνούς. Εἶναι ἀπὸ τοὺς γενναίους, ποὺ ὑπερασπίζουνε τὰ σύνορα τῆς Αὐτοκρατορίας. Ἀπὸ ἁπλὸς ἀκρίτας [2], μὲ τὴν γενναιότητά του ἔγινε Κλεισουράρχης καὶ τώρα τελευταῖα Πρωτοσπαθάριος [3]. Δὲν εἶναι πιὰ νέος, ὁ Μελίας. Οἱ σκληροὶ ἀγῶνες μπορεῖ νὰ τὸν κούρασαν. Ἴσως νὰ αἰσθάνεται πιὰ τὴν ἀνάγκη νὰ ζήση μιὰ ἥρεμη, οἰκογενειακὴ ζωή. Ὅπως καὶ νἆναι, ἔστειλε μιὰ γρηοῦλα, ποὺ ἀνάστησε τὴν μητέρα σου, γιὰ νὰ σὲ συνοδέψη. Ἀπόψε, τὸ πλοῖμο, ποὺ θὰ σὲ ταξειδέψη, θὰ σηκώση τὴν ἄγκυρα. Ἑτοιμάσου!

Καὶ ὑψώνοντας τρεμουλιαστὰ τὸ χέρι της σ' εὐλογία, ἡ Ἡγουμένη, γιὰ νὰ μὴν προδώση τὴ συγκίνησί της, ἄφησε τὴν Λασκαρὼ καί, μὲ παραπάτητὰ βήματα, μπῆκε στὸ παρεκκλῆσι.

Ἡ Λασκαρὼ ἔκλαψε ὅλα τὰ δάκρυα, ὡς τὸ δεῖλι. Μὲ τὸ μούχρωμα ἀκολούθησε τὴ γρηὰ Δρόσιλλα στὴν ἀποβάθρα τοῦ Χρυσοῦ Κέρατος κι' ὅταν ὁ βραδινὸς μαρτιάτικος οὐρανὸς γέμισε ἀσημένια ἀστέρια, τὸ πλοῖμο ποὺ τὴ δέχτηκε ἔσκιζε μὲ τὸν ρυθμικὸ παφλασμὸ τῶν κουπιῶν του τὸν Βόσπορο πρὸς τὰ Στενά, γιὰ νὰ βγῆ στὸ γαλανὸ Αἰγαῖο.

* * *

Ὁ Ἀντίταυρος εἶναι μιὰ μεγάλη βουνοσειρὰ στὴν ἀνατολικὴ Μικρασία. Οἱ ἀπότομες πλαγιές του, γεμᾶτες τρεχούμενα νερά, πυκνοδασωμένες, σκίζονται ἀπὸ πλατειὲς χαράδρες. Μιὰ ἀπὸ τὶς πλατύτερες εἶναι ἡ κλεισοῦρα τοῦ Λυκανδοῦ.

Τὸν καιρὸ τῆς ἱστορίας μας, στὸ μέρος ἐκεῖνο βρισκόταν τὸ λίμιτο (σύνορο) τῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας.

Ἐκεῖ ὁ Μελίας, φτωχὸς Ἀκρίτας στὴν ἀρχή, ἔχτισε ἕνα σπιτάκι. Σιγὰ σιγά, μὲ τὴν παλληκαριά του διακρίθηκε, ἔγινε σπαθάριος [4], ὑστερώτερα κλεισουράρχης καὶ τὸ σπιτάκι γκρεμίστηκε γιὰ νὰ χτιστῆ, στὴ θέσι του, ἕνα μικρὸ κάστρο ἀπὸ γκρίζα πελεκητὴ πέτρα.

Στὸ μεταξὺ ἔχασε τὴ γυναῖκα του καὶ ἡ κόρη του τὸν ἄφησε, γιὰ ν'ἀκολουθήση τὸν ἄντρα της στὴν πρωτεύουσα. Διπλὸς καϋμός. Γιὰ νὰ τὸν ἀπο-

---

1 Στρατιωτικὸς διοικητὴς ἑνὸς μεγάλου τομέως στὰ σύνορα.

2 Στρατιώτης, φύλακας τῶν συνόρων. Οἱ ἀκρῖτες δὲν ἀνήκανε στὰ στελέχη τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ, μὰ εἶχαν βαρύτατα καθήκοντα καὶ εὐθῦνες.

3 Ἀνώτερος ἀξιωματικός. Κάτι ἀνάλογο μὲ τοὺς σημερινοὺς συνταγματάρχας. Οἱ στρατηγοὶ ὀνομαζόντουσαν πατρίκιοι καὶ οἱ ἀρχιστράτηγοι Μάγιστροι.

4 Ἀξιωματικός.

λησμονήση ὁ κλεισουράρχης Μελίας ρίχτηκε, μὲ διπλῆν ὁρμή, στὸ πανηγύρι τοῦ πολέμου.

Δὲν περίμενε τοὺς Σαρακηνοὺς νὰ τοῦ κάνουνε μονόκουρσα [1] ἢ κοῦρσα μὲ φουσᾶτο [2] στὸ δικό του ἔδαφος. Πέρναγε τὸ λίμιτο μὲ τοὺς ἀντρειωμένους ἀκρῖτες του, ἔπαιρνε τὰ σαρακηνὰ κάστρα, κούρσευε τὰ χωριά τους καὶ δὲν γύριζε στὸ ὁρμητήριό του, παρὰ γιὰ ν' ἀσφαλίση τὰ λάφυρα καὶ νὰ ξαποστάση λίγο γιὰ νὰ ξαναριχτῆ στοὺς ἐχθρούς.

Οἱ γειτονικοί του ἀμηρᾶδες [3] τρέμανε στὸ ἄκουσμά του, οἱ ἀκρῖτες του τὸν λατρεύανε, κι' εἶχε πάνω ἀπὸ διακόσιους ἀγούρους [4], ποὺ τὸν ἀκολουθοῦσαν παντοῦ κι' ὁρκιζόνταν στ' ὄνομά του.

Ὁ Αὐτοκράτορας, τιμῶντας τὸν ἡρωισμό του, τὸν ὠνόμασε πρωτοσπαθάριο.

Μαζὶ μὲ τὴ φήμη τῆς παλληκαριᾶς του μεγάλωνε καὶ τὸ κάστρο του. Τὰ πλούσια λάφυρα, ποὺ ἔφερνε κάθε φορά, τοῦ ἐπιτρέψανε νὰ χτίση ψηλὰ τείχη γύρω - γύρω, νὰ ὑψώση πύργους, νὰ πλατύνη τὰ δώματα, νὰ τὰ στολίση.

Ἔτσι, στὸν τόπο ποὺ βρισκόταν ἄλλοτε πλίνθινο σπιτάκι τοῦ ἀκρίτα, ὑψωνόταν τώρα τὸ καλλίτερο «κάστρο τοῦ λίμιτου» τῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας.

Ἐκεῖ φτάσανε ἕνα βράδυ, ὕστερα ἀπὸ ταξεῖδι ἑνὸς μηνὸς—εἴκοσι ἡμέρες μὲ τὸ πλοῖμο καὶ δέκα ἡμέρες καβάλλα, μέσ' ἀπὸ βουνὰ κι' ἀπὸ λαγκάδια—ἡ Λασκαρὼ κι' ἡ πιστὴ γρηὰ Δρόσιλλα.

Ὁ Μελίας δέχτηκε τὴν ἐγγονή του στὸ μεγάλο δῶμα, ὀρθός, ἀκουμπισμένος στὴν παραστάδα τοῦ ψηλοῦ τζακιοῦ, ποὺ ἦταν ἀναμμένο, γιατὶ σὲ κεῖνα τὰ ὕψη τὸ κρύο ἦταν ἀκόμα τσουχτερό.

Δὲν τῆς φάνηκε γέρος, ὅπως τῆς εἶχε πῆ ἡ Ἡγουμένη Εὐδοξία. Ψηλός, ξερακιανός, ἡλιοκαμένος, μὲ μυτερὸ γένι, ποὺ δὲν εἶχε ἀσπρίσει ὁλότελα, καὶ δυὸ μάτια σὰν ἀναμμένα κάρβουνα κάτω ἀπὸ τὰ δασὰ του φρύδια, τὴν μέτρησε μὲ ἕνα βλέμμα ἀπὸ τὴν κορφὴ ὡς τὰ νύχια, καὶ τῆς εἶπε μὲ τὴ βαρειά, βραχνὴ φωνή του.

—Δὲν φαίνεσαι κουρασμένη. Καλὸ αὐτό. Ἐδῶ θὰ βρῆς ὅ,τι θελήσης, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν τεμπελιὰ τοῦ μοναστηριοῦ. Προσευχὲς καὶ μετάνοιες δὲν χρειάζονται. Θὰ ἐπιβλέπης τὸ νοικοκυριό, θὰ μάθης νὰ κρατᾶς τὸ σπαθὶ καὶ νὰ μεταχειρίζεσαι τὸ κοντάρι γιὰ ὥρα ἀνάγκης. Κι' ἂν σοῦ μένη καιρός, δὲ θὰ φαίνης μετάξι, μὰ θὰ ξαίνης λινάρι, γιὰ τὶς λαβωματιὲς τῶν παλληκαριῶν.

Ἡ Λασκαρὼ ἔσκυψε καὶ τοῦ φίλησε τὸ χέρι.

Ὁ Μελίας σούφρωσε τὰ φρύδια, τράβηξε τὸ χέρι του, ποὺ τρέμισε μόλις τἄγγιξαν τὰ χείλια τῆς ἐγγονῆς του καί, ξεροβήχοντας, μὲ γυρισμένες σχεδὸν τὶς πλάτες, ἐξακολούθησε:

—Ἡ μητέρα σου προτίμησε ν' ἀκολουθήση τὸν ἄντρα της στὴ βασιλεύουσα, παρὰ νὰ μείνη κοντά μου. Ἂν δὲν σοῦ ἀρέση καὶ σένα ἡ ζωὴ τοῦ λίμιτου, ζωὴ λίγο σκληρή, εἶναι ἡ ἀλήθεια, δὲν θὰ σὲ κρατήσω μὲ τὴ βία, ὅπως δὲν κράτησα τότε κι' ἐκείνη. Δοκίμασε. Ὅσο θὰ μένης ὅμως ἐδῶ, πρέπει νὰ ξέρης πὼς ἕνας νόμος ὑπάρχει: ἡ δική μου γνώμη.

—Θὰ δοκιμάσω, παπποῦ.

Ἡ φωνή της, ἄτρεμη, ἀντήχησε πεντακάθαρη, σὰν κρυσταλλένια, στὸ μεγάλο σκοτεινὸ δῶμα. Ὁ πρωτοσπαθάριος, ἀκούγοντας τὴ φωνὴ αὐτὴ ποὺ τοῦ θύμιζε κάποιαν ἄλλην, γύρισε ἀπότομα, πλησίασε τὴν Λασκαρὼ καί, πιάνοντάς την ἀπὸ τοὺς ὤμους, τὴν ἔφερε μπρὸς στὸ φέγγος τοῦ τζακιοῦ.

Τὴν κύτταξε καλὰ - καλά.

—Ἴδια κι' ἀπαράλλαχτη! μουρμούρισε. Τὰ ἴδια τετράξανθα μαλλιά, τὸ ἴδιο πλατὺ μέτωπο, τὰ γραμμένα φρύδια, τὰ κατάμαυρα μάτια, τὸ στόμα σὰν τοξάρι.

Καὶ πνίγοντας ἕνα στεναγμό, ποὺ τοῦ φούσκωνε τὰ στήθεια, ἄφησε τὰ χέρια του νὰ πέσουν καὶ στάθηκε μιὰ στιγμὴ μὲ τὸ κεφάλι γυρτό, τὸ βλέμμα καρφωμένο στὸ παιχνίδισμα τῶν φλογῶν τοῦ τζακιοῦ. Ὕστερα, ἀνασηκώνοντας ξαφνικὰ τὸ κεφάλι, σὰ νἄθελε νὰ διώξη τὶς ἀναμνήσεις, ἐπῆγε μὲ μεγάλα βήματα στὸ παράθυρο καὶ κύτταξε ἕνα γῦρο τὶς κορφές.

Τοῦ εἶπε: Θὰ δοκιμάσω παπποῦ.

—Ἀνάψαν τὶς φωτιές, εἶπε. Οἱ βιγλάτορές μου [5], εἰδοποιοῦν τοὺς ἀκρῖτες νὰ μαζευτοῦν ἀπόψε. Τὰ καμινοβίγλια [6] φέραν μαντᾶτο, πὼς δυὸ ἀμηράδες ἑτοιμάζονται νὰ κάνουν μονόκουρσο. Αὔριο, πρὶν τὴν αὐγή, θὰ φύγω. Μπορεῖ νὰ λείψω πολλὲς μέρες. Θ' ἀφήσω εἴκοσι ἀγούρους γιὰ νὰ φυλᾶνε τὸ κάστρο καὶ νὰ σὲ παραστέκουν. Ὥσπου νὰ γυρίσω, ξεκουράσου ἀπὸ τὸ ταξεῖδι.

Καὶ πρὶν ἡ Λασκαρὼ προφτάση ν' ἀπαντήση, ὁ Μελίας μὲ τρεῖς δρασκελιὲς ἔφτασε τὴν πόρτα καὶ βγῆκε ἀπὸ τὸ δῶμα.

Ἡ γρηὰ Δρόσιλλα, ποὺ καθόταν μαζεμένη παράμερα, πλησίασε τὴν Λασκαρώ.

—Δὲν εἶναι κακός. Ἡ μοναξιὰ κι' οἱ πόλεμοι τοῦ σκλήρηναν κάτι λίγο τὴν καρδιά.

—Ὁ Θεὸς νὰ τὸν παραστέκη! ἀπάντησε ἡ Λασκαρὼ κάνοντας τὸ σημεῖο τοῦ σταυροῦ.

* * *

Ἦταν ἀκόμα ὁ οὐρανὸς γεμᾶτος ἄστρα, ὅταν ξύπνησε ἡ Λασκαρὼ ἀπὸ χλαλοὴ καὶ ποδοβολητὰ ἀλόγων. Βγῆκε στὸ παράθυρό της κι' εἶδε στὸν περίβολο τοῦ κάστρου, ποὺ φωτιζόταν ἀπὸ μιὰ μεγάλη πυρά, μαζεμένους περισσότερους ἀπὸ πεντακόσιους καβαλλαρέους. Σὲ λίγο φάνηκε κι' ὁ Μελίας, κατάφρακτος [7], πάνω σ' ἕνα ψηλὸ μαῦρο ἄλογο, τριγυρισμένος ἀπὸ τοὺς ἀντρειωμένους ἀγούρους του.

Πέρα στὴν ἀνατολὴ ἄρχισε νὰ θαμποτρέμη μιὰ ἀκαθόριστη γκρίζα γραμμή, τὸ πρωτομήνυμα τῆς αὐγῆς.

Ὁ Μελίας κοντὰ στὴ φωτιά, ὑψώθηκε στοὺς ἀναβατῆρες του, σήκωσε τὸ κοντάρι του καὶ εἶπε λίγα λόγια στοὺς γενναίους του. Στὴν κορφὴ τοῦ κονταριοῦ του μιὰ μαύρη μετάξινη λουρίδα, μ' ἕναν κίτρινο σταυρὸ στὴ μέση, ἀνέμισε γιὰ λίγο. Ὕστερα μιὰ στριγγὴ σάλπιγγα ἀντήχησε. Τὸ μαῦρο ἄλογο, σπηρουνιασμένο ἀπὸ τὸν πρωτοσπαθάριο, στηλώθηκε στὰ πισινά του πόδια, χλιμίντρισε, ἔκανε ἕνα σάλτο καὶ βγῆκε καλπάζοντας, μὲ τὴ γρηγοράδα ἀνέμου, ἀπὸ τὴν πύλη.

Πίσω του χύθηκαν οἱ ἀκρῖτες κι' οἱ ἀγοῦροι μὲ ἰαχές.

Τότε ἡ Λασκαρώ, μὲ δακρυσμένα μάτια, γονάτισε καί, βγάζοντας ἕνα μικρὸ φιλντισένιο σταυρὸ ἀπὸ τὸν κόρφο της, προσευχήθηκε μ' ὅλη τὴ δύναμι τῆς ψυχῆς της, γιὰ τὴ σωτηρία καὶ τὴ δόξα τοῦ παπποῦ της κι' ὅλων τῶν παλληκαριῶν.

Εἶχε φέξει πιὰ καλά, ὅταν τέλειωσε τὴν προσευχή της.

Φώναξε τὴ γρηὰ Δρόσιλλα καὶ πέτυχε, ὕστερα ἀπὸ κάμποσους δισταγμούς της, νὰ τῆς προμηθέψη μιὰ πανοπλία ἀγούρου.

Σὲ λίγο, τὰ πλούσια ξανθὰ μαλλιὰ της κρυφτῆκαν κάτω ἀπὸ τὴν ἀσημοποίκιλτη κασίδα [8], τὸ λιγερὸ κορμάκι της σκεπάστηκε ἀπὸ τὸ ἐφαρμοστὸ ἀλυσιδωτὸ λωρίκιον [9] καὶ τὰ λεπτὰ της πόδια σφίχτηκαν στὶς χάλκινες περικνημῖδες. Γύρω στὴ δαχτυλιδένια της μέση, ἔσφιξε τὸν χρυσόπλεχτο ζωστῆρα μὲ τὸ βραχὺ σπαθί.

Ἔτσι ντυμένη, ἄφησε τὴ γρηὰ Δρόσιλλα νὰ σταυροκοπιέται καὶ κατέβηκε στὸν περίβολο τοῦ κάστρου. Διευθύνθηκε στὸ ὑπόστεγο, ποὺ μένανε οἱ ἀγοῦροι τῆς φρουρᾶς, καὶ ζήτησε νὰ δῆ τὸν καστράρχη [10].

(Εἰς τὸ ἑπόμενον τὸ τέλος)

---

1 Ἐπιδρομὲς ἱππικοῦ.
2 Ἐπιδρομὲς μὲ πολὺ ἱππικὸ καὶ ταχτικὸ πεζικό.
3 Σαρακηνοὶ ἡγεμονίσκοι τῶν συνόρων μὲ δικό τους στρατό, ποὺ βρισκόντουσαν σὲ συνεχῆ μάχη μὲ τοὺς Βυζαντινοὺς ἀκρῖτες.
4 Νέοι στρατιῶται μαθηταὶ τοῦ ἡρωϊσμοῦ τῶν ἀκριτῶν.
5 Σκοποὶ τοποθετημένοι στὶς κορφὲς γιὰ νὰ μποροῦν νὰ παρακολουθοῦν σὲ μεγάλην ἀχτῖνα τὶς κινήσεις στὸ ἐχθρικὸ ἔδαφος.
6 Κατάσκοποι ποὺ μπαῖναν μετημφιεσμένοι στὴν ἐχθρικὴ χώρα καὶ ἔφερναν πολύτιμες πληροφορίες γιὰ τὶς προετοιμασίες τοῦ ἐχθροῦ.
7 Σκεπασμένος ὁλόκληρος ἀπὸ χάλκινη πανοπλία.
8 Βυζαντινὴ περικεφαλαία.
9 Ἀλυσιδωτὸς ἐλαφρὸς θώραξ.
10 Φρούραρχος.

ΟΤΑΝ ΗΤΑΝ Ο ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ ΔΕΚΑΠΕΝΤΕ ΧΡΟΝΩΝ

Ο ἔνδοξος στρατηλάτης τοῦ Ἀγῶνος, ὁ ἀρχιστράτηγος τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως Θεόδωρος Κολοκοτρώνης ἦταν γεννημένος γιὰ νὰ γίνη ἥρως.

Εἶχε μιὰ τόσο ἀτρόμητη ψυχὴ καὶ μιὰ καρδιὰ τόσο γενναία, ὥστε ποτέ, σ' ὅλη του τὴν ζωή, δὲν γνώρισε τί θὰ πῆ «φόβος».

Ἀπὸ δώδεκα χρονῶν παιδὶ κατέπληξε τοὺς συγχωριανούς του μὲ τὴν τόλμη καὶ τὴν παλληκαριά του.

Ἦταν ἕνα παιδί-θαῦμα, μιὰ ἡρωϊκὴ μεγαλοφυΐα. Εὔρωστος ἀλλὰ καὶ ἔξυπνος, δυνατὸς ἀλλὰ καὶ εὐφυής.

Ὅταν τὸ 1785 οἱ Τοῦρκοι πολιόρκησαν τὸν πατέρα του Κωνσταντῖνον καὶ τὸν ἀδελφικό του φίλο καὶ συμπολεμιστὴ Παναγιώταρο στοὺς Πύργους τῆς Καστανίστας, ὁ μικρὸς Θόδωρος ἦταν μόλις δεκαπέντε χρονῶν.

Κι' ὅμως, ὄχι μόνον δὲ δείλιασε μπροστὰ στὴ θέα τῶν 6.000 ἐχθρῶν, ποὺ τοὺς πολιορκοῦσαν μέρα καὶ νύχτα, ἀλλὰ «μὲ τὸ σπαθὶ στὸ χέρι» πολέμησε γενναῖα ἐναντίον των.

— Πατέρα, δὲν πρέπει νὰ μᾶς ἀνικήσουν οἱ Τουρκαλᾶδες ποτέ! ἔλεγε κάθε πρωΐ ποὺ ξυπνοῦσε καὶ ἄρχιζε τὸ τουφεκίδι.

— Καὶ πότε μᾶς ἀνίκησαν, γυιέ μ', ποὺ νὰ μᾶς ἀνικήσουν καὶ τώρα; τοῦ ἀπαντοῦσε, ἐνῷ ἄστραφταν ἀπὸ περηφάνεια τὰ μάτια του γιὰ τὸν γυιὸ ποὺ εἶχε ὁ πατέρας του.

Ἡ πολιορκία αὐτὴ ἐκράτησε δώδεκα ὁλόκληρα μερόνυχτα, χωρὶς ὡστόσο νὰ κατορθώσουν οἱ ἐχθροὶ νὰ ἐξαντλήσουν τὸν Κολοκοτρώνη.

Τὴν δεκάτη τρίτη μέρα ὁ ἀρχηγὸς τῶν Τούρκων Σερασκέρης Ἀλῆ μπέης ἔστειλε ἕνα γράμμα στὸν Κωνσταντῖνο Κολοκοτρώνη καὶ τὸν Παναγιώταρο καὶ τοὺς εἰδοποιοῦσε «νάρθοῦν νὰ τὸν προσκυνήσουν καὶ νὰ τοῦ δώσουν ὡς ὁμήρους ὁ καθεὶς τὸ παιδί του γιὰ νὰ τοὺς ἀφήση ἡσύχους».

Ὅταν ὁ Κωνσταντῖνος Κολοκοτρώνης πῆρε τὸ γράμμα ἔγινε ἔξω φρενῶν.

— Τί νὰ τοῦ ἀπαντήσω τοῦ ἀθλίου αὐτοῦ; ρώτησε τὸν μικρὸ γυιό του ποὺ εἶχε τὴν συνήθεια πάντοτε νὰ τὸν συμβουλεύεται.

Καὶ ὁ ἀτρόμητος, ὁ λεοντόκαρδος Θεόδωρος Κολοκοτρώνης, τοῦ ἀπήντησε μὲ ἄγρια λύσσα γιὰ τὴν ἀναίδεια τοῦ ἐχθροῦ:

— Μήνυσέ του, πατέρα, πὼς δὲν προσκυνοῦμε, πὼς θέλομε πόλεμο καὶ πὼς ἐκεῖνος ποὺ θὰ βγῆ στὸ τέλος νικημένος, ἐκεῖνος θὰ πάη νὰ προσκυνήση τὸν νικητή.

Ὁ Κωνσταντῖνος κατασυγκινημένος, μὲ δάκρυα στὰ μάτια, ἅρπαξε τὸν λεβέντη γυιό του στὴν ἀγκαλιά του καὶ τὸν γέμισε φιλιά.

Ἐπολέμησαν ἐπὶ πολλὲς ἡμέρες μὲ πρωτοφανῆ γενναιότητα καὶ ἀντοχή. Ἀλλὰ ἦρθε καὶ ἡ στιγμὴ ποὺ τὰ πολεμεφόδιά των ἐτελείωσαν, ὅπως καὶ τὰ τρόφιμά των. Τότε ἀπεφάσισαν νὰ κάμουν μιὰν ἡρωϊκὴν ἔξοδο.

Ἔβαλαν φωτιὰ στοὺς πύργους καὶ ξεχύθηκαν πάνω στὸν ἐχθρό.

Τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν καταστροφή! Ὁ Κωνσταντῖνος Κολοκοτρώνης ἔπεσεν ἡρωϊκῶς μαχόμενος μαζὶ μὲ τοὺς δυὸ ἀδελφούς του Ἀποστόλη καὶ Γιῶργο, αἰχμαλωτίσθηκαν τέσσερα παιδιά του, ἐσώθηκε δὲ μόνον ἡ σύζυγός του καὶ ὁ μικρὸς Θεόδωρος.

Ἦταν μόλις δεκαπέντε χρονῶν τότε.

Καὶ ὡρκίστηκε στὴν μητέρα του, ποὺ ἔκλαψε πικρὰ τὸν πολυαγαπημένο σύζυγό της, ὅτι θὰ ἐκδικοῦνταν τὸν ἄδικο θάνατό του ἀπελευθερώνοντας τὴν Ἑλλάδα ὁλόκληρη...

Ἦσαν λόγια μικροῦ παιδιοῦ, ποὺ κανεὶς δὲν τοὺς ἔδωσε τότε σημασία.

Πολεμοῦσε μὲ τὸ σπαθὶ στὸ χέρι...

Τὸ μικρὸ αὐτὸ παιδὶ ὅμως ἔκλεινε μέσα του τὴν ψυχὴ ἑνὸς ἥρωος.

Γι' αὐτὸ καὶ πραγματοποίησε λίγα χρόνια ἀργότερα τὸν ἱερὸ ὅρκο ποὺ ἔδωσε στὴν μητέρα του, μπρὸς στὸ ἱερὸ λείψανο τοῦ πατέρα του.

* * *

Δεκάξη χρονῶν ὁ Θεόδωρος Κολοκοτρώνης κατώρθωσε ν' ἀποσπάση ἀπ' τὰ χέρια τῶν ἐχθρῶν τοὺς αἰχμαλώτους ἀδελφούς του καὶ νὰ ἐγκαταστήση τὴν οἰκογένειά του, ποὺ εἶχεν ἤδη ἀναλάβει ὑπὸ τὴν προστασία του, στὴν Ἀλωνίσταινα τῆς Μάνης.

Ὅταν τὰ οἰκογενειακά του κάπως τακτοποιήθηκαν ἀκολούθησε τὸ θεῖο του Ἀναγνώστη στὸ Ἄκοβον.

Εἶχε μέσα του τὸ δαιμόνιον τῆς τόλμης καὶ τῆς γενναιότητος καὶ δὲν μποροῦσε οὔτε μιὰ στιγμὴ νὰ μείνη ἀδρανὴς καὶ ἀκίνητος, τὴν στιγμὴ ποὺ γνώριζε πόσην ἀνάγκη τὸν εἶχε ἡ πατρίδα του.

Στὸ πλάϊ τοῦ θείου του δὲν ἄργησε νὰ διακριθῆ γιὰ τὴν τόλμη, τὴν δεξιότητα καὶ τὴν εὐφυΐα του.

Ἐκείνη τὴν ἐποχὴ οἱ κλέφτες ἐλυμαίνοντο τὴν ἐπαρχία τοῦ Λεονταρίου καὶ ἔκαναν μεγάλες καταστροφὲς στοὺς κατοίκους του.

Τότε οἱ ντόπιοι τὸν διώρισαν ἁρματωλό.

Ὁ Θεόδωρος διεξῆγε τὴν δύσκολη ὑπηρεσία ποὺ τοῦ ἀνέθεσαν μὲ μεγάλη δικαιοσύνη καὶ εὐθύτητα.

Ἁρματωλὸς ἐσήμαινε ἕνα εἶδος διαιτητοῦ μεταξὺ κατοίκων καὶ ληστῶν καὶ πολλοὶ ἐξεμεταλλεύοντο τὴν ἐντολὴ αὐτὴ ποὺ τοὺς ἀνέθεταν οἱ κάτοικοι.

Ὁ Θ. Κολοκοτρώνης ὄχι μόνον ἐπέβαλε τὸ δίκαιον καὶ τὴν πειθαρχία, ἀλλὰ καὶ ἐτρομοκράτησε τοὺς ἀποθρασυνθέντας κλέφτας, τοὺς ὁποίους καὶ ἐξωστράκισε ἀπὸ τὴν περιφέρεια Λεονταρίου.

* * *

Σὲ ἡλικία εἴκοσι χρονῶν παντρεύτηκε τὴν Αἰκατερίνη Καρούσου, κόρη τοῦ πρώτου προεστοῦ τοῦ Λεονταρίου, τὸν ὁποῖον ἀργότερα ἐκαρατόμησε ὁ Σουλταμπάσης τοῦ Μωρηᾶ.

Ἀλλ' ἂς ἀφήσωμε τὸν ἴδιον νὰ μᾶς ἀφηγηθῆ τὰ γεγονότα, ὅπως ἀφηγήθηκε καὶ ὅλη τὴν ζωή του στὰ ἀπομνημονεύματά του, ποὺ ἐγράφησαν καθ' ὑπαγόρευσιν τοῦ ἰδίου πρὸς τὸν Τερτσέτη:

«Μὲ τὸ προικιὸ ποὺ πῆρα ἔχτισα σπίτια, ἀγόρασα ἀμπέλι, ἔγινα νοικοκύρης, ἐφύλαγα καὶ τὸ βιλαέτι.

»Ἐστεκόμαστε πάντοτε μὲ τὸ τουφέκι. Μᾶς ἐφθόνησαν οἱ Τοῦρκοι καὶ ἤθελαν νὰ μᾶς σκοτώσουν, δὲν ἠμποροῦσαν ὅμως, διότι ὁ τόπος ἦτον σὲ ἄκρη. Καὶ ἐπολεμοῦσαν νὰ μᾶς χαλάσουν μὲ κάθε τέχνη, ἔστελναν μία καὶ δύο φορὲς ἑκατὸν καὶ διακόσους στρατιώτας διὰ νὰ μᾶς χτυπήσουν, δὲν μᾶς εἶχαν εἰς τὸ χέρι καὶ δὲν μᾶς πείραξαν.

»Ἀργότερα ὅμως μᾶς ἀφάνισαν ὅλα τὰ ἀγαθὰ καὶ ἔδωσαν ἐντολή: ὅπου ἀκουσθοῦμε νὰ μᾶς χαλάσουν».

Κι' ὅταν, γιὰ μιὰν ἐποχή, σὲ ἡλικία εἴκοσι χρονῶν, θέλησε νὰ ξαποστάση κάπως καὶ νὰ γευτῆ τὴν οἰκογενειακὴ εὐτυχία, οἱ Τοῦρκοι τοὔστησαν ἄγριο κυνηγητό, τοῦ πῆραν σπίτι, ἀμπέλια καὶ χωράφια καὶ τοῦ διέλυσαν τὴν οἰκογένεια.

Γιομάτος πικρία γιὰ τὸν κατατρεγμὸ τῆς μοίρας, ἀλλὰ ἄκαμπτος, ἀλύγιστος, γενναῖος καὶ ὁρμητικός, ἄφησε ὅλους τοὺς δικούς του, μητέρα, ἀδέλφια καὶ γυναῖκα, ὅ,τι πιὸ ἀγαπητὸ καὶ πολύτιμο εἶχε στὸν κόσμο, καὶ βγῆκε στὸ κλαρί, μὲ τὴν ἀπόφασι νὰ ριχτῆ μ' ὅλη του τὴν δύναμι, ὅλα τὰ νειάτα καὶ τὴν γενναιότητά του στὸν ἀγῶνα γιὰ τὴν ἀπελευθέρωσι τῶν σκλαβωμένων ἀδελφῶν του.

Καὶ ὁ ἀγῶνας του δὲν ἦταν μάταιος.

Γι' αὐτὸ καὶ ἡ πατρίδα μας τὸν κατέταξε μεταξὺ τῶν μεγαλειτέρων ἡρώων τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως καὶ τὸν ἀνεγνώρισε ὡς τὸν κορυφαῖον ἀγωνιστήν.

Μιχ. Χαννούσης

Η ΙΔΕΑ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

Τὸ Γ' Γυμνάσιον 'Αρρένων

Τὸ Γ' Γυμνάσιον 'Αρρένων βρίσκεται στὸ Κολωνάκι. 'Ωστόσο δὲν φοιτοῦν σ' αὐτὸ παρὰ ἐλάχιστοι Κολωνακιῶτες. Οἱ περισσότεροι μαθηταί του κατοικοῦν στὴν 'Αν. Παρασκευή, στὸ Χαλάνδρι, στὸ Ψυχικό, στὰ Κουπόνια, στὴ συνοικία Ζωγράφου καὶ στοὺς 'Αμπελοκήπους.

Οἱ πεντακόσιοι περίπου μαθηταί του ἀνήκουν ὅλοι στὶς τάξεις τῆς Ε.Ο.Ν., κατ' ἐξοχὴν δὲ στοὺς ὑποτομεῖς 2, 3, 14, 16, Ψυχικοῦ, Χαλανδρίου καὶ 'Αγίας Παρασκευῆς. Σ' αὐτοὺς συγκεντρώνονται τὶς ὡρισμένες ἡμέρες γιὰ νὰ παρακολουθήσουν τὴν διδασκαλία καὶ τὰ εἰδικὰ μαθήματα τῆς Ε. Ο. Ν.

'Ο Γυμνασιάρχης τοῦ Γ' τῶν ἀρρένων εἶναι ἕνας ἐμπνευσμένος ἄνθρωπος. 'Εργάζεται μεθοδικά, ἥρεμα, ἀθόρυβα μὲ τὴν συνεργασίαν τῶν καθηγητῶν διὰ τὴν διαπαιδαγώγησιν τῶν 'Ελληνοπαίδων.

—Κι' αὐτό, μᾶς λέγει, δὲν εἶναι εὔκολη δουλειά. Χρειάζεται ἕνα ὁλόκληρο σύστημα. Τὸ παιδὶ πρέπει νὰ ἐπανέλθη στὰ ἐθνικὰ ἰδεώδη. Ν' ἀγαπήση τὴν ζωήν. Νὰ καταλάβη ὅτι πρέπει νὰ γίνη ἕνας χρήσιμος ἄνθρωπος. Τὸ σχολειὸ τοῦ δίδει αὐτὴ τὴν εὐκαιρία. 'Η Ε.Ο.Ν. ἀποτελεῖ τὸ συμπλήρωμά του. Ἔτσι δύναται ν' ἀτενίζη μ' ἐμπιστοσύνη τὸ μέλλον του.

'Ο καθηγητὴς τῆς γυμναστικῆς, ὁ ὁποῖος εἶναι καὶ ὁ ὑπεύθυνος καθηγητὴς τῆς Νεολαίας, μᾶς ἀναφέρει κατόπιν ὅλη τὴν ἐργασίαν ἡ ὁποία ἐγένετο καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ γίνεται σ' αὐτὸ τὸ Γυμνάσιο.

«'Αρχίσαμε ἀπὸ πέρυσι τὴν προπαγάνδα γιὰ τὴν ἐγγραφὴ τῶν μαθητῶν στὶς τάξεις τῆς Ε.Ο.Ν. Πρῶτος ἐγὼ μάλιστα θέλησα νὰ ἐγγραφῶ καὶ ἔκαμα τὴν σχετικὴ εἰσήγησι. Δὲν τὰ κατάφερα ὅμως, γιατὶ Νεολαῖοι γίνονται μόνον νέοι μέχρι τοῦ 28ου ἔτους τῆς ἡλικίας των. Σὲ μᾶς παρετηρήθη ἐπίσης τὸ περίεργον ὅτι δὲν ἐχρειάσθη νὰ ὁμιλήσουμε στοὺς γονεῖς καὶ στοὺς κηδεμόνας γιὰ νὰ ἐπιτρέψουν στὰ παιδιά τους νὰ ἐγγραφοῦν στὴ Νεολαία. 'Η προσέλευσίς των ἦτο αὐθόρμητος.

Καὶ αὐτὰ ἐπίσης τὰ παιδιὰ ἔδειξαν μεγάλον ἐνθουσιασμόν. Τοὺς ἄρεσε ἡ στολή, ἡ ἰδέα καὶ γενικὰ ἡ ζωὴ τῆς Νεολαίας. Ἄλλως τε εἶχα φροντίσει νὰ τοὺς ἐμπνεύσω τὴν ἀγάπη γιὰ τὴν πραγματικὴ ζωή. Ἔπειτα ἀπὸ μακρὰν σειρὰν ἐτῶν μελέτης διεπίστωσα ὅτι πρῶτα κανεὶς πρέπει νὰ κυττάξη νὰ δυναμώνη τὴν ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα κι' ἔπειτα τὸ πνεῦμα. Ὅπου σημειώθηκε παρακμὴ τῆς γυμναστικῆς, ἠκολούθησεν ἀμέσως καὶ διανοητικὴ παρακμή. Γι' αὐτὸ φροντίζω νὰ τοὺς δίνω ἀληθινὰ Σπαρτιατικὴν μόρφωσιν. Οἱ περισσότεροι μαθηταί μου ἄλλως τε ἀνήκουν σὲ ἀθλητικοὺς συλλόγους. 'Εννοεῖται ὅτι δὲν παραλείπω νὰ τοὺς μιλῶ γιὰ τὴν Νεολαία. Τοὺς κάμνω εἰδικὲς ὁμιλίες, τοὺς ἐξηγῶ τὸ ἐθνικὸν ἔργον τῆς σημερινῆς Κυβερνήσεως καὶ τοὺς δίδω ὅλον τὸν καιρὸν ν' ἀγαπήσουν καὶ ν' ἀφοσιωθοῦν στὴν Νεολαία. Τοὺς φέρνω ἀκόμα καὶ στὸ φιλότιμο. 'Ιδοὺ ἕνα παράδειγμα:

Θυμᾶστε τὶς μαθητικὲς ἀπεργίες. Οἱ μικροὶ προπάντων μαθηταὶ εἶχαν ἐπαναστατήσει. Εἶχαν σπάσει τὰ τζάμια τοῦ σχολειοῦ κι' ἔκαναν κάθε ἀπρέπεια. Αὐτὰ τὰ πράγματα, ὅταν τοὺς τὰ διηγοῦμαι τώρα, ντρέπονται γιὰ λογαριασμὸ ὅλων τῶν μικρῶν μαθητῶν καὶ εἶναι εὐχαριστημένοι ποὺ ἀνήκουν στὴν Νεολαία.

Κατάλαβαν τὴν ὀμορφιὰ τῆς πειθαρχίας, τοῦ σεβασμοῦ, τῆς ἀλληλεγγύης, τῆς ἀφοσιώσεως στην πατρίδα. Κατάλαβαν ἀκόμη ὅτι πρέπει νὰ γίνουν καλοὶ μαθηταὶ γιὰ νὰ γίνουν ἀργότερα καὶ χρήσιμοι πολῖται».

Οἱ φιλόλογοι ἐπίσης δὲν παραλείπουν τὴν εὐκαιρία νὰ τοὺς ὑπενθυμίζουν, ἐξ ἀφορμῆς τῆς διδασκαλίας, τοὺς ἀγῶνας τῆς ἐθνικῆς ἀναδημιουργίας.

Χαρακτηριστικὸ δὲ τῆς ἀφοσιώσεως τὴν ὁποίαν τρέφουν πρὸς τὴν Νεολαίαν οἱ μαθηταί, εἶναι καὶ τὸ ἀκόλουθον:

'Ο καθηγητὴς τῶν 'Ελληνικῶν τοὺς ἄφησε μιὰ μέρα νὰ γράψουν ἔκθεσιν μὲ θέμα τῆς ἀπολύτου ἐκλογῆς των. Οἱ περισσότεροι ἔγραψαν γιὰ τὴν Νεολαία, γιὰ τὴν ζωήν της, για τὶς ἰδέες της, γιὰ κάθε τι ποὺ εἶχεν ἐνθουσιάσει τὴν ψυχή τους.

Τοὺς ἄρεσε γιατὶ τοὺς ἔδινε ὀντότητα. Τοὺς ἔκανε νὰ καταλάβουν ὅτι εἶναι πραγματικὰ 'Ελληνόπουλα ἄξια σεβασμοῦ καὶ ἐμπιστοσύνης. Κάθε Σάββατον οἱ μαθηταὶ ἐκκλησιάζονται στὸν Ἅγιον Διονύσιον, τὴν Κυριακὴν δὲ ἀκούει ἐπίσης τὴν λειτουργία τμῆμα τῶν Φαλαγγιτῶν, ἐνῷ οἱ ἄλλοι παραμένουν στοὺς τομεῖς των γιὰ τὴν σχετικὴν ἐκπαίδευσιν.

Μὲ δυὸ λόγια, στὸ Γ' Γυμνάσιο τῶν 'Αρρένων ἡ ἐκπαίδευσις τῆς Νεολαίας ἔχει δώσει ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα, ὅπως ἄλλως τε καὶ στὰ προηγούμενα Γυμνάσια, τὰ ὁποῖα εἴχαμε ἐπισκεφθῆ.

Τὸ Γ' Γυμνάσιον Θηλέων

Τὸ Γ' Γυμνάσιον Θηλέων εἶναι εἰς τὴν ὁδὸ Νάκου. Στεγάζεται σ' ἕνα παληὸ κτίριο, ἀλλὰ μ' ὅλας τὰς δυσκολίας ποὺ συναντοῦν οἱ καθηγηταί του, ἐν τούτοις λειτουργεῖ ὑποδειγματικά. Σ' αὐτὸ συνέτεινεν ἀσφαλῶς καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ Γυμνασιάρχου του, ὁ ὁποῖος φημίζεται γιὰ τὴν εὐρύτητα τῆς μορφώσεώς του καὶ τὸν σπάνιον χαρακτῆρα του.

—Θέλετε νὰ σᾶς εἰπῶ γιὰ τὴν ἰδέα τῆς νεολαίας στὰ σχολεῖα; Μὰ δὲν βλέπετε μὲ τί ἐνδιαφέρον ὅλες οἱ μαθήτριές μου ἔχουν ἀφοσιωθῆ στὴν ἰδέα της; Καὶ τὰ ὀκτακόσια τριάντα παιδιά μας εἶναι ἐνθουσιασμένα.

—Σὲ ποιὲς συνοικίες διαμένουν;

—Μᾶς ἔρχονται ἀπὸ τοῦ Μακρυγιάννη, ἀπὸ τὸ Κουκάκι, ἀπὸ τὴ Γαργαρέττα, ἀπὸ τὸν Νέο Κόσμο, ἀπὸ τὸ Μπραχάμι, ἀπὸ τὴν 'Ηλιούπολι κι' ἀπὸ τὸν Ὑμηττό. Ὅλες ἔχουν δείξει μεγάλη προθυμία γιὰ τὴν Νεολαία. 'Η διδασκαλία των γίνεται στοὺς ὑποτομεῖς. Ὅσο γιὰ τὴν ἐργασίαν στὸ σχολεῖο, αὐτὴ γίνεται μὲ κάθε εὐκαιρία: Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν μαθημάτων, μὲ ἐκθέσεις, μὲ ὁμιλίες, μὲ ἐκδρομές, μὲ κάθε τι ποὺ θὰ μπορούσε νὰ ξυπνήση τὴν ψυχὴ τῶν 'Ελληνοπαίδων. Σκεπτόμεθα ἐπίσης μετὰ τὸ Πάσχα νὰ ὀργανώσουμε μίαν ἑορτὴν γιὰ τὴν στολὴν τοῦ Φαλαγγίτου.

Ὅλοι φροντίζουμε ἄλλως τε γιὰ τὴν ψυχικὴν μόρφωσιν τῶν παιδιῶν. Εἶναι τὸ ἔργο μας. Καὶ αὐτὸ ἀσφαλῶς εἶναι καὶ ἡ ἱκανοποίησίς μας: Οἱ μαθηταί μας νὰ γίνουν χρήσιμοι ἄνθρωποι στὴν κοινωνία καὶ στὴν Πατρίδα των.

Θ. Δράκος

ΤΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ ΤΟΥ HECTOR MALOT

Χωρίς οικογένεια

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ

[Κάποια μέρα στὸ Παρίσι, στὴ λεωφόρο Μπερτέιλ, ὁ πετροκόπος Γερώνυμος Μπαρμπερῆς, ἀπὸ τὸ χωριὸ Σαβιανό, βρῆκε ἐκτεθειμένο ἐμπρὸς σὲ μιὰ ἐξώθυρα ἕνα βρέφος ἡλικίας πέντε μηνῶν, ποὺ ἀρχικῶς τὸ παρέδωσε στὴν ἀστυνομία. Ὁ ἀστυνόμος, ἀπὸ τὰ ἀκριβὰ ἐσώρουχα τοῦ μωροῦ, συνεπέρανε πὼς ἀνῆκε σὲ πλουσίους γονεῖς καὶ πὼς πιθανῶς κάποιος νὰ τὸ εἶχε κλέψει ἀπὸ ἐκδίκησι. Τότε ὁ Γερώνυμος Μπαρμπερῆς ποὺ μέχρι τῆς στιγμῆς δὲν εἶχε ἐνδιαφερθῆ διὰ τὴν περαιτέρω τύχην τοῦ μικροῦ, ἀναλογιζόμενος πὼς ἂν κάποτε οἱ γονεῖς του τὸ ζητοῦσαν θὰ κέρδιζε ἀρκετὰ χρήματα γιὰ τὴ διατροφή του, ἀπεφάσισε νὰ τὸ ἀναλάβη ὑπευθύνως. Ἔτσι ὁ μικρὸς Ρεμὴ — ὅπως τὸν βάφτισαν οἱ σωτῆρές του — πέρασε χαρούμενα χρόνια στὸ Σαβιανό, κοντὰ στὴν ψυχομάννα - Μπαρμπερίνα, καὶ δὲν ἔννοιωσε καθόλου τὴν ὀρφάνια του, χάρις στὴ μητρικὴ στοργὴ ποὺ τοὔδειξε. Ὅταν ἔγινε ὀκτὼ ἐτῶν, ὁ πατέρας του — ὁ Μπαρμπερῆς — ποὺ ὡς τότε ἐργαζόταν στὸ Παρίσι, ἐτραυματίσθη σοβαρὰ σὲ κάποια οἰκοδομὴ ποὺ ἐργαζότανε καὶ ἀναγκάσθηκε, ἀνίκανος ὅπως εἶχε γίνει γιὰ ἐργασία, νὰ γυρίση στὸ χωριό του. Τὸ πρῶτο βράδυ τοῦ γυρισμοῦ, ὁ Ρεμή, ποὺ εἶχε πάει νὰ κοιμηθῆ, ἀλλὰ δὲν τὸν εἶχε πάρει ἀκόμη ὁ ὕπνος, μαθαίνει ἀπὸ μιὰ συζήτησι μεταξὺ Γερώνυμου καὶ τῆς μάννας - Μπαρμπερίνας, τὴν πραγματική του ἱστορία καὶ τὶς διαθέσεις τοῦ ψυχοπατέρα του, ποὺ δὲν θέλει μὲ κανένα τρόπο νὰ τὸν κρατήση κοντά τους, ἀλλὰ σκέπτεται νὰ τὸν παραδώση στὸ ὀρφανοτροφεῖο τῆς περιφερείας. Αὐτὸ ὅμως δὲν τὸ θέλει καθόλου ὁ Ρεμὴ καὶ παρακαλεῖ τὴ μάννα Μπαρμπερίνα νὰ τὸν κρατήση κοντά της. Ἐκείνη τοῦ τὸ ὑπόσχεται, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ κατορθώση τίποτε, γιατὶ ὁ Γερώνυμος παραδίδει τὸν μικρὸν — παρὰ τὶς διαμαρτυρίες του — μιὰ μέρα ποὺ λείπει ἡ ψυχομάννα του, ἐπ' ἐνοικίῳ σαράντα φράγκων τὸν χρόνο, στὸν διευθυντὴ ἑνὸς ὑπαιθρίου θιάσου, ὀνόματι Βιτάλη. Ὁ θίασος αὐτὸς ἀποτελεῖται ἀπὸ τὸν Καρδούλη, μιὰ τετραπέρατη μαϊμοῦ, καὶ ἀπὸ τρία χαριτωμένα σκυλάκια, τὸν Κάπη, τὸν Ζερμπῖνο καὶ τὴ Δούλση. Ὁ δυστυχὴς Ρεμὴ μὲ θλῖψι ἀκολουθεῖ τὸν νέο του προστάτη, ποὺ τοῦ δίνει καὶ τὰ πρῶτα μαθήματα γιὰ νὰ λάβη μέρος σὲ μιὰ κωμῳδία τοῦ θιάσου. Ἀπὸ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἀρχίζει μιὰ ἀδιάκοπος περιπλάνησις ἀπὸ πόλι σὲ πόλι. Τὶς ὧρες ποὺ ὁ μικρὸς θίασος ἀναπαύεται, ὁ Βιτάλης, ποὺ στὸ μεταξὺ ἔχει κερδίσει τὴν ἐμπιστοσύνη τοῦ Ρεμή, τοῦ μαθαίνει τὰ πρῶτα γράμματα καὶ ἀκόμη τοῦ κάνει καὶ μάθημα μουσικῆς. Ἔξυπνος ὁ Ρεμή, γρήγορα γίνεται ἕνας καλὸς μαθητής, ποὺ ἐκτὸς ἀπὸ τὸ διάβασμα μαθαίνει νὰ παίζη καὶ ἅρπα. Στὴν Τουλούζη ὅμως, ὕστερα ἀπὸ ἕνα ἐπεισόδιο μὲ κάποιον ἀστυφύλακα, ποὺ ἀπαγορεύει στὸ θίασο νὰ παριστάνη δημοσίως, ὁ Βιτάλης συλλαμβάνεται καὶ καταδικάζεται ἀπὸ τὸ δικαστήριο τῆς πόλεως σὲ δυὸ μηνῶν φυλάκισι. Ὁ Ρεμὴ μένει καὶ πάλι χωρὶς προστασία. Μόνος γυρίζει στὰ περίχωρα τῆς Τουλούζης, προσπαθώντας νὰ κερδίση τὸ ψωμί του, δίδοντας παραστάσεις. Παντοῦ ὅμως τὸν διώχνουν. Ἔτσι ἀπελπισμένος ὅπως εἶναι συναντᾷ στὴν ἀκροθαλασσιὰ ἕνα πλοιάριο ποὺ χρησιμεύει γιὰ κατοικία ἑνὸς πλουσίου, ἀλλὰ παραλυτικοῦ παιδιοῦ. Τὸ παιδὶ θέλει νὰ διασκεδάση καὶ ἡ μητέρα του παρακαλεῖ τὸν Ρεμὴ νὰ δώση μιὰ παράστασι μὲ τὸ θίασό του. Ἡ παράστασις δίδεται καὶ ὁ μικρὸς Ἀρθοῦρος — ἔτσι λέγεται τὸ παραλυτικὸ παιδάκι — ἐνθουσιάζεται. Προσκαλοῦν τὸν Ρεμὴ μὲ τοὺς ἠθοποιούς του στὸ πλοιάριο, τοὺς προσφέρουν ἕνα πλούσιο γεῦμα, καὶ ἡ κυρία, ἀφοῦ μαθαίνει ἀπὸ τὸν Ρεμὴ πὼς εἶναι δίχως προστάτη καὶ ἔρημος, τὸν παρακαλεῖ νὰ μείνη μαζί τους μέχρις ὅτου ἀποφυλακισθῆ ὁ Βιτάλης, καὶ στὸ μεταξύ, ἀντὶ νὰ γυρίζουν ἀπὸ χωριὸ σὲ χωριὸ δίδοντας παραστάσεις, νὰ παριστάνουν κάπου - κάπου γιὰ νὰ διασκεδάζουν τὸν Ἀρθοῦρο. Ὁ Ρεμὴ δέχεται. Μέσα στὸ πλοῖο μαθαίνει ὅτι ἡ μητέρα τοῦ Ἀρθούρου εἶχε καὶ ἄλλο γυιὸ μεγαλύτερο, ποὺ τῆς τὸν ἔκλεψαν κατὰ τρόπο μυστηριώδη ὅταν αὐτὴ καὶ ὁ σύζυγός της ἦσαν ἄρρωστοι. Στὸ ταξίδι ὁ Ρεμὴ παίζει μιὰ φορὰ μὲ τὸ μικρό του θίασο. Τὸ βράδυ τοῦ ἔδωσαν μιὰ ὡραιοτάτη καμπίνα, ποὺ τοῦ ἔκανε καταπληκτικὴ ἐντύπωσι, καὶ τὴν ἄλλη παρέστη στὸ μάθημα ποὺ ἔκανε ἡ κ. Μίλλιγκαν στὸ γυιό της. Τὸν μάθαινε τὸ μῦθο «Ὁ λύκος μὲ τ' ἀρνί», τὸν ὁποῖον ὁ Ἀρθοῦρος δυσκολευότανε νὰ μάθη. Σὲ μιὰ στιγμὴ ποὺ ἡ μητέρα του θυμωμένη τοῦ δηλώνει ὅτι ὁ Ρεμὴ δὲν θὰ παίξη ἂν δὲν μάθη πρῶτα τὸ μάθημά του καὶ τοῦ ἀφίνει τὸ βιβλίο του νὰ μελετήση μπαίνοντας στὴν κάμαρά της, ὁ Ρεμὴ τοῦ μαθαίνει τὸν μῦθο. Ἀπὸ τὴ στιγμὴ αὐτὴ ἡ θέσι του στὴν οἰκογένεια ἀλλάζει. Δὲν εἶναι πιὰ ὁ σαλτιμπάγκος. Ἡ κ. Μίλλιγκαν μὲ μεγάλη της χαρὰ ἀκούει νὰ τῆς λέῃ ὁ Ἀρθοῦρος τὸ μῦθο, ποὺ ἔμαθε μαζί του σὲ μισὴ ὥρα, ἐνῷ αὐτή, ὁλόκληρες μέρες, δὲν εἶχε κατορθώσει νὰ τοῦ τὸ μάθη. Ὁ Ρεμὴς συλλογίζεται τὶς εὐτυχισμένες ἡμέρες ποὺ περνάει στὸν «Κύκνο», τὴν στοργὴ τῆς κ. Μίλλιγκαν καὶ τὴν ἀγάπη τοῦ Ἀρθούρου καὶ θλίβεται διότι εἶναι ὑποχρεωμένος μετὰ τὴν ἀποφυλάκισι τοῦ Βιτάλη νὰ ἐγκαταλείψη ὄχι τόσο τὴν ἄνετη ζωή, ἀλλὰ τὴν συντροφιὰ τῶν δύο αὐτῶν πλασμάτων. Κάποτε ἀποφασίζει νὰ ἀνακοινώση τὶς ἀνησυχίες του καὶ τὴν θλῖψί του στὴν κ. Μίλλιγκαν καὶ στὸν Ἀρθοῦρο. Ὁ τελευταῖος, μόλις τὸ ἄκουσε, ἔβαλε τὶς φωνές:

— Δὲν θέλω νὰ φύγη ὁ Ρεμῆς!...

Ἐρωτᾶται ὁ Ρεμῆς ἂν θέλη νὰ μείνη κοντά τους, καὶ ἀφοῦ ἀναπτύσσει τοὺς ἐνδοιασμούς του καὶ ὁμιλεῖ περὶ τῶν ὑποχρεώσεών του πρὸς τὸν Βιτάλην, τελικῶς δέχεται.

—Ὥστε δὲν μᾶς λείπει τώρα, εἶπε ἡ κ. Μίλλιγκαν, παρὰ ἡ συγκατάθεσις τοῦ κυρίου σου. Θὰ τοῦ γράψω ἂν θέλη νἄρθη νὰ μᾶς βρῆ στὴν Σέττη, γιατὶ δὲν μποροῦμε νὰ γυρίσωμε ἐμεῖς στὴν Τουλούζη. Θὰ τοῦ στείλω καὶ τὰ ἔξοδα τοῦ ταξιδιοῦ καὶ θὰ τοῦ ἐξηγήσω ποιοὶ λόγοι μᾶς ἐμποδίζουν νὰ πάρωμε τὸν σιδηρόδρομο.]

(Ἡ συνέχεια)

Ἔτσι ἐλπίζω νὰ θελήση νἄλθη. Κι' ἂν δεχθῆ τὴν πρότασί μου, τότε θὰ συνεννοηθῶ μὲ τοὺς γονεῖς τοῦ Ρεμή, γιατὶ κι' αὐτοὶ πρέπει νὰ ρωτηθοῦν.

Ὡς ἐδῶ ἡ συνομιλία πῆγε γιὰ μένα θαυμάσια, λὲς καὶ τὴν ὡδηγοῦσε ἡ καλή μου Μοῖρα μὲ τὸ μαγικό της ραβδί. Μὰ τὰ τελευταῖα αὐτὰ λόγια μὲ ξαναγύρισαν ἀπὸ τὄνειρο ποὺ μὲ πλανοῦσε, στὴ θλιβερὴ πραγματικότητα.

Νὰ ρωτηθοῦν οἱ γονεῖς μου!

Μὰ βέβαια ποὺ αὐτοὶ θἄλεγαν τότε κεῖνο ποὺ ἐγὼ ἤθελα νὰ μείνη κρυμμένο! Ἡ ἀλήθεια θὰ φανερώνουνταν: Παιδὶ πεταμένο στὸ δρόμο, ἔκθετο!

Ὁ Ἀρθοῦρος, ἡ ἴδια ἡ κυρία Μίλλιγκαν ἴσως, δὲν θὰ μὲ θέλανε πιά!

Τἄχασα ὁλωσδιόλου καὶ στεκόμουν ἄφωνος καὶ ταραγμένος.

Ἡ κυρία Μίλλιγκαν μὲ κύτταξε ἔκπληκτη καὶ θέλησε νὰ μὲ κάμη νὰ μιλήσω· μὰ δὲν τολμοῦσα ν' ἀποκριθῶ στὶς ἐρωτήσεις της. Τότε, νομίζοντας βέβαια πὼς ταράχθηκα ἔτσι γιατὶ θἄρχουνταν ὁ ἀφεντικός μου, ποὺ μποροῦσε καὶ νὰ μὲ πάρη, δὲν ἐπέμεινε περισσότερο.

Τὸ καλὸ ἦταν ποὺ αὐτὰ γίνουνταν βράδυ, λίγη ὥρα πρὶν πλαγιάσουμε. Μπόρεσα λοιπὸν νὰ ξεφύγω τὰ περίεργα βλέμματα τοῦ Ἀρθούρου καὶ νὰ κλεισθῶ στὴν καμπίνα μου, μὲ τοὺς φόβους μου καὶ μὲ τὶς σκέψεις μου.

Ἦταν ἡ πρώτη κακὴ νύχτα ποὺ περνοῦσα στὸν Κύκνο· μὰ ἦταν πολὺ κακή, μακριά, ἀτέλειωτη, γεμάτη ἀγωνία.

Τί νὰ πῶ; τί νὰ κάμω;

Δὲν εὕρισκα τίποτα.

Κι' ἀφοῦ ἔκαμα καὶ ξανάκαμα χίλιες φορὲς τὶς ἴδιες σκέψεις, ἀφοῦ πῆρα ἕνα σωρό, τὶς πιὸ ἀντίθετες, ἀποφάσεις, σταμάτησα ἐπὶ τέλους στὴν πιὸ εὔκολη μὰ καὶ στὴν πιὸ ἄτολμη: Νὰ μὴν κάμω καὶ νὰ μὴν πῶ τίποτα! Ναί, θἄφηνα τὰ πράγματα νὰ τραβήξουν μονάχα τους, κι' ὅ,τι ἔβγαινε θὰ τὸ δεχόμουν.

Ἴσως, ἔλεγα, ὁ Βιτάλης δὲν θἄθελε νὰ μ' ἀφήση· κι' αὐτὸ ἡ ταραγμένη ψυχή μου καὶ τὸ φοβοῦνταν καὶ τὸ ἐπιθυμοῦσε. Ἂν ἦταν ἔτσι, θἄφευγα μαζὶ μὲ τὸν Βιτάλη καὶ δὲν θὰ χρειάζουνταν τότε νὰ φανερωθῆ ἡ ἀλήθεια.

Γιατὶ τόσο μὲ τρόμαζε αὐτὴ ἡ ἀλήθεια, — ἡ φρικτὴ ὅπως τὴν ἐνόμιζα, — ὥστ' ἔφθασα νὰ εὔχουμαι ὁλόψυχα νὰ μὴ δεχθῆ ὁ Βιτάλης τὴν πρότασι τῆς κυρίας Μίλλιγκαν, νὰ μὴ συμφωνήσουν μεταξύ τους γιὰ μένα.

Ἔτσι θ' ἀναγκαζόμουν βέβαια ν' ἀφήσω τὸν Ἀρθοῦρο καὶ τὴ μητέρα του καὶ ἴσως δὲν θὰ τοὺς ξανάβλεπα ποτέ· μὰ τοὐλάχιστο δὲν θὰ μάθαιναν τί ἤμουν...

Ὡστόσο ἡ κυρία Μίλλιγκαν ἔγραψε τοῦ Βιτάλη κι' ὕστερ' ἀπὸ τρεῖς ἡμέρες ἔλαβε ἀπάντησι. Σὲ λίγες γραμμὲς ὁ κύριός μου ἔλεγε πὼς δέχουνταν τὴν πρόσκλησι καὶ πὼς θὰ ἔφθανε στὴ Σέττη τὸ ἐρχόμενο Σάββατο μὲ τὸ τραῖνο τῶν δυό.

Μὲ τὴν ἄδεια τῆς κυρίας Μίλλιγκαν πῆρα τὰ σκυλιὰ καὶ τὸν Καρδούλη καὶ πῆγα νὰ τὸν περιμένω στὸ σταθμό.

Τὰ σκυλιὰ ἦταν ἀνήσυχα, σὰ νἄξεραν κάτι, ὁ Καρδούλης ἀδιάφορος κι' ἐγὼ φοβερὰ συγκινημένος. Τί πάλη γίνονταν στὴν ἀμάθητη ψυχή μου!

Στάθηκα σὲ μιὰν ἄκρη, στὴν αὐλὴ τοῦ σταθμοῦ, κρατῶντας τὰ σκυλιὰ δεμένα καὶ τὸν Καρδούλη χωμένο στὸ σακκάκι μου, κι' ἐπερίμενα χωρὶς νὰ βλέπω καλὰ τί γίνουνταν γύρω μου.

Τὰ σκυλιὰ μὲ εἰδοποίησαν πὼς τὸ τραῖνο ἔφθασε καὶ πὼς εἶχαν μυρισθῆ τὸν κύριό μας. Αἰσθάνθηκα ἄξαφνα νὰ μὲ τραβοῦν μπροστὰ καί, ἐπειδὴ δὲν ἐπρόσεχα νὰ τὰ

κρατῶ καλά, μοῦφυγαν. Ἔτρεχαν μὲ γαυγίσματα χαρᾶς καὶ σὲ λίγο τὰ εἶδα νὰ πηδοῦν γύρω στὸν Βιτάλη, ποὺ εἶχε παρουσιασθῆ μὲ τὴ συνηθισμένη του φορεσιά. Πιὸ γρήγορος ἀπὸ τοὺς συντρόφους του, ὁ Κάπης ὥρμησε στὴν ἀγκαλιά του, ἐνῷ ὁ Ζερμπῖνος κι' ἡ Δούλση πιάνουνταν ἀπὸ τὰ πόδια του.

Πλησίασα κι' ἐγὼ καὶ τότε ὁ Βιτάλης, ἀφήνοντας χάμω τὸν Κάπη, μ' ἔσφιξε στὴν ἀγκαλιά του καί, γιὰ πρώτη φορά, μὲ φίλησε στὸ μάγουλο, λέγοντας:

—Μπουὸν ντί, πόβερο κάρο!

Σκληρὸς σὲ μένα ὁ Βιτάλης δὲν ἦταν ποτέ· μὰ ποτὲ καὶ τόσο τρυφερός. Γι' αὐτὸ τὸ ἀσυνήθιστο φιλί του, στὴν κατάστασι μάλιστα ποὺ βρισκόμουν, μὲ συγκίνησε πολὺ καὶ μοῦ ἀνέβασε τὰ δάκρυα στὰ μάτια.

Τὸν κύτταζα κι' ἔβρισκα πὼς ἡ φυλακὴ τὸν εἶχε γεράσει πολύ. Τὸ κορμί του εἶχε καμπουριάσει, τὸ πρόσωπό του ἦταν χλωμό, τὰ χείλη του ξεβαμμένα.

—Μὲ βρίσκεις ἀλλαγμένο, Ρεμῆ; μοῦ εἶπε. Ἔ, ἡ φυλακὴ εἶναι κακὴ κατοικία κι' ἡ στενοχώρια κακὴ ἀρρώστεια. Ἂς εἶναι, τώρα πάλι θὰ ξεγυρίσω.

Ἔπειτα, ἀλλάζοντας θέμα:

—Κι' αὐτὴ ἡ κυρία ποὺ μοῦ γράφει, μὲ ρώτησε, πῶς σ' ἐγνώρισε;

Τοῦ διηγήθηκα πῶς ἀπάντησα τὸν «Κύκνο» καὶ πῶς ἀπὸ ἐκείνη τὴν ἡμέρα ζοῦσα μὲ τὴν κυρία Μίλλιγκαν καὶ μὲ τὸ γυιό της. Ὅσα εἴχαμε ἰδῆ, ὅσα εἴχαμε κάμει, ὅλα τοῦ τὰ εἶπα.

Ἡ διήγησί μου ἦταν πολύλογη, γιατὶ φοβούμουν νὰ φθάσω στὸ τέλος καὶ νἀγγίξω ἕνα θέμα ποὺ τόσο μὲ στενοχωροῦσε... Πῶς θὰ μποροῦσα νὰ πῶ στὸν κύριό μου ὅτι ἐπιθυμοῦσα νὰ συμφωνήσῃ μὲ τὴν κυρία Μίλλιγκαν ὥστε νὰ μὲ κρατήσουν;

Μὰ δὲν ἀναγκάσθηκα νὰ τοῦ κάμω τέτοια ὁμολογία, γιατὶ πρὶν τελειώσω τὴ διήγησί μου, φθάσαμε στὸ ξενοδοχεῖο, ὅπου κατοικοῦσε ἡ κυρία Μίλλιγκαν. Ἔπειτα κι' ὁ Βιτάλης δὲν μοῦ εἶπε τίποτα γιὰ τὸ γράμμα της οὔτε γιὰ τὴν πρότασι ποὺ θὰ τοὔκανε ἴσως μ' αὐτὸ τὸ γράμμα.

—Κι' αὐτὴ ἡ κυρία μὲ περιμένει; μὲ ρώτησε ἅμα μπήκαμε στὸ ξενοδοχεῖο.

—Μάλιστα, νὰ σᾶς πάω στὴν κάμαρά της.

—Περιττό. Πές μου τὸν ἀριθμὸ καὶ στάσου ἐδῶ νὰ μὲ περιμένῃς μὲ τὰ σκυλιὰ καὶ μὲ τὸν Καρδούλη.

Ὅταν μιλοῦσε ὁ κύριός μου δὲν συνήθιζα ν' ἀντιλέγω καὶ νὰ συζητῶ· μ' αὐτὴ τὴ φορὰ κάτι θέλησα νὰ πῶ. Μοῦ φαίνουνταν τόσο φυσικὸ καὶ δίκηο, νἆμαι κι' ἐγὼ μπροστά, στὴν ὁμιλία ποὺ θἄκανε μὲ τὴν κυρία Μίλλιγκαν. Ὁ Βιτάλης ὅμως μ' ἕνα νεῦμα μοῦ ἔκλεισε τὸ στόμα κι' ἔτσι ἀναγκάσθηκα νὰ καθήσω σ' ἕνα πάγκο, ἐκεῖ στὴν πόρτα τοῦ ξενοδοχείου, καὶ νὰ περιμένω μὲ τὰ σκυλιά.

Καὶ τὰ σκυλιὰ θέλησαν νὰ τὸν ἀκολουθήσουν. Μὰ ὅσο ἀντιστάθηκα ἐγὼ στὴ διαταγή του, ἄλλο τόσο κι' αὐτά. Ὁ Βιτάλης ἤξερε νὰ προστάζῃ.

Μὰ γιατὶ τάχα δὲν ἤθελε νὰ εἶμαι κι' ἐγώ, τώρα ποὺ θὰ μιλοῦσε μὲ τὴν κυρία Μίλλιγκαν;

Δὲν πρόφθασα νὰ λύσω τὸ καινούργιο αὐτὸ πρόβλημα, γιατὶ σὲ λίγο εἶδα τὸν Βιτάλη νὰ κατεβαίνη.

—Πήγαινε ν' ἀποχαιρετήσης τὴν κυρία, μοῦ εἶπε, καὶ σὲ περιμένω ἐδῶ. Φεύγουμε σὲ δέκα λεπτά.

Στάθηκα ἄφωνος κι' ἀκίνητος.

—Ἔ! μοῦ φώναξε, ἀφοῦ περίμενε λίγες στιγμές. Δὲν ἄκουσες τί σοῦ εἶπα; Τί στέκεσ' ἔτσι σὰν ἄγαλμα; Κάμε γρήγορα!

Ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ εἴμαστε μαζί, πρώτη φορὰ μοῦ μίλησε τόσο ἀπότομα.

Ξεκίνησα γιὰ νἀνεβῶ, μηχανικά, χωρὶς νὰ καταλάβω.

Μὲ πόση συγκίνησι ξανανταμώθηκαν!

Μὰ μόλις ἔκαμα λίγα βήματα πρὸς τὴν σκάλα, στάθηκα πάλι καὶ ρώτησα:

—Τί εἴπατε λοιπόν;

—Εἶπα πὼς σὲ χρειάζομαι καὶ πὼς κι' ἐσὺ χρειάζεσαι μένα. Γι' αὐτὸ δὲν μπορῶ νὰ σὲ δώσω σ' αὐτὴ τὴν κυρία. Πήγαινε τώρα καὶ γύρισε γρήγορα.

Αὐτὰ τὰ λόγια μοῦδωσαν λίγο θάρρος, γιατ' εἶχα νομίσει πρωτήτερα πὼς ἔπρεπε νὰ φύγουμε σὲ δέκα λεπτά, ἐπειδὴ ὁ κύριός μου, — τί ἰδέα! — εἶχε πῆ στὴν κυρία Μίλλιγκαν πὼς ἤμουν ἕνα ἔκθετο...

Ὅταν μπῆκα στὸ σαλόνι τῆς κυρίας Μίλλιγκαν βρῆκα τὸν Ἀρθοῦρο νὰ κλαίῃ πικρὰ καὶ τὴ μητέρα του σκυμμένη ἀπάνω του νὰ τὸν παρηγορῆ.

—Δὲ θὰ φύγης, Ρεμῆ, ἀλήθεια; φώναξε ὁ Ἀρθοῦρος ἅμα μὲ εἶδε.

Ἡ κυρία Μίλλιγκαν ἐπρόλαβε ν' ἀπαντήσῃ ἀντὶ γιὰ μένα:

—Πρέπει νὰ φύγης, μοῦ εἶπε μὲ γλυκειὰ φωνὴ ποὺ μοῦ ἀνέβασε δάκρυα· ὁ κύριός σου δὲν θέλει νὰ σὲ κρατήσουμε μεῖς. Τοῦ μίλησα, μὰ εἶναι ἀμετάπειστος.

—Κακὸς ἄνθρωπος! φώναξε ὁ Ἀρθοῦρος.

—Ὄχι, δὲν εἶναι καθόλου κακός, ἐξακολούθησε ἡ κυρία Μίλλιγκαν. Σὲ χρειάζεται κι' ἀκόμα μοῦ φαίνεται πὼς σ' ἀγαπᾷ ἀληθινά. Τὰ λόγια του μοῦδειξαν ἕνα τίμιο ἄνθρωπο καὶ μάλιστα ἀνώτερο ἀπὸ τὴν κοινωνική του θέσι. Ἀκοῦστε τί μοῦ εἶπε, γιὰ νὰ δικαιολογήσῃ τὴν ἄρνησί του: «Ἀγαπῶ αὐτὸ τὸ παιδὶ καὶ μ' ἀγαπᾷ. Ἡ τραχειά, ἡ δύσκολη ζωὴ ποὺ τὸν κάνω νὰ ζῇ κοντά μου ἐγώ, τοῦ εἶναι πιὸ πολὺ ὠφέλιμη, ἀπὸ τὴν εὔκολη καὶ τὴν ἄνετη ποὺ τοῦ προσφέρετε σεῖς. Ἔπειτα, μαζί σας, δὲν θἄτανε πάντα παρὰ ἕνας ὑπηρέτης. Θὰ τὸν σπουδάζατε, θὰ τὸν μορφώνατε, ἔστω· μὰ τὸ πνεῦμα του μόνο θὰ καλλιεργούσατε, τὸν χαρακτῆρα του ὄχι. Ἀφοῦ δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ παιδί σας, ἀφῆστε τον νὰ μείνῃ δικό μου. Πάντα τὸν συμφέρει καλύτερα, παρὰ νὰ εἶναι τὸ παιγνίδι τοῦ μικροῦ σας ἀρρώστου, ὅσο καλὸ κι' ἂν φαίνεται αὐτὸ τὸ παιδί. Ἔννοια σας, γιατὶ κι' ἐγὼ θὰ τὸν μορφώσω».

—Μ' ἀφοῦ δὲν εἶναι πατέρας του; φώναξε ὁ Ἀρθοῦρος.

—Δὲν εἶναι πατέρας του, ἀλήθεια· εἶναι ὅμως κύριός του κι' ὁ Ρεμῆς εἶναι δικός του, ἀφοῦ τοῦ τὸν παραχώρησαν οἱ γονεῖς του οἱ ἴδιοι.

—Μὰ δὲ θέλω νὰ φύγῃ ὁ Ρεμῆς!

—Ἀδύνατο! Ὁ Ρεμῆς πρέπει πρὸς τὸ παρὸν ν' ἀκολουθήσῃ τὸν κύριό του. Ἐλπίζω μόνο πὼς δὲν θὰ εἶναι γιὰ πολὺν καιρό. Θὰ γράψω στοὺς γονεῖς του καὶ θὰ συνεννοηθῶ μαζί τους ἐγώ. Ἴσως αὐτοὶ θὰ προτιμήσουν νὰ τὸν δώσουν σὲ μᾶς.

—Ὄχι, ὄχι! ἐφώναξα.

—Γιατὶ ὄχι;

—Ὦ, ὄχι, σᾶς παρακαλῶ!

—Μὰ δὲν ὑπάρχει ἄλλος τρόπος...

—Σᾶς παρακαλῶ πολύ... ὄχι!

Εἶναι σχεδὸν βέβαιο, πὼς ἂν ἡ κυρία Μίλλιγκαν δὲν μιλοῦσε γιὰ τοὺς γονεῖς μου, θ' ἀφιέρωνα στὸν ἀποχαιρετισμό μας περισσότερ' ἀπὸ τὰ δέκα λεπτά, ποὺ μοῦ εἶχε παραχωρήσει ὁ Βιτάλης.

—Δὲν εἶναι στὸ Σιαβανό; ἐξακολούθησε ἡ κυρία Μίλλιγκαν.

Μὰ ἐγώ, χωρὶς ν' ἀποκριθῶ καθόλου σ' αὐτό, ἐπλησίασα τὸν Ἀρθοῦρο, τὸν πῆρα στὴν ἀγκαλιά μου καὶ τὸν ἐφίλησα πολλὲς φορές, βάζοντας σ' αὐτὰ τὰ φιλιὰ ὅλη τὴν ἀγάπη ποὺ αἰσθανόμουν γι' αὐτόν. Ἔπειτα ἀφήνοντας τὸν Ἀρθοῦρο μὲ κόπο καὶ γυρίζοντας στὴν κυρία Μίλλιγκαν, ἐγονάτισα μπροστά της καὶ τῆς ἐφίλησα τὸ χέρι.

—Καϋμένο παιδί! εἶπε σκύβοντας σὲ μένα.

Καὶ μ' ἐφίλησε στὸ μέτωπο.

Σηκώθηκα τότε κι' ἔτρεξα στὴ πόρτα. Σὲ λίγο ἤμουν μὲ τὸν κύριό μου. (Ἀκολουθεῖ)

Τὸ Βῆμα τῶν νέων

ΔΙΑΘΗΚΗ

Τ' ἀστέρια τρεμοσβύνουνε... Χαμογελᾶ ἡ μέρα!...
Ξυπνοῦν στοὺς κάμπους τὰ πουλιά... Πίσ' ἀπ' τοὺς λόφους πέρα,
ὁ ἥλιος μας ὁλόχρυσος βάφει τοὺς οὐρανούς του,
καὶ ξημερώνει ἡ Τρανὴ Αὐγή: «Τετάρτη Αὐγούστου»!...

Μιὰ πελωρία σάλπιγγα, ξάφνου, βροντοσαλπίζει!...
Μὲ φθόγγους, τὴν Ἑλλάδα μας, ἀγγελικοὺς γεμίζει!...
Εἶν' ἡ φωνὴ τῆς σάλπιγγας, φωνὴ δικαιοσύνης!...
Κι' εἶναι τὸ χάδι τῆς φωνῆς, φιλὶ ἀδελφοσύνης!...

Κι' ἔτσ' ἀντηχεῖ τὸ σάλπισμα ἀπὸ μιὰν ἄκρη σ' ἄλλη:
«Σήμερα ξαναγίνεσαι, Ἑλλάδα μας, Μεγάλη!...
Σήμερα ξανακάθεσαι στὴ θέσι ποὺ σ' ἀνήκει!...
Σήμερα τῶν πατέρων σου ἀνοίγετ' ἡ διαθήκη».
Φώναξ, Ἑλλάδα τὰ παιδιά, ποὔχεις, τὰ ρωμαλέα,
Μάζεψε τὴν περήφανη, τοῦ Ἔθνους, Νεολαία,
Ξετύλιξε τὸν Πάπυρο, ποὔγραψαν οἱ Πατέρες,
μὲ βέλη Σπαρτιατικά, μὲ τοῦ Σουλιοῦ τὶς σφαῖρες,
ποὔναι τὸ κάθε γράμμα του, αἷμα ποὔχουν σκορπίσει,
καὶ διάβασε τὶ θησαυρούς, ἔχουν γι' ΑΥΤΗΝ ἀφήσει!...
Τὶ θησαυροὺς ἀτίμητους!... Τὶ λαμπεροὺς αἰῶνες!...
Τὶ Μεσολόγγια!... Τὶ Κιλκίς!... Τὶ Σκρᾶ!... Τὶ Μαραθῶνες!...

Διάβασ' ἀκόμα, διάβασε, ν' ἀκούσ' ἡ Νεολαία,
νὰ νοιώση μέσα στὴν ψυχὴ ποὺ κλεῖ, τὴ θαρραλέα,
πῶς οἱ Πατέρες ἄφησαν, μὲ τὴ στερνὴ λαλιά τους,
μαζὶ μὲ τὴν κληρονομιά, καὶ μιὰ παραγγελιά τους:
«Παιδιά μας! Ἑλληνόπουλα!... Ποῦ τ' ὄνομά σας μόνο,
σᾶς βάζει στοῦ Πολιτισμοῦ τὸν πιὸ μεγάλο Θρόνο,
πάρτε στὸ χέρι, δυνατά, τῆς Δόξας τὸ δρεπάνι,
κόψετε Δάφνες σὰν κι' ἐμᾶς, καὶ τὸ λαμπρὸ στεφάνι,
ποὔχει τὴ Θεία μας Γενηά, γιὰ πάντα στεφανώσει,
τὸ χέρι σας, ἀτρόμητο, τώρ' ἂς τ' ΑΠΟΤΕΛΕΙΩΣΗ!...»

Μ. Β. ΜΑΛΛΙΑΡΑΚΗΣ

ΤΟ ΕΛΛΗΝΟΠΟΥΛΟ

Δὲν εἶχε ποτὲ γνωρίσει τὴν πατρίδα του ὁ μικρὸς Πέτρος. Ὁ πατέρας του ἀπὸ μικρὸς εἶχε φύγει γιὰ τὸ ἐξωτερικὸ κοντὰ σὲ κάποιο γέρο θεῖο του ποὺ τὸν κράτησε μαζί του, καὶ ὅταν πέθανε τοῦ ἄφησε τὸ μαγαζί του, ἂν καὶ ἀπὸ καιρὸ εἶχε τραβηχτῆ ἀπ' αὐτό, ἀφίνοντάς το στὴ διαχείρισι τοῦ ἀνηψιοῦ του.

Ἐκεῖ στὰ ξένα λοιπὸν ἐγκατεστάθηκε ὁ πατέρας τοῦ Πέτρου, παντρεύτηκε, νοικοκυρεύτηκε, μὰ πάντα μέσα στὴν καρδιά του ἄσβυστος ἔμενε ὁ πόθος καὶ ἡ ἀγάπη γιὰ τὴν πατρίδα του.

Καὶ ὅταν ὁ μικρὸς γυιός του ἄρχισε νὰ ψελλίζη τὰ πρῶτα του λόγια, οἱ πρῶτες λέξεις ποὺ ἔμαθε μαζὶ μὲ τὸ «μάνα» καὶ «πατέρα» ἦταν «Ἑλλάδα» καὶ «Ἑλληνόπουλο». Καὶ ὅταν μεγάλωσε λίγο ἀκόμα, μόλις ἄρχισε νὰ καταλαβαίνη, τὸ πρῶτο πρᾶγμα ποὺ ἔμαθε ἦταν ἡ ἱστορία τῆς πατρίδας του.

Μὲ λαχτάρα περίμενε κάθε βράδυ, ν' ἀκούση τὸ γνώριμο βῆμα τοῦ πατέρα του ἔξω στὶς πλάκες τῆς αὐλῆς, καὶ τότε ἔτρεχε χαρούμενος νὰ ριχτῆ στὴν ἀγκαλιά του καὶ νὰ τὸν ρωτήση:

— Πατέρα, τί θὰ ποῦμε σήμερα γιὰ τὴν Ἑλλάδα;

Καὶ ἀργὰ τὸ βράδυ, μέσα στὸ μισοσκόταδο, ἀντηχοῦσε βαθειὰ ἡ φωνὴ τοῦ πατέρα νὰ διηγῆται γιὰ τὸν Ἡρακλῆ, τὸ Μινώταυρο, τὸν Ὀδυσσέα, νὰ περιγράφη τὴν Ἀκρόπολι, τὸν Παρθενῶνα καὶ ὅλες τὶς ἀρχαῖες δόξες τῆς Ἑλλάδος.

Καὶ ἀργὰ τὴ νύχτα, ὅταν κανένας θόρυβος δὲν ἀκουγόταν ὅσα στὸ σπίτι, ὁ μικρούλης Πέτρος, καθιστὸς στὸ κάτασπρο κρεββάτι του μὲ μισόκλειστα μάτια, ἄφινε τὴ σκέψι του νὰ ταξιδεύη μακρυά, σ' ἕνα τόπο ἀγαπημένο, τόσο ἄγνωστο μὰ καὶ τόσο γνωστό.

Καὶ τέλος ἀποκοιμιῶταν, ἐνῷ τὰ χείλη του, χαμογελῶντας τρυφερά, μουρμούριζαν ἀπαλά, σὰ χάδι: «Ἑλλάδα»!

Τὰ χρόνια περνοῦσαν.

Ἀπασχολημένος τώρα μὲ τὰ μαθήματά του ὁ Πέτρος, θυμᾶται νοσταλγικὰ τὶς ὧρες ποὺ χωμένος στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ πατέρα του ἄκουγε μὲ μάτια ὀρθάνοιχτα πότε ἀπὸ θαυμασμὸ ἢ φόβο, πότε ἀπὸ χαρὰ ἢ λύπη τὴν ἱστορία τοῦ γένους του.

Μιὰ μέρα γυρνοῦσε ἀπὸ τὸ σχολεῖο καὶ ὅπως κάθε φορὰ συζητοῦσε μὲ τοὺς συμμαθητάς του γιὰ τὰ μαθήματα.

Σὲ μιὰ στιγμὴ ἕνας ἀπ' αὐτοὺς εἶπε ζωηρά:

— Ἀλήθεια, παιδιά, ὁ καϋμένος ὁ Παῦλος δὲν ἤξερε τίποτα σήμερα στὴν ἱστορία. Ἐν τούτοις τὸ μάθημα ἦταν εὔκολο καὶ πολὺ ὡραῖο. Ἐγὼ ἐνθουσιάστηκα καθὼς τὸ διάβαζα.

Ὅλοι συμφώνησαν μὲ τὴ γνώμη του, ἐνῷ ἡ καρδιὰ χτυποῦσε γοργὰ καὶ περήφανα, γιατὶ τὸ μάθημα γιὰ τὸ ὁποῖο μιλοῦσαν οἱ φίλοι του ἦταν ἡ ἀνδρεία καὶ ὁ ἡρωϊκὸς θάνατος τοῦ Διάκου κατὰ τὴν Ἑλληνικὴ Ἐπανάστασι.

Ξαφνικὰ ὅμως ἕνας ἄλλος, ὁ πιὸ δυνατός, ὁ πιὸ ρωμαλέος, ποὺ ἡ δύναμις καὶ ἡ μοχθηρία του ἦταν τὸ φόβητρο τῶν πιὸ μικρῶν μαθητῶν, εἶπε εἰρωνικά:

— Εἶναι ντροπή σας νὰ καθώσαστε νὰ πιστεύετε σ' αὐτὰ τὰ παραμύθια. Εἶναι δυνατὸν ποτὲ ἕνας ἄνθρωπος ὅσο γενναῖος κι' ἂν εἶναι, νὰ καθίση νὰ τὸν σουβλίσουν σὰν ἀρνί; Τὰ παραλένε, καϋμένε, τὰ βιβλία καὶ σεῖς τὰ πιστεύετε σὰν κουτοί.

Καὶ ἄρχισε νὰ γελάη χλευαστικά.

Ὁ μικρὸς Πέτρος κοκκίνισε. Τὸ Ἑλληνόπουλο ξύπνησε μέσα του. Οἱ γροθιές του σφίχτηκαν καὶ ὁρμῶντας πάνω στὸ θρασὺ συμμαθητή του, ποὺ ἀπορῶντας γιὰ τὸ θάρρος τοῦ μικροῦ Ἕλληνος δὲν τόλμησε οὔτε κἂν ν' ἀμυνθῆ, ἄρχισε νὰ τὸν χτυπᾷ δυνατά, μὲ μανία.

Ἔπειτα, ἀφίνοντας κατάπληκτους τοὺς ἄλλους φίλους του, ἔτρεξε γρήγορα καὶ φθάνοντας σπίτι του στάθηκε μπροστὰ στὸ μικρὸ χάρτη, ποὺ ἦταν κρεμασμένος πάνω ἀπὸ τὸ γραφεῖο τοῦ πατέρα του.

Κάρφωσε τὸ βλέμμα του σὲ μιὰν ἄκρη, ὅπου σαν ἕνα μικρὸ σημαδάκι ξεχώριζε ἡ Ἑλλάδα, ψιθυρίζοντας μὲ φωνὴ τρεμουλιαστή:

«Γλυκειὰ Πατρίδα!».

Καὶ δυὸ δάκρυα κύλησαν ἀπὸ τὰ μεγάλα λυπημένα του μάτια.

Β. Γ. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ

Η ΑΓΑΠΗ

Σὰν φάτνη ἡ καρδιά μου ταπεινὴ
Στῆς Βηθλεὲμ τὸ σταῦλο χάμου.
Ὦ Ἀγάπη, ποὺ Σὲ ψάλλουν οἱ οὐρανοί,
ἔλα νὰ γεννηθῇς μέσ' στὴν καρδιά μου.

Ἔλα, νὰ νοιώσω πάλι τὴ χαρά,
τὸ δυνατὸ παλμὸ τῆς πίστης,
καὶ κάτω ἀπ' τῶν ἀγγέλων τὰ φτερὰ
νὰ πῶ κι' ἐγὼ τὸ «Δόξα ἐν ὑψίστοις».

Νὰ ἰδῶ στὸ δύσκολο, στὸ ἄφωτο στρατί,
νὰ μοῦ φωτίση ξάφνου τἄστρο.
Νὰ βρῶ καὶ νὰ ντυθῶ τὴν ἀρετή,
νὰ στυλωθῶ σὰν ἄπαρτο ἕνα κάστρο.

Ὦ Ἀγάπη ποὺ προσκύνησαν βοσκοὶ
μέσ' στὴν καρδιά μου ξαναγύρνα.
Λατρείας προσφορὰ εὐλαβητική,
σοῦ φέρνω γιὰ λιβάνι καὶ γιὰ σμύρνα.

ΠΑΥΛΟΣ Ι. ΚΟΝΤΕΛΛΗΣ

★

ΣΑΝ ΕΡΤΩ...

Χωριό μου, ὅταν θ' ἀξιωθῶ,
κοντά σου πάλι νὰ βρεθῶ,
πόσες θαμμένες θύμησες μέσα μου θὰ ξυπνήσουν...
... Καμαρωτὰ θὰ ἰδῶ ξανὰ
τὰ ὀνειρεμένα σου βουνά,
πρασινισμένα, ὁλόχαρα, ποὺ θὰ μὲ χαιρετήσουν!...

... Θὰ ἰδῶ τὰ στάχυα, ποὺ μεστὰ
θὲ νὰ λυγοῦν μουρμουριστὰ
στοῦ ἀεριοῦ τὸ χάϊδεμα — θάλασσα χρυσαφένια —
Θὰ ἰδῶ τοὺς κάμπους, τὶς πηγές,
τὶς λιόχαρες βουνοπλαγιές,
τὰ προβατάκια πάλλευκα νὰ βόσκουν χωρὶς ἔννοια!...

... Τοῦ δάσου τὰ ἰσκερὰ δεντρά,
τὰ κρουσταλλένια σου νερά,
τὰ ρέματα, τὶς λαγκαδιές, σὰν ἔρτω θ' ἀντικρύσω,
Τὸ σπίτι μας τὸ ταπεινό...
... Κι' ἕνα παράθυρο στενὸ
ποὺ μὲ λαχτάρα κύτταγα...Κι' ἄθελα θὰ δακρύσω!...

ΑΡΓΗΣ ΑΡΑΒΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

★

Ε. Ο. Ν.

Εἶσαι καθάριο δροσερὸ
Αὐγουστιανὸ νεράκι,
π' ἀνάβλυσες καὶ δρόσισες
κάθε ἁγνὸ χειλάκι.

Ὅ,τι ἁγνὸ κι' Ἑλληνικὸ
μέσα στὰ στήθη κλείνεις,
Πίστι, Τιμὴ καὶ Σεβασμό,
στοὺς Νεολαίους δίνεις.

Νέοι καὶ Νιὲς σ' ἀγκάλιασαν
μὲ θάρρος καὶ μ' ἐλπίδα,
γιατὶ σ' Ἐσὲν' ἀντίκρυσαν
τὴ φωτεινὴ ἀχτίδα.

ΝΕΟΦ. Κ. ΝΕΟΦΥΤΟΥ

Ἀπὸ τὴν ὁρκωμοσίαν τῶν Σκαπανέων Ἁγιονερίου - Κιλκίς

Τμῆμα Σκαπανέων τοῦ Β΄ Δημοτικοῦ Σχολείου Ἀμφικλείας

ΣΤΙΓΜΙΟΤΥΠΑ ΑΠΟ ΤΗΝ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ Κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΛΑΟΝ

Πρός ἄρσιν πάσης ἀνησυχίας τῆς ἑλ-
ληνικῆς κοινῆς γνώμης, ἡ Ἑλληνική Κυ-
βέρνησις δηλοῖ ὅτι ἔχει πάντα τὰ στοι-
χεῖα ὥστε νὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ διαβε
βαιώσῃ τὸν ἑλληνικὸν λαὸν περὶ τῆς ἀπ
λύτου ἐξασφαλίσεως τῆς ἀνεξαρτη
καὶ τῆς ἀκεραιότητος τῆς Ἑλλάδος
Ὁ ἑλληνικὸς λαὸς δύναται
νὰ συνεχίσῃ τὰ εἰρηνικὰ αὐτοῦ
μὲ τὴν βεβαιότητα ὅτι ἡ Κυβέρν
ἀγρυπνεῖ διαρκῶς διὰ τὴν ἀσφα
τὴν τιμήν του.

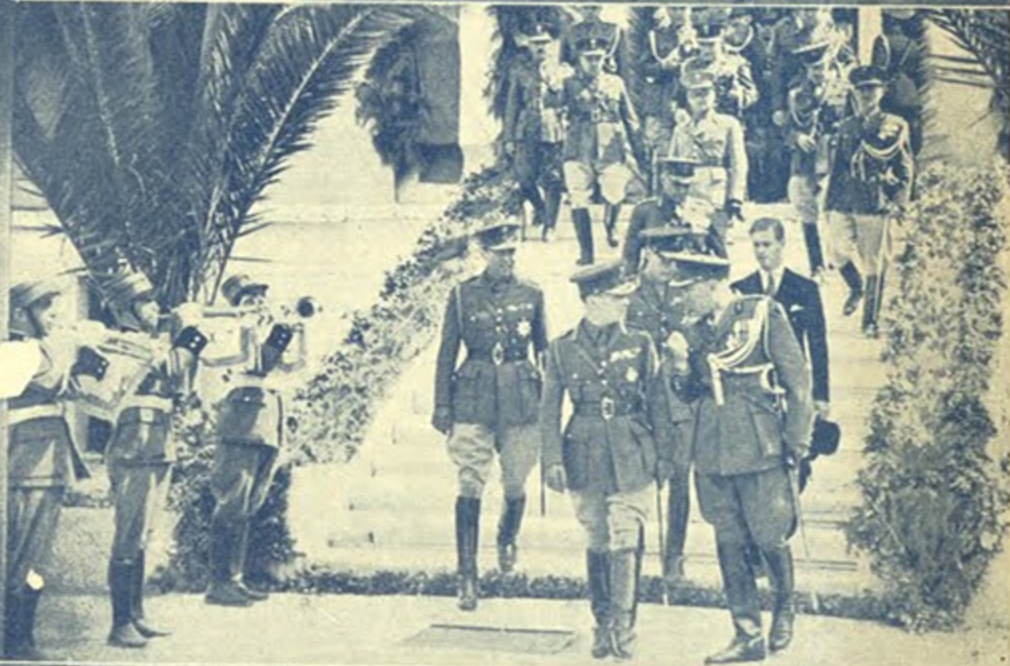
ΙΩΑΝΝΗΣ Μ
Πρόεδρος τῆς Κ

ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ

Ὁμὰς Σκαπανισσῶν Β΄ Δημοτικοῦ Σχολείου Ἀμφικλείας

Ὁ Κυβ. Ἐπίτροπος κ. Ἀλ. Κανελλόπουλος ἐν μέσῳ βαθμοφόρων τῆς Ε. Ο. Ν. Σερρῶν

Η ΣΕΛΙΣ για την κοπέλα

«ΜΕΓΑΛΟΣ Ο ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΣ ΣΑΣ...»

«Χωρὶς ἐλπίδας, χωρὶς ὄνειρα ἠκολούθησες τοὺς ἀγύρτας καὶ τοὺς λαοπλάνους, νομίζουσα ὅτι ἔτσι θὰ μποροῦσες καὶ σὺ νὰ δῆς ἕνα κομμάτι φωτεινοῦ οὐρανοῦ κι' ἔτσι ὡδηγήθηκες στὴν κόλασι τῆς ἀπελπισίας καὶ τοῦ ὑλισμοῦ».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Νέο κορίτσι,

Σὲ μιὰ περασμένη ἀνόητη καὶ καταστρεπτικὴ ἐποχὴ σὲ γελάσανε μερικοὶ ψεῦτες καὶ χαμένοι. Σοῦ εἴπανε: Ζῆς σκλάβα, γυναῖκα, εἶσαι μόνο μιὰ μηχανὴ γιὰ παιδιά, ποὺ χρειάζεται ἡ ἀστικὴ κοινωνία γιὰ νὰ βάζη τροφὴ στὰ κανόνια, σοῦ ἔχουνε ἀφαιρέσει ὅλα τὰ δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου. Πρέπει νὰ σηκωθῆς νὰ τὰ ξαναπάρης. Γιὰ σένα ἡ οἰκογένεια εἶναι σκλαβιὰ καὶ τὸ σπίτι φυλακή.

Καὶ σὺ πίστεψες καὶ ἀναστατώθηκες. Σήκωσες μιὰ σημαία μὲ τὰ ψεύτικα σήματα, ποὺ λέγονταν φεμινισμὸς καὶ γυναικεῖος ἀνθρωπισμός. Ὅλες οἱ γυναῖκες τοῦ κόσμου εἴχανε πλανηθῆ σ' αὐτὸ τὸ ἀνόητο κήρυγμα, δὲν ἤσουνα μοναχὴ σου. Καὶ βγήκανε ὅλες, μικρὲς καὶ μεγάλες, καὶ φώναζαν στοὺς δρόμους, ζητῶντας δικαιώματα καὶ ψήφους.

Ὅμως πρέπει νὰ ξέρης, νέο κορίτσι, πὼς ἡ γυναῖκα μὲ τὸν τρόπον αὐτὸν ἀντὶς νὰ σηκωθῆ, ὅπως τῆς ὑποσχέθηκαν, ἔπεσε βαθειά, πολὺ βαθειά. Ἄρχισε νὰ ξεφεύγη ἀπὸ τὸ βάθρο τῆς Μαντόνας, τῆς Παναγίας, τῆς Μαννούλας, ποὺ τὴν ἔστησαν οἱ αἰῶνες καὶ νὰ κυλιέται συντρίμμι στὸ βοῦρκο. Καμμιὰ ἄλλη ἐποχὴ δὲν ἔχει νὰ δείξη τόσο πολλὲς πεσμένες γυναῖκες, ὅσο ἡ πρὶν ἀπὸ τὴ δική μας λιμπεραλιστικὴ ἐποχή. Οἱ πλάνοι καὶ οἱ ψεῦτες ἐπέτυχαν ὅ,τι ἤθελαν. Δηλαδὴ τὴ γυναῖκα λυμένη ἀπὸ τὸ δεσμὸ τῆς οἰκογενείας, ὄργανο στὴν ὄρεξί τους. Εἶχε ξεχάσει ἡ ἐποχὴ ἐκείνη πὼς ἐκτὸς ἀπὸ τὴν γυναῖκα - ἡδονή, ὑπάρχει πρὸ πάντων ἡ γυναῖκα - Μάννα.

Μ' ὅλη σου τὴν ψυχικὴ δύναμι πρέπει ἐσύ, νέο κορίτσι, νὰ ἀντιστέκεσαι στὴν τυχὸν ἀκόμα τέτοια διδαχὴ καὶ στὸ δηλητήριο. Κανεὶς εἴτε ἄνθρωπος, εἴτε ζῶο, εἴτε φυτὸ δὲν μπορεῖ νὰ λοξέψη ἀπὸ τὸ δρόμο, ποὺ τοῦ ὁρίζουν οἱ φυσικοὶ νόμοι. Κι' ἂν ἐπιχειρήση νὰ τὸ κάνη, θὰ τιμωρηθῆ σκληρά.

Ἡ τωρινή μας ἐποχὴ — ποὺ γιὰ ὅλους μας, ἀλλὰ πρὸ πάντων γιὰ σένα εἶναι μεγάλη — θὰ σὲ βοηθήση ν' ἀνεβῆς πάλι πανέμορφη καὶ φωτεινὴ στὸ τιμημένο σου βάθρο: Παναγία καὶ Μαντόνα καὶ Μαννούλα.

Ἄκουσες κάποτε τί σοῦ ἔλεγε ὁ Ἀρχηγός σου, ὁ μεγαλόπνοος;

«Μεγάλος ὁ προορισμὸς καὶ σᾶς τῶν γυναικῶν. Εἶσθε παντοῦ καὶ πάντα οἱ στοργικὲς μαννοῦλες. Ἡ στοργή σας ἡ μητρικὴ πρέπει ν' ἁπλώνεται γύρω σας κορίτσια στὸν ἀδερφό, σύζυγοι στὸν ἄνδρα σας, μητέρες στὰ παιδιά σας».

Νέο κορίτσι, εἶναι σοφὸς ὁ λόγος. Ἄνοιξε τὴ ψυχή σου καὶ κλεῖσε τον μέσα βαθειά. Γίνου πάλι μὲ τῆς στοργῆς σου τὴν ἀστείρευτη πηγὴ ἱέρεια τῆς ἑστίας καὶ τοῦ ἔθνους, γίνε ἡ Παναγία καὶ ἡ Μαννούλα.

Σ. Καρ.

✳ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΕΦΕΥΡΕΤΑΙ ✳

Ἡ ἐφεύρεσις τοῦ σαπουνιοῦ

Ἡ ἐφεύρεσις τοῦ σαπουνιοῦ ὀφείλεται σὲ μιὰ ἁπλῆ πλύστρα ἀπὸ τὴ Σαβόνα, κάποιαν Ἐρσυλίαν Σαλόμπι. Μιὰ μέρα βρισκόταν σ' ἕνα πλοῖο ποὺ εἶχε φορτώσει λάδι. Οἱ ναῦτες τῆς εἶχαν δώσει τὰ ροῦχα τους νὰ τὰ πλύνη γιατὶ ἦσαν λεκιασμένα ἀπὸ λάδι. Ἡ πλύστρα ἔρριξε μέσα στὸ νερὸ τῆς σκάφης λίγη ποτάσσα κι' ὕστερα ἀπὸ λίγη ὥρα ποὺ πῆγε νὰ πλύνη τὰ ροῦχα, εἶδε πὼς στὴν ἐπιφάνεια τοῦ νεροῦ εἶχε σχηματισθῆ ἕνας πολτός. Τράβηξε τὰ ροῦχα ἀπὸ τὸ νερὸ καὶ εἶδε πὼς εἶχαν ἐξαφανισθῆ ὅλοι οἱ λεκέδες τοῦ λαδιοῦ. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐδημιουργήθηκε τὸ σαποῦνι, ποὺ ἀργότερα διεδόθη τόσο στὴ βιομηχανία.

Τὰ σωσίβια

Ἡ ἐφεύρεσις τῶν σωσιβίων ὀφείλεται ἐπίσης σὲ μιὰ γυναῖκα, τὴν Ἀμερικανίδα Τζένυ Τοῦρβιλ. Ἐπειδὴ ὁ ἄνδρας της ἦταν ναυτικός, εἶχε πάντοτε τὸν φόβο γιὰ τὴν ζωή του καὶ γι' αὐτὸ προσεπάθησε νὰ φτιάξη κάτι, ποὺ εἰς περίπτωσιν ναυαγίου θὰ τὸν βοηθοῦσε νὰ παραμείνη στὴν ἐπιφάνεια τοῦ νεροῦ. Ἔφτιαξε λοιπὸν μιὰ ζώνη ἀπὸ φελλούς, ἔκανε τὸ πείραμα στὸν ἑαυτό της πρῶτα καὶ ὕστερα τὴν ἐχάρισε στὸν ἄνδρα της.

Τὰ ματογυάλια

Πρέπει ἐπίσης νὰ σημειωθῆ ὅτι καὶ τὰ ματογυάλια, ποὺ εἶναι τόσο χρήσιμα στὴν ἀνθρωπότητα, τὰ ἐφεῦρε μιὰ Γερμανὶς ὀνόματι Μάρθα Σλάϊντριχ.

Ἡ καρφίτσα ἀσφαλείας

Ποιὸς ἐφεῦρε τὴν καρφίτσα ἀσφαλείας (παραμάννα); Πιστεύεται πὼς ἐφευρέτης της εἶναι ὁ Ἀμερικανὸς Οὐΐλλιαμ Μὰκ Κόρνις. Τὸ ἀληθὲς εἶναι πὼς τὴν ἐφεῦρεν ἡ γυναῖκά του Ἄμμυ. Μιὰ μέρα, ἐνῷ καθάριζε τὸ σπίτι, εἶχε φορέσει μιὰ φαρδειὰ ποδιά, τὴν ὁποίαν ἐκάρφωσεν ἐπάνω της μὲ καρφίτσες. Ὅταν τελείωσε τὴ δουλειά της, λησμόνησε νὰ βγάλη τὶς καρφίτσες καὶ κάθησε νὰ ξεκουραστῆ. Τσιμπήθηκε ὅμως ἀπ' αὐτὲς καὶ πῆγε στὸ μικρὸ ἐργαστήριο τοῦ ἀνδρός της ποὺ ἦταν σιδηρουργὸς καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ φτιάξη κάτι στὴν μύτη τῆς καρφίτσας γιὰ νὰ μὴ τὴν τσιμπᾷ. Ὁ ἄνδρας της ὅμως, ἐπειδὴ εἶχε δουλειά, ἔφυγε κι' ἔτσι ἡ Ἄμμυ ἔμεινε μόνη μέσα στὸ ἐργαστήριο. Ἐκεῖ ἐπέρασε ὁλόκληρες ὧρες καὶ ἔφτιαξε δυὸ καρφίτσες ἀπὸ ἐκεῖνες ποὺ ἀργότερα ἀπετέλεσαν τὶς «παραμάννες». Τὴν ἄλλη μέρα, ὅταν τὶς εἶδε ὁ ἄνδρας της, κατάλαβε τὴν χρησιμότητά τους κι' ἄρχισε νὰ φτιάχνη πολλές, πρᾶγμα ποὺ σὲ λίγο καιρὸ τοῦ ἀπέδιδε μεγάλα κέρδη.

Ἄλλες ἐφευρέσεις

Χωρὶς νὰ ἐπεκταθοῦμε σὲ λεπτομέρειες, μποροῦμε νὰ ποῦμε ὅτι οἱ καλτσοδέτες, οἱ φουρκέττες καὶ τὸ ψαλίδι· εἶναι ἐφευρέσεις ποὺ ἔκαναν γυναῖκες. Κι' ἀκόμη ὅτι οἱ περίφημες πορσελάνες τῆς Σαξωνίας δημιουργήθηκαν χάρις σὲ μιὰ γυναῖκα. Καὶ ἰδοὺ πῶς: Μιὰ Γερμανὶς πλύστρα, ἀνεβαίνοντας μιὰ σκάλα γιὰ ν' ἁπλώση τὰ ροῦχά της, ἔπεσε χωρὶς νὰ χτυπήση καὶ πολύ. Γύρισε σπίτι της καὶ παρετήρησε μιὰ λεπτὴ σκόνη ποὺ ὑπῆρχεν ἐπάνω στὸ φουστάνι της. Μάζεψε λίγη ἀπὸ τὴ σκόνη καὶ τὴν ἔδειξε στὸν ἄνδρα της, ποὺ ἔφτιαχνε πλάκες καὶ ὁ ὁποῖος παρετήρησε πὼς ἦταν βαρύτερη ἀπὸ ἐκείνη ποὺ ἀγόραζε τὸ ἀφεντικό του. Ἔκαναν λοιπὸν πειράματα μέσα στὸ ἐργαστήριο καὶ ἀπεδείχθη πὼς μ' αὐτὴ τὴ σκόνη μποροῦσαν νὰ κατασκευασθοῦν ἀντικείμενα ἐντελῶς ἀδιάβροχα, στερεὰ καὶ λευκά. Ἔτσι ἄρχισε ἡ βιομηχανία τῆς περίφημης πορσελάνης τῆς Σαξωνίας.

ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

Δεύτερη πατρίδα

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ

[Ἡ οἰκογένεια Ζερμάττ, ἑλβετικῆς καταγωγῆς, ἀφοῦ πούλησε ὅ,τι κτήματα εἶχε, ἐπεβιβάσθη στίς 7 Ὀκτωβρίου τοῦ 1803 ἐπὶ τοῦ πλοίου «Λάνδλορδ», μὲ σκοπὸ νὰ ἐγκατασταθῆ σὲ καμμιά ἀπὸ τὶς ὁλλανδικὲς ἐκεῖνες ὑπερωκεάνειες ἀποικίες, ποὺ βρισκόντανε τότε σὲ μεγάλη ἀκμή. Ἡ οἰκογένεια Ζερμάττ ἀπετελεῖτο ἀπὸ τὸν Ζάν Ζερμάττ, τὴ γυναῖκά του Μπέτση καὶ τὰ τέσσερα παιδιά τους, τὸν Φρίτς τὸν Ἐρνέστο, τὸν Τζὰκ καὶ τὸν Φραγκίσκο. Ὕστερα ἀπὸ πολύμηνο ταξίδι, τὸ πλοῖο ποὺ ἔφερε τὴν οἰκογένεια Ζερμάττ ναυάγησε σὲ μία ἄγνωστη μέχρι τότε νῆσο ἢ ἤπειρο τοῦ Ἰνδικοῦ Ὠκεανοῦ. Ἀπὸ ὅλο τὸ πλήρωμα τοῦ «Λάνδλορδ», οἱ μόνοι ποὺ διεσώθησαν ἦσαν τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας Ζερμάττ. Κατ' αρχάς, ἡ ἐγκατάστασίς των στὴν ἄγνωστη ἐκείνη χώρα ἦταν πολὺ δύσκολος καὶ χρειάστηκε νὰ ἐργασθοῦν σκληρὰ ἀρκετὸ καιρὸ μέχρις ὅτου τὴν ἐπιτύχουν. Ἀπὸ τὸ ναυαγήσαν πλοῖο ἐπρομηθεύθησαν ὅ,τι τοὺς ἐχρειάζετο. Εἶχε δὲ ἄφθονα χρήσιμα πράγματα τὸ σκάφος ἐκεῖνο τῶν πεντακοσίων τόννων. Τρόφιμα, κρασί, ἐργαλεῖα, σκαπάνες, πριόνια κλπ., ὅπλα, καθὼς καὶ ὀπωροφόρα δένδρα. Ἡ οἰκογένεια Ζερμάττ ἐπεδόθη μὲ ζῆλο στὴ δύσκολη ἐργασία τοῦ ἐποικισμοῦ μιᾶς παρθένου χώρας, ὅπως ἦταν ἡ «Νέα Ἑλβετία», ποὺ τὴν ὠνόμασαν ἔτσι πρὸς τιμὴν τῆς πατρίδος των, καὶ τὰ ἀποτελέσματα φάνηκαν πολὺ γρήγορα. Σ' αὐτὸ τοὺς ὑπεβοήθησε καὶ ἡ γόνιμη γῆ. Πρώτη τους μέριμνα ἦταν νὰ δημιουργήσουν μιὰ μόνιμη κατοικία, ποὺ θὰ τοὺς προφύλασσε ἀπὸ τὸν τροπικὸ χειμῶνα, ποὺ κρατᾶ ὡς 9 ἑβδομάδες, μὰ ποὺ εἶναι πολὺ κουραστικός, γιατὶ ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα βρέχει συνεχῶς. Πρὸς τοῦτο τοὺς χρησίμευσε ἕνα φυσικὸ σπήλαιο, ποὺ τὸ διεσκεύασαν μὲ τὴν βοήθειαν τῆς πυρίτιδος σὲ μιὰ εὐρύχωρη κατοικία ἀπὸ πολλὰ δωμάτια. Τὸ σπίτι αὐτὸ τὸ ὠνόμασαν Φέλσενχάϊμ (δηλ. σπηλαιόσπιτο). Ἔπειτα ἔφτιαξαν καὶ ἄλλα πολλά. Τὸ Φάλκενρχοστ, μιὰ κρεμαστὴ κατοικία σὲ μιὰ μεγάλη Ριζοφόρα. Τὴ βίλλα Πρόσπεκτ-χίλλ καὶ τὶς ἐξοχικὲς ἀγροικίες Βάλντεγκ, Τσούκερτοπ καὶ Ἐμπερφουρτ. Ἔτσι κύλισαν 9 ὁλόκληρα χρόνια, κι' ἡ οἰκογένεια Ζερμάττ περνοῦσε εὐτυχισμένα. Στὰ ἐννέα χρόνια ἕνα καινούργιο πρόσωπο ἦρθε νὰ προστεθῆ στὴν οἰκογένεια, ἡ Τζέννυ Μόντροζ, κόρη τοῦ Ἄγγλου συνταγματάρχου Μόντροζ, ναυαγοῦ τοῦ πλοίου «Δορκάς», ποὺ εἶχεν ἐξοκείλει σ' ἕνα ἡφαιστειογενὲς νησάκι, ποὺ ἀπεῖχε 10 λεῦγες ἀπὸ τὴν Νέα Ἑλβετία καὶ ποὺ τὴν βρῆκε καὶ τὴν ἔσωσε ὁ μεγαλύτερος γυιός, ὁ Φρίτς Ζερμάττ. Πέρασαν ἀκόμη δυὸ εὐτυχισμένα χρόνια, καὶ μιὰ μέρα οἱ ἄτυχοι ἄποικοι, ποὺ ὡς τότε δὲν εἶχαν δῆ ἕνα πλοῖο, ἐπεκοινώνησαν μὲ τὸν ἔξω κόσμο. Στὶς 10 Ὀκτωβρίου 1816, ὁ Φρίτς μὲ τὸν μικρότερο ἀδελφό του Τζὰκ ἀνεκάλυπταν τὸν «Ξιφία», μιὰ ἀγγλικὴ κορβέττα, ποὺ εἶχεν ἀγκυροβολήσει σ' ἕνα ὅρμον, ποὺ προφυλασσόταν ἀπὸ ἀνέμους, γιὰ νὰ ἐπισκευάση τὶς βλάβες ποὺ εἶχεν ὑποστῆ συνεπείᾳ σφοδρᾶς τρικυμίας. Ὁ ὑποπλοίαρχος Λίττλστων δέχθηκε μὲ μεγάλη χαρὰ τοὺς ἀποίκους κι' ἡ ἔκπληξί του ἦταν μεγάλη, ὅταν μεταξὺ τῆς οἰκογενείας Ζερμάττ ἔμαθε πὼς εὑρίσκετο καὶ ἡ ναυαγὸς τοῦ πλοίου «Δορκάς», ἡ Τζέννυ Μόντροζ, ποὺ ὁ πατέρας της ἀπὸ καιρὸ τὴν ἔκλαιγε γιὰ πεθαμένη. Μεταξὺ τῶν ἐπιβατῶν τοῦ «Ξιφίου» ἦτο καὶ ἡ οἰκογένεια Οὐόλστων, ποὺ ἀπετελεῖτο ἀπὸ τὸν κ. Οὐόλστων, μηχανικό, τὴν σύζυγό του Μαίρη καὶ τὶς δύο του κόρες, τὴν Ἄννα 17 ἐτῶν καὶ τὴν Ντόλλη 14. Ὁ κ. Οὐόλστων, ἀφοῦ ἐπεσκέφθη τὴν «Νέαν Ἑλβετίαν», ἐξεδήλωσε τὴν ἐπιθυμίαν — ἐὰν βεβαίως τὸ ἤθελε καὶ ὁ κ. Ζερμάττ — νὰ παραμείνη μαζὶ μὲ τοὺς ἀποίκους. Ὁ κ. Ζερμάττ δέχθηκε μ' εὐχαρίστησι τὴν οἰκογένεια Οὐόλστων. Σὲ τρεῖς μέρες ὁ «Ξιφίας» ἦταν ἕτοιμος πρὸς ἀναχώρησιν. Στὸ πλοῖο ἐπεβιβάσθησαν ὁ Φρίτς Ζερμάττ, ἡ Τζέννυ Μόντροζ, ὁ Φραγκίσκος καὶ ἡ Ντόλυ Οὐόλστων. Οἱ πρῶτοι θὰ πήγαιναν στὴν Ἀγγλία πρὸς συνάντησιν τοῦ συνταγματάρχου Μόντροζ, κι' ὁ Φρίτς μαζὶ μὲ τὴν Τζέννυ θὰ ζητοῦσαν τὴν συγκατάθεσί του γιὰ νὰ παντρευτοῦν καὶ κατόπιν μαζὶ νὰ γυρίσουν στὴ Νέα Ἑλβετία. Ἡ δὲ Ντόλυ θὰ πήγαινε στὴν Αὐστραλία γιὰ νὰ φέρη τὸν ἀδελφό της Τζέιμς Οὐόλστων, ποὺ ἔμενε μὲ τὴ γυναῖκά του καὶ τὸ παιδί του στὸ Καπτάουν. Ὕστερα ἀπὸ ἕνα χρόνο ποὺ θὰ γύριζαν, ἡ «Νέα Ἑλβετία» θὰ εἶχε πολλοὺς νέους ἀποίκους. Ἔπειτα ἀπὸ ἕνα συγκινητικὸ ἀποχαιρετισμό, ὁ «Ξιφίας» ἀναχωροῦσε στὶς 19 τοῦ Ὀκτώβρη καὶ μαζί του ἔπαιρνε τὰ ἀγαπημένα παιδιὰ τῆς οἰκογενείας Ζερμάττ. Μετὰ τὴν ἀναχώρησι τῶν παιδιῶν τους κι' οἱ δυὸ οἰκογένειες ρίχτηκαν στὴ δουλειά. Τὰ χέρια εἶχαν λιγοστέψει, ἀλλ' ἀντιθέτως οἱ δουλειὲς μεγάλωσαν, γιατὶ ἡ μικρὴ ἐκείνη γῆ ἐπρόκειτο νὰ φιλοξενήση μετὰ ἕνα χρόνο περισσότερους ἀποίκους. Πρώτη δουλειὰ τῶν ἀποίκων ἦταν νὰ τροφοδοτήσουν τὴν λίμνην τῶν Κύκνων μὲ τὰ νερὰ τοῦ ρεύματος τῶν Τσακαλιῶν, καὶ τὸ πέτυχαν ὕστερα ἀπὸ μελέτες τοῦ κ. Οὐόλστων καὶ τοῦ Ἐρνέστου. Τὸ μέτρο αὐτὸ τὸ ἔλαβαν γιὰ νὰ ἔχουν ἐπάρκειαν ὕδατος, ἂν κάποτε δὲν ἔβρεχε καὶ ἐπήρχετο ξηρασία, ὁπότε οἱ φυτεῖές τους, ποὺ ἀπὸ αὐτὲς ζοῦσαν, θὰ κατεστρέφοντο ἂν δὲν ὑπῆρχε νερὸ γιὰ νὰ ποτισθοῦν. Κατεσκεύασαν λοιπὸν ἕνα ὑδραυλικὸν τροχό, ποὺ τὸν κινοῦσε τὸ ρεῦμα τοῦ ποταμοῦ, ἔστησαν καὶ μιὰ ἀνυψωτικὴ μηχανή, καὶ σὲ λίγες μέρες, ποὺ ἔκαμαν τὰ ἐγκαίνια τοῦ ἔργου, εἶδαν μὲ ἐνθουσιασμὸ τὴν πλήρη ἐπιτυχία τους. Ἡ τροφοδοσία τῆς λίμνης γινόταν κανονικὴ καὶ ὅπως τὴν εἶχαν προβλέψει. Ἡ Νέα Ἑλβετία δὲν εἶχε φόβο νὰ καταστραφῆ πιὰ ἀπὸ τὴν ξηρασία. Ἀλλὰ αἱ ἐργασίαι των δὲν ἐσταμάτησαν ἕως ἐδῶ. Ὁ κ. Οὐόλστων ἐπρότεινε στὸν κ. Ζερμάττ τὴν ἐξερεύνησιν τοῦ νησιοῦ των, αὐτὸς τὴν ἐδέχθη, καὶ οἱ ἄποικοι ἄρχισαν νὰ ἑτοιμάζουν τὴν «Ἐλισάβετ», ἕνα πλοιάριο 15 τόννων, ποὺ θὰ τοὺς χρησίμευε στὴ νέα τους προσπάθεια. Ἀφοῦ περιέπλευσαν ἀρκετὸ μέρος τοῦ νησιοῦ, ἔφθασαν στὸν ὅρμο τοῦ «Ξιφία», ὅπου πρὸ καιροῦ εἶχε σταθμεύσει καὶ ἡ ἀγγλικὴ κορβέττα. Ὁ κ. Ζερμάττ θυμήθηκε τί ἀγωνία πέρασε αὐτὸς καὶ ἡ οἰκογένειά του μέχρις ὅτου φθάσουν στὸν ὅρμο τοῦ «Ξιφία», ἀπὸ ὅπου εἶχαν ἀκουσθῆ οἱ τρεῖς κανονιές.

— Τί φόβος ποὺ μᾶς εἶχε πιάσει, ἔλεγε, μὴ μᾶς ἔφευγε τὸ πλοῖο πρὶν προφθάσουμε νὰ τὸ δοῦμε!

— Πραγματικῶς, φίλοι μου, παρετήρησεν ὁ κ. Οὐόλστων. Αὐτὸ θὰ ἦταν φρικτὴ γιὰ σᾶς ἀπογοήτευσι. Νὰ εἴσαστε βέβαιοι πὼς ἕνα πλοῖο ἦταν ἀγκυροβολημένο σ' αὐτὸν τὸν ὅρμο καὶ νὰ μὴ μπορέσετε νὰ ἐπικοινωνήσετε!

Μετ' ὀλίγον ἐκάθησαν νὰ γευματίσουν καὶ ἀφοῦ ἐβεβαιώθησαν ὅτι ἡ «Ἐλισάβετ» ἦτο καλῶς ἀγκυροβολημένη, ἀνῆλθον ἐπὶ τοῦ ὑπερκειμένου ὑψώματος, ἀπὸ τὸ μοναδικὸ ποὺ ὑπῆρχε μονοπάτι. Πρῶτος ἀνέβηκε στὴν κορυφὴ τοῦ ὑψώματος ὁ Τζάκ, γιὰ νὰ δοκιμάση πρῶτος τὴν ἀπογοήτευσι ἀπὸ τὴν ἐξερεύνησι ἐκείνη. Ὁλόκληρος ἡ πρὸ αὐτοῦ ἔκτασις ἦτο ἄδενδρος καὶ ἄνυδρος, κατάσπαρτη ἀπὸ πέτρες. Ὁ Ζερμάττ ἐδήλωσεν ὅτι ἡ ἐκδρομή των σ' αὐτὸ τὸ μέρος τοῦ νησιοῦ ἐτελείωσε. Ὅλοι ἔμειναν σύμφωνοι, πλὴν τοῦ Τζάκ, ὅστις ἐπρότεινε ν' ἀνέβουν στὴν ὑψηλότερη κορυφή, ὅπου καὶ σὲ λίγο ἀνῆλθον. Πρὸς τὸ ἀντίθετον μέρος ἡ ἀκτὴ παρουσίαζε ὄψι διαφορετική. Δυὸ λεῦγες ἀπὸ τὸν ὅρμο τοῦ Ξιφία, ὁ γρανίτινος τοῖχος χαμήλωνε ἀπότομα, τελειώνοντας σὲ μεγάλη κοιλάδα, ποὺ θὰ τὴν πότιζε καθὼς φαίνεται, κάποιο ἀπὸ τὰ κυριώτερα ποτάμια τοῦ νησιοῦ. Πιὸ πίσω ἀκόμη, ἔβλεπες δάση πυκνά.]

(Ἡ συνέχεια)

Μιὰ δυνατὴ βλάστησι ἁπλωνόταν ἀπὸ κεῖ ὡς τὶς ἐσχατιές. Τὸ ἄγονο μέρος περιωριζόταν ἔτσι σὲ μιὰ ἔκτασι πέντ' ἕξη λευγῶν, ἀπὸ τὸ Ἀνατολικὸ Ἀκρωτήρι, ὡς τὸν ὅρμο τῆς Σωτηρίας. Περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη ἄξιζε νὰ ἐξερευνηθῆ ἡ χώρα αὐτή, ποὺ γιὰ πρώτη φορὰ παρουσιαζόταν στὰ μάτια τῶν ἀποίκων. Πόσες ἐκπλήξεις ἴσως τοὺς ἐφύλαγε, πόσα πλεονεκτήματα θὰ τοὺς ἔδειχνε, ἂν καὶ ποτὲ βέβαια δὲν θὰ τοὺς ἔκανε να ξεχάσουν τὴν ἀγαπημένη Γῆ τῆς Ἐπαγγελίας!

— Πᾶμε! εἶπε ὁ Τζάκ.

— Πᾶμε! εἶπε ὁ Οὐόλστων, ἕτοιμος νὰ ὁρμήση πρὸς τὴ διεύθυνσι τῆς καινούργιας κοιλάδας.

Ἀλλὰ δυὸ ὁλόκληρες λεῦγες, σ' ἕνα ἔδαφος σπαρμένο ἀπὸ πέτρες, ποὺ δὲν εἶχε παρὰ μονοπάτια ἀνάμεσα σὲ βράχους, πόσος καιρὸς θὰ χρειαζόταν γιὰ νὰ διανυθοῦν ἀλλὰ καὶ πόσος κόπος! Ἔπειτα, πόσοι κίνδυνοι μποροῦσε νὰ παρουσιασθοῦν στὴν ξερή, τὴ γυμνὴ κι' ἔρημη ἐκείνη πεδιάδα!

Γι' αὐτὸ ὁ κ. Ζερμάττ ἀναγκάσθηκε νὰ μετριάση τὴν ἀνυπομονησία τοῦ κ. Οὐόλστων καὶ τοῦ Τζάκ, λέγοντας:

—Ὄχι σήμερα... Εἶναι ἀργὰ γιὰ τέτοια ἐκδρομή... Ἄς τὴν κάμουμε αὔριο... Κι' ἀντὶ νὰ φθάσουμε σ' ἐκεῖνο τὸ μέρος πεζῆ, ἂς πᾶμε διὰ θαλάσσης... Ἡ πεδιάδα ποὺ βλέπουμε, ἔχει βέβαια καὶ ποτάμια. Ταξειδεύοντας μὲ τὴν πινάσσα, θ' ἀπαντήσουμε ἴσως τὶς ἐκβολὲς κανενός. Ἐκεῖ θὰ σχηματίζεται κανένας κολπίσκος, ὅπου θὰ μπορέσουμε ν' ἀγκυροβολήσουμε καὶ βγαίνοντας ἔξω, ν' ἀφιερώσουμε μιὰ-δυὸ ἡμέρες σὲ μιὰ σοβαρὴ ἐξερεύνησι τοῦ ἐσωτερικοῦ.

Ἦταν βέβαια τὸ φρονιμώτερο καὶ κανένας δὲν ἔφερε ἀντίρρησι.

Ἀφοῦ ἔρριξαν ἀκόμη μιὰ ματιά, ὁ κ. Ζερμάττ, ὁ κ. Οὐόλστων κι' ὁ Τζὰκ κατέβηκαν ἀπὸ τὸ ὕψωμα κι' ἀνακοίνωσαν ὅσα εἶχαν ἀποφασίσει. Ἡ ἐκδρομή, ποὺ εἶχε ἀναβληθῆ γιὰ τὴν ἑπομένη, θὰ γινόταν σὲ τρόπο ὥστε νὰ μπορέσουν νὰ λάβουν μέρος ὅλοι, χωρὶς κινδύνους καὶ χωρὶς κόπους.

Δὲν ἔμενε τώρα παρὰ νὰ κατεβοῦν στὴν ἀκρογιαλιὰ ἀπὸ τὸ μονοπάτι τοῦ γρανίτινου τοίχου. Κι' αὐτὸ ἔγινε σὲ λίγα λεπτά.

Ἂν τὸ κυνῆγι ἔλειπε στὶς ἄγονες ἀμμουδιὲς τοῦ ὅρμου τοῦ **Ξιφία**, πρὸς μεγάλη λύπη τοῦ Τζὰκ ποὺ ἤθελε τόσο νὰ κυνηγήση, τὰ ψάρια ὅμως ἦταν ἄφθονα στὰ νερά του καὶ τὰ ὀστρακόδερμα στοὺς βράχους του, πρὸς μεγάλη πάλι εὐχαρίστησι τοῦ Ἐρνέστου. Μὲ τὴ βοήθεια τῆς Ἄννας, ὁ νέος ἔρριξε τὰ δίκτυα του κι' ἐψάρεψε ἀρκετά. Ἔτσι στὸ βραδινὸ γεῦμα εἶχαν καὶ μεγάλες καραβίδες μὲ τρυφερώτατο κρέας, καθὼς καὶ θαυμάσιες γλῶσσες τηγανιτές.

Μετὰ τὸ γεῦμα, οἱ ταξειδιῶτες ἔκαμαν ἕνα μικρὸ περίπατο στὴν παραλία, — ποὺ θὰ πῆ ὅτι δὲν ἦταν καθόλου κουρασμένοι, — καὶ κατὰ τὶς ἐννιὰ γύρισαν στὴν «Ἐλισάβετ» καὶ μπῆκαν μέσα νὰ κοιμηθοῦν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ΄.

Τὴν ἄλλη μέρα, ἡ πρώτη δουλειὰ τοῦ κ. Ζερμάττ ἦταν νὰ ἐξετάση τὸν ὁρίζοντα πρὸς τὸ μέρος τῆς ἀνατολῆς.

Πίσω ἀπὸ κάποιες ὀμίχλες, ποὺ δὲν θ' ἄργούσαν νὰ διαλυθοῦν, φαινόταν ὁ δίσκος τοῦ ἥλιου, στρογγυλὸς καὶ μεγάλος ἀπὸ τὴ διάθλασι. Ὅλα προμηνοῦσαν μιὰ μέρα θαυμασία. Ἀπὸ τίποτα δὲν μποροῦσε κανεὶς νὰ προεικάση μιὰ ἀλλαγὴ τοῦ καιροῦ, μιὰ ἀτμοσφαιρικὴ διατάραξι ὁποιαδήποτε. Τρεῖς - τέσσερες τώρα ἡμέρες ἡ στήλη τοῦ βαρομέτρου τριγύριζε τὴ σταθερὴ καλοκαιρία. Οὔτε ἴχνος ὑγρασίας στὸν ἀέρα, ποὺ εἶχε γίνει κάπως πυκνὸς ἀπὸ τὶς ἐλαφρότατες σκόνες ποὺ κρατιοῦνταν μετέωρες. Ἔπειτα ὁ ἄνεμος, ἀρκετὰ δυνατός, ἔπνεε ἀπὸ τὰ βορειοδυτικὰ καὶ δὲν ἔδειχνε καμμιὰ τάσι νὰ μεταβληθῆ. Ἡ θάλασσα θᾶταν γαλήνια σὲ ἀπόστασι μιᾶς λεύγας ἀπὸ τὴν ξηρά. Ἡ πινάσσα λοιπὸν μποροῦσε νὰ ἐξακολουθήση μὲ κάθε ἀσφάλεια τὴν ἀκτοπλοΐα.

Στὶς ἔξη, ὅλοι μαζεύθηκαν στὸ κατάστρωμα καὶ τὸ μικρὸ καράβι ξεκίνησε. Μὲ τὸ μπριγκαντίνι του καὶ μὲ τοὺς φλόκους του, πέρασε τὸ ἀκρωτήρι καὶ βγῆκε στ' ἀνοικτά, ὅπου ὁ ἄνεμος ἦταν δυνατώτερος. Ὕστερ' ἀπὸ μισὴ ὥρα, μὲ τὴν πλώρη κατὰ τὸ νοτιά, μὲ τὸν κ. Οὐόλστων στὸ τιμόνι, ἡ «Ἐλισάβετ» ἀκολουθοῦσε τοὺς μαιάνδρους τῆς ἀκτῆς σὲ ἀπόστασι δυὸ μιλλίων περίπου, σὲ τρόπο ὥστε νὰ διακρίνουν οἱ ταξειδιῶτες καὶ τὶς ἐλάχιστες λεπτομέρειες, ἀπὸ τὰ κράσπεδα τῶν ἀκρογιαλιῶν ὥς τὶς κορυφὲς τῶν βραχωδῶν ὑψωμάτων.

Καθὼς ἐλογάριαζαν, τέσσερες ὥς πέντε λεῦγες ἐχώριζαν τὸν ὅρμο τοῦ Ξιφία ἀπὸ τὴν κοιλάδα ἐκείνη ποὺ εἶδαν στὰ μεσημβρινά. Τρεῖς τέσσερες ὧρες ἔφθαναν γιὰ νὰ διανύσουν αὐτὴ τὴν ἀπόστασι. Κι' ἐκεῖ πιά, κατὰ τὰς περιστάσεις, θὰ ἔβλεπαν τί ἔπρεπε νὰ κάμουν.

Ἀπὸ κάθε πλευρὸ τῆς «Ἐλισάβετ» ἔτρεχαν γοργά, κοπαδιαστὰ καὶ μὲ διάφορα παιχνίδια, κάτι θαυμάσια μερσίνια (ὀξύρρυγχοι), ποὺ μερικὰ εἶχαν μάκρος ἑπτὰ ὥς ὀκτὼ πόδια. Ὁ Τζὰκ κι' ὁ Ἐρνέστος ἔδειξαν ζωηρὴ ἐπιθυμία νὰ τὰ καμακώσουν, ἀλλὰ ὁ κ. Ζερμάττ δὲν τοὺς ἔδωσε τὴν ἄδεια. Γιατί νὰ χασομερήσουν μ' αὐτὸ τὸ ψάρεμα; Τὰ δίκτυα ποὺ ἔσερνε ἡ πινάσσα, θὰ ἔπιαναν βέβαια πολλὰ ὡραῖα ψάρια, γιὰ νὰ κάμουν μιὰ ψαρόσουπα στὸν πρῶτο σταθμό.

Ἡ ὄψι τῆς ἀκτῆς δὲν παράλλαζε. Πάντα μιὰ ἀδιάκοπη διαδοχὴ γρανιτινων τοίχων, μὲ τὰ θεμέλια τους στὸν ἄμμο, τοίχων τρυπημένων ἀπὸ κοιλότητες, ἀπὸ σπηλιές, ὅπου τὰ μουγκρητὰ τῆς θάλασσας θᾶταν τρομακτικά, ὅταν θὰ εἰσωρμοῦσαν ἐκεῖ μέσα ἀνεμόσπρωχτα κύματα. Ἀπὸ τὴν ὄψι τῆς ἐρημιάς, τῆς γυμνῆς αὐτῆς ἀκτῆς, γεννιόταν μιὰ βαθειὰ ἐντύπωσι μελαγχολίας.

Ὅσο ὅμως κατέβαιναν πρὸς τὰ μεσημβρινά, ἡ ἀκτὴ ζωήρευε κάπως κι' ἐμψυχωνόταν ἀπὸ τὸ ἀκατάπαυστο πέταγμα γλάρων, ἀλμπατρων κι' ἄλλων θαλασσοπουλιῶν, ποὺ οἱ κραυγές τους σὲ ξεκούφαιναν. Κάποτε ἐπλησίαζαν σὲ ἀπόστασι βολῆς τουφεκιοῦ. Τί πειρασμὸς γιὰ τὸν Τζάκ! Ἀλλὰ ἡ Ἄννα τοῦ ζητοῦσε χάρι γιὰ τ' ἄβλαβη αὐτὰ πουλιά.

— Δὲν εἶναι κρῖμα νὰ τὰ σκοτώσετε χωρὶς λόγο; τοῦ ἔλεγε. Ἔπειτα, ποιὸς ξέρει μήπως ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς τοὺς ἄλμπατρους δὲν εἶναι κι' ὁ ἄλμπατρος τῆς Τζέννυ;... Γιὰ συλλογισθῆτε, ἂν ἐσκοτώνατε αὐτὸ τὸ καϋμένο τὸ πουλί, ποὺ σᾶς ἔκαμε τόσο καλό!...

—Ἡ Ἄννα ἔχει δίκηο! εἶπε ὁ Ἐρνέστος.

— Πάντα ἔχει δίκηο ἡ Ἄννα, ἀποκρίθηκε ὁ Τζάκ· κι' ὑπόσχομαι νὰ μὴν πυροβολήσω οὔτε ἕνα ἄλμπατρο, ἂν δὲν βροῦμε τὸν ἀγγελιαφόρο τοῦ Ἀναμμένου Βράχου.

— Θέλετε λοιπὸν νὰ σᾶς πῶ τὴν ἰδέα μου; ρώτησε ἡ Ἄννα.

— Σᾶς παρακαλῶ!... ἀποκρίθηκε ὁ Τζάκ.

— Κάποτε θὰ τὸν ξαναϊδοῦμε ἐκεῖνον τὸν ἄλμπατρο.

— Φυσικά, ἀφοῦ δὲν θὰ τὸν ἔχω σκοτώσει!

Στὶς ἐννιά, ἡ πινάσσα βρέθηκε μπροστὰ σ' ἕνα μέρος, ὅπου ὁ γρανίτινος τοῖχος τῆς ἀκρογιαλιᾶς γύριζε ἀπότομα πρὸς τὸ ἐσωτερικὸ κι' ὅπου ἡ ράχι του ἄρχιζε νὰ χαμηλώνη. Ἀλλὰ καὶ τὰ πλευρά του ἔκλιναν, ἔγερναν τώρα ὁμαλώτερα πρὸς τὴν ἀκρογιαλιά, ὥς κάτω στὸν ἄμμο, ὅπου σχηματίζουνταν, σὰ συνέχεια τῶν βραχωδῶν ὑψωμάτων, πολλοὶ σκόπελοι. Μερικοὶ ἀπὸ αὐτοὺς προχωροῦσαν σὲ διάστημα ἑκατοντάδων μέτρων ἀπὸ τὴν ξηρά, ὥστε ἡ θάλασσα νὰ φαίνεται βραχόσπαρτη. Ἡ πινάσσα ἐπλησίασε ἀλλὰ μὲ προσοχὴ μεγάλη. Ὁ κ. Οὐόλστων, σκυμμένος μπροστά, παρατηροῦσε τὰ νερά, τὰ ὕποπτα παφλάσματά τους, τὶς ἀλλαγὲς τῶν χρωμάτων τους, ὅ,τι μποροῦσε νὰ φανερώση τὴν παρουσία μιᾶς ἀόρατης ξέρας, ἑνὸς ὑ φ ά λ ο υ.

— Μὰ τὴν ἀλήθεια, και δὲν μπορεῖ νὰ πῆ ἔρημη αὐτὴ τὴν ἀκτή! ἐφώναξε τὴ στιγμὴ ἐκείνη ὁ Τζάκ. Ὑπάρχει κόσμος ἐκεῖ πέρα... καὶ πολὺς κόσμος μάλιστα!

Ὅλων τὰ βλέμματα γύρισαν πρὸς τὶς ἀμμουδιὲς καὶ τοὺς βράχους, ὅπου τὰ διαπεραστικὰ μάτια τοῦ Τζὰκ εἶχαν ἀνακαλύψει κατοίκους καὶ πολλούς....

—Ἐξηγήσου, παιδί μου, τοῦ εἶπε ἡ μητέρα του. Διακρίνεις τίποτε ἀνθρώπους... ἀγρίους ἴσως;...

Ἡ κυρία Ζερμάττ ρωτοῦσε μὲ κάποια ἀνησυχία, γιατὶ τίποτε δὲν φοβόταν περισσότερο ἀπὸ τοὺς ἀγριανθρώπους τοῦ Ἰνδικοῦ Ὠκεανοῦ.

—Ἀποκρίσου λοιπόν, Τζάκ!

—Ἡσυχάστε!... ἡσυχάστε! ἐφώναξε τότε ὁ νέος. Δὲν πρόκειται περὶ ἀνθρώπων. Κι' ἂν οἱ κάτοικοι ποὺ βλέπω, ἔχουν δυὸ πόδια, ἔχουν ὅμως καὶ φτερά.

— Τότε λοιπὸν εἶναι κουλόπαπιες! εἶπε ὁ Ἐρνέστος.

—Ἡ πιγκουΐνοι, ὅπως προτιμᾶς.

— Μπορεῖ νὰ γελιέσαι, Τζάκ, ἀποκρίθηκε ὁ Ἐρνέστος, γιατὶ αὐτὰ τὰ δυὸ εἴδη τῶν σ τ ε γ α ν ο π ό δ ω ν δὲν διαφέρουν πολύ.

—Ἂς τὰ ποῦμε ὅλα πάπιες, νὰ λυθῆ ἡ διαφορά σας, εἶπε ὁ κ. Ζερμάττ. Κι' αὐτὲς οἱ κουλόπαπιες εἶναι κι' ἀπὸ τὶς πιὸ κουτόπαπιες ποὺ ὑπάρχουν.

— Γι' αὐτὸ καμμιὰ φορὰ τὶς παίρνει κανεὶς γι' ἀνθρώπους, εἶπε χαμογελῶντας πονηρὰ ὁ Τζάκ.

— Μόνο ἀπὸ μακριά, ἐπρόσθεσε ὁ κ. Ζερμάττ. Κι' ἀλήθεια, κυττάξετε τοὺς λαιμούς τους, τριγυρισμένους ἀπὸ ἄσπρα πούπουλα, τὶς φτερουγίτσες τους, ποὺ κρέμονται σὰ χεράκια, τὰ ἴσια τους κεφάλια, τὰ μαῦρα τους πόδια. Ἔτσι καθὼς στέκονται στὴ γραμμή, θὰ τὶς ἔπαιρνε κανεὶς γιὰ στρατιῶτες σὲ παράταξι... Θυμᾶσθε, παιδιά, τί πλῆθος ἀπὸ τέτοιες κουλόπαπιες εἴχαμε ἄλλη φορὰ στοὺς βράχους τοῦ ρέματος τῶν Τσακαλιῶν;

—Ναί, ἀποκρίθηκε ὁ Ἐρνέστος. Κι' ἀκόμα βλέπω τὸν Τζὰκ νὰ πελαγώνη ὥς τὴ μέση καὶ νὰ ρίχνεται μ' ἕνα μπαστοῦνι ἐναντίον τοῦ στρατεύματος. Ἔξη κουλόπαπιες σκότωσε μιὰ μέρα μὲ μπαστουνιές. Μανία ποὺ τὸν ἔπιανε!

—Ἀλήθεια, εἶπε ὁ Τζάκ. Ἀλλὰ τότε δὲν ἤμουν παρὰ ὀκτὼ - δέκα χρονῶν!

—Μ' ἀπὸ τότε φαινόσουν τί θὰ γίνης! ἐπρόσθεσε γελῶντας ὁ κ. Ζερμάττ. Ὅσο γιὰ τὰ δυστυχισμένα ἐκεῖνα πουλιά, ποὺ τόσο τὰ κακομεταχειρισθήκαμε, δὲν ἄργησαν νὰ μᾶς ἀδειάσουν τὴ γωνιά, ν' ἀφήσουν τ' ἀκρογιάλια τοῦ ὅρμου τῆς Σωτηρίας καὶ νὰ ἔλθουν νὰ καταφύγουν ἐδῶ.

Εἴτε γιὰ τὸν ἕνα λόγο, εἴτε γιὰ τὸν ἄλλο, ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι πιγκουΐνοι ἢ κουλόπαπιες, εἶχαν ἐγκαταλείψει ὁλωσδιόλου τὰ βραχάκια τοῦ ὅρμου, ἀπὸ τοὺς πρώτους μῆνες ποὺ ἐγκαταστάθηκαν οἱ ἄποικοι τοῦ Φελσενχάϊμ.

Ἀκολουθῶντας ὁλοένα τὴν ἀκτή, ἡ «Ἐλισάβετ» πέρασε πολὺ κοντὰ ἀπὸ τὸ ἀκρογιάλι ἐκεῖνο μὲ τοὺς σκοπέλους,—μέρος καταλληλότατο γιὰ νὰ γίνουν μιὰ μέρα ἐκεῖ οἱ ἀλυκὲς τῆς ἀποικίας ποὺ θὰ μεγάλωνε.

(Ἀκολουθεῖ)

Ἡ πινάσσα κάπου σταμάτησε...

Χίλια δυό σὲ μιὰ σελίδα

Οἱ ἀκτῖνες κατὰ τῶν... ψύλλων!

Ἀπεδείχθη ὅτι οἱ ὑπέρυθρες ἀκτῖνες εἶναι μοναδικὲς στὴν ἐξόντωσι τῶν... ψύλλων. Ἐν ἀναμονῇ ἄλλως τε τῶν ἀκτίνων τοῦ θανάτου νὰ ἀρχίσουν τὴν δρᾶσίν των εἰς μέλλοντα πόλεμον, μποροῦμεν ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ παρουσιάσωμεν αὐτή τους τὴν ἐξοντωτικὴν ἰδιότητα.

Ποιὰ εἶναι ἡ ἡλικία τοῦ ἡλίου;

Ἀπάντησις: 7.540 δισεκατομμύρια ἔτη. Αὐτὴ ἡ ἡλικία ἐδόθη στὸν ἥλιο ἀπὸ τοὺς ἀστρονόμους. Ἀλλὰ πολὺ ἐνδιαφέρων εἶναι ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον εἰργάσθησαν αὐτοὶ οἱ ἐπιστήμονες διὰ νὰ καταλήξουν σ' ἕνα τέτοιον ἀριθμόν.

Ἡ μείωσις τῆς μάζης ποὺ ὑφίσταται κατ' ἔτος ὁ ἥλιος λόγῳ τῆς ἀκτινοβολίας του, εἶναι γνωστή. Γι' αὐτὸ λοιπὸν συνάγεται ὅτι πρὸ 5.660 δισεκατομμ. ἐτῶν ὁ ἥλιος θὰ ἦταν διπλάσιος εἰς ὄγκον ἀπὸ σήμερον.Προχωρῶντας λοιπὸν κατ' ἀναλογίαν, πρὸ 7.080 δισεκατομμυρίων ἐτῶν ἡ μᾶζα τοῦ ἡλίου ἦταν τέσσαρες φορὲς μεγαλύτερη ἀπὸ τὴ σημερινὴ καὶ πρὸ 7.470 ἐτῶν διπλασία. Ἂν τώρα ἐξακολουθήσωμεν νὰ κάμνωμεν τοὺς ὑπολογισμούς, καθορίζοντες δηλαδὴ τὴν ἐποχὴ ποὺ ὁ ἥλιος θὰ ἐζύγιζεν ἑκατόν, χίλιες, ἑκατὸ χιλιάδες φορὲς περισσότερο ἀπὸ τὸ βάρος τῆς σημερινῆς του μάζης, θὰ φθάσωμε σὲ καταπληκτικοὺς ἀριθμούς, οἱ ὁποῖοι πλησιάζουν προοδευτικῶς στὰ 7.540 δισεκατομμύρια ἔτη, καὶ αὐτὴ εἶναι ἡ μεγίστη ἀξία ποὺ δίδει ὁ ὑπολογισμός.

Ποιὸς ξέρει ὅμως ἂν αὐτοὶ οἱ ὑπολογισμοὶ ἀληθεύουν;

Οἱ ἀγελάδες καὶ ἡ μουσικὴ

Γιὰ νὰ ἐξακριβωθῇ ἂν ἡ μουσικὴ ἐπιδρᾷ στὴν παραγωγὴ γάλακτος, ἕνας Ἀμερικανὸς προσέφερε δέκα ἀπὸ τὶς πιὸ καλὲς ἀγελάδες του νὰ ὑποβληθοῦν σὲ μουσικοθεραπεία. Ἐπὶ δέκα ὁλοκλήρους ἡμέρας αἱ ἀγελάδες ἄκουγαν ραδιοκοντσέρτα. Τὸ πρῶτο κοντσέρτο ἦταν τὸ πρωῒ κι' ἔπαιζε ποιμενικὰ κι' αἰσθηματικὰ κομμάτια, τὸ δεύτερο τὸ μεσημέρι μὲ πατριωτικὰ μοτίβα καὶ τὸ τρίτο τὸ βράδυ μὲ μουσικὴ μοντέρνων καὶ παλαιῶν χορῶν.

Ὁ καθηγητὴς Φεργουσόν, μέλος τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ γάλακτος, ποὺ παρηκολούθησεν ὁ ἴδιος τὰ πειράματα, πιστοποιεῖ ὅτι ἡ μουσικὴ αὐξάνει τὴν παραγωγὴν τοῦ γάλακτος τῶν ἀγελάδων κατὰ 20 τοῖς ἑκατόν!

Ἰδιόρρυθμα σπίτια

Τὸ πιὸ οἰκονομικὸ σπίτι ἦταν ἀσφαλῶς ἐκεῖνο τοῦ Διογένη, ποὺ κατοικοῦσε σ' ἕνα πιθάρι καὶ σὰν ἐχθρὸς τῶν ἐπίπλων ποὺ ἦταν, ἐπέταξεν ἀκόμη καὶ τὸ κύπελλο ποὺ ἔπινε νερὸ ὅταν μιὰ μέρα σκέφτηκε πῶς μποροῦσε νὰ τρώῃ καὶ νὰ πίνῃ μέσα στὶς χοῦφτες του!

Ἀπὸ τὸ «σπίτι - πιθάρι» τοῦ Διογένη περνοῦμε στὸ «σπίτι - μποτίλλιες». Αὐτὸ τὸ σπίτι βρίσκεται σ' ἕνα χωριὸ τῆς Νεβάντας (Ἡν. Πολ. Ἀμερικῆς) κι' ἔχει κατασκευασθῆ ἀπὸ 13.000 μποτίλλιες κενὲς ἀπὸ μπύρα καὶ οὐΐσκυ. Ἐκεῖνος ὅμως ποὺ ἄδειασε ὅλα αὐτὰ τὰ μπουκάλια δὲν εἶναι ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ σπιτιοῦ, ἀλλὰ μιὰ ὁλόκληρη συντροφιὰ χρυσοθηρῶν.

Ἄλλα σπίτια περίεργα εἶναι ἐκεῖνα τῶν Ἐσκιμώων, τὰ «ἰνγκλόος», ποὺ εἶναι φτιαγμένα ἀπὸ μεγάλα κομμάτια πάγου!

Ραδιοφωνικὸς συναγερμὸς

Στὴν τελευταίαν ἔκθεσι ραδιοφώνου τοῦ Λονδίνου ἐξετέθη ἕνας ραδιοφωνογράφος μὲ δέκα ὀκτὼ μεγάφωνα, τὸν ὁποῖον παρήγγειλε μία κυρία ποὺ κατοικεῖ σ' ἕνα ἀπομακρυσμένον πύργον τῆς Σκωτίας καὶ φοβᾶται τοὺς κλέφτες.

Ὁ πρωτότυπος αὐτὸς ραδιοφωνογράφος θὰ τοποθετηθῇ στὴν κρεββατοκάμαρά της καὶ θὰ συνδέεται μὲ τὰ δέκα ὀκτὼ μεγάφωνα, ποὺ θὰ εἶναι τοποθετημένα σὲ διάφορα σημεῖα τοῦ πύργου. Ἐπίσης ἄλλα σύρματα τοῦ ἰδιορρύθμου αὐτοῦ μηχανήματος θὰ συνδέωνται μὲ τὶς πόρτες καὶ τὰ παράθυρα τοῦ κτιρίου, κι' ἔτσι, μὲ τὴν παραμικρὴ ἐπαφή, τὰ μεγάφωνα θὰ «γαυγίζουν σὰν σκυλιὰ» καὶ θὰ φωνάζουν: «Γιῶργο, δός μου τὸ πιστόλι! Θωμᾶ, τηλεφώνησε στὴν ἀστυνομία!».

ΤΟ ΣΦΟΥΓΓΑΡΙ

1. — Τὸ σφουγγάρι εἶναι ἕνα ζῶον - φυτὸν ποὺ ζῇ στὸν πυθμένα τῆς θαλάσσης. Ὁ σκελετός του, ἀπὸ ὕλην εὐλύγιστον, τὴν «σπογγίνην», εἶναι διακλαδωμένος καὶ διάτρητος ἀπὸ κοιλότητες καὶ αὐλάκια ὅλων τῶν σχημάτων μέσα στὶς ὁποῖες προφυλάσσονται αἱ ζῶσαι οὐσίαι.

★

2. — Τὰ σφουγγάρια διαθέτουν ἕνα εἶδος ποδιῶν τὰ ὁποῖα τοὺς ἐπιτρέπουν νὰ προσκολλῶνται πάνω στὰ βράχια.. Ἔχουν σχῆμα σφαίρας ἢ κυπέλλου καὶ εἶναι χρώματος, γενικῶς, σκούρου καφέ.

★

3. — Τὰ σφουγγάρια βρίσκονται εἰς ὅλας τὰς θαλάσσας τῆς ὑδρογείου. Ἀπὸ παλαιοτάτων χρόνων ψαρεύονται στὴ Μεσόγειο Θάλασσα, ἡ ὁποία ἀνέκαθεν προμηθεύει περισσότερα ἀπὸ τὰ μισὰ σφουγγάρια ποὺ χρησιμοποιοῦνται σ' ὅλο τὸν κόσμο.

★

4. — Ἄλλοτε τὸ ψάρεμα τῶν σφουγγαριῶν γινόταν ἀπὸ τοὺς «βουτηχτάς». Οἱ βουτηχταὶ αὐτοὶ ἦσαν ἐφωδιασμένοι μ' ἕνα μαχαίρι κι' ἕνα σακκί, βουτοῦσαν στὸ βάθος τῆς θαλάσσης ὅπου παρέμεναν περὶ τὰ δύο λεπτά.

5. — Σήμερα τὰ σφουγγάρια ψαρεύονται μὲ ἁλιευτικὰ δίχτυα, ποὺ ἀποξέουν τὸν πυθμένα τῆς θαλάσσης. Τὰ δίχτυα ὅμως αὐτὰ ἔχουν τὸ μειονέκτημα νὰ μὴ μποροῦν ν' ἀνασύρουν μεγάλο ἀριθμὸ σφουγγαριῶν. Ψαρεύονται ἀκόμη καὶ μὲ δύτας ὅταν τὰ νερὰ δὲν εἶναι πολὺ βαθειά.

★

6. — Οἱ σφουγγαράδες χρησιμοποιοῦν τὴν τρίαινα καὶ τὸν «νεροκαθρέφτη». Ὁ νεροκαθρέφτης συνίσταται ἀπὸ ἕνα κουτὶ τοῦ ὁποίου ὁ πάτος εἶναι ἀπὸ εἰδικὸ γυαλί. Χάρις στὸ μηχάνημα αὐτό, ὁ σφουγγαρᾶς διακρίνει τὸν πυθμένα.

★

7. — Μόλις τὰ σφουγγάρια μεταφερθοῦν στὴ ξηρὰ τ' ἀφήνουν νὰ φθαροῦν στὸν ἀέρα, μετὰ τὰ καταβρέχουν μὲ ἄφθονο νερὸ γιὰ ν' ἀπαλλαγοῦν ἀπὸ τὸ μαῦρο γλοιῶδες ὑγρὸ ποὺ περιέχουν. Τὰ ξηραίνουν μετὰ στὸν ἥλιο καὶ ἀποστέλλονται στὴ βιομηχανία.

★

8. — Ξαναπλύνονται ἐκ νέου καὶ πατιῶνται γιὰ ν' ἀπαλλαγῇ ὁ σκελετός τους ἀπ' ὅλας τὰς ὀργανικὰς ἢ ἀσβεστώδεις οὐσίας. Μετὰ λευκαίνονται μὲ εἰδικὴν ἀλυσίδαν, φορμάρονται κανονικὰ καὶ τέλος πουλιῶνται στοὺς καταναλωτάς.

ΕΧΟΥΝ ΤΑ ΖΩΑ ΜΟΥΣΙΚΗΝ ΑΙΣΘΗΣΙ;

Τὸ σκυλλάκι μὲ ἐξαιρετικὴ εὐχαρίστησι ἀκούει μιὰ πλάκα γραμμοφώνου.

Κάποτε εἴχαμε σπίτι μου μιὰ μικρὴ συναυλία. Ἕνας φίλος μᾶς διέκοψε φέροντας ἕνα δῶρο παράξενο: Μιὰ γάτα τῆς Ἀγκύρας μεγάλη καὶ πολὺ ὡραία! Ἤξερε πῶς εἶχα ἰδιαίτερη προτίμησι σὲ τέτοιου εἴδους γάτες καὶ γι' αὐτὸ δὲν ἐδίστασε νὰ μοῦ τὴν κουβαλήση ἀπὸ πολὺ μακριά, ἀπὸ τὴ Σμύρνη ὡς τὸ Βερολῖνο. Μόλις ὅμως ζήτησα νὰ τὴν χαϊδέψω ἀγρίεψε καὶ θέλησε νὰ δοκιμάση στὸ δέρμα τῶν χεριῶν μου τὰ γαμψὰ της νύχια. Καμμιά μου προσπάθεια, κανένα γλυκόλογο δὲν μποροῦσε νὰ τὴν ἡσυχάση. Μὲ πολλή μου πίκρα ἀπεφάσισα νὰ ἀρνηθῶ τὸ δῶρο αὐτό, ὅσο κι' ἂν μ' ἄρεσε.

Ὁ γνωστός μου βαρέθηκε τὶς διαδικασίες μὲ τὴ γάτα κι' ἄρχισε νὰ τραβᾷ στὸ βιολί του σιγά-σιγά μερικὲς δοξαριὲς ἀπὸ τὸ τραγοῦδι τῆς Σολβάϊγκ τοῦ Πὲρ Γκύντ. Συγχρόνως μοῦ λέγει: «Μὰ θέλεις νὰ γίνης θηριοδαμαστὴς ἢ θέλεις νὰ σοῦ βγάλη τὰ μάτια καμμιὰ φορά;». Ἤμουνα ἀπελπισμένη. Ἡ γάτα ἦτανε τόσο ὡραία! Μὰ ξαφνικὰ συνέβη κάτι ἀναπάντεχο. Τὸ βιολὶ τοῦ συνοδοῦ μου δυνάμωσε τοὺς τόνους. Παρετήρησα ξαφνικὰ πῶς ἡ γάτα ἀφουγκραζότανε, ἔπειτα πήδησε ἀπὸ τὸ ἀνοιχτὸ πανεράκι, μέσα στὸ ὁποῖον τὴν ἔφερε ὁ γνωστός μου κύριος, καὶ κάθησε σὰν ἕνα κομψοτέχνημα ἀπὸ πορσελάνη μπροστὰ στὸν παίζοντα.

Ὁλόκληρη ἡ ὕπαρξι τοῦ ζώου ἄλλαξε. Ἄρχισε σιγά σιγὰ νὰ μιαουρίζη, ἦλθεν ἔπειτα κοντά μου χωρὶς ἐπιφύλαξι καὶ μὲ χάϊδευε στὰ πόδια μὲ τὴν καμπουριασμένη του ράχι. Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ κλείσαμε τὴ φιλία μας. Ἡ γάτα ἦτανε φανερὸ πῶς ἐπηρεάστηκε ἀπὸ τὴ μουσική. Ἤθελε ν'ἀπολαύση τοὺς ἤχους καὶ τὸ ἔκανε μὲ ὅλη της τὴν καρδιά. Ρουθούνιζε, κυλιόνταν μὲ φανερὴ ἡδονὴ πάνω στὸ χαλὶ καὶ μ' ἔβλεπε μὲ ὀνειρεμένο βλέμμα, ποὺ ποτὲ δὲν εἶδα σὲ ἄνθρωπο. Δυνατοὶ τόνοι δὲν τῆς ἄρεσαν καὶ πολύ. Ἀφουγκράζονταν, ἥσυχα ὅμως καὶ χωρὶς ἐκδηλώσεις ἰδιαιτέρας χαρᾶς.

Ἡ γάτα αὐτὴ δὲν ἦτανε μόνη μὲ τὴν ἀγάπη της πρὸς τὴ μουσική. Πολλὰ ζῶα, ποὺ κάθε μέρα βλέπουμε ἢ ποὺ ἔχουμε στὸ σπίτι μας, εἶναι φίλοι τῆς μουσικῆς. Φυσικὰ θὰ τὴν αἰσθάνωνται κατ' ἄλλον τρόπον ἀπὸ ὅ,τι τὴν αἰσθάνεται ὁ ἄνθρωπος. Δὲν μποροῦν νὰ σκεφθοῦν μουσικά, παρὰ ἐπηρεάζονται ἀπὸ τὸν ἦχο καὶ ἀπὸ τὸν ρυθμό. Ὅποιος ἔχει καιρὸ καὶ ὄρεξι μπορεῖ νὰ κάνη πολὺ ἐνδιαφέρουσες παρατηρήσεις. Μόνο δὲν πρέπει νὰ ἐξαναγκάζη κανεὶς τὰ ζῶα. Εἶναι πιὸ ὡραῖο νὰ τὰ ἀφίνη ἐλεύθερα στὴν ἐκδήλωσί τους αὐτή. Δὲν χρειαζόμαστε νὰ πᾶμε μακριὰ γιὰ νὰ κάνουμε τέτοια πειράματα. Τὸ σκυλί μας μπορεῖ νὰ μᾶς χρησιμεύση καὶ νὰ μᾶς δώση δείγματα τῆς ἀγάπης του πρὸς τὴ μουσική. Μόλις τοῦ παραθέσουμε λοιπὸν μουσική — γι' αὐτὸ εἶναι πιὸ ἐνδεδειγμένοι οἱ ἦχοι τοῦ φλάουτου, τοῦ βιολιοῦ καὶ τοῦ πιάνου — ἀρχίζει καὶ αὐτὸ τὸ μουσικό του ρεσιτάλ. Ἀρχίζει πρῶτα μὲ ἕνα ἐλαφρὸ οὔρλιασμα, τὸ ὁποῖον μεγαλώνει σιγὰ σιγὰ καὶ γίνεται παράπονο. Σὲ μερικὰ μάλιστα σκυλιὰ παρουσιάζονται καὶ μέρη μὲ διάφορα ὕψη τόνων, ὅπως στὶς χρωματικὲς σοπράνο, τρίλλιες, λαρυγγισμοὶ καὶ τὰ παρόμοια. Τὰ σκυλιὰ «τραγουδοῦν» σχεδὸν πάντα στοὺς πιὸ ψηλοὺς τόνους, πολλὰ στέκουν στὴ μέση τοῦ δωματίου ἢ πλάϊ σ'ἐκεῖνον ποὺ παίζει τὸ ὄργανο, σὰν νὰ ἦτανε περήφανα γιὰ τὴ συμβολή τους στὸ κοντσέρτο αὐτό. Φυσικὰ μένει αἴνιγμα τὸ τί αἰσθάνονται στὴ μουσικὴ καὶ σὲ τί διαφέρει τὸ αἴσθημά τους τὸ μουσικὸ ἀπὸ τὸ αἴσθημα τῶν ἀνθρώπων.

Σ' ἕνα ἐρώτημα ὅμως μποροῦμε μὲ βεβαιότητα νὰ ἀπαντήσωμε. Γιατί οὐρλιάζουν τὰ σκυλιὰ στὴ μουσική; Τοὺς εἶναι οἱ ἦχοι εὐχάριστοι ἢ δυσάρεστοι; Εἶναι ἐξακριβωμένο ὅτι τὰ σκυλιὰ συγκινοῦνται σὲ μακρόσυρτες μελῳδίες πολὺ δυνατά. Ἔχουν πιὸ ὀξεία ἀκοὴ ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο, γι' αὐτὸ καὶ συγκινοῦνται πολὺ στοὺς ὑψηλοὺς τόνους. Ἂν ἦτανε ὅμως ἡ μουσικὴ γιὰ τὰ σκυλιὰ δυσάρεστη, θὰ προσπαθοῦσαν νὰ φύγουν ἢ νὰ κρυφτοῦν. Σὲ μουσικὴ πνευστῶν ὀργάνων ἢ τυμπάνων δείχνουν οἱ σκύλοι φανερὰ τὴν ἀποστροφήν των, ρίχνουν φοβισμένα βλέμματα καὶ χώνουν τὴν οὐρὰ ἀνάμεσα στὰ σκέλια ἢ καὶ φεύγουν τρέχοντας. Τὸ οὔρλιασμα τοὐναντίον καὶ «τὸ τραγοῦδι τους» σὰν ἀκοῦν τοὺς ἤχους ποὺ τοὺς ἀρέσουν δὲν εἶναι διαμαρτυρία, παρὰ μιὰ κατάστασι συγκινήσεως. Ἴσως νὰ προέρχεται καὶ ἀπὸ μιὰ ὁρμὴ μιμήσεως. Ὑπάρχουν μάλιστα σκυλιά, ποὺ μποροῦν νὰ κρατήσουν μικρὲς μελῳδίες στὴν μνήμη τους καὶ νὰ τὶς ἀναγνωρίζουν ὅπως τὰ σινιάλα τῆς σφυρήκτρας τοῦ κυρίου των. Λένε μάλιστα, πῶς μποροῦν νὰ θεραπεύσουν καὶ ἄρρωστα ζῶα μὲ μουσική. Στὴν Ὀλλανδία ἔκαμαν πειράματα μὲ ἀγριεμένες ἀγελάδες, ποὺ εἶναι πολὺ ἐνδιαφέροντα. Ἔπαιξαν στὰ ζῶα μιὰ τρυφερὴ μουσική. Ἀμέσως παρουσιάσθηκε ἐλάττωσι τῆς ἀγριάδας των καὶ ἔπειτα ἀπὸ λίγον καιρὸν ἡσύχασαν τελείως. Μάλιστα καὶ τὸ γάλα ἔτρεχε πιὸ ἄφθονο ἀπὸ τὴ μουσικὴ ἐνέργεια.

Σ. Καρ.

Ἐνθουσιασμένος ἀπὸ τὴ μουσικὴ τοῦ φλάουτου κυλιέται ὁ γάτος καὶ μιαουρίζει ἀπὸ εὐχαρίστησι.

Σπασοκεφαλιές

Τετράγωνον

Στὰ τετραγωνίδια τοῦ σχήματος, νὰ τοποθετήσετε τὰ κατάλληλα γράμματα, ὥστε νὰ σχηματισθοῦν ὁριζοντίως καὶ καθέτως λέξεις, μὲ τὴν ἀκόλουθη σημασία:

1) Νῆσος τοῦ Αἰγαίου.
2) Θεὰ τοῦ Ὀλύμπου (αἰτ.).
3) Μέρος τοῦ τσαμπιοῦ τοῦ σταφυλιοῦ.
4) Βασιλεύς.

Οἱ ζητούμενες λέξεις εἶναι τετρασύλλαβες.

Κρυπτογραφικὸν

1234567 = Βασιλεὺς Ὁμηρικός.
543141 = Ἀρχαία πόλις τῆς Μ. Ἀσίας.
71567 = Τροφὴ τῶν ζώων.
364217 = Πεδιάς.
21367 = Τάφρος.
3451 = Κράτος τῆς Ἀσίας.
631 = Μέτρον βάρους.

Γ. ΜΑΜΑΛΗΣ

Ἀνατονισμὸς

Ἂν τὸν τόνο κατεβάσης
Στῆς Φοινίκης μία πόλι
Ἐν τῷ ἅμα θὲ νὰ φτιάσης
Κάτι ποὺ τὸ τρῶνε ὅλοι.

Γ. Γ. ΣΚΕΥΟΦΥΛΑΚΟΣ

Τύρος — τυρί

Ἐρωτήσεις

1. Ποιὰ πόλις καίγεται;
2. Ποιὸς ποταμὸς πίνεται;
3. Ποιὰ πόλις βρίσκεται μέσα στὸ λόγγο;
4. Ποιὰ πόλις εἶναι καλὰ στὴν ὑγεία της.

Χ. Ν. ΚΟΥΛΟΥΡΗΣ

Πρόβλημα

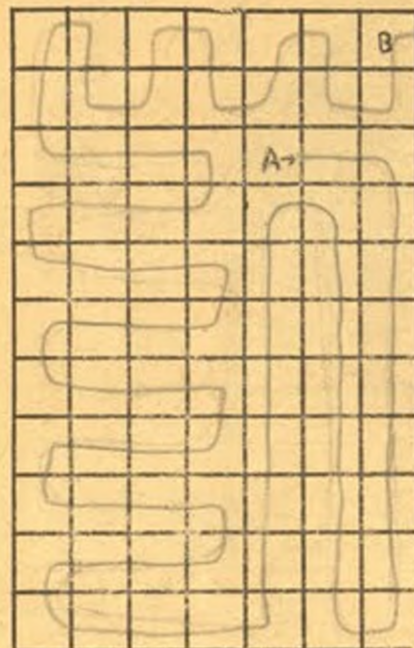
Στὸν ἔρανο τῆς τάξεώς τους γιὰ τὴν πολεμικὴ ἀεροπορία ὁ Ἀνδρέας ἔφερε 12 δραχμές, ὁ Γιάννης ἔφερε τριπλάσια ἀπ' ἐκεῖνα ποὺ εἶχε δώσει ὁ Θανάσης καὶ ὁ Ἀλέκος τὰ 4/5 τῶν ὅσων ἔδωσεν ὁ Βαγγέλης. Ὁ Βαγγέλης καὶ ὁ Θανάσης ἔδωσαν ἴσα χρήματα. Ὁ Γιάννης, ὁ Ἀλέκος καὶ ὁ Βαγγέλης μαζὶ ἔφεραν διπλάσια ἀπὸ τὸν Ἀνδρέα.

Πόσα χρήματα προσέφερε ὁ καθένας;

Ε. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΛΑΒΥΡΙΝΘΟΣ

Θὰ ἀρχίσετε ἀπὸ τὸ Α καὶ ἀφοῦ περάσετε ἀπ' ὅλα τὰ τετραγωνίδια θὰ φθάσετε στὸ Β.

Ἀπαγορεύεται νὰ περάσετε δύο φορὲς ἀπ' τὸ ἴδιο τετραγωνίδιο καὶ νὰ διασταυρώσετε τὴν πορεία σας, ἡ ὁποία θὰ ἀρχίση — τὸ σημειώνουμε γιὰ εὐκολία σας — ἀπὸ τὴν κατεύθυνσι τοῦ βέλους Α.

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 25ου ΦΥΛΛΟΥ

Παραπλεύρως βλέπετε τὴν λύσιν τοῦ λαβυρίνθου.

Ὀκτὼ γραμμές: Ἀφαιρέσατε ὀκτὼ γραμμές, ὥστε νὰ μείνη τὸ ἐξωτερικὸ μεγάλο τετράγωνο καὶ τὸ κεντρικὸ μικρό.

Τετράγωνον: Ἄλας, λάβα, ἄβελ, σάλι.

Ἀκροστιχίς: Μελπομένη (Μῆλος, Ἐλβετία, Λάρισα, Πρόσθεσις, Ὄνος, Μαΐστρος, Ἑλλάς, Νέρων, Ἡρόδοτος).

Κρυπτογραφικόν: Καποδίστριας, Ἀραράτ, Ἰκαρία, Ρόδος, Ὄρος, Δᾶτις, Κάπρος, Πάτραι.

Τρίγωνον: Βοῦς, οὖς, ὅς, ε.

Αἴνιγμα: Ἀναπαραδιὰ (ἀνὰ-παρὰ-διά).

Μεσοστιχίς: Λεωνίδας (ΣόΛων, ἌρτΕμις, ἄρΩμα, ἸωάΝνης, ἈξΙός, ΡόΔος, ΚανΆρης, ἸάΣων).

Σιδηρόδρομος: Κατσίκες, σκυλιά, ἀρνιά, ἀγελάδες.

Τρίγωνον: Φωτιά—ὦνια—τίς—ἴα—α.

Φωνηεντόλιπον: Ἀγαπᾶ ὁ Θεὸς τὸν κλέφτη, ἀγαπᾶ καὶ τὸν νοικοκύρη.

Αἴνιγμα: Αἰγαῖον (αἶγα-ἴον) — μῆλο-Μῆλος.

Οἱ ἀστερίσκοι

Στὸ σχῆμα βλέπετε δέκα ἕξη τετράγωνα καὶ δέκα ἀστερίσκους.

Τὸ πρόβλημα — οὔτε ἁπλό, οὔτε πολὺ δύσκολο — εἶναι τὸ ἑξῆς:

Νὰ ἀλλάξετε τὰς θέσεις τῶν ἀστερίσκων καὶ νὰ τοὺς τοποθετήσετε στὰ κατάλληλα τετράγωνα, ὥστε στὶς ὁριζόντιες, τὶς κάθετες καὶ τὶς διαγώνιες γραμμὲς τῶν τετραγωνιδίων (κάθε γραμμὴ ἔχει 4 τετραγωνίδια), νὰ εὑρίσκεται πάντοτε ζυγὸς ἀριθμὸς ἀστερίσκων (2, 4).

Αἴνιγμα

Φεῖδι τρομερὸ τῆς ζούγκλας
ἂν ἀλλάξης ἕνα γράμμα,
ζῷο ἥμερο καὶ πρᾷο
θὰ προβάλη ἐν τῷ ἅμα.

Τ. Π. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ

Ἀκροστιχὶς

Τὰ ἀρχικὰ τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν πόλιν τῆς Πελοποννήσου.

1) Πρωτεύουσα Βαλκανικοῦ κράτους, 2) Νησιωτικὸν κράτος τῆς Ἄπω Ἀνατολῆς, 3) Θρεπτικὴ τροφή, 4) Εὐγενὲς ζῷον, 5) Ὄρος τῆς Ἑλλάδος, 6) Ρωμαῖος Αὐτοκράτωρ.

Λ. Π. ΓΚΟΦΑΣ

Μεσοστιχὶς

Τὰ μεσαῖα γράμματα τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν πρώην ἀρχηγὸν χώρας, ἡ ὁποία ἡνώθη ἐσχάτως μετὰ τῆς Γερμανίας.

1) Πόλις τῆς Θεσσαλίας, 2) Ἐκεῖνος ποὺ ἁρπάζει, 3) Κάτοπτρον, 4) Κοντὸς ἄνθρωπος, 5) Πρωθυπουργὸς τῆς Ἀγγλίας, 6) Εἶναι ἀνώτερος τοῦ ἐπιλοχίου καὶ κατώτερος τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ.

ΣΠ. ΓΟΥΡΜΟΣ

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΠΟΣΤΕΛΛΟΝΤΑΣ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΑ

Παρακαλοῦνται ὅσοι στέλλουν σταυρόλεξα καὶ πνευματικὰς ἀσκήσεις, νὰ γράφουν καθαρὰ ἀπὸ τὴ μιὰ μόνον μεριὰ τοῦ χαρτιοῦ. Τὴν λύσι νὰ τὴν σημειώνουν κάτω ἢ δίπλα στὴν ἄσκησι καὶ ἐπάνω στὸ σταυρόλεξο, μὲ μολύβι.

Λίγη εὐθυμία

Κατὰ λάθος!

Ὁ Γιάννης, ἐπιστρέφοντας ἕνα βράδυ σπίτι του, ἄκουσε φωνὲς ποὺ καλοῦσαν εἰς βοήθειαν. Πλησίασε στὸ σκοτεινὸ κι' ἐρημικὸ μέρος τοῦ δρόμου καὶ εἶδε ἕναν σωματώδη ἄγνωστο ἄνδρα νὰ κτυπᾷ ἕναν ἄλλον μικροφτιαγμένον.

— Ἄφησέ τον γιὰ μένα! φώναξε ὁ Γιάννης στὸ μικροφτιαγμένο. Θὰ τοῦ δείξω ἐγώ.

Καὶ μὲ μιὰ γερὴ γροθιὰ ποὺ τοὔδωσε στὸ σαγόνι, ὁ σωματώδης ἄνδρας ξαπλώθηκε φαρδὺς - πλατὺς στὸ λιθόστρωτο.

— Εὐχαριστῶ, τοῦ εἶπε τότε ὁ ἄλλος, ἀφοῦ τὸν τράβηξε παράμερα. Νά! Πάρε καὶ σὺ μερίδιο ἀπὸ τὰ λεφτὰ ποὺ βρῆκα στὸ πορτοφόλι ποὺ τοὔκλεψα!

Καὶ τοὔδωσε ἕνα ἑκατοστάρικο...

Ἄνω ποταμῶν!

Ὁ εἰσπράκτωρ τοῦ λεωφορείου σταμάτησε μπρὸς σ' ἕνα ὄρθιο ἐπιβάτη, ὁ ὁποῖος εἶχε τὰ δυὸ χέρια προτεταμένα καὶ ἀκίνητα.

— Τὸ εἰσιτήριό σας, κύριε, τοῦ εἶπε.

— Πάρε μόνος σου λεφτὰ ἀπὸ τὴν τσέπη μου καὶ κόψε μου εἰσιτήριο, τοῦ ἀπάντησε ὁ ἐπιβάτης ἔχοντας τὸ βλέμμα στυλωμένο στὰ χέρια του.

— Ἔχετε ἀκαμψία τῶν ἄκρων κύριε; ρώτησε παραξενεμένος ὁ εἰσπράκτωρ.

— Ὄχι, τοῦ ἀπάντησε ὁ ἄλλος, ἀλλὰ φοβᾶμαι μὴ χάσω τὰ μέτρα τοῦ τζαμιοῦ ποὺ πηγαίνω ν' ἀγοράσω...

Τίποτε...

Ἕνας Σκωτσέζος γαιοκτήμων ἐπεσκέφθη τὸ σχολεῖο τοῦ χωριοῦ γιὰ νὰ δοκιμάσῃ τὴν ἐξυπνάδα τῶν μαθητῶν μὲ τὴν ἀκόλουθη ἐρώτησι:

— Ποιὸ παιδὶ ἀπὸ σᾶς μπορεῖ νὰ μοῦ πῇ τὴν ἔννοια τῆς λέξεως «τίποτε»;

Ἔπειτα ἀπὸ μιὰ στιγμὴ δισταγμοῦ σηκώθηκε ἕνα παιδάκι καὶ τοῦ ἀπήντησε:

— Τίποτε εἶναι, κύριε, ἐκεῖνο ποὺ μοῦ δώσατε προχθὲς ὅταν μὲ βάλατε νὰ σᾶς κρατήσω τὸ ἄλογο!...

ΔΙΑ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΑΚΡΙΒΗΣ....

— Κατηγορεῖσαι ὅτι ἀφήρεσες ἕνα ἀρνὶ δέκα ὀκάδων. Τί ἔχεις νὰ ἀπαντήσῃς;

—Ὅτι τὸ ἀρνὶ ἦταν 9 ὀκάδες καὶ 350 δράμια!

Καθαρό!

Ἕνα παιδάκι μπῆκε σὲ ἕνα κατάστημα ἀνδρικῶν εἰδῶν καὶ ζήτησε ἀπὸ τὸν ὑπάλληλο νὰ τοῦ δώσῃ ἕνα κολλάρο μαλακό.

— Δηλαδή, ἐννοεῖς ἕνα κολλάρο ἀνδρικό; ρώτησε τὸν μικρὸ πελάτη ὁ ὑπάλληλος.

Καὶ δείχνοντας τὸ κολλάρο ποὺ φοροῦσε ἐπρόσθεσε:

— Ἕνα τέτοιο κολλάρο;

Τὸ παιδάκι παρετήρησε προσεκτικὰ τὸ κολλάρο τοῦ ὑπαλλήλου καὶ τοῦ ἀπήντησε:

— Ὄχι τέτοιο... Θέλω ἕνα καθαρὸ κολλάρο.

ΤΟ ΚΥΝΗΓΙ ΤΩΝ ΘΗΡΙΩΝ

Δὲν ἔτυχε νὰ κυνηγήσετε ποτὲ θηρία τῆς ζούγκλας; Ὄχι; Γιατί; Ἐπειδή, λέει, δὲν ὑπάρχουν στὴν Ἑλλάδα θηρία ἀνήμερα; Μὰ ὄχι! Αὐτὸ δὲν εἶναι σωστό. Τὰ θηρία στὴν Ἑλλάδα ἀφθονοῦν. Εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ Ὀλύμπου λ. χ. περιπατοῦν ἑκάστην μεσημβρίαν 180 ἐλέφαντες μετὰ τῶν τέκνων των. Εἰς τὰς ὑπωρείας τῶν Τζουμέρκων περιφέρονται, ἐξ ἄλλου, ἀδέσποτοι, ὅταν τὸ φεγγάρι εἶναι γεμᾶτο, 222 λέοντες. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν θεσσαλικὸν κάμπον εἶναι σύνηθες τὸ θέαμα αἱμοδιψῶν τίγρεων, βαδιζουσῶν κατὰ τετράδας, μὲ τὸ ἠθικὸν ἀναπτερωμένον.

Δὲν δικαιολογεῖσθε λοιπὸν ἀρκούντως ἰσχυριζόμενοι ὅτι τὰ ἀνήμερα θηρία σπανίζουν ἐν Ἑλλάδι. Καὶ ὅσο εἶναι καιρὸς — καὶ εὐτυχῶς εἶναι — προσπαθήσατε νὰ φονεύσετε μερικὰ μεγαθήρια ἢ καὶ ἁπλῶς αἱμοβόρα θηρία, διὰ νὰ γίνετε ἀνδρεῖοι καὶ νὰ ἀποκτήσετε φήμην καλῶν ἀνθρώπων.

Καὶ ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ κρίνομεν σκόπιμον νὰ σᾶς δώσωμεν μερικὰς πολυτίμους συμβουλάς. Διότι τὰ ὅσα διαβάζετε εἰς τὰ μυθιστορήματα τῆς ζούγκλας καὶ εἰς τὰς κυνηγετικὰς περιπετείας εἶναι ἀνακριβῆ. Διότι ἡ ἐποχὴ τῆς πυρίτιδος παρῆλθεν ἀνεπιστρεπτί. Εἰς τὸν αἰῶνά μας τὸ κυνῆγι ἔχει γίνει πνευματικὴ πλέον ἀπασχόλησις. Τὰ θηρία πιάνονται καὶ φονεύονται μὲ τὸ μυαλὸ καὶ ὄχι μὲ τὴν βάρβαρον δύναμιν τοῦ πυροβόλου ὅπλου.

Καὶ ἀρχίζομεν ἀπὸ τὸν λέοντα. Τὸ ἰσχυρὸν αὐτὸ τετράπουν ἔχει, ὡς γνωστόν, τὴν μανίαν νὰ θεωρῆται ἄρχων τῶν ζώων. Γιὰ νὰ τὸν συλλάβετε λοιπὸν πρέπει νὰ ἐκμεταλλευθῆτε αὐτή του τὴν λόξα.

Μεταβαίνετε, ὅθεν, εἰς τὰ ὄρη Τζουμέρκα μέσῳ Κοπραίνης καὶ συναντᾶτε ἕνα λέοντα. Αὐτός, ἅμα τῇ ἐμφανίσει σας, θὰ ἀνοίξῃ τὸ στόμα του διὰ νὰ σᾶς χάψῃ. Ἐσεῖς ὅμως τότε θὰ τοῦ πῆτε:

— Χαῖρε ἄρχων τῶν ζώων καὶ τῶν ἀνθρώπων.

Ἔτσι συνδέεσθε φιλικῶς, τὸν καλεῖτε εἰς γεῦμα καὶ ἐκεῖ τὸν συλλαμβάνετε καὶ τὸν στέλλετε εἰς τὸν Ζωολογικὸν Κῆπον τοῦ Βερολίνου.

Τὸ κυνῆγι τῶν ἐλεφάντων εἶναι δυσκολώτερο. Διότι οἱ ἐλέφαντες ἔχουν ἄριστον μνημονικόν. Τί κάνουμε λοιπὸν γιὰ νὰ τοὺς πιάσουμε; Κάνουμε μίαν πανουργίαν, τὴν ἑξῆς:

Παρατάσσομεν ἔμπροσθεν τοῦ παχυδέρμου πέντε κιβώτια αὐγά, τὰ ὁποῖα ἔχουν, ὡς γνωστόν, τὴν ἰδιότητα νὰ προκαλοῦν τὸν γέλωτα. Ὁ ἐλέφας λοιπὸν θὰ ἀρχίσῃ νὰ γελᾷ καὶ τότε γελᾶτε καὶ σεῖς. Ὕστερα—ἐδῶ εἶναι ἡ πανουργία—παίρνετε ἕνα σχοινί, πλησιάζετε τὸ ζῶον καὶ τὸ δένετε. Ἂν σᾶς ἐρωτήσῃ γιατί τὸ δένετε, νὰ κάνετε τὸν τρελλὸ καὶ νὰ πῆτε: «Γιὰ ἀστεῖο σὲ δένω». Ἐσεῖς ὅμως, ὡς εἶναι εὐνόητον, θὰ τὸν δέσετε στὰ σοβαρὰ καὶ θὰ τὸν μεταφέρετε ἐπὶ φορτηγίδος εἰς τὴν Γῆν τοῦ Πυρός.

Καὶ φθάνομεν εἰς τὰς τίγρεις τῆς Θεσσαλίας. Εἶναι ἀγριώτεραι καὶ ἐκείνων τῆς Βεγγάλης καὶ τῆς Κεϋλάνης καὶ διὰ τοῦτο χρειάζεται σύνεσις καὶ ἀποφασιστικότης.

Εἰς τὴν τίγριν τὸ πᾶν εἶναι νὰ τῆς πάρετε τὸν ἀέρα. Εἶναι αὐτὴ ἀγρία; Γίνετε ἀγριώτεροι. Γίνεται αὐτὴ ἀπειλητική; Ἀπειλήσατε καὶ σεῖς, κινῶντας τὸ δάκτυλο. Τρίζει τὰ δόντια της; Τρίξατε δυνατώτερα τὰ ἰδικά σας. Ἐν ὀλίγοις ἀποδείξατε ὅτι εἶσθε ἀποφασισμένος νὰ τὴν καταπονέσετε—εἰς περίπτωσιν ποὺ θὰ ἔλθετε στὰ χέρια.

Ὅταν γίνουν ὅλα αὐτά, ἡ τίγρις θὰ γίνῃ σκεπτική. Θὰ λάβῃ στάσιν ἀνθρώπου λύοντος σταυρόλεξον. Μόλις λοιπὸν δῆτε αὐτὰ τὰ πράγματα, πλησιάζετε μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκπέμποντας ἀστραπάς, βάζετε ἕνα φίμωτρο στὸ στόμα τῆς τίγρεως καὶ γίνεσθε πλέον ἰδιοκτήτης της.

Ὁ εἰδικὸς

Γιά νά ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΤΕ

Σταυρόλεξο

Ὁριζοντίως:

1. Περίφημος Ἄγγλος φιλέλλην ποιητής, τοῦ ὁποίου ἡ κάθοδος εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ὁ θάνατός του κατὰ τὸν ἀπελευθερωτικὸν ἀγῶνα ἐνίσχυσαν τὸ ὑπὲρ τῆς χώρας μας εὐνοϊκὸν ρεῦμα ὅλων τῶν λαῶν.
2. Ἔσωσε τοὺς Ἑβραίους ἐκ τῆς πείνης ριφθὲν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ.
3. Ἐν χρήσει ξενικὴ λέξις, ἡ ὁποία δηλοῖ τὸν μόνον ἐκτελεστὴν (εἰς τὸν χορόν, τὴν μουσικὴν κλπ.). — Ἀριθμητικόν.
4. Προτρεπτικόν. — Εἶναι ἡ Δῆλος (δημ.).
5. Ἄρθρον (πληθ.).
6. Ὁ φόβος ποὺ καταλαμβάνει τὸ πλῆθος (δοτ.).

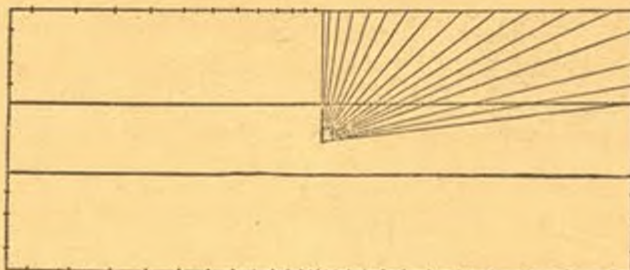
7. Λέγεται ὅτι ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου εἶναι συνεχὴς..... — Θεότης τοῦ ἡλίου.

Καθέτως:

1. Σκεπάζουν μ' αὐτὴ οἱ γυναῖκες, τὸ πρόσωπο, τὸ κεφάλι ἢ καὶ τὸ λαιμό τους.
2. Ὁ στενώτερος συγγενὴς τοῦ ἀνθρώπου (ἀρσ.). — Τὰ ἀρχικὰ ἐθνικοῦ εὐεργέτου καὶ ἰδίως τοῦ στόλου (ἀντιστρόφως λαμβανόμενα).
3. Ὄχι κάτω.
4. Ἄψητο (καθ.). — Τὰ δυὸ πρῶτα γράμματα τῆς ἐπιγραφῆς τοῦ σταυροῦ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.
5. Δεικτικὸν (δημ.).
6. Ἕνα ἀπὸ τὰ πρόσωπα τῶν ἐπῶν τοῦ Ὁμήρου.
7. Κράτος τῆς Β. Δ. Εὐρώπης.

Ε. Ι. ΚΟΥΝΟΥΠΑΣ

ΤΑ ΑΝΕΞΗΓΗΤΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

Παίρνετε ἕνα φύλλο χαρτιοῦ, μιὰ ρίγα καὶ ἕνα μολῦβι καὶ σχεδιάζετε τὸ σχῆμα ποὺ βλέπετε παραπάνω.

Τὸ σχῆμα αὐτὸ παρουσιάζει ἕνα ὀρθογώνιον, ποὺ κόβεται ἀπὸ δύο παράλληλες γραμμές. Καὶ αὐτὲς οἱ παράλληλες γραμμὲς εἶναι παράλληλες καὶ μὲ τὶς μεγαλύτερες πλευρὲς τοῦ ὀρθογωνίου.

Ἔπειτα μὲ μεγάλη προσοχὴ καὶ ἀκρίβεια — γιὰ νὰ ἐπιτύχῃ καλύτερα τὸ παιγνίδι — ἑνώνετε μὲ εὐθεῖες γραμμὲς (χρησιμοποιοῦντες τὴ ρίγα), τὴν τελεία τοῦ κέντρου (αὐτὴν ποὺ βρίσκεται ἀνάμεσα στὶς δύο παράλληλες γραμμὲς) μὲ κάθε μία ἀπὸ τὶς τελεῖες ποὺ ὑπάρχουν στὶς μεγαλύτερες καὶ στὶς μικρότερες πλευρὲς τοῦ ὀρθογωνίου. Ἡ ἐργασία αὐτὴ ἔχει ἤδη γίνει στὸ σχῆμα κατὰ τὸ ὄν τέταρτον. Δὲν ἔχετε παρὰ νὰ συνεχίσετε μὲ τὴν ἴδια ἀκρίβεια.

Ὅταν ἑνωθοῦν ὅλες οἱ τελεῖες μὲ τὴν τελεία τοῦ κέντρου, θὰ δῆτε κατάπληκτος τὸ ἑξῆς περίεργο στὶς δύο παράλληλες γραμμὲς ποὺ βρίσκονται μέσα στὸ ὀρθογώνιο:

Οἱ δύο αὐτὲς παράλληλες παύουν νὰ εἶναι εὐθεῖες καὶ γίνονται καμπύλες!

Εἶναι ἕνα ὀπτικὸ παιγνίδισμα ἢ καλύτερα μιὰ ὀπτικὴ ἀπάτη.

Δὲν σᾶς φαίνεται περίεργο;

Καὶ τὸ καταπληκτικώτερο εἶναι ὅτι καμμιὰ ἐπιστημονικὴ θεωρία δὲν κατώρθωσε νὰ ἐξηγήσῃ — ὅπως λέγεται — τὸν λόγον γιὰ τὸν ὁποῖον οἱ δύο εὐθεῖες γραμμές, ἐνῷ εἶναι ἀσφαλῶς εὐθεῖες, γίνονται καμπύλες...

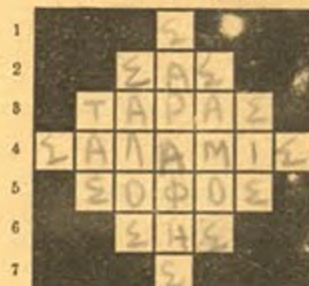
Η ΛΥΣΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ

Ὁριζοντίως: 1 παραμερίζω, 2 ἐτήσιος, 3 μί, 4 ἀαρ — βόλι, 5 Λώτ — ἀρακᾶς, 6 Ἥρα — Μόζαρτ, 7 ΨΑ — ἄδω — νό, 8 πόζα — δάς, 9 σχάρα — αἴξ, 10 πρόνοια, 11 Ἀσία — Σία. Καθέτως: 1 περίληψις, 2 ΑΤ — ὥρα — Χ. Π., 3 ρήματα — παρά, 4 Ἀσία — ὄρος, 5 μί — ραμαζάνι, 6 Ε.Ο.Ν. — ρόδα — ΟΑ, 7 ΡΣ — βάζω — αἰ, 8 ρόκα — Δίας, 9 Λάρναξ, 10 ὢν — ἱστὸς — ἴα.

Σταυρόλεξο

Ὁριζοντίως:

1. Σύμφωνον.
2. Ἀντωνυμία (δημοτική).
3. Ἀρχαιοτάτη πόλις τῆς Νοτίου Ἰταλίας — ἀποικία ἑλληνική — ἀπὸ τὰς πλουσιωτέρας καὶ ἰσχυροτέρας ἑλληνικὰς πόλεις. Ὑφίσταται καὶ σήμερον εἰς τὸν μυχὸν ὁμωνύμου κόλπου (60 χιλιάδες κάτοικοι).
4. Τὸ ὄνομά της εἶναι συνδεδεμένον μὲ ἕνα ἀπὸ τὰ ἀρχαιότερα καὶ λαμπρότερα κατορθώματα τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς καὶ εἰδικῶς τοῦ ἑλληνικοῦ πολεμικοῦ ναυτικοῦ. — Ἐκεῖ ἐσώθη ὁ ἑλληνικὸς πολιτισμὸς ἀπὸ τὴν ἐπιδρομὴν τῶν βαρβάρων.

5. Ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἔχει πολλὰς γνώσεις.
6. Ἀντωνυμία.
7. Τὸ αὐτὸ μὲ τὸ ἕνα ὁριζοντίως.

Καθέτως:

1. Σύμφωνον.
2. Ἄρθρον (αἰτ. πληθ.).
3. Δημιουργεῖται ἀπὸ τὰ κύματα, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὰ ἄτακτα στοιχεῖα εἰς τὰ ἀναρχούμενα Κράτη.
4. Ἀργυραμοιβὸς (δημ.).
5. Νῆσος τοῦ ἀνατολικοῦ Αἰγαίου πελάγους, παρὰ τὰς ἀκτὰς τῆς Μ. Ἀσίας, ἑνωθεῖσα μετὰ τῆς Ἑλλάδος κατόπιν ἀγώνων.
6. Τὸ αὐτὸ μὲ τὸ 6 ὁριζοντίως (ἀνορθογράφως).
7. Τὸ αὐτὸ μὲ τὸ 7 καθέτως.

Γ. Κ. ΚΑΝΤΙΑΝΗΣ

Ο ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΓΩΝΩΝ ΣΤΙΒΟΥ ΒΟΡΡΑ ΚΑΙ ΝΟΤΟΥ

ΑΓΩΝΕΣ ΣΤΙΒΟΥ

Τὸ ἀπόγευμα τῆς προπαρελθούσης Κυριακῆς συνεχίσθησαν καὶ ἔληξαν οἱ ἐσωτερικοὶ ἀγῶνες στίβου τῶν Ὑποδιοικήσεων Βορρᾶ καὶ Νότου.

Οἱ ἀγῶνες στεφθέντες ὑπὸ ἐξαιρετικῆς ἐπιτυχίας ἐτελέσθησαν μὲ πλουσιωτάτην συμμετοχὴν ἀθλητῶν, ἐσημειώθησαν δὲ ἱκανοποιητικώταται ἐπιδόσεις.

Κατωτέρω δημοσιεύομεν τὰ ὀνόματα τῶν προκριθέντων ἀθλητῶν τῆς Ὑποδιοικήσεως Νότου.

Κατηγορία παίδων

Τρίαθλον: Σφαιροβολία, Ἅλμα εἰς μῆκος, Δρόμος 50 μέτρων. 1ος) Ραγκαναβόπουλος 1ος Ὑποτομεύς, 2ος) Μιχαηλίδης 1ος Ὑποτομεύς, 3ος) Καράκαβης 3ος Ὑποτομεύς.

Κατηγορία ἐφήβων

Δρόμος 100 μέτρων: 1ος) Ἀδαμόπουλος Χρῆστ. 4ος Ὑποτομεύς, 2ος) Παπᾶς Στ. 3ος Ὑποτομεύς, 3ος) Βαλῆς Νικ. 2ος Ὑποτομεύς.

Δρόμος 200 μέτρων: 1ος) Ἰωάννου Κ. 2ος Ὑποτομεύς, 2ος) Σουρῆς Παν. 1ος Ὑποτομεύς, 3ος) Σπαῆς Ἀθαν. 4ος Ὑποτομεύς.

Δρόμος 400 μέτρων: 1ος) Περόνης Κρασ. 2ος Ὑποτομεύς, 2ος) Τσαπόπουλος Θεόδ. 2ος Ὑποτομεύς, 3ος) Κυπρίδης Π. 1ος Ὑποτομεύς.

Ἅλμα εἰς ὕψος: 1ος) Τόμπρος Ἀνδρ. 4ος Ὑποτομεύς, 2ος) Παρασαῦρος Ἰωάν. 2ος Ὑποτομεύς, 3ος) Σκλάβος Παν. 2ος Ὑποτομεύς.

Ἅλμα εἰς μῆκος: 1ος) Σύρου Λουκ. 4ος Ὑποτομεύς, 2ος) Μαρῖνος Ἰωάν. 2ος Ὑποτομεύς, 3ος) Ρῆγος 3ος Ὑποτομεύς.

Ἅλμα τριπλοῦν: 1ος) Μῶριτς Ἐλ. 3ος Ὑποτομεύς, 2ος) Γρηγοριάδης Ὀθ. 4ος Ὑποτομεύς, 3ος) Ἀντωνιάδης Ἀντ. 3ος Ὑποτομεύς.

Δισκοβολία: 1ος) Λάρδης Ἐπ. 4ος Ὑποτομεύς, 2ος) Δημόπουλος Ἀθ. 2ος Ὑποτομεύς, 3ος) Ἀναγνωστόπουλος 2ος Ὑποτομεύς.

Ἑλληνικὴ δισκοβολία: 1ος) Κασιμάτης Νικ. 4ος Ὑποτομεύς, 2ος) Γρηγοριάδης Α. 2ος Ὑποτομεύς, 3ος) Καλιαμπέτσος Ἀλ. 4ος Ὑποτομεύς.

Ἀκοντισμός: 1ος) Μικέλης Τ., 1ος Ὑποτομεύς, 2ος) Σακελλαρίου Α. 2ος Ὑποτομεύς, 3ος) Λυμπερόπουλος Τ. 1ος Ὑποτομεύς.

Σφαιροβολία: 1ος) Μασσούρης Ἀν. 8ος Ὑποτομεύς, 2ος) Παπανδρέου Ἐλ. 4ος Ὑποτομεύς, 3ος) Τζιώτης Στυλ. 2ος Ὑποτομεύς.

Λιθοβολία: 1ος) Βασιλᾶτος Ἐπ. 1ος Ὑποτομεύς, 2ος) Στηφτάκης Δημ. 2ος Ὑποτομεύς, 3ος) Γεράσιμος Τάκης 4ος Ὑποτομεύς.

Προκριθέντες ἀθληταὶ τῆς Ὑποδιοικήσεως Βορρᾶ.

Τρίαθλον παίδων: Μπακόλας Π., Μαλαθρώνας Π., Ρόζος Γ., ἅπαντες τοῦ Ἀνεξαρτήτου Ὑποτομέως Κολλεγίου (Ψυχικοῦ).

Κατηγορία ἐφήβων

Δρόμος 100 μέτρων: 1) Ἰακωβίδης, 2) Εὐαγγελίδης τοῦ Ὑποτομέως Κολλεγίου, 3) Κατσούλης 3ου Ὑποτομέως.

Δρόμος 200 μέτρων: 1) Μανουηλίδης Κολλεγίου, 2) Πράτσικας Κολλεγίου, 3) Σανίδης 5ου Ὑποτομέως.

Δρόμος 400 μέτρων: 1) Βάκης Ι., Ὑποτομέως Κολλεγίου, 2) Πασπάτης Γ., Ὑποτομέως Κολλεγίου, 3) Καψάλης Α. 4ου Ὑποτομέως.

Ἅλμα εἰς μῆκος: 1) Βέργος 2ου Ὑποτομέως, 2) Μουρατίδης Κολλεγίου, 3) Βρανᾶς Κολλεγίου.

Ἅλμα τριπλοῦν: 1) Ζῶρος 2ου Ὑποτομέως, 2) Ἀθανασιάδης Κολλεγίου, 3) Ἰωσηφίδης Κολλεγίου.

Ἅλμα εἰς ὕψος: 1) Ἰμαλιξιὰν Ὑποτομέως Κολλεγίου, 2) Δούσης καὶ Τομαρᾶς τῶν 2ου καὶ 3ου Ὑποτομέων.

Ἀκόντιον: 1) Γραμματικόπουλος Κολλεγίου, 2) Λάλλης 2ου Ὑποτομέως, 3) Ζάννος Κολλεγίου.

Δισκοβολία ἐλευθέρα: Βράϊλας Κολλεγίου, 2) Θέμελης 1ου Ὑποτομέως, 3) Λάλλης 2ου Ὑποτομέως.

Δισκοβολία Ἑλληνική: 1) Λογοθετίδης Κολλεγίου, 2) Καρβελᾶς Γ. 2ου Ὑποτομέως, 3) Ἀναγνωστόπουλος Κολλεγίου.

Σφαιροβολία: 1) Ἰσιδωρῆς Κολλεγίου, 2) Παπαναγιώτου Κολλεγίου, 3) Σερέτης 2ου Ὑποτομέως.

Λιθοβολία: 1) Δραγώνας Κολλεγίου, 2) Ψύλλας 5ου Ὑποτομέως, 3) Διᾶκος 3ου Ὑποτομέως.

Κατηγορία ἀνδρῶν

Δρόμος 100 μέτρων: 1) Σαββίδης 4ου Ὑποτομέως.

Δρόμος 400 μέτρων: 1) Παπαμιχαὴλ 2ου Ὑποτομέως, 2) Ἀθλάμης 4ου Ὑποτομέως.

Δρόμος 800 μέτρων: 1) Σαΐτας 4ου Ὑποτ., 2) Γεωργᾶτος 4ου Ὑποτομέως.

Δρόμος 1500 μέτρων: 1) Κονταρᾶτος 3ου Ὑποτ., 2) Χάντης 5ου Ὑποτ.

Δρόμος 3000 μέτρων: 1) Κόσκορος 2ου Ὑποτομέως.

Ἅλμα τριπλοῦν: 1) Κουσουρῆς 2ου Ὑποτομέως.

Σφαιροβολία: 1) Πρέσσας 2ου Ὑποτομέως, 2) Γεωργίου 2ου Ὑποτομέως, 3) Μάρκου 4ου Ὑποτομέως.

Ἐλευθέρα δισκοβολία: 1) Πρέσσας 2ου Ὑποτομέως.

Οἱ προκριματικοὶ τῶν ἀγώνων τούτων διὰ τὰς Ὑποδιοικήσεις Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς ἐτελέσθησαν τὴν 12ην, 15ην καὶ 16ην τρέχοντος. Οἱ δὲ τελικοὶ θὰ τελεσθῶσι τὴν 30 Ἀπριλίου εἰς τὸ Παναθηναϊκὸν Στάδιον.

Ο ΑΝΩΜΑΛΟΣ ΔΡΟΜΟΣ

Τὴν παρελθοῦσαν Παρασκευὴν ἐγένετο ὁ προαναγγελθεὶς ἀνώμαλος δρόμος ἐπὶ ἀποστάσεως 2.000 μέτρων μετὰ φυσικῶν ἐμποδίων, μὲ συμμετοχὴν πολλῶν ἀθλητῶν τῶν Ὑποδιοικήσεων τῆς Περιφερείας.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Οἱ Σχηματισμοὶ Πρωτευούσης

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν τοῦ Πάσχα ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος κ. Ἀλέξ. Ν. Κανελλόπουλος ἀπηύθυνε διὰ τῶν κ. κ. Περιφερειακῶν Διοικητῶν πρὸς ἅπασαν τὴν δύναμιν τῆς Ε. Ο. Ν. τὸ ἀκόλουθον εὐχητήριον τηλεγράφημα:

Πρὸς ἅπαντας τοὺς Περιφερειακοὺς Διοικητὰς Ε. Ο. Ν.

Εὔχομαι ὁλοψύχως ὅπως ἅπαντες συναγωνισταὶ καὶ συναγωνίστριαί μου διέλθωσιν ἐν εὐτυχίᾳ ἑορτὰς Πάσχα, ἀντλοῦντες δύναμιν ἀπὸ μεγάλην Χριστιανικὴν καὶ Ἑλληνικὴν ἑορτήν, συνεχίσωσιν ἀγῶνα ἐν ὀνόματι Ἑλλάδος καὶ 4ης Αὐγούστου.

Ζήτω ὁ Ἀρχηγός.

Ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος Νεολαίας
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Ν. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΣΧΑΛΙΝΗ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΩΝ ΕΠΙΣΗΜΩΝ

Μὲ ἐντελῶς ἀσυνήθη ἐνθουσιασμὸν ἑωρτάσθη ἐφέτος εἰς τοὺς στρατῶνας μας ὁ πανηγυρισμὸς τοῦ Πάσχα καὶ διεπιστώθη δι' ἄλλην μίαν ἀκόμη φορὰν πόσον ὁ στρατὸς λατρεύει κυριολεκτικῶς τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα καὶ τὸν Ἀρχηγόν.

Ἀπὸ τῆς παραμονῆς τοῦ Πάσχα οἱ φρουροὶ τῆς Πατρίδος μ' ἐξαιρετικὸ κέφι ἐστόλισαν μὲ γιρλάντες σμύρτων, ἑλληνικὰς σημαίας, εἰκόνας τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Διαδόχου, τοῦ Ἀρχηγοῦ καὶ εἰκόνας τῶν ἡρώων τῆς Ἐπαναστάσεως τὰ προαύλια, τὰ ὑπόστεγα καὶ τὰ κτίρια τῶν διαφόρων στρατιωτικῶν μονάδων καὶ ἔδωσαν εἰς τὴν αὐστηρὰν ὄψιν τῶν στρατώνων ὄψιν πανηγυρικὴν καὶ ἑορτάσιμον.

Ἀπὸ πρωΐας οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ οἱ ὁπλῖται ὑπεδέχοντο καὶ ἐπεριποιοῦντο ἀκούραστοι τοὺς διαρκῶς καταφθάνοντας ἐπισκέπτας, μεταξὺ τῶν ὁποίων, ἐξαιρετικῶς ἐφέτος, ἦσαν οἱ στρατιωτικοὶ ἀκόλουθοι τῶν ξένων πρεσβειῶν καὶ πλεῖστοι περιηγηταὶ καὶ παρεπιδημοῦντες ξένοι.

Πρῶτοι ἐκ τῶν ἐπισήμων ἐπεσκέφθησαν τοὺς στρατῶνας ὁ Διοικητὴς τοῦ Α΄ Σώματος Στρατοῦ κ. Πιτσίκας, ὁ ἐπιτελάρχης τοῦ Α΄ Σώματος καὶ ὁ ὑποστράτηγος κ. Μπάκος διοικητὴς τῆς 11 Μεραρχίας.

Τὴν 10.30΄ ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεύς, συνοδευόμενος παρὰ τῶν Α. Α. Β. Β. Υ. Υ. τοῦ Διαδόχου Παύλου καὶ τῶν Πριγκήπων Χριστοφόρου καὶ Δημητρίου, ἤρχισεν ἐπισκεπτόμενος τοὺς στρατῶνας, κάμνων ἔναρξιν ἀπὸ τὸ Πρότυπον Σύνταγμα Εὐζώνων. Ἡ Α. Μ. ἐγένετο παντοῦ ἀντικείμενον ἐνθουσιωδῶν ἐκδηλώσεων.

Τὴν αὐτὴν περίπου ὥραν ἤρχισεν ἐπισκεπτόμενος τοὺς στρατῶνας καὶ ὁ Ἀρχηγός, ἀρχίσας ἀπὸ τὴν Ἀεροπορικὴν Βάσιν Φαλήρου. Ὁ Ἐθνικὸς Κυβερνήτης κυριολεκτικῶς ἀπεθεώθη ἀπὸ τὰ φανταράκια μας, τὰ ὁποῖα τὸν ἀποκαλοῦσαν «Πατέρα». Τὴν 11.30΄ ὁ Ἀρχηγός, συνοδευόμενος παρὰ τοῦ ὑφυπουργοῦ τῆς Ἀσφαλείας κ. Μανιαδάκη, ἐπεσκέφθη εἰς τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Θουκυδίδου γυμναστήριόν των τοὺς ἐθελοντὰς ἐργασίας, γενόμενος ἐνθουσιωδῶς δεκτὸς ὑπὸ τῶν ἐθελοντῶν καὶ τῶν ἐπισκεπτῶν. Ὁ Ἀρχηγὸς καὶ ὁ κ. Μανιαδάκης, ἀφοῦ ἐτσούγκρισαν αὐγὰ μὲ τοὺς βαθμοφόρους καὶ τοὺς ἐθελοντάς, ἀνεχώρησαν ἐν μέσῳ ἐξάλλου ἐνθουσιασμοῦ τῶν ἑορταστῶν.

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΑΝΩΤΑΤΩΝ ΣΧΟΛΩΝ

—Ἡ Ὑποδιοίκησις Πανεπιστημίου εἶχε τὴν πρωτοβουλία ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα νὰ διοργανώσῃ μίαν ἐκδρομὴν εἰς Μυτιλήνην καὶ ἄλλην εἰς τὴν Βόρειον Ἑλλάδα.

Οἱ ἐκδρομεῖς τῆς Μυτιλήνης ἀνεχώρησαν ἀπὸ τὰς Ἀθήνας τὸ ἑσπέρας τῆς Μεγάλης Πέμπτης.

Καθ' ὅλην τὴν διαδρομὴν ἐπεκράτησε μεταξὺ τῶν Φαλαγγιτῶν ἡ ἀτμόσφαιρα ἐκείνη, ποὺ δικαιολογεῖ τὰς ἐκδρομὰς αὐτὰς καὶ εὐρύτερον δικαιώνει τὸν προορισμὸ τῆς Ὀργανώσεώς μας.

Οἱ Φαλαγγῖται μας ἅμα τῇ ἀφίξει των εἰς τὸ ὡραῖο νησί, τὸ τελευταῖο κομμάτι ἑλληνικῆς γῆς πρὸς τὴν γῆν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἔτυχον ἐνθουσιωδεστάτης ὑποδοχῆς ὑπὸ τῶν κατοίκων καὶ τῶν συναγωνιστῶν τῆς νήσου.

Ἡ εὐγενικὴ καλωσύνη καὶ τὰ πρόσχαρα πρόσωπα τῶν Μυτιληναίων Φαλαγγιτῶν διώχνουν ἀπὸ τὴν ψυχὴ τῶν ἐκδρομέων κάθε θλῖψι καὶ στιγμιαία ἀκόμη, ποὺ φέρνουν οἱ ἡμέρες αὐτὲς σ' ὅσους βρίσκονται μακριὰ ἀπὸ τὶς οἰκογένειές τους.

Αἰσθάνονται πραγματικώτερα ἀνάμεσα στοὺς Φαλαγγίτας τοῦ νησιοῦ τὴ στοργὴ τῆς Ἑλληνικῆς οἰκογενείας, στοιχεῖο πραγματικὸ καὶ μόνιμο ποὺ ἡ ἀνάπτυξί του ἐξευγενίζει τὸν ἄνθρωπο.

Ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ἐκδρομέων ἦτο ὁ διευθυντὴς τοῦ γραφείου προπαγάνδας τῶν Ἀνωτάτων Ἐκπαιδευτηρίων τοῦ Κράτους καὶ ὁ Διοικητὴς τῆς Ὑποδιοικήσεως Πανεπιστημίου.

— Τὴν Μεγάλη Παρασκευὴ τὸ πρωῒ ἀνεχώρησε διὰ τὴν Βόρειον Ἑλλάδα ἡ ἑτέρα ὁμὰς τῶν ἐκδρομέων, μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Ὑποδιοικητὴν τῆς Δ. Α. Σ.

Οἱ Φαλαγγῖται γενόμενοι ἐνθουσιωδῶς δεκτοὶ ὑπὸ τῶν παρευρισκομένων, εἰς τοὺς ἐνδιαμέσους σταθμούς, ἀπὸ ὡρισμένου σημείου διενεμήθησαν εἰς τρεῖς ὁμάδας καὶ ἐπεσκέφθησαν τοὺς ἀκρίτας μας εἰς τὰ σύνορα.

Τοὺς φέροντας τὸν χαιρετισμὸν τῶν ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα Φαλαγγιτῶν ἐκδρομεῖς ὑπεδέχθησαν μὲ ἀνέκφραστη χαρὰ καὶ συγκίνησι οἱ ἀκοίμητοι φρουροὶ τῆς ἀκεραιότητος τῆς Πατρίδος μας.

— Τὴν 14ην καὶ 15ην τρέχ. μηνὸς θὰ τελεσθοῦν εἰς τὸ Στάδιον οἱ ἀγῶνες τῆς Δ. Α. Σ.

Συμμετοχὴν ἐδήλωσαν Φαλαγγῖται τῶν 10 Ὑποδιοικήσεων τῆς Δ. Α. Σ.

Μεταξὺ τῶν δηλωσάντων διακρίνομεν πολλοὺς καλοὺς ἀθλητὰς καὶ γνωστοὺς πρωταθλητάς.

Τὴν ὡραίαν αὐτὴν τῷ ὄντι προσπάθειαν τὴν ὁποίαν καὶ ἀνέλαβεν ὑπὸ τὴν προστασίαν του ὁ Ἀρχηγός, ἐνίσχυσαν ἅπαντες σχεδὸν οἱ πρυτάνεις καὶ διευθυνταὶ τῶν Ἀνωτάτων Ἐκπαιδευτηρίων, ἀθλοθετήσαντες βαρύτιμα κύπελλα.

Ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων καταβάλλεται πᾶσα μέριμνα διὰ τὴν μεγαλυτέραν ἐπιτυχίαν τῶν ἀγώνων, δεδομένου ὅτι θὰ ἀποτελέσουν κριτήριον ἀφ' ἑνὸς τῆς δυναμικότητος τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ἀθλητισμοῦ, ἀφ' ἑτέρου ἐπέχουν θέσιν προκριματικῶν διὰ τὴν κατάρτισιν τῆς ἀντιπροσωπευτικῆς ὁμάδος τῆς Δ. Α. Σ. εἰς τοὺς μεγάλους ἀγῶνας τῆς Ε. Ο. Ν.

Ἡ Δ. Α. Σ. πιστεύει μετὰ ὑπερηφανείας ὅτι συμβάλλει σπουδαίως κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον εἰς τὴν ἀναζωογόνησιν τοῦ κατὰ πάντα ὑστεροῦντος Ἀκαδημαϊκοῦ Ἑλληνικοῦ ἀθλητισμοῦ, τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν τὰ Ἀνώτατα Ἐκπαιδευτήρια εἰς τὰς ξένας χώρας τροφοδοτοῦν τὸν παγκόσμιον ἀθλητικὸν στίβον μὲ τὰ δυναμικώτερα στελέχη.

— Κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ Πάσχα Φαλαγγῖται τῆς Δ. Α. Σ. μετέβησαν εἰς τοὺς στρατῶνας καὶ ἑώρτασαν μετὰ τῶν στρατιωτῶν μας τὴν ἁγίαν ἡμέραν τῆς Ἀναστάσεως.

ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ Π. Δ. ΑΡΡΕΝΩΝ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ

Ἡ ὁρισθεῖσα διὰ τὴν δευτέραν ἡμέραν τοῦ Πάσχα κοινὴ ἐκδρομὴ τῶν Ὑποδιοικήσεων τῆς Περιφερείας ἀνεβλήθη.

— Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος εἰς ἅπαντας τοὺς ναοὺς τῆς Περιφερείας, οἱ κατὰ τόπους Ὑποτομεῖς ἀπέστειλαν δύναμιν Φαλαγγιτῶν, οἱ ὁποῖοι καὶ ἐτήρησαν τὴν τάξιν, προσφέραντες καὶ τὰς πρώτας βοηθείας εἰς μικρὰς λιποθυμίας καὶ ἄλλα σχετικὰ μικροσυμβάντα.

Ἐπίσης καὶ τὴν περιφορὰν τοῦ Ἐπιταφίου ἠκολούθει δύναμις Φαλαγγιτῶν καὶ Σκαπανέων, διὰ τὸν αὐτὸν σκο-

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Οἱ Σχηματισμοὶ Πρωτευούσης

πόν. Ἀλλὰ ἐκεῖ ὅπου ἡ ἀντιπροσωπεία τῆς Ε. Ο. Ν. ὑπῆρξε πράγματι ἀπὸ πάσης ἀπόψεως τελεία, ἦτο ἡ ἀκολουθήσασα τὴν περιφορὰν τοῦ Ἐπιταφίου τῆς Μητροπόλεως. Γενικώτερον ἡ ὅλη ἐμφάνισις τῶν Τμημάτων τῆς Ὀργανώσεως ὑπῆρξεν ἀρίστη, συγκεντρώσασα τὴν προσοχὴν τοῦ κοινοῦ καὶ ἀποσπάσασα τὴν γενικὴν ἐκτίμησιν διὰ τὴν τάξιν, τὴν προθυμίαν καὶ τὴν ὡραίαν ἐμφάνισιν.

— Τὴν ἡμέραν τοῦ Ἁγίου Πάσχα αἱ ὁρισθεῖσαι ἐκ τῶν προτέρων ἀντιπροσωπεῖαι ἐπεσκέφθησαν τοὺς στρατῶνας καὶ συνεώρτασαν μὲ τὸν Ἐθνικόν μας στρατόν. Αἱ ἀντιπροσωπεῖαι ἐγένοντο δεκταὶ μὲ ἐνθουσιασμὸν τόσον ἐκ μέρους τῶν ἀξιωματικῶν ὅσον καὶ τῶν στρατιωτῶν. Εἰς τὰς Ἀθήνας ἀνώτεροι καὶ κατώτεροι βαθμοφόροι ἐπεσκέφθησαν τὸ Βαρὺ Πυροβολικόν, τὴν ἕδραν τῆς Φρουρᾶς Ἀθηνῶν, τὸ Ἱππικὸν κλπ.

— Ἡ Ὑποδιοίκησις Πειραιῶς ἐπίσης ἀπέστειλεν ἀντιπροσωπείας εἰς τὸν Ἀερολιμένα Φαλήρου, εἰς τὸ Λιμεναρχεῖον Πειραιῶς καὶ τὸν Βασιλικὸν Ναύσταθμον.

— Εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Ἀθηνῶν ἡ συγκέντρωσις κατὰ Ὑποτομεῖς ἐγένετο κανονικῶς, ἐπηκολούθησαν δὲ πατριωτικαὶ ὁμιλίαι καὶ ἀνάπτυξις τῆς σημασίας τῶν ἁγίων ἡμερῶν διὰ τὴν Ὀρθοδοξίαν καὶ γενικῶς διὰ τὸν Χριστιανισμόν.

— Τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα ὁ κ. Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος κατῆλθεν εἰς Πειραιᾶ καὶ ὡμίλησεν εἰς Ν. Κοκκινιάν. Πρὸ τῆς ὁμιλίας τοῦ κ. Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου προηγήθη παρέλασις τῶν Τμημάτων 3ου καὶ 5ου Ὑποτομέων, ἥτις ἐπέτυχε πλήρως. Τὴν παρέλασιν παρηκολούθησεν ἐπίσης ὁ κ. Δήμαρχος μετὰ τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, ὡς καὶ αἱ λοιπαὶ Ἀρχαί.

Ἡ προθυμία μὲ τὴν ὁποίαν προσῆλθον καὶ συνετάχθησαν, ἡ ζωηρὰ ἔκφρασις κατὰ τὴν παρέλασιν καὶ ὁ ἐνθουσιασμὸς ὁ ὁποῖος ἐξεδηλώθη ἀκράτητος κατὰ τὴν ὁμιλίαν τοῦ κ. Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου ἐπρόδιδον τὴν ἀπόλυτον πίστιν τῶν Φαλαγγιτῶν πρὸς τὴν Ὀργάνωσιν.

— Τὴν ἐπομένην ἐπίσης ἐν τῷ Δημοτικῷ Θεάτρῳ Πειραιῶς ἐγένετο συγκέντρωσις Φαλαγγιτῶν ἐν στολῇ πρὸς τοὺς ὁποίους ὡμίλησεν ἐπίσης ὁ κ. Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος, διακοπτόμενος συνεχῶς ὑπὸ ζωηρῶν ζητωκραυγῶν ὑπὲρ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Διαδόχου Παύλου, Γενικοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ὀργανώσεως, τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, ἱδρυτοῦ καὶ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τῆς Ε. Ο. Ν., τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου καὶ τῆς Ε. Ο. Ν. Τὴν ὁμιλίαν τοῦ κ. Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου παρηκολούθησε καὶ πλῆθος κόσμου διὰ τῶν ἐγκατεστημένων μεγαφώνων ἔξωθι τοῦ Θεάτρου.

— Εἰς ἅπαντα τὰ Τμήματα τῆς Ὑποδιοικήσεως Βορρᾶ ἐγένοντο κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ Ἁγίου Πάσχα συγκεντρώσεις Φαλαγγιτῶν καὶ Σκαπανέων, εἰς οὓς ἀνεγνώσθη ἡ ἡμερησία διαταγὴ τοῦ Διοικητοῦ τῆς Ὑποδιοικήσεως. Ἐπηκολούθησεν ὁμιλία ἀνωτέρων βαθμοφόρων ἀναπτυξάντων τὴν μεγίστην σημασίαν τῆς ἁγίας ταύτης ἡμέρας. Εἰς τοὺς Σκαπανεῖς τῆς Ὑποδιοικήσεως ἐγένετο ἐπίσης προβολὴ διὰ τῆς κινηματογραφικῆς μηχανῆς τῆς Ὑποδιοικήσεως τῆς ταινίας τῶν Παθῶν τοῦ Σωτῆρος μὲ σχετικὰς ὁμιλίας.

— Τὴν ἐπομένην τοῦ Ἁγίου Πάσχα ὁ 8ος Ὑποτομεὺς Ὑποδιοικήσεως Νότου ἐξέδραμεν εἰς τὴν τοποθεσίαν τοῦ Μεγάλου Πεύκου μὲ σεβαστὸν ἀριθμὸν συμμετεχόντων. Οἱ ἐκδρομεῖς ἐπέστρεψαν ἀργὰ τὸ βράδυ ἐνθουσιασμένοι ἀπὸ τὴν θαυμασίαν ἡμέραν ποὺ πέρασαν στὴν ἐξοχή.

ΠΕΡΙΦ. ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΘΗΛΕΩΝ ΑΤΤΙΚΟΒΟΙΩΤΙΑΣ

Εἰς τὴν Διοίκησιν Θηλέων περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλη φορὰ κατὰ τὰς δύο παρελθούσας ἑβδομάδας ζωηροτάτη παρετηρήθη κίνησις εἰς τὴν Περιφερειακὴν Διοίκησιν Θηλέων Ἀττικοβοιωτίας.

Τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα ἐγένοντο τὰ ἐγκαίνια τῆς Ὑποδιοικήσεως Θηλέων Μεσογείων. Τῶν ἐγκαινίων ἐπηκολούθησεν ἑορτὴ εἰς τὴν ὁποίαν παρευρέθη ὁ Διοικητὴς κ. Καψάλης, ἡ Περιφερειακὴ Διοικήτρια Θηλέων Ἀττικοβοιωτίας μετὰ τῆς ὑπασπιστρίας της καὶ τοῦ λοιποῦ ἐπιτελείου.

Κατὰ τὴν ἑορτὴν ἐγένοντο ἀγωνίσματα σκυταλοδρομίας, δρόμου καὶ ρίψις ἀκοντίου, μετὰ δὲ ἐπηκολούθησαν διάφοροι ἑλληνικοὶ χοροὶ μὲ τοπικὰς ἐνδυμασίας κ. ἄ.

— Εἰς τὸν Ὑποτομέα Λαυρεωτικῆς ἐγένετο σειρὰ διαλέξεων μὲ θέμα: Ἠθικοθρησκευτικὴ ἀγωγὴ τῶν παίδων καὶ τῶν γονέων. Ἐπίσης εἰς τὰ χωρία Πλάκα καὶ Καμάριζα ἀθρόαι ἐγγραφαὶ ἐγένοντο ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐπετείου τῆς Ἐθνικῆς Ἀναγεννήσεως.

— Εἰς τὸν Σχηματισμὸν Κορωπίου ἐγένετο διάλεξις μὲ θέμα: Ἡ Νεκρανάστασις τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὸ 1821 εἰς τί ὠφείλετο. Εἰς τοὺς ὑπολοίπους Σχηματισμοὺς τακτικὰ ἐξακολουθοῦν τὰ μαθήματα στρατιωτικῆς προπαιδεύσεως καθὼς καὶ ἡ ἐξάσκησις τῶν μελῶν εἰς διάφορα ἀγωνίσματα.

— Τόσον εἰς τοὺς Σχηματισμοὺς Ἀττικῆς ὅσον καὶ τῆς Βοιωτίας ἐπιτυχῶς διεξήχθη ἡ ἑορτὴ τῆς 25ης Μαρτίου μὲ διαφόρους ἑορτὰς καὶ ὁμιλίας ἐκ μέρους τῶν στελεχῶν τῆς Ε. Ο. Ν.

— Εἰς τοὺς Σχηματισμοὺς Θηβῶν καὶ Θεσπιῶν πατριωτικαὶ ἑορταὶ λαβοῦσαι χώραν μᾶς ἔδωσαν λαμπρὰν ἐλπίδα διὰ τὰς μελλούσας ἐργασίας αὐτῶν.

— Εἰς Κριεκούκιον καὶ Βίλλια ἡ παρέλασις τῆς 25ης Μαρτίου ὑπῆρξε μεγαλειωδεστάτη, κατετέθη δὲ καὶ στέφανος ἐκ μέρους τῆς Ὀργανώσεως εἰς τὸ μνημεῖον τῶν πεσόντων.

— Εἰς τὸ Κορωπὶ ἐπίσης ἐκ μέρους τῆς Ε. Ο. Ν. Θηλέων ἐστέφθη τὸ Ἡρῷον, στέφανον δὲ κατέθεσε μὲ τὰ ἀκόλουθα ἁπλᾶ λόγια μία Φαλαγγίτισσα:

«Ἡ Φαλαγγίτισσα καὶ Σκαπάνισσα συγκεκινημένη στέκει μπροστὰ στὸν ἱερὸ τοῦτο βωμὸ καὶ προσφέρει μὲ εὐλάβεια καὶ θαυμασμὸ τὰ ὀλίγα αὐτὰ φύλλα δάφνης».

Η ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ 25ης ΜΑΡΤΙΟΥ ΕΙΣ ΤΟΝ ΥΠΟΤΟΜΕΑ ΘΕΣΠΙΩΝ ΤΗΣ Π. Δ. ΑΤΤΙΚΟΒΟΙΩΤΙΑΣ

ΘΕΣΠΙΑΙ. — Εἰς τὸν ἐφετεινὸν ἑορτασμὸ τῆς Ἐθνικῆς μας Ἑορτῆς ἐξαιρετικὴ κίνησις ἐσημειώθη εἰς τὸν Ὑποτομέα Θεσπιῶν. Τὴν λαμπρὰν ἑορτὴν ποὺ ἐτελέσθη εἰς τὸ κέντρον τοῦ Ὑποτομέως, Θεσπιάς, ἐτίμησε διὰ τῆς παρουσίας του ὁ κ. Περιφερειακὸς Διοικητής.

Ὁ κ. Διοικητὴς ἀφίχθη εἰς τὰς 9 ½ εἰς Θεσπιὰς ἀκολουθούμενος ὑπὸ τοῦ ὑπασπιστοῦ του, ἐγένετο δὲ εἰς αὐτὸν θερμὴ ὑποδοχὴ ὑπὸ τῆς Ε. Ο. Ν. τοῦ Τμήματος Θεσπιῶν. Εἰς τὰς 10 ἀκριβῶς ἤρχισεν ἡ ἐπιβλητικὴ ἑορτὴ πρὸ τοῦ μνημείου τῶν πεσόντων. Ἐτελέσθη κατ' ἀρχὴν δοξολογία καὶ ἀκολούθως ὡμίλησεν ὁ Διευθυντὴς τοῦ Σχολείου καὶ ὁ Ὑποτομεάρχης. Ἀμφότεροι οἱ ρήτορες δι' ἐμπνευσμένων των λόγων ἐξῆραν τὴν δρᾶσιν τῶν ἡρώων τῆς Ἐπαναστάσεως καὶ κατέληξαν εἰς παραβολὴν τοῦ ἔργου ἐκείνων μὲ τὸ ἔργον τῆς 4ης Αὐγούστου. Ἀκολούθως ᾄσματα πατριωτικὰ ἐκτελούμενα ἀπὸ τοὺς Φαλαγγίτας καὶ Σκαπανεῖς ἐποίκιλλον τὸ πρόγραμμα τῆς ἑορτῆς. Ἑλληνικοὶ χοροὶ ἀπὸ τὶς Φαλαγγίτισσες καὶ Σκαπάνισσες καὶ ἀπὸ ὁμίλους φουστανελλοφόρων καὶ γυναικῶν μὲ τοπικὰς ἐνδυμασίας ἔδιδον ἕνα ἐθνικὸν τόνον εἰς τὴν ἑορτήν.

Τόσον κατὰ τοὺς λόγους ὅσον καὶ κατὰ τὶς ἐμφανίσεις τῶν ὁμάδων τῆς Νεολαίας ἐνθουσιώδη καὶ παρατεταμένα χειροκροτήματα καὶ ζητωκραυγαὶ ὑπὲρ τοῦ Βασιλέως, τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου, τοῦ ἔργου τῆς 4ης Αὐγούστου καὶ τῆς Νεολαίας ἐκάλυπτον τὴν ἀτμόσφαιραν. Οἱ Ὕμνοι τῆς Νεολαίας, τῆς 4ης Αὐγούστου καὶ ὁ Ἐθνικὸς ἐπεσφράγισαν τὴν λαμπρὰν ἑορτήν. Ἐπηκολούθησε γεῦμα εἰς τὸ Κοινοτικὸν κατάστημα, ὅπου προπόσεις ἐνθουσιώδεις ἔλαβον χώραν ὑπὲρ τῶν συντελεστῶν τοῦ Νέου Κράτους καὶ τοῦ ἔργου τῆς 4ης Αὐγούστου.

ΒΑΓΙΑ. — Κατὰ τὴν διέλευσιν τοῦ κ. Περιφερειακοῦ ἐκ τοῦ Τμήματός μας τὸ ἀπόγευμα παρ' ὅλην τὴν ἐπικρατοῦσαν κακοκαιρίαν ἡ Νεολαία, αἱ Ἀρχαὶ καὶ πλῆθος κόσμου ἦσαν συγκεντρωμένοι εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ χω-

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Περιφερειακών Διοικήσεων

ρίου. Ὁ κ. Περιφερειακὸς ἐξεφώνησε λόγον διακοπτόμενος συνεχῶς ἀπὸ τὰ ἀκράτητα χειροκροτήματα καὶ τὰς ζητωκραυγὰς τοῦ πλήθους ὑπὲρ τοῦ Βασιλέως, τοῦ Ἀρχηγοῦ καὶ τῆς Νεολαίας.

ΕΛΕΥΣΙΣ.—Τὴν Κυριακὴν 12 Μαρτίου ἔγινεν εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Δημ. Σχολείου Ἐλευσῖνος διάλεξις ἀπὸ τὸν διευθυντὴν τοῦ σχολείου μὲ θέμα: «Τὰ ἰδεώδη τῆς ἀγωγῆς καὶ ἡ Ε.Ο.Ν.». Εἰς τὴν διάλεξιν παρέστησαν ὁ Ὑποδιοικητὴς τῆς Διοικήσεως, ὁ πρόεδρος τῆς Κοινότητος, ὁ Διοικητὴς Χωροφυλακῆς, οἱ ἐκπαιδευτικοὶ Ἐλευσῖνος καὶ πλῆθος κόσμου. Μετὰ τὴν διάλεξιν ἐδόθη πρόγευμα, καθ' ὃ ἠγέρθησαν προπόσεις ὑπὲρ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, τοῦ Διαδόχου, τοῦ Ἀρχηγοῦ καὶ τῆς Ε.Ο.Ν.

ΕΔΕΣΣΑ.—Ὁ Περιφερειακὸς Διοικητὴς Πέλλης ἀπέστειλε πρὸς τὸν Κυβερνητικὸν Ἐπίτροπον τὸ κάτωθι τηλεγράφημα:

Κυβερνητικὸν Ἐπίτροπον Ε. Ο. Ν.

Ἀθήνας

Ἡ κινητοποίησις τῶν Τμημάτων ἐπέτυχε πλήρως. Ἀτελεύτητοι Φάλαγγες τῆς Ε.Ο.Ν. κατευθύνονται ταύτην τὴν στιγμὴν διὰ τὴν συμμετοχὴν των εἰς τὴν ἑορτὴν εἰς τοὺς ὁρισθέντας τόπους συγκεντρώσεως. Ὁ ἐνθουσιασμὸς τῶν μελῶν, μεταδοθεὶς καὶ εἰς τὸν Λαόν, ἐμφανίζει πρωτοφανῆ διὰ τὴν Ἔδεσσαν ἑορτασμόν.

Πρὸς Ὑμᾶς τὸν ἄοκνον ἐκτελεστὴν τῶν ἀποφάσεων τοῦ Ἀρχηγοῦ, ἐκφράζω ἐκ μέρους Φαλαγγιτῶν καὶ Φαλαγγιτισσῶν, Σκαπανέων καὶ Σκαπανισσῶν τὴν ἄπειρον εὐγνωμοσύνην των.

Ζήτω τὸ Ἔθνος!
Ζήτω ὁ Βασιλεύς!
Ζήτω ὁ Ἀρχηγός!

Περιφ. Διοικητὴς Πέλλης Κ. Κρανάκης

— Κατὰ τὸ Σάββατον τῆς παρελθούσης ἑβδομάδος ἅπασα ἡ δύναμις τῆς Ὑποδιοικήσεως τῆς πόλεώς μας ἀποτελουμένη ἀπὸ 600 Φαλαγγίτας καὶ Φαλαγγιτίσσας μετέβη μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Γυμνασιάρχην εἰς τὸν ἱερὸν ναὸν Ἁγίων Ἀναργύρων, ἔνθα ἐγένετο εἰδικὴ λειτουργία καὶ ἐκοινώνησαν τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων.

Εἰς τὴν λειτουργίαν παρευρέθη καὶ ὁ Νομάρχης, Γενικὸς Ἐπόπτης τῆς Ε. Ο. Ν., ὅστις ἐκοινώνησε καὶ αὐτός.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς λειτουργίας ὁ Νομάρχης ὡμίλησεν ἐνθουσιωδῶς, συνδυάσας ἐν ὀλίγαις γραμμαῖς τὴν θρησκείαν μετὰ τοῦ Κράτους.

— Συνεχίζονται αἱ τακτικαὶ συγκεντρώσεις Φαλαγγιτῶν καὶ Φαλαγγιτισσῶν, κατηρτίσθη δὲ τὸ μουσικὸν τμῆμα τῆς φάλαγγος.

— Ὁ ὑπασπιστὴς τῆς Ὑποδιοικήσεως περιῆλθε τὴν προπαρελθοῦσαν ἑβδομάδα ἅπαντα τὰ Τμήματα Μεγαλοπλατάνου, Μοναστηρακίου καὶ Σαρακηνῶν, τονίσας πρὸς τοὺς συγκεντρωθέντας Φαλαγγίτας καὶ πρὸς τὸ πλῆθος τοὺς ὑψηλοὺς σκοποὺς τῆς Ε. Ο. Ν.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ.— Ὁ Περιφερειακὸς Διοικητὴς κατὰ τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα ἐπεθεώρησε τὰ Τμήματα Σιθωνίας καὶ ὡμίλησεν εἰς Ἅγιον Νικόλαον ἔνθα εἶχον συγκεντρωθῆ, πλὴν τῶν Σχηματισμῶν Ἀρρένων καὶ Θηλέων, αἱ τοπικαὶ Ἀρχαὶ καὶ πλεῖστοι τῶν κατοίκων τῆς πόλεως.

Ὁ Περιφερειακὸς Διοικητὴς ἀνέπτυξε τὰς κατευθύνσεις τοῦ Ἐθνικοῦ Κράτους, τὸ ὁποῖον ἐπαγίωσε τὴν ἐσωτερικὴν τάξιν καὶ ἀνεπτέρωσε τὸ ἐθνικὸν φρόνημα.

— Συνεχίζων τὴν περιοδείαν του ὁ Περιφερειακὸς Διοικητὴς ὡμίλησεν εἰς Ὁρμήλιαν διὰ τὰς δύο Ἐπαναστάσεις: τῆς 25ης Μαρτίου καὶ τῆς 4ης Αὐγούστου.

Ἐν συνεχείᾳ ἐπεσκέφθη τὸν Ἅγιον Μάμαντα, Νέα Μουδανιά, Πορταριά, Καρκάρα, Βρωμόσυρτα, Νέαν Τένεδον, Ν. Τρίγλειαν καὶ Νέαν Καλλικράτειαν, ἔνθα καὶ ἐπεθεώρησε τὰ Τμήματα τῆς Ε. Ο. Ν.

Ἀκολούθως μετέβη εἰς Ἅγιον Παῦλον καὶ ὡμίλησε δι' ὀλίγων πρὸς τοὺς Φαλαγγίτας τοῦ ἐκεῖ Τμήματος.

— Εἰς τὴν Καρκάραν Φαλαγγῖται διὰ προσωπικῆς ἐργασίας ἰσοπέδωσαν τὴν πλατεῖαν, καθὼς καὶ τὸ γήπεδον τῆς Ε. Ο. Ν.

— Συμφώνως μὲ τὴν διαταγὴν τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας ἱδρύθη εἰς Νέα Μουδανιὰ τὸ πρῶτον Ναυτικὸν Τμῆμα τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Χαλκιδικῆς, ὑπαγόμενον εἰς τὴν Α 233 Φάλαγγα.

ΚΑΣΤΟΡΙΑ.—Αἱ συγκεντρώσεις καὶ ὁμιλίαι συνεχίσθησαν μὲ τὸν αὐτὸν ἐνθουσιασμὸν καὶ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα.

Οὕτω, κατὰ τὴν τελευταίαν συγκέντρωσιν τῶν Φαλαγγιτισσῶν ἀνεπτύχθη τὸ θέμα: «Ἡ Χριστιανικὴ Φιλανθρωπία καὶ ἡ δρᾶσις τῆς Ἑλληνίδος», ὡς ἐπίσης καὶ τὸ θέμα: «Οἰκογένεια».

ΛΑΡΙΣΑ.— Συνεχίζεται ἐντατικῶς ἡ ἐργασία διὰ τὴν ὀργάνωσιν Σχηματισμῶν Θηλέων εἰς ὅλην τὴν ἐπαρχίαν. Μέχρι σήμερον ἔχουν διορισθῆ 50 διδασκάλισσαι, εἰς τὰς ὁποίας ἀνετέθη ἡ ὀργάνωσις Τμήματος Νεολαίας Θηλέων.

— Ἡ Περιφερειακὴ Διοικήτρια, συνοδευομένη ὑπὸ τῆς Ὑποδιοικητρίας, ἐπεσκέφθη τὰ ἐργοστάσια τῆς πόλεως. Αἱ ἐγγραφεῖσαι Φαλαγγίτισσαι ἀνέρχονται εἰς διακοσίας.

ΤΥΡΝΑΒΟΣ.— Ἡ Διοικήτρια τῆς Ὑποδιοικήσεως Τυρνάβου μετὰ τοῦ ἐπιτελείου της ἐπεσκέφθη τὰ χωρία Ἀργυροπούλιον, Δελέρια, Ροδιά, Μυλόγουστα καὶ Δαμασούλιον, ὅπου ὡμίλησε πρὸς τοὺς κατοίκους περὶ τοῦ σκοποῦ τῆς Ὀργανώσεως. Μετὰ τὴν ὁμιλίαν ἐγένετο ἐγγραφὴ πολλῶν Φαλαγγιτισσῶν.

— Τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν ἔλαβε χώραν εἰς Ἀμπελῶνα μεγαλοπρεπὴς τελετὴ ἐπὶ τῇ εἰσόδῳ τῶν μαθητῶν εἰς τὴν Ε. Ο. Ν. Τὸ πρόγραμμα τῆς ἑορτῆς ἦτο πλουσιώτατον εἰς ποιήματα, τραγούδια κλπ. Τὴν ἑορτὴν ἐτίμησαν ἅπασαι αἱ Ἀρχαὶ τῆς κωμοπόλεως.

ΒΕΛΕΣΤΙΝΟΝ.— Πρὸ ἑβδομάδος ἐγένετο ἡ ἔναρξις τοῦ Σχολείου Βαθμοφόρων Φαλαγγιτισσῶν καὶ Σκαπανισσῶν. Εἰς ταύτην παρευρέθησαν αἱ Ἀρχαὶ τῆς πόλεως καὶ πλῆθος κόσμου.

ΕΛΑΣΣΩΝ.— Τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν ἐτελέσθησαν εἰς Τσαρίτσαιναν τὰ ἐγκαίνια τῆς ἐγκαταστάσεως τῶν γραφείων τῆς Ε. Ο. Ν., εἰς τὰ ὁποῖα παρέστησαν καὶ οἱ κάτοικοι Ἐλασσῶνος καὶ Τσαριτσαίνης. Μετὰ τὸν ἁγιασμὸν ἀνεγνώσθη ἐμπνευσμένη διαταγὴ τῆς Ὑποδιοικήσεως καὶ ἐξεφωνήθησαν λόγοι ὑπὸ βαθμοφόρων τῆς Ὑποδιοικήσεως. Ἐπηκολούθησε παρέλασις εἰς τὴν ὁποίαν ἔλαβον μέρος οἱ Φαλαγγῖται Ἐλασσῶνος, Τυρνάβου καὶ οἱ μαθηταὶ τῶν σχολείων.

ΑΡΤΑ.— Ὁ Περιφερειακὸς Διοικητής, συνεχίζων τὰς ἐπιθεωρήσεις του, ἐπεθεώρησεν ἐσχάτως τοὺς Σχηματισμοὺς τῶν Κοινοτήτων Χαλκιάδων, Ρόκκας, Κωστακιῶν, Ράχης, Ἀνέζης, Κομμένου, Λουτροτόπου, Νεοχωρίου, Παχυκαλάμου, γενόμενος ἐνθουσιωδῶς δεκτὸς πανταχοῦ ὑπὸ τῶν κατοίκων.

— Τὴν 11ην παρελθόντος μηνὸς εἰς τὴν λιτανείαν ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῆς πολιούχου Ἁγίας Θεοδώρας, ἡ Περιφερειακὴ Διοίκησις παρέταξε δύναμιν 1500 Φαλαγγιτῶν καὶ Φαλαγγιτισσῶν, ἐν στολῇ. Ἐπίσης Τμῆμα Φαλαγγιτισσῶν ἐκ Πέτα προσῆλθε μὲ τοπικὰς ἐνδυμασίας.

Μετὰ τὴν λιτανείαν ἅπαντα τὰ Τμήματα συνεκεντρώθησαν εἰς τὴν πλατεῖαν Ἰωάννου Μεταξᾶ, ἐκεῖθεν δὲ μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὰς μουσικὰς τῆς VIII Μεραρχίας καὶ τοῦ Συλλόγου Σκουφᾶ, παρήλασαν ὑπὸ τὰ χειροκροτήματα καὶ τὰς ἐνθουσιώδεις ἐκδηλώσεις τοῦ λαοῦ, πρὸ τοῦ Νομάρχου - Γενικοῦ Ἐπόπτου, τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν Ἄρτης καὶ Πρεβέζης, τοῦ στρατηγοῦ διοικητοῦ τῆς VIII Μεραρχίας, τῶν τοπικῶν Ἀρχῶν καὶ τῶν ἄλλων ἐπισήμων.

— Εἰς τὴν παρέλασιν πρὸ τῶν ἐπισήμων ἔλαβον μέρος

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Περιφερειακών Διοικήσεων

καὶ 60 σπουδασταὶ τῆς Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας Ἰωαννίνων.

— Μετὰ τὴν παρέλασιν εἰς ὅλους τοὺς Φαλαγγίτας, ἐντολῇ τοῦ Γενικοῦ Ἐπόπτου, παρετέθη ὑπὸ τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως γεῦμα.

— Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἰδίας ἡμέρας καὶ εἰς τὴν αὐλὴν τῆς Σχολῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως, εἰς γενικὴν συγκέντρωσιν ὅλων τῶν Τμημάτων καὶ τῶν κατοίκων, ὁ Γενικὸς Ἐπόπτης ἐξέφρασε τὰς εὐχαριστίας του πρὸς τὸ πλῆθος καὶ τοὺς Φαλαγγίτας, οἵτινες ἔλαβον μέρος εἰς τὴν γενομένην τελετήν. Μετὰ τοῦτον ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἄρτης ὡμίλησε «Περὶ τῶν σκοπῶν τῆς ὀργανώσεως καὶ τῶν καθηκόντων τῆς Ἐθνικῆς Νεολαίας πρὸς τὸ Κράτος».

— Ὡσαύτως τὴν 12ην παρελθόντος μηνὸς 50 Φαλαγγῖται καὶ Φαλαγγίτισσαι μὲ τὸν Περιφερειακὸν Διοικητὴν ἐπὶ κεφαλῆς, ἕνα τετράρχην καὶ ἄλλους βαθμοφόρους μετέβησαν δι' αὐτοκινήτων εἰς τὴν ἱερὰν Μονὴν Μελατῶν καὶ παρέστησαν μετὰ τοῦ Τμήματος τῆς Κοινότητος Μαρκυνιάδος, εἰς τὴν ἑορτὴν τῶν ἐγκαινίων τῆς ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Καλεντίνης κατασκευασθείσης μεγάλης γεφύρας καὶ ἀπέδωσαν τιμὰς εἰς τὸν Νομάρχην καὶ τοὺς λοιποὺς ἐπισήμους, οἵτινες παρευρέθησαν εἰς τὸν ἁγιασμόν.

Ὁ Περιφερειακὸς Διοικητὴς μετὰ τὴν τελετήν, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ τετράρχου καὶ τοῦ ὑπασπιστοῦ του, ἐπεθεώρησε τὸν λόχον Μαρκυνιάδος, ὡμίλησε δὲ πρὸς τὰ μέλη καὶ ἔδωσε σχετικὰς ὁδηγίας εἰς τοὺς βαθμοφόρους.

ΙΩΑΝΝΙΝΑ. — Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς Ἑβδομάδος τοῦ Πρασίνου ἐφυτεύθησαν πλεῖστα δενδρύλλια εἰς τὰς κεντρικὰς ὁδοὺς καὶ πλατείας τῆς πόλεως ὑπὸ Φαλαγγιτῶν τῆς Διοικήσεως.

— Αἱ συγκεντρώσεις τῶν Φαλαγγιτῶν τῆς Ὑποδιοικήσεως Μετσόβου ἐξακολουθοῦν τακτικῶς δὶς τῆς ἑβδομάδος.

Κατ' αὐτὰς γίνονται διάφοροι ὁμιλίαι ὑπὸ ἀνωτέρων βαθμοφόρων καὶ πολλῶν ἐπιστημόνων.

— Ὡσαύτως ἤρχισεν ἡ λειτουργία τῆς Σχολῆς Βαθμοφόρων. Πρὸς τοὺς βαθμοφόρους Φαλαγγίτας ἀνεπτύχθη τὸ θέμα: «Οἱ σκοποὶ τοῦ Νέου Κράτους».

— Κατὰ τὸν ἑορτασμὸν τῆς ἐπετείου τῆς ἀπελευθερώσεως τῶν Ἰωαννίνων ἐγένετο μεγαλειώδης παρέλασις ὅλων τῶν Τμημάτων τῆς Διοικήσεως πρὸ τῶν ἐπισήμων τῆς πόλεως, μετὰ τὸ πέρας τῆς ὁποίας κατετέθη ἐκ μέρους τῆς Διοικήσεως στέφανος εἰς τὴν ἀναθηματικὴν στήλην τῶν πεσόντων κατὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν.

— Ζωηρὰ παρατηρεῖται ἡ κίνησις τῶν Σχηματισμῶν ὑπαίθρου τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Θηλέων. Τακτικῶς γίνονται διαλέξεις καὶ διοργανώνονται διάφοροι ἑορταί.

Οὕτω εἰς τὸν Σχηματισμὸν Βησσάνης κατὰ τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα ἐγένετο ὁμιλία ὑπὸ τῆς Ὁμαδάρχου μὲ θέμα: «Ἡ ἀξία τῆς ἐργασίας τῆς γυναικός».

— Ὡσαύτως εἰς τὸν Σχηματισμὸν Ἄνω Πεδινῶν αἱ διαλέξεις ἐξακολουθοῦν τακτικώταται ὑπὸ ἀνωτέρων βαθμοφόρων.

— Εἰς τὴν συγκέντρωσιν τῶν Φαλαγγιτισσῶν τῆς παρελθούσης ἑβδομάδος ἀνεπτύχθη τὸ θέμα: «Ἡ δύναμις τῆς θρησκείας καὶ αἱ ἀρεταὶ τοῦ καλοῦ χριστιανοῦ».

— Μὲ μεγάλον ἐνθουσιασμὸν καὶ ζῆλον συνεχίζονται αἱ μορφωτικαὶ ὁμιλίαι τοῦ Σχηματισμοῦ Κουρέντων.

Ἐπίσης εἰς τὸν Σχηματισμὸν Θηλέων Μετσόβου καθ' ἑκάστην Τετάρτην δίδονται μαθήματα χειροτεχνικῆς ἐξασκήσεως, ἡ δὲ Κοινότης ἐψήφισε νέον κονδύλιον διὰ τὴν ἐπένδυσιν ἁπασῶν τῶν Φαλαγγιτισσῶν καὶ Σκαπανισσῶν τοῦ Τμήματος Μετσόβου.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ. — Εἰς τὸν Σχηματισμὸν Καταφυγίου ἱδρύθη καὶ λειτουργεῖ Γεωργοκτηνοτροφικὴ Βιβλιοθήκη, πλουτισθεῖσα μὲ ἅπαντα τὰ βιβλία τῆς Ἑλληνικῆς Γεωργικῆς Ἑταιρείας καὶ πλεῖστα ἄλλα μορφωτικά, ὡς καὶ διὰ διαφόρων περιοδικῶν.

Σκοπὸς τῆς ὡς ἄνω σχολῆς θὰ εἶναι νὰ μορφώνῃ κτηνοτροφικῶς καὶ γεωργικῶς τοὺς Φαλαγγίτας. Ἡ τοιαύτη ἐνέργεια εὗρεν εὐμενῆ ὑποδοχὴν ἐκ μέρους τῶν κατοίκων τῆς Κοινότητος.

— Ὡσαύτως Φαλαγγῖται τοῦ ἰδίου Σχηματισμοῦ ἐφύτευσαν καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῶν δύο τελευταίων ἑβδομάδων 3.000 ἀγριελῆες καὶ πολλὰ καρποφόρα δένδρα εἰς ὁλοκλήρους γυμνὰς περιοχάς.

— Ἡ Ἐθνικὴ ἐπέτειος τῆς 25ης Μαρτίου ἑωρτάσθη μὲ ἀφάνταστον ἐνθουσιασμὸν καὶ ἐξαιρετικὴν μεγαλοπρέπειαν εἰς τὴν πόλιν μας.

Τμήματα Φαλαγγιτῶν καὶ Φαλαγγιτισσῶν μετέβησαν εἰς τὰ «Ἡρῶα» ἔνθα καὶ κατέθεσαν στέφανον εἰς τοὺς πεσόντας κατὰ τὸν ἀπελευθερωτικὸν ἀγῶνα.

ΣΠΑΡΤΗ. — Κατὰ τὴν προπαρελθοῦσαν ἑβδομάδα Γερμανοὶ μαθηταὶ τοῦ Ἀμβούργου ἐπεσκέφθησαν τὴν πόλιν μας. Τούτους ὑπεδέχθησαν φιλοφρόνως Φαλαγγῖται τῆς Διοικήσεως.

Οἱ Γερμανοὶ φεύγοντες ἀπηύθυναν πρὸς τὴν Διοίκησιν τὸ κάτωθι τηλεγράφημα:

«Παρακαλοῦμεν δεχθῆτε θερμοτάτας εὐχαριστίας καθηγητῶν, μαθητῶν Ἀμβούργου καὶ ἡμῶν. Γερμανοὶ οὐδέποτε λησμονήσωσιν ἐνθουσιώδη ὑποδοχὴν καὶ φιλοξενίαν ὑμῶν, Νεολαίας καὶ ὡραίας πόλεώς σας. Φεύγουσι κατενθουσιασμένοι Ἑλλάδος.

Ξεναγὸς Μπονῆς Μωραΐτης»

— Συγκεντρώσεις Φαλαγγιτισσῶν τῶν Σχηματισμῶν Σπάρτης ἐξακολουθοῦν τακτικῶς. Εἰς τὰς συγκεντρωθείσας ὡμίλησαν διάφοροι βαθμοφόροι τοῦ Ἐπιτελείου μὲ θέματα: «Τί πρέπει νὰ χρωστᾶμε στὸ μεγάλο μας Ἀρχηγὸ» καὶ περὶ «Πειθαρχίας».

Ἐπίσης ἡ Ὑποδιοικήτρια Θηλέων Λακωνίας ὡμίλησεν εἰς συγκέντρωσιν Φαλαγγιτισσῶν διὰ τὴν οἰκιακὴν οἰκονομίαν.

Εἰς κοινὴν συγκέντρωσιν Φαλαγγιτισσῶν καὶ Σκαπανισσῶν ὡμίλησεν ὁ Φαλαγγάρχης τῆς Ε. Ο. Ν. Ἀρρένων περὶ τοῦ «Σκοποῦ τῆς Ὀργανώσεως».

Εἰς συγκέντρωσιν Σκαπανισσῶν ἡ Τετράρχης τῆς Ι Τετραρχίας ὡμίλησε μὲ θέμα: «Ἀρχαῖες Σπαρτιάτισσες - Σύγχρονες Σπαρτιάτισσες τῆς Ε. Ο. Ν.».

— Ἐξακολουθοῦν ἀνελλιπῶς τὰ μαθήματα τῆς ἀεραμύνης καὶ Σχολῆς Νοσοκόμων ἧς τὴν διεύθυνσιν ἀνέλαβεν ἔγκριτος ἰατρὸς τῆς πόλεως.

ΣΚΟΥΡΑ. — Εἰς τὴν τελευταίαν συγκέντρωσιν τοῦ Σχηματισμοῦ ἐδόθη ὁμιλία «Περὶ Πατρίδος». Ἐπηκολούθησαν διάφοροι ἀσκήσεις καὶ χορὸς καὶ ἡ συγκέντρωσις αὕτη ἔληξε μὲ τὸν ὕμνον τῆς Νεολαίας.

ΓΥΘΕΙΟΝ. — Τμήματα Φαλαγγιτῶν καὶ Φαλαγγιτισσῶν, συνοδευόμενα ὑπὸ τῶν Ὑποδιοικητῶν Ἀρρένων καὶ Θηλέων, ἀνῆλθον εἰς τὸν λόφον «Κούμαρος» καὶ ἐφύτευσαν 500 πεῦκα, παραχωρηθέντα εὐγενῶς ὑπὸ τοῦ δασάρχου Τριπόλεως.

Εἰς τὴν τακτικὴν συγκέντρωσιν τῶν Τμημάτων Θηλέων ὡμίλησεν ἡ Ὑποδιοικήτρια μὲ θέμα: «Τὸ ἔργον τοῦ μεγάλου μας Ἀρχηγοῦ».

— Ἱδρύθησαν νέοι Σχηματισμοὶ εἰς τὰ χωρία Καστανιά, Μαυροβούνιον, Κουτουμοῦ.

ΝΕΑΠΟΛΙΣ ΒΟΙΩΝ. — Τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν ἐγένετο πανηγυρικὴ συγκέντρωσις τοῦ Σχηματισμοῦ Θηλέων, εἰς τὴν ὁποίαν παρέστησαν αἱ Ἀρχαὶ καὶ ἐπίλεκτα μέλη τῆς κοινωνίας. Κατ' αὐτὴν ὡμίλησεν ἡ ἀρχηγὸς τοῦ Σχηματισμοῦ μὲ θέμα: «Ἡ συμβολὴ τῆς Ε. Ο. Ν. εἰς τὴν μόρφωσιν τῆς οἰκοδεσποίνης», ὡς ἐπίσης καὶ ὁ Συμβολαιογράφος τῆς πόλεως, ἐξάρας τὸ ἔργον τῆς Ὀργανώσεως. Ἐπηκολούθησε λαχειοφόρος ἀγορὰ μὲ πρῶτον λαχνὸν ἀργυροῦν σκεῦος δωρηθὲν ὑπὸ τῆς ἀρχηγοῦ τοῦ Σχηματισμοῦ.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Περιφερειακῶν Διοικήσεων

ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΒΟΙΩΝ. — Ἐξακολουθοῦν αἱ συγκεντρώσεις τοῦ Τμήματος ὡς ἐπίσης καὶ ὁ ἐκκλησιασμὸς τῶν Φαλαγγιτισσῶν.

ΔΑΙΜΟΝΙΑ. — Μὲ μεγάλον ἐνθουσιασμὸν ἐγγράφονται Φαλαγγίτισσαι καὶ Σκαπάνισσαι εἰς τὸν Σχηματισμὸν Δαιμονιᾶς.

— Εἰς τὴν τελευταίαν συγκέντρωσιν ὡμίλησεν ἡ ἀρχηγὸς τοῦ Σχηματισμοῦ ἀναπτύξασα τοὺς σκοποὺς τῆς Ὀργανώσεως, περὶ τὸ τέλος δὲ ἐψάλησαν οἱ ὕμνοι τῆς Νεολαίας καὶ τῆς 4ης Αὐγούστου.

ΠΥΡΓΟΣ. — Ἅπαντα τὰ Τμήματα τῶν Φαλαγγιτῶν τῆς Διοικήσεως Ἠλείας ἐκκλησιάσθησαν εἰς τοὺς ναοὺς τῶν ἐνοριῶν των.

Οἱ Διοικηταὶ τῆς 100ῆς καὶ 101ης φάλαγγος περιώδευσαν ἅπαντα τὰ Τμήματα τῶν φαλάγγων, ὁμιλήσαντες σχετικῶς μὲ τὸ ἔργον τῆς Ὀργανώσεως. Ἐκ τῶν ἐκθέσεων τὰς ὁποίας ὑπέβαλον εἰς τὴν Διοίκησιν καταδεικνύεται πλήρως ἡ δημιουργικὴ ἐργασία τῶν Τμημάτων, ἡ πειθαρχία, ἡ τάξις καὶ ἡ πίστις εἰς τὰ ἰδεώδη καὶ εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς 4ης Αὐγούστου.

— Τὸ παρελθὸν Σάββατον καὶ Κυριακὴν οἱ Φαλαγγῖται καὶ Σκαπανεῖς τῆς Φ. Α. 103 ἠσκήθησαν μετὰ τῆς χορῳδίας εἰς τὴν ἐκμάθησιν τῶν ὕμνων τῆς Νεολαίας καὶ τῆς 4ης Αὐγούστου. Πρὸς τοὺς συγκεντρωθέντας Φαλαγγίτας ὡμίλησεν ὁ Ὑποδιοικητὴς τῆς Β΄ Ὑποδιοικήσεως.

— Μετὰ πάσης ἐπισημότητος ἐτελέσθησαν τὰ ἐγκαίνια τῆς Σχολῆς Βαθμοφόρων. Εἰς τὴν τελετὴν παρευρέθησαν ὁ Νομάρχης καὶ Γενικὸς Ἐπόπτης τῆς Ε. Ο. Ν., ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἠλείας, ὁ πρόεδρος τῶν Πρωτοδικῶν, ὁ εἰσαγγελεύς, ὁ Φρούραρχος, ὁ Διοικητὴς τῆς Χωροφυλακῆς καὶ πλεῖστοι ἀνώτεροι ὑπάλληλοι.

— Τὸ Τμῆμα Κυλλήνης ἵδρυσε βιβλιοθήκην, περιλαμβάνουσαν βιβλία θρησκευτικοῦ καὶ ἐθνικοῦ περιεχομένου, ὡς ἐπίσης καὶ γεωργικὰ βιβλία χρησιμώτατα.

— Εἰς τὸ Τμῆμα Τραγανοῦ ἐγένετο ὁμιλία ὑπὸ τοῦ Δημοδιδασκάλου περὶ τῶν ὑποχρεώσεων τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ Σκαπανέων.

— Τὴν Κυριακὴν ὁ Γενικὸς Ἐπόπτης μετὰ τοῦ βοηθοῦ του καὶ τοῦ Περιφερειακοῦ Διοικητοῦ περιῆλθε τὰ Τμήματα Γαστούνης, Καβασίλων, Ἀνδραβίδας, Βαρθολομιοῦ καὶ Λεχαινῶν.

— Ὁ Γενικὸς Ἐπόπτης συνεχάρη τοὺς βαθμοφόρους διὰ τὸ ἐπιτελούμενον ἔργον καὶ διὰ τὴν πίστιν τῶν Τμημάτων πρὸς τὰ κελεύσματα τοῦ Ἀρχηγοῦ.

— Αἱ Φαλαγγίτισσαι καὶ Σκαπάνισσαι τῆς Τετραρχίας Ἀμαλιάδος ἐξέδραμον εἰς ὡραίαν τοποθεσίαν ἔξω τῆς πόλεως, παραμείνασαι καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν.

ΚΑΛΑΜΑΙ. — Κατὰ τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα ἐγένοντο τὰ ἐγκαίνια τῆς Σχολῆς τῶν Βαθμοφόρων Φαλαγγιτῶν καὶ Φαλαγγιτισσῶν.

Εἰς τὴν τελετὴν παρέστησαν ἅπασα ἡ δύναμις τῆς Ὑποδιοικήσεως καὶ πλῆθος ἐκλεκτοῦ κόσμου.

— Ἐκτὸς αὐτῆς τῆς Σχολῆς ἡ Διοίκησις Μεσσηνίας ἔθεσεν εἰς λειτουργίαν δέκα εἰσέτι Σχολὰς εἰς τὰς ἕδρας τῶν μεγαλυτέρων Ὑποδιοικήσεων.

— Αἱ διδασκαλίαι καὶ αἱ συγκεντρώσεις τῶν Τμημάτων ἐξακολουθοῦν μετὰ τοῦ αὐτοῦ ἐνθουσιασμοῦ πάντοτε.

— Ἀθρόα παρατηρεῖται ἐγγραφὴ νέων εἰς τὰς φάλαγγας τῆς Ὀργανώσεως, ἰδίως εἰς τοὺς Σχηματισμοὺς τῆς ὑπαίθρου.

ΜΕΣΣΗΝΗ. — Τὴν προπαρελθοῦσαν Κυριακὴν παρεδόθη μετὰ πάσης ἐπισημότητος ἐν Μεσσήνῃ ἡ Σημαία εἰς τὴν 92αν φάλαγγα, ἐγένετο δὲ ἡ ὁρκωμοσία τῶν φαλαγγιτῶν. Εἰς τὴν τελετὴν παρέστησαν ὁ διευθυντὴς τῆς Νομαρχίας ὡς ἀναπληρωτὴς τοῦ Γενικοῦ Ἐπόπτου Ε. Ο. Ν. Μεσσηνίας, ὁ Περιφερειακὸς Διοικητής, ὁ Ὑποδιοικητής, τὸ Ἐπιτελεῖον τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως καὶ πλῆθος κόσμου.

— Ὁ ἀναπληρῶν τὸν Γενικὸν Ἐπόπτην, παραδίδων τὴν Σημαίαν, ὡμίλησε πρὸς τοὺς Φαλαγγίτας καὶ Σκαπανεῖς καὶ πρὸς τὸ συγκεντρωθὲν πλῆθος ἀπὸ ὅλην τὴν ὕπαιθρον τῆς ἐπαρχίας Μεσσήνης, ἐξάρας δι' ἐμπνευσμένου λόγου τὸ συντελούμενον ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως ἔργον. Ἐπηκολούθησε παρέλασις εἰς ἣν ἔλαβον μέρος ἄνω τῶν 1500 Φαλαγγιτῶν χειροκροτηθέντες ζωηρότατα.

ΝΑΥΠΛΙΟΝ. — Ἅπαντες οἱ Σχηματισμοὶ τοῦ Νομοῦ εὑρίσκονται ἐν πλήρει δράσει.

Ὅλοι οἱ Νέοι, ἀκόμη καὶ τῶν πλέον ἀπομεμακρυσμένων χωρίων, ἐνεγράφησαν εἰς τὰς Φάλαγγας τῆς Ὀργανώσεως μὲ ἐνθουσιασμὸν πρωτοφανῆ.

Αἱ διαλέξεις εἰς ὅλους τοὺς Σχηματισμοὺς καὶ τὰ Τμήματα τῆς Διοικήσεως ἐξακολουθοῦν ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τοῦ Γεν. Ἐπόπτου. Ἀνώτεροι βαθμοφόροι τῆς Ὀργανώσεως, ὡς ἐπίσης καὶ διάφοροι ἐκπαιδευτικοὶ λειτουργοὶ καὶ ὑπάλληλοι, ἔγιναν οἱ νέοι ἀπόστολοι τῶν ἰδεωδῶν τῆς 4ης Αὐγούστου. Οὗτοι, περιερχόμενοι καὶ τὰ μικρότερα χωρία τοῦ Νομοῦ, ἀναπτύσσουν τοὺς σκοποὺς τοῦ Νέου Κράτους καὶ τὰς ἐπιδιώξεις καὶ τὰς ἀρχὰς τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας.

Τὴν Κυριακὴν τῆς προπαρελθούσης ἑβδομάδος ἅπασα ἡ δύναμις τῶν Φαλάγγων ἀρρένων καὶ θηλέων μετὰ τῶν βαθμοφόρων μετέβη εἰς τὸ ἐκτεταμένον γήπεδον τοῦ Πολυγώνου, ἔνθα καὶ ἔκαμε διαφόρους ἐπιδεικτικὰς ἀσκήσεις καὶ βολὰς ὅλμου συνοδείας.

Ὅλης τῆς δυνάμεως προηγεῖτο ἡ φιλαρμονική, κατὰ δὲ τὴν διάρκειαν τῶν ἀσκήσεων ἐπαιάνιζε διάφορα πατριωτικὰ θούρια καὶ ἐμβατήρια.

Τὰς ἀσκήσεις παρηκολούθησε καὶ ὁ Περιφ. Διοικητὴς ὡς ἐπίσης καὶ ὅλοι οἱ ἀνώτεροι ἀξιωματικοὶ τοῦ 8ου Πεζ. Συντάγματος. Μετὰ τὸ πέρας τῶν ἀσκήσεων ἐγένετο παρέλασις πρὸ τῶν ἐπισήμων.

Ἡ Λέσχη τῆς Διοικήσεως ἐπλουτίσθη μὲ ραδιόφωνον, ὁμιλοῦντα κινηματογράφον καὶ μὲ διάφορα ψυχαγωγικὰ παιγνίδια.

Κατὰ τὰς δύο τελευταίας ἑβδομάδας εἰς τὸ Ἄργος ἐξηκολούθησαν αἱ δενδροφυτεύσεις.

Οὕτω, οἱ Φαλαγγῖται τῆς Λυρκείας ἐφύτευσαν εἰς 6 στρέμματα κοινοτικοῦ χώρου 2.500 δενδρύλλια πεύκης.

ΠΑΤΡΑΙ. — Κυβερνητικὸν Ἐπίτροπον Ε. Ο. Ν.

Ἀθήνας

Σήμερον τὴν πρωΐαν ἐγένετο ἔναρξις τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς Ἐθνικῆς ἐπετείου, μὲ Γενικὴν συγκέντρωσιν Ε.Ο.Ν. Θηλέων Πατρῶν, εἰς Γυμνάσιον Θηλέων καὶ παρὰ τὴν συνεχῆ βροχὴν ἔλαβον μέρος 1.500 Φαλαγγίτισσαι καὶ Σκαπάνισσαι παρουσίᾳ τοῦ Γεν. Ἐπόπτου τῆς Ε.Ο.Ν., Νομάρχου Ἀχαΐας, τοῦ διευθυντοῦ τῆς Νομαρχίας, τοῦ Γεν. Ἐπιθεωρητοῦ τῶν Σχολείων κλπ. Ἀρχῶν. Αἱ χορῳδίαι τῆς Διοικήσεως Θηλέων ἔψαλαν τὸν Ἐθνικὸν Ὕμνον καὶ τὸν Ὕμνον τῆς Νεολαίας, ἀνεγνώσθη ἡ ἡμερησία διαταγὴ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου καὶ ὡμίλησεν ἡ Περιφ. Διοικήτρια Θηλέων κ. Ὀλυμπία Δρακοπούλου, μὲ θέμα: «Ἐθνικὴ ἐπέτειος καὶ μεταυγουστιανὴ ἀναγέννησις», τονίσασα τὰ καθήκοντα τῆς Νεολαίας ἀπέναντι τοῦ Ἀρχηγοῦ καὶ τοῦ Ἔθνους. Ἐν συνεχείᾳ ὡμίλησεν ὁ κ. Νομάρχης καὶ ἡ συγκέντρωσις ἔληξε μὲ ἐπανάληψιν τοῦ Ὕμνου τῆς Νεολαίας καὶ ζωηρὰς ζητωκραυγὰς ὑπὲρ τοῦ Βασιλέως, τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς νέας Ἑλλάδος.

ΚΕΡΚΥΡΑ. — Χάριν τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ Σκαπανέων προεβλήθη κινηματογραφικὴ ταινία, ἠθικοπλαστικοῦ περιεχομένου.

— Ἐπίσης ἐδόθησαν καθ' ὅλην τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα ὁμιλίαι πρὸς τοὺς Φαλαγγίτας καὶ Φαλαγγιτίσσας μὲ διάφορα θέματα καὶ ὑπὸ ἀνωτέρων βαθμοφόρων τῆς Διοικήσεως.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Περιφερειακῶν Διοικήσεων

ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ (ΚΡΗΤΗΣ). — Κατὰ τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα ἀνεπτύχθησαν πρὸς τὰς Φαλαγγιτίσσας καὶ Σκαπανίσσας ὑπὸ ἀνωτέρων βαθμοφόρων τῆς Ὀργανώσεως τὰ θέματα: «Ποία ἡ σημασία τῆς μεταβολῆς τῆς 4ης Αὐγούστου» καὶ «Περὶ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἀπὸ τῆς 4ης Αὐγούστου».

—Ἐπίσης ἐξακολουθοῦν τακτικῶς τὰ μαθήματα τῆς Σχολῆς Βαθμοφόρων, ἔχει δὲ ἱδρυθῆ Τμῆμα ἐνοργάνου μουσικῆς ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ καθηγητοῦ τῆς μουσικῆς τοῦ γυμνασίου τῆς πόλεως.

Πλὴν τούτων κατὰ τὰς τελευταίας ἑβδομάδας παρατηρεῖται ἀθρόα ἐγγραφὴ νεανίδων εἰς τὰς φάλαγγας.

ΝΕΑΠΟΛΙΣ (ΚΡΗΤΗΣ). — Μὲ ἐξαιρετικὴν μεγαλοπρέπειαν ἑωρτάσθη ἐφέτος ἡ Ἐθνικὴ Ἑορτὴ εἰς τὴν πόλιν μας. Τὸν ὅλον τόνον τοῦ ἑορτασμοῦ ἔδωκεν ἡ Ε.Ο.Ν. διὰ τῆς συνολικῆς συμμετοχῆς της εἰς τὴν δοξολογίαν καὶ τοῦ λαμπροῦ διακόσμου τῶν γραφείων της. Ἡ μετὰ τὴν δοξολογίαν ἐπακολουθήσασα παρέλασις τῶν Τμημάτων τῆς Ε. Ο. Ν. κατενεθουσίασε τὰ παρακολουθοῦντα πλήθη διὰ τὴν τάξιν καὶ τὸ λαμπρὸν παράστημα τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ Φαλαγγιτισσῶν. Ἐπηκολούθησαν εἶτα χοροί, ἀπαγγελίαι καὶ ἀγὼν δρόμου 4 χιλιάδων μέτρων, ἀπονεμηθέντων μεταλλίων εἰς τοὺς ἀριστεύσαντας Παπαγιαννάκην, Κοκκίνην καὶ Σεργάκην.

Τὸ ἑσπέρας ἐγένετο λαμπαδηδρομία ἐπιτυχεστάτη καὶ ἐπαίχθη εἰς τὸ θέατρον ὑπὸ μελῶν τῆς Ε. Ο. Ν. τὸ ἔργον τοῦ κ. Φρέρη «Μπροστὰ στὸ θάνατο».

Εἰς τὸ παρὸν τεῦχος δημοσιεύεται ὅλη ἡ κίνησις τῶν Ὑποδιοικήσεων Ἐπαρχιῶν, ἡ ὁποία λόγῳ ἐλλείψεως χώρου, δὲν εἶχε καταχωρηθῆ εἰς τὰ πανηγυρικὰ τεύχη τῆς 25ης Μαρτίου καὶ τοῦ Πάσχα.

ΠΩΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΩΝΤΑΙ ΤΑ ΕΛΛΗΝΟΠΟΥΛΑ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴν σελίδα 878)

ρίαν τεσσάρων χιλιάδων ἐτῶν, αὐθύπαρκτος, μὲ ἰδίαν ὀντότητα, μιμούμεθα δουλικῶς σήμερον ἄλλους λαούς, οἱ ὁποῖοι, ὅταν ἡμεῖς ἀνεδεικνύομεν ἀπὸ τὰ σπλάγχνα μας ἀνθρώπους ὅπως ὁ Πίνδαρος, ὁ Αἰσχύλος, ὁ Δημοσθένης, ὁ Θουκυδίδης, αὐτοὶ εὑρίσκοντο εἰς νηπιώδη ἀκόμη κατάστασιν. Τοῦτο, ἀκριβῶς, γεννᾷ τρομερὰς ὑποχρεώσεις καὶ τοῦτο ἀσφαλῶς εἶχεν ὑπ' ὄψει του ὁ Ἀρχηγὸς ὁμιλῶν περὶ Τρίτου Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ.

Ἐφ' ὅσον ἔχομεν ἰδίαν ἀτομικότητα, προαιωνίους παραδόσεις, ἐφ' ὅσον ἄπειρα πράγματα μᾶς πείθουν ὅτι διατηροῦμεν ὡς φυλὴ καὶ ὡς ἄτομα τὴν προσωπικότητα τῶν προγόνων, διατὶ τάχα δὲν ἠμποροῦμεν νὰ δημιουργήσωμεν ἕνα νέον πολιτισμὸν βασιζόμενον εἰς τὰς ἰδίας μας δυνάμεις, εἰς τὰς ἰδίας μας ψυχικὰς ἱκανότητας, μὲ καθαρῶς ἑλληνικὸν χαρακτῆρα; Ὑπ' αὐτὸ τὸ πρῖσμα πρέπει νὰ ἐξηγήσωμεν τοὺς φωτεινοὺς λόγους τοῦ Ἀρχηγοῦ διὰ τὸν Τρίτον Ἑλληνικὸν Πολιτισμόν.

Ἂς κατανοηθῇ τοῦτο καλά. Δὲν εἶναι μόνον ὁ ὄγκος ποὺ ἐπιτρέπει τὴν ἐκκόλαψιν ἑνὸς πολιτισμοῦ. Ἂν αὐτὸ συνέβαινε, τότε ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ὁ ὁποῖος ἦτο πάντοτε περιωρισμένος εἰς ἀριθμόν, ἐν συγκρίσει βεβαίως μὲ σημερινοὺς λαοὺς ποὺ ἀριθμοῦν πενήντα, ἑξήντα καὶ ἑβδομήντα ἑκατομμύρια, δὲν θ' ἀνεδεικνύετο ἡ πρώτη Φυλὴ εἰς τὴν γῆν, τῆς ὁποίας ἄνωθεν διεγράφη, νομίζει κανείς, ἡ μοῖρα, νὰ προμαχῇ, ν' ἀφαιμάσσεται διὰ τὴν ἀνθρωπότητα. Ἐπίσης καὶ ἄλλοι λαοί, οἱ ὁποῖοι ἐπλήρωσαν σελίδας ὁλοκλήρους τῆς ἀνθρωπίνης ἱστορίας, δὲν θ' ἀνεδεικνύοντο ποτέ. Μὲ τὴν διαφορὰν μόνον ὅτι οἱ λαοὶ αὐτοὶ δὲν εἶχαν τὰς ψυχικὰς καὶ πνευματικὰς ἱκανότητας καὶ τὴν χαλυβδωμένην ἀντοχὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ, διὰ τοῦτο δὲ καὶ διέγραψαν τὴν τροχιάν των εἰς τὸ στερέωμα καὶ ἔσβυσαν. Τὸ μόνον ποὺ ἀπομένει σήμερον ἀπὸ τοὺς θαλασσοκράτορας Φοίνικας, ἀπὸ τοὺς Ἀσσυρίους, τοὺς Βαβυλωνίους, εἶναι ἡ ἱστορικὴ ἀνάμνησις. Ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας, τὸ ζωντανόν, πάντοτε νεάζον ἔθνος, τοῦ ὁποίου τὴν ἱστορικὴν ζωὴν αἱ διεξαγόμεναι ἀνασκαφαὶ τείνουν νὰ τοποθετήσουν οὐχὶ πλέον εἰς τὰ πεντακόσια ἢ ἑξακόσια πρὸ Χριστοῦ, ἀλλὰ τρεῖς καὶ τέσσαρας χιλιετηρίδας πρὸ Χριστοῦ.

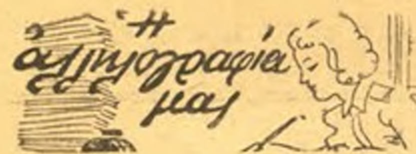
Πολιτισμὸς ὅμως ἐθνικὸς δὲν ὑπάρχει καὶ δὲν θὰ ὑπάρξῃ χωρὶς πίστιν καὶ προσήλωσιν εἰς τὴν παράδοσιν. Αὐτὸ πρέπει νὰ τὸ κατανοήσωμεν καλά. Δὲν ἐννοῶ, βέβαια, νὰ ἐπαναπαυώμεθα, ὅπως ἔκαμαν γενεαὶ ὁλόκληροι Ἑλλήνων, εἰς τὴν προγονικὴν δόξαν καὶ ἀντὶ πάσης ἄλλης δάφνης νὰ ἐπισείωμεν τὴν τῶν ἀρχαίων Ἀθηνῶν, τῆς Σπάρτης ἢ τοῦ Βυζαντίου. Ὄχι, πρὸς Θεοῦ! Ἐννοῶ ὅτι εἶναι δυνατὸν νὰ δώσωμεν τὸν τρίτον αὐτὸν Ἑλληνικὸν πολιτισμὸν βασιζόμενοι εἰς τὰς ἰδίας μας ἱκανότητας καὶ τὰ ἀρχαῖα πρότυπα. Τὰ Ἑλληνόπουλά μου, ὅσα τοὐλάχιστον ζοῦν εἰς τὰς Ἀθήνας, θὰ μὲ καταλάβουν ἂν κυττάξουν ὁλόγυρά των. Θὰ ἴδουν ὅλα τὰ παλαιὰ ἀθηναϊκὰ σπίτια νὰ φέρουν καταφανῆ τὴν ἐπίδρασιν τῆς ἀρχαίας ἀρχιτεκτονικῆς· θὰ ἀντιληφθοῦν ὅτι ὁ ἀρχιτέκτων τῶν πρώτων ἐλευθέρων Ἀθηνῶν προσεπάθησε νὰ προσαρμόσῃ τὸν ἀρχαῖον ρυθμὸν εἰς τὰς ἀνάγκας τῶν σημερινῶν ἀνθρώπων. Καὶ δὲν ἀπέτυχε. Τί ἔπραξαν οἱ σημερινοὶ ἀρχιτέκτονες; Ὑπὸ τὸν ἀθηναϊκὸν ἥλιον καὶ εἰς τὴν διαύγειαν τῆς ἀττικῆς ἀτμοσφαίρας μετεφύτευσαν ξενικὰ πρότυπα, ποὺ καθίστανται μὲ τὴν βορεινήν των προέλευσιν ἢ πένθιμα ἢ γελοῖα κάτω ἀπὸ τὸν Ἱερὸν Βράχον, εἰς τὸν ὁποῖον θεοποιεῖται ἡ ἁπλῆ γραμμὴ καὶ ἐξαίρεται ἡ ἀπέριττος καὶ ἀληθινὴ ἔμπνευσις.

Καὶ διὰ νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τοὺς Σπαρτιάτας, οἱ ὁποῖοι ἐθεώρουν διαφθορὰν τῶν ἠθῶν τὴν προσθήκην μερικῶν χορδῶν εἰς τὴν λύραν, πρέπει νὰ τονίσω ὅτι τὸ ἴδιον συνέβη μὲ οἱανδήποτε ἄλλην καινοτομίαν τὴν ὁποίαν ἐπενόησεν ἡ ἀνθρωπίνη πρόοδος. Ὑπερβολή, θὰ ποῦν πολλοί. Ἐγὼ ὅμως θ' ἀπαντήσω ὅτι μὲ τὴν ὑπερβολὴν αὐτὴν ἔζησε καὶ ἔλαμψεν ἡ ἀρχαία Σπάρτη. Ἡ μουσική, ὁπωσδήποτε, ἀπετέλει βασικὸν μάθημα εἰς τὰς ἀρχαίας Ἀθήνας. Κανεὶς δὲν ἠμποροῦσε νὰ θεωρηθῇ μορφωμένος ἂν δὲν ἤξευρε νὰ κρούῃ τὴν λύραν, νὰ αὐλῇ. Καὶ φυσικὰ εἰς τὸ σχολεῖον ἐμάνθανε μουσικήν. Σκοπὸς ὅμως τῆς διδασκαλίας τῆς μουσικῆς ἦτο νὰ παρασκευάζεται ἁπλῶς ὁ Ἀθηναῖος καὶ νὰ καθίσταται ἱκανὸς ὅπως λάβῃ μέρος εἰς τὰς λαμπρὰς θρησκευτικὰς ἢ ἄλλας ἑορτάς;

Ὄχι. Θὰ ἦτο καθαρὸς παραλογισμὸς νὰ ἐπιστεύομεν τοῦτο. Ὁ Πλάτων, ὑποθέτω, καθορίζει λαμπρῶς τί ἐζητοῦσαν οἱ Ἀθηναῖοι μὲ τὴν ἐπιμεμελημένην διδασκαλίαν τῆς μουσικῆς εἰς τὰ παιδιά: «Τὰ μὲν τοίνυν τῆς φωνῆς μέχρι τῆς ψυχῆς πρὸς ἀρετῆς παιδείαν οὐκ οἶδα ὅντινα τρόπον ὀνομάσωμεν μουσικήν». Καὶ ἀκριβῶς, τὴν πλατωνικὴν αὐτὴν θεωρίαν πρέπει νὰ ὑπολάβωμεν ὡς λόγον, ὡς βαθυτέραν αἰτίαν τῆς ἑλληνικῆς προσηλώσεως εἰς τὴν ἰδέαν καὶ τὴν διδασκαλίαν τῆς μουσικῆς. Μὲ τὴν ἐπιμελῆ καὶ προσεκτικὴν διδασκαλίαν της θ' ἀναπτυχθῇ εἰς τὸ παιδὶ τὸ αἴσθημα τῆς τάξεως, τοῦ ρυθμοῦ, θὰ προληφθοῦν τὰ πάθη, θὰ καταστῇ εἰς τὰ παιδιὰ καὶ ἀκολούθως εἰς τοὺς μεγάλους προσφιλὴς ἡ ἁρμονία τόσον εἰς τὸν ἠθικόν, ὅσον καὶ εἰς τὸν φυσικὸν βίον. Ἐξ αὐτοῦ ἠμποροῦμεν νὰ ἐξηγήσωμεν καὶ τὸ ἀξίωμα τοῦ γηραιοῦ Δάμωνος: «οὐδαμοῦ κινοῦνται μουσικῆς τρόποι ἄνευ πολιτικῶν νόμων τῶν μεγίστων».

Δυστυχῶς, ὁ χῶρος ἐπιβάλλει νὰ βάλω τελείαν διὰ σήμερον τοὐλάχιστον. Εἰς τὸ ἑπόμενον θὰ ἴδωμεν ποίαν ὁ Πλάτων καὶ ὁ Ἀριστοτέλης ἐθεώρησαν καταλληλοτέραν μουσικὴν διὰ τὰ Ἑλληνόπουλα τῶν Ἀθηνῶν.

Ἕλλην πατριώτης

Φ. ΠΕΡΔΙΚΗΝ. Ὄχι καλὸ τὸ συλλαβικόν σου τετράγωνον. Τὸ Σάσα δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εὑρεθῇ. — Κ. Ι. ΚΑΛΑΤΖΗΝ, Καρλόβασι. Πῶς θέλεις νὰ ξέρουν οἱ ἀναγνῶσται μας τὸν Ἐρεντιὰ (τὸν ὁποῖον φροντίζεις νὰ μεταποιήσῃς εἰς Ἐρεδία), τὸν Γίββωνα, τὸν Ἰαμηνίαν καὶ ἄλλα πολλά; Εἶναι περίεργο ὅτι ἔχεις τόσας γνώσεις, γιὰ νὰ φτιάχνῃς τόσο δύσκολα σταυρόλεξα, ἐνῷ εἶσαι μαθητὴς τῆς β' τάξεως ἀστικοῦ μόνον. Ὁπωσδήποτε μπορεῖς νὰ μᾶς στείλῃς κάτι ἁπλούστερο καὶ κυρίως δικό σου. — ΧΡ. Π. ΦΑΡΜΑΚΗΝ, Φιλιατρά. Τὸ βαρελάκι ποὺ ἔχει δυὸ λογιῶν κρασάκι καὶ ὁ ἄσπρος κάμπος μὲ τὰ μαῦρα βόϊδια εἶναι αἰνίγματα γνωστά. Ἔπειτα δὲν στέλλεις καὶ τὴ λύσι τους. Τὸ πρόβλημα κακῶς διατυπωμένο καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀκατανόητο, τὸ «σταυρόλεξο» ποὺ εἶναι ἁπλῶς ἀκροστιχὶς ἐπίσης ἀκατανόητο παιγνίδι, γιατὶ θέλεις νὰ εὑρεθῇ ἡ λέξις «δελφίς», ἡ ὁποία... δὲν θὰ πῇ τίποτε... — Κ. ΓΑΤΟΝ, Σπερχειάδα. Θὰ δημοσιευθῇ τὸ μαγικόν σου τετράγωνον. — Λ. Λ. ΓΚΟΦΑΝ, Αἴγιον. Ὡρισμέναι ἀσκήσεις σου ἐγκρίνονται. — Γ. Δ. ΚΑΝΤΙΑΝΗΝ, ἐνταῦθα. Τὸ σταυρόλεξό σου θαυμάσιο. Θὰ δημοσιευθῇ. — Γ. Δ. ΔΗΜΑΝ καὶ Κ. Β. ΜΠΑΒΕΑΝ. Ἔτσι ὅπως τὰ γράφετε εἶναι, ἀλλὰ καλύτερα ...νὰ στείλετε καμμιὰ ἄλλη ἄσκησι. — ΣΤ. ΠΑΝΤΑΖΗΝ, Ἄργος. Ὄχι ἀπολύτως καλὸ τὸ σταυρόλεξό σου. Ἡ λύσις σωστή, ἀλλὰ ὁ Ἐπαμεινώνδας δὲν γράφεται μὲ ὄμικρον. — Π. ΖΕΡΒΟΝ, Πειραιᾶ. Ἐγκρίνονται αἱ ἀσκήσεις. — Μ. Σ. ΣΚΟΥΛΗΚΑΝ, Πύλον. «Η ΜΝΑΑ» γράφεις ὅτι εἶναι νομισματικὴ μονὰς κλπ. Λάθος ἔχεις. Κατὰ τὰ ἄλλα τὸ σταυρόλεξόν σου εἶναι ἄριστον. Γιατὶ δὲν προσέχεις; — Δ. Β. ΚΑΡΑΜΗΤΣΟΝ, Πύλον. Ἡ λέξις Ἀχὼρ — πολὺ δύσκολη — χαλᾷ καὶ τὸ δικό σου καλὸ σταυρόλεξο. Ἔχει ἐπίσης 2 - 3 μικροατέλειες. — ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΝ. Τὸ σταυράριθμον πολὺ δύσκολον. Πιθανὸν νὰ δημοσιευθῇ τὸ πρόβλημα. — ΙΩΑΝΝΗΝ Ν. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ. Ἐπιτελῆ Ε.Ο.Ν. Πολὺ καλὸς ὁ πανηγυρικός σας. Σᾶς εὐχαριστοῦμεν. Ἀλλὰ ἦλθε πολὺ ἀργά. Πάντως ἐδόθη εἰς τὴν ἐπιτροπήν. — Α. Ι. Μ. Ὑπεβλήθησαν οἱ «παπαροῦνες» εἰς τὴν ἐπιτροπήν. Κ. ΔΡΙΛΑΡΗΝ, Ἀμφιλοχίαν. Πολὺ καλά. Θὰ σᾶς σταλῇ καὶ δὲν θὰ διακοπῇ. — ΠΑΝΤΑΖΗΝ ΚΑΡΑΜΠΟΤΣΙΟΝ. Πολὺ καλὰ αὐτὰ ποὺ μᾶς ἐστείλατε. Δείχνουν ἐνθουσιασμό. — Ν. ΔΕΥΤΕΡΑΙΟΝ, Γιοχάνεσμπουργ. Μᾶς γράφετε: «Ἐμεῖς μακριὰ στὰ ξένα ποὺ βρισκόμαστε, παρακολουθοῦμεν ἀμερολήπτως καὶ ἀντικειμενικὰ κρίνομεν τὴν πραγματικότητα. Ἀπόδειξις ἡ συμβολή μας εἰς τὸν ἔρανον τῆς ἀεροπορίας. Γεγονὸς εἶναι ὅτι ἡ μεταβολὴ τῆς 4ης Αὐγούστου ἔδωσε σὲ ὅλους μας αὐτοπεποίθησιν καὶ μᾶς ἔβγαλε τὴν ἰδέαν ὅτι ἐμεῖς οἱ σημερινοὶ Ἕλληνες εἴμαστε ἀνίκανοι γιὰ μεγάλα ἔργα. Βαρειὰ κληρονομία μᾶς βαρύνει. Ἂς μείνουμε, λοιπόν, ἀντάξιοι τῶν ἀθανάτων προγόνων μας. Τὸ ἑλληνικὸν πνεῦμα καὶ πάλιν θριαμβεύει»... Μπράβο σας. Ἐσεῖς οἱ Ἕλληνες, ποὺ κρατᾶτε ψηλὰ στὰ ἑλληνικὸ ὄνομα καὶ τὸ τιμᾶτε, εἶναι φυσικὸ νὰ μιλᾶτε μὲ αὐτὰ τὰ ἐνθουσιαστικὰ λόγια. Μπράβο σας. — ΗΛ. ΤΣΑΚΛΑΝ. Ἐλήφθη καὶ παρεδόθη εἰς τὴν ἐπιτροπήν. — Ι. Χ. ΚΟΜΜΕΤΟΝ. Πολὺ μεγάλο. Γιατὶ δὲν τὸ συμμαζεύετε λίγο! Τόσο, βρὲ ἀδελφέ, μακρινάρι μὲ τόσο τεράστιους στίχους. Ἔχετε ἔμπνευσι. Μπορεῖτε νὰ γράφετε στίχο. Γιατί, λοιπόν, καταφεύγετε σ' αὐτὰ τὰ βαρειὰ πράγματα; ΙΩΣΗΦ ΧΡ. ΝΙΚΑΛΑΪΔΗΝ. Ἐλήφθη καὶ ἐτέθη ὑπ' ὄψιν τῆς ἐπιτροπῆς. — ΔΗΜΗΤΡΙΟΝ ΑΓΓΕΛΑΚΟΠΟΥΛΟΝ, Κέρκυραν. Δὲν εἶναι καθόλου καλὰ τὰ ποιήματά σου. Ποίημα δὲν θὰ πῇ ἀράδιασμα λέξεων. Χρειάζεται νόημα κλπ., πρᾶγμα ποὺ στεροῦνται τὰ δικά σου. — ΜΠΑΜΠΗΝ ΑΡΚΑΝ. Θέλετε τὴν εἰλικρινῆ μας γνώμη γιὰ τὸ ποίημα ποὺ μᾶς στέλνετε; Λοιπὸν θὰ σᾶς τὴν δώσουμε. Ὄχι μόνο δὲν εἶναι ποίημα, ἀλλὰ δὲν εἶναι οὔτε κἂν στίχοι μὲ κάποιο εἱρμό! Γιατὶ καταπιάνεστε μὲ ποιήματα, βρὲ ἀδελφέ; Εἶναι τόσο ἀπαραίτητο νὰ γράφῃς στίχους; Γράφε καὶ στὸ πεζό! Δὲν γεννηθήκαμε ὅλοι στὸν Παρνασσό. Ἂς μὴ ἐπιμείνουμε λοιπὸν νὰ πετᾶμε ἐπὶ τοῦ Πηγάσσου, ἀφοῦ δὲν ἔχομε κι' ἐμεῖς ἀνάλογα... φτερά!... — ΣΑΚΚΗΝ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ ΣΑΚΚΗΝ. Ἔχεις ἕνα πολὺ καλὸ ἐπάγγελμα. Ράφτης. Μιὰ τέχνη, ποὺ ὄχι μόνο δὲν εἶναι εὐκαταφρόνητη, ἀλλά, ἐδῶ ποὺ τὰ λέμε, καὶ ἀρκετὰ τιμημένη. Λοιπὸν τί τὰ θέλεις τὰ πεζοτράγουδα «στὴ Γαλανὴ συμαῖα»; Δὲν τὰ καταφέρνεις ὅσο τὰ καταφέρνεις στὸ ψαλίδι. Λοιπόν: Διάβαζε μόνο καὶ μὴ γράφῃς. Εἶσαι νέος καὶ μπορεῖς ἀκόμη, χωρὶς σχολικὴ μόρφωσι, νὰ μορφωθῇς μόνος σου. Αὐτὸ ὅμως θὰ τὸ κατορθώσῃς μόνο διαβάζοντας. Ἔπειτα, ποιὸς ξέρει, μπορεῖ νὰ μάθῃς κι' ἐσὺ νὰ γράφῃς καλύτερα ἀπὸ κάθε ἄλλον. — ΔΙΟΝΥΣΙΟΝ ΡΑΥΤΟΠΟΥΛΟΝ. Ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν. — ΓΙΑΝΝΗΝ Χ. ΜΑΡΚΟΔΗΜΗΤΡΑΚΗΝ, Ἀρχάνες. Ἐγκρίνεται τὸ σταυρόλεξό σου. Εἶναι ἀπὸ τὰ καλύτερα ποὺ ἔχομεν λάβει. — Ν. ΜΥΛΩΝΑΚΟΝ, Γύθειον. Δὲν παρουσιάζουν ἐνδιαφέρον αἱ ἀσκήσεις σου. — Ν. ΧΡ. ΚΟΚΟΤΑΝ, ἐνταῦθα. Τὸ σταυρόλεξό σου, 7×12, ἔχει μόνον ἕξη λέξεις, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ μία ἀνορθόγραφος (ἰστάτην, ἐνῷ εἶναι ὑστάτην). Ἀκατάλληλον. — ΓΕΡ. ΤΟΥΛΙΑΤΟΝ. Ἂν ἐπρόσεχες λίγο, θὰ παρουσίαζες ἕνα πολὺ καλὸ σταυρόλεξο. Ἡ Κανὰ δὲν κλίνεται καὶ ἑπομένως δὲν δικαιοῦσαι νὰ βάλῃς εἰς τὸ σταυρόλεξό σου τῆς Κανᾶς. Λάθος ἐπίσης ἔχεις καὶ εἰς τὴν λέξιν Κόνο, ἡ ὁποία δὲν εἶναι δοτικὴ γεωμετρικοῦ σχήματος (ὁ κῶνος, τῷ κώνῳ)! — Μ. ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ, Αἰτωλοακαρνανίαν. Εἶναι ἀκατάλληλον τὸ σταυρόλεξό σου λόγῳ τῶν ἀνορθογραφιῶν. Λέγομεν μιαρὰ καὶ ὄχι μυερά, ἀναιρῶ καὶ ὄχι ἀνερῶ, Αἴας καὶ ὄχι Ἔας (καὶ ὁ Αἴας δὲν εἶναι θεός, ἀλλὰ ἥρως τῆς Ἰλιάδος). — Γ. ΜΠΑΧΤΗΝ, Νεάπολιν Βοιῶν. Εἰς τὴν λύσιν τοῦ σταυρολέξου ἔκαμες 2 - 3 μικρὰ λάθη. Τὸ τρίγωνον πιθανὸν νὰ δημοσιευθῇ. — Ε. ΒΕΝΕΤΟΝ, Πειραιᾶ. Ἦταν ἀνάγκη νὰ βάλῃς στὸ σταυρόλεξό σου ἐκεῖνο τὸ «Ἀτέν»; Ἔπειτα δὲν λέγομεν ρευματισμό, ἀλλὰ ρευματισμός, πόξ, ἀλλὰ μπόξ. Ἀπορρίπτεται. — ΑΛ. ΚΥΡΙΑΖΗΝ, ἐνταῦθα. Ὀρθὴ ἡ λύσις. — Γ. ΦΙΛΟΠΟΥΛΟΝ, Πύλον. Πολὺ εὔκολος εἰς τὴν λύσιν ἡ ἄσκησίς σου. Ἀκατάλληλος. — ΧΡ. Ι. ΦΑΝΟΝ, Τρίπολιν. Τὰ δύο πρῶτα σταυρόλεξά σου χωρίζονται σὲ πολλὰ μικρότερα καὶ ἑπομένως δὲν εἶναι σταυρόλεξα. Τὸ τρίτον εἶναι καλό, ἀλλὰ ἡ λέξις Φολώη εἶναι πολὺ ἐξεζητημένη καὶ χαλᾷ ὁλόκληρο τὸ σταυρόλεξο. — ΗΛ. ΤΖΑΝΝΕΤΟΥΛΑΤΟΝ, Γύθειον. Τεράστιον σχῆμα καὶ ἐλάχισται δισύλλαβοι καὶ τρισύλλαβοι λέξεις, ἀποτελοῦσαι 4 μικρὰ σταυρόλεξα... Γιατὶ δὲν προτιμᾷς τὰ ἁπλᾶ σταυρόλεξα; — Ο. Ι. ΟΡΦΑΝΟΠΟΥΛΟΝ, Τρίπολιν. Τὸ τετράγωνον ἀπορρίπτεται διότι δὲν εἶναι λαβί, ἀλλὰ λαβή, οὔτε ἄβρα, ἀλλὰ αὔρα. Τὸ σταυρόλεξό σου δὲν παρουσιάζει ἐπίσης ἐνδιαφέρον. — Γ. ΚΑΡΟΥΣΟΝ, Κουρφαλῶνες. Πρῶτον, εἰς τὸ σταυρόλεξό σου δὲν ἔχεις βάλει τὰ μαῦρα τετραγωνίδια, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μαντεύσωμεν. Δεύτερον, ὑπάρχουν λέξεις ἀπίθανοι, ὅπως τὸ ἰάομαι. Ἑπομένως... ἀκατάλληλον. Εἰς τὴν ἄλλην ἄσκησιν, ἔπρεπε νὰ τοποθετήσῃς δισύλλαβον μόνον λέξιν, ἐνῷ ἐσὺ ἔχεις καὶ μίαν τρισύλλαβον (δι-ώ-κω). — Ι. Π. ΚΟΤΣΙΑΝ, Φιλιατρά. Τὸ αἴνιγμα «Μουρέντα, χορέντα, ποδέντα, νουρέντα, γλυφέντα» κλπ. εἶναι τοὐλάχιστον ἀνόητον καὶ δὲν ἐνδιαφέρει τὴν «Νεολαίαν». Ἡ ἀκροστιχίς σου εἶναι καλή. Θὰ δημοσιευθῇ. — Μ. ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΥ, ἐνταῦθα. Συγχαρητήρια διὰ τὰς ὀρθὰς λύσεις τῶν ἀσκήσεων. Τὰ σχήματα ἰδίως εἶχαν δύσκολον λύσιν καὶ φαίνεται ὅτι ἐλάχιστοι τὴν ἐπέτυχαν. — Ν. Γ. ΒΑΣΙΛΑΤΟΝ. Τὸ σταυρόλεξό σου δὲν εἶναι κακό, ἀλλ' ὄχι καὶ δημοσιεύσιμο. Ἀπόφευγε τὰ ἴδια ὁριζοντίως καὶ καθέτως. — ΑΝ. Κ. ΜΠΟΥΡΟΒΙΛΗΝ, ἐνταῦθα. Τὸ σταυρόλεξό σου (7×7) χωρίζεται σὲ 4 μικρά. Ἀκατάλληλον. — ΒΑΣ. ΒΙΚΕΛΑΝ, Ἄργος. Γιατὶ πῆρες αὐτὸ τὸ ψευδώνυμον καὶ... ἀρνεῖσαι τὸ ἐπίθετόν σου; Τὸ σταυρόλεξο δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ κριθῇ εὐνοϊκῶς, ἐπειδὴ χωρίζεται σὲ 7 μεμονωμένα σταυρόλεξα. — ΝΙΚ. ΧΑΙΡΕΤΑΝ, Μυτιλήνην. Ἐγκρίνονται δύο σταυρόλεξά σου. — ΙΩ. ΤΣΙΓΚΡΗΝ, Καλάμας. Τὸ σταυρόλεξό σου ἔχει τὰς λέξεις ΝΑΓΙΑ, ΡΥΠΑΩ, ΑΕΛΛΑ, ΝΟΜΙΑ, ποὺ τὸ χαλοῦν. Πρόσεχε ἄλλη φορά. Ἡ ἀκροστιχὶς ἐγκρίνεται. — Χ. Δ. ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΝ, Πύλον. Πιθανὸν νὰ δημοσιευθῇ τὸ σταυρόλεξό σου. Μὴ γράφῃς μὲ κόκκινη μελάνη. — Ν. Ε. ΚΩΤΣΙΡΗΝ, Πύλον. Ἔλαβον σειράν. — Σ. Δ. ΛΥΚΟΓΙΑΝΝΗΝ, Τραγανό. Καὶ τὸ δικό σου σταυρόλεξο χωρίζεται σὲ μεμονωμένα. Εἰς τὸν συλλαβόγριφόν σου ἔχεις λέξεις ἀνεπιτυχεῖς (Θέατρον τῶν Ἀθηνῶν). — Γ. ΒΛΑΣΣΗΝ, Πύλον. Θὰ δημοσιευθοῦν μερικαί. — Α. ΜΥΖΑΛΗΝ, Καρπενήσιον. Ἔχεις μερικὰ λαθάκια εἰς τὴν λύσιν (Ρενὰν καὶ ὄχι Ρυνάν, Πελίας κλπ.). — Β. ΤΑΜΒΑΡΟΠΟΥΛΟΝ, ἐνταῦθα. Ἐγκρίνεται τὸ μικρόν σου σταυρόλεξον. — Α. Σ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΝ. Αἱ λέξεις χαύνη, βεραμόν, κορεάλ, φουσκί, ἀλκονική, κνόη κλπ. εἶναι ἢ ἀνύπαρκτοι ἢ εἰδικαὶ ἢ δύσκολοι καὶ ἑπομένως δὲν ἔπρεπε νὰ μποῦν εἰς τὰ δύο σου σταυρόλεξα. — ΜΑΡ. ΙΩΝΑ, Γ. Η. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ, Α. Π. ΚΑΡΑΚΑΛΟΝ. Ὀρθαὶ αἱ λύσεις τοῦ σταυρολέξου. — ΠΑΝΟΝ ΛΑΓΑΚΗΝ, Ἄνω Μακρινοῦ. Γνωστὰ τὰ προβλήματά σου. Ἔπειτα δὲν τὰ διατυπώνεις κατὰ τρόπον σαφῆ. — Μ. Ε. ΜΑΤΣΑΚΗΝ, Πειραιᾶ. Δὲν ἐπρόκειτο περὶ δυσκόλου σταυρολέξου, ἀλλὰ περὶ ἑνὸς ἐκ τῶν δυσκολωτέρων ποὺ ἐδημοσιεύθησαν στὴν «Νεολαία». Αὐτὸ εἶχε γραφῆ καὶ ἔπρεπε νὰ τὸ προσέξῃς, ὁπότε θὰ ἀπέφευγες τὰ μεγαλοπρεπῆ ἀποσιωπητικά. Ὁ λαβύρινθος δημοσιεύεται. Μερικὰ ἀπὸ τὰ κυκλόλεξα κλπ. ποὺ μᾶς ἔστειλες εἶναι ἀκατάλληλα, ἂν καὶ ἄριστα, ἐπειδὴ ἔχουν δυσκόλους λέξεις. Ἁπλούστερα ἄλλη φορά. — Ι. Β. ΒΑΡΒΕΡΗΝ, Φιλιατρά. Καλὸ τὸ αἴνιγμά σου. — Γ. ΚΑΡΑΒΙΤΗΝ, Πύλον. Τὰ ΟΥΒΡ, ΑΚΚΗΣ καὶ ΝΑΝΚΙΓΚ ἀκατάλληλα διὰ σταυρόλεξον. Ὅπως καὶ τὸ ΣΑΩΑΝ, εἰς τὸ τετράγωνον. Στεῖλε κάτι πιὸ ἁπλό. — ΣΤ. Σ. ΜΑΖΑΡΑΚΗΝ. Αἱ ἀσκήσεις ποὺ στέλλεις πρέπει νὰ εἶναι πρωτότυποι. Κάνε κάτι δικό σου καὶ ἂν εἶναι καλὸ θὰ δημοσιευθῇ. — Σ. ΛΑΜΠΡΟΥ, Κέρκυραν. Ὀρθὴ ἡ λύσις. — Λ. Γ. ΑΝΑΓΝΟΥ, Κατερίνην. Τί γυρεύει ἐκεῖνο τὸ ΙΣΝΑΓ στὸ σταυρόλεξό σου; Ἐξ ἄλλου ὁ Στρυμὼν δὲν γράφεται μὲ ι. — Δ. Γ. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ, ἐνταῦθα. Στεῖλε κανένα ἄλλο σταυρόλεξο, κοινοῦ σχήματος. Ἡ λύσις λανθασμένη ὡς τὸ ἄνισον - σαλάτα. — ΑΘ. ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΝ, Καλλιθέαν. Ἐγκρίνεται. — Π. ΚΑΡΑΤΖΑΝ, Πειραιᾶ. Ἐκτὸς τοῦ σταυρολέξου τοῦ 21ου φύλλου, ὅλαι αἱ ἄλλαι λύσεις ἀπολύτως ὀρθαί. — Δ. ΝΙΚΟΛΑΙΔΗΝ, Θεσσαλονίκην. Καλαὶ αἱ ἀσκήσεις σου, ἀλλὰ ὄχι δημοσιεύσιμοι. — Γ. Δ. ΜΟΥΤΟΝ, Καρδίτσαν. Δυστυχῶς τὸ σταυρόλεξό σου ἔχει λίγες λέξεις καὶ πολλὰ μαῦρα τετραγωνίδια. — Ε. ΣΚΑΡΠΙΑΝ, Ναύπακτον. Σωστὴ ἡ λύσις. Ἐπαμεινώνδας ὅμως καὶ ὄχι Ἐπαμεινόνδας. — ΕΥΔ. Α. ΚΟΝΤΑΞΗΝ, ἐνταῦθα. Ὀρθὴ ἡ λύσις τοῦ σταυρολέξου καὶ τοῦ κρυπτογραφικοῦ. — Α. καὶ Π. ΣΙΑΝΝΟΝ, ἐνταῦθα. Ἔλαβον σειρὰν δημοσιεύσεως αἱ ἀσκήσεις σας. — Α. ΑΝΔΡΕΑΔΗΝ. Ὀρθὴ ἡ λύσις τῆς ἀκροστιχίδος. — Λ. Β. ΧΟΥΣΙΑΔΗΝ, Θεσσαλονίκην. Αἱ λύσεις, ἐκτὸς τῆς ἀκροστιχίδος, ὀρθαί. Ὁ διαγώνιος συλλαβόγριφος ἀκατάλληλος (Βρυξέλλαι μὲ δύο λ). Ἀπὸ τὰ ἄλλα θὰ δημοσιευθοῦν μερικά. — ΜΑΚΗΝ ΣΚΑΝΔΑΜΗΝ, Ἀμαλιάδα. Καλὰ τὰ σταυρόλεξά σου. Θὰ δημοσιευθῇ ἕνα ἀπὸ τὰ δύο. — ΒΡ. ΓΥΡΑΝ, Ἰωάννινα. Ὀρθὴ ἡ λύσις τοῦ προβλήματος. ΜΑΡΙΑΝ ΚΩΣΤΗ, Βέρροιαν. Καλὴ ἡ ἐργασία σου, ἀλλὰ ὄχι καὶ τελεία διὰ νὰ δημοσιευθῇ. Νὰ προτιμᾷς τὰ ἁπλᾶ σταυρόλεξα. Ι. ΜΠΟΥΡΝΙΑΝ καὶ Χ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΝ. Ὀρθαὶ αἱ λύσεις σας (σέσκουλα ὅμως καὶ ὄχι σαρδέλλες). — Ν. ΚΑΛΔΗΝ, Πύλον. Ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ἡ διαβεβαίωσίς σου καὶ μᾶς εἶναι ἀρκετή. Θὰ δημοσιευθοῦν. — ΣΤΑΥΡ. ΒΟΣΣΥΝΙΩΤΗΝ. Ἐλήφθη τὸ «Γιορτάζει πατρίδα». Πολὺ καλό. Πάντως παρεπέμφθη στὴν ἐπιτροπή. — ΑΝΤΩΝ. Γ. ΠΑΠΑΔΑΚΗΝ. Δὲν ξέρουμε, φίλτατε, ἂν τὸ ποίημά σας στέκεται ἢ ὄχι στὰ πόδια του, δὲν στέκεται ὅμως στὰ χέρια ἑνὸς νέου σὰν καὶ σένα καὶ μάλιστα γιὰ περιοδικὸ ὅπως ἡ «Νεολαία». — Β' ΤΑΞΙΝ Μικτοῦ Γυμνασίου Λεωνιδίου. Πολὺ καλὴ ἡ μετάφρασις. Ἀλλὰ θέλουμε ἑλληνικὰ πρωτότυπα. — ΗΛΙΑΝ Δ. ΠΡΩΤΟΨΑΛΤΗΝ. Ἐλήφθη τὸ ποίημά σας. Ἀλλὰ δὲν θὰ δημοσιευθῇ, μολονότι εἶναι καλό, διότι δὲν δημοσιεύομεν, κατ' ἀρχήν, ποιήματα μεγάλων. Τὸ «Βῆμα» ἀνήκει στοὺς Νέους. Καὶ γι' αὐτὸ τὸ λέμε τὸ «Βῆμα τῶν Νέων».

Ἐλάβομεν τὴν κατωτέρω ἐπιστολήν, τὴν ὁποίαν καὶ δημοσιεύομεν εὐχαρίστως, ἀφιεμένης τῆς φροντίδος εἰς τὸν συνεργάτην μας κ. Μιχαλόπουλον νὰ ἀποκαταστήσῃ τὴν ἱστορικὴν ἀλήθειαν.

Κύριε Διευθυντά,

Ἐπιτρέψατέ μου νὰ κάνω μίαν ἱστορικὴν διόρθωσιν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τοῦ κ. Φάνη Μιχαλοπούλου: «Ἡ πρώτη ὕψωσις τῆς σημαίας τῆς ἐπαναστάσεως στὶς Σπέτσες». Ἡ σημαία τῆς ἐπαναστάσεως ὑψώθη πρῶτον εἰς τὰς Σπέτσας ὑπὸ τοῦ Γεωργίου Πάνου ἐπὶ τοῦ πλοίου αὐτοῦ «Σόλων» καὶ ὄχι ὑπὸ τοῦ Λαζάρου εἰς τὸ πλοῖον τοῦ Ἀθανασίου Γουδῆ, ὅπως ὁ κ. Μιχαλόπουλος ἀναφέρει. Ὁ Γεώργιος Πάνου, προύχων ἐκ Σπετσῶν, ἐκλήθη προσωπικῶς ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, ὁ ὁποῖος τὸν ἐμύησεν εἰς τὰ τῆς Φιλικῆς Ἑταιρίας. Τὰ ἀνωτέρω ἐπιβεβαιοῦνται ἐξ ἱστορικῶν πηγῶν, δύναμαι δὲ νὰ τὰ ἐπιβεβαιώσω καὶ ἐγὼ ὡς ἀπ' εὐθείας ἀπόγονος τοῦ ἀειμνήστου Γ. Πάνου. Παρακαλῶ θερμῶς ὅπως ἡ «Νεολαία» φιλοξενήσῃ τὰ ἀνωτέρω χάριν τῆς ἱστορικῆς ἀληθείας.

Μετ' ἐξαιρέτου τιμῆς

ΧΡ. Π. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

Ἐνωμοτάρχης τοῦ Α' Ὑποτομέως

Τύποις: «ΠΥΡΣΟΥ» Α. Ε.

